

Zákon č. 99/1963 Sb.,

občanský soudní řád,

ve znění zákona č. 36/1967 Sb.; zákona č. 158/1969 Sb.; zákona 49/1973 Sb.; zákona č. 20/1975 Sb.; zákona č. 133/1982 Sb.; zákona č. 180/1990 Sb.; zákona č. 328/1991 Sb.; zákona č. 519/1991 Sb.; zákona č. 263/1992 Sb.; zákona ČNR č. 24/1993 Sb.; zákona č. 171/1993 Sb.; zákona č. 117/1994 Sb.; zákona č. 152/1994 Sb.; zákona č. 216/1994 Sb.; zákona č. 84/1995 Sb.; zákona č. 118/1995 Sb.; zákona č. 238/1995 Sb.; zákona 118/1995 Sb.; zákona č. 160/1995 Sb.; zákona č. 238/1995 Sb.; zákona č. 247/1995 Sb.; zákona č. 142/1996 Sb.; nálezu Ústavního soudu ČR č. 31/1996 Sb.; nálezu Ústavního soudu ČR č. 269/1996 Sb.; zákona č. 202/1997 Sb.; zákona č. 227/1997 Sb.; zákona č. 15/1998 Sb.; zákona č. 91/1998 Sb.; zákona č. 165/1998 Sb.; zákona č. 326/1999 Sb.; nálezu Ústavního soudu č. 2/2000 Sb.; zákona č. 46/2000 Sb.; zákona č. 360/1999 Sb. ČR; zákona č. 27/2000 Sb. a 105/2000 Sb.; zákona č. 130/2000 Sb.; zákona č. 30/2000 Sb.; zákona č. 155/2000 Sb.; zákona č. 204/2000 Sb.; zákona č. 220/2000 Sb.; zákona č. 227/2000 Sb.; zákona č. 367/2000 Sb.; zákona č. 370/2000 Sb.; zákona č. 120/2001 Sb.; zákona č. 137/2001 Sb.; zákona č. 231/2001 Sb.; zákona č. 271/2001 Sb.; zákona č. 451/2001 Sb.; zákona č. 491/2001 Sb.; zákona č. 501/2001 Sb.; zákona č. 317/2001 Sb.; zákona č. 202/2002 Sb.; zákona č. 226/2002 Sb.; nálezu Ústavního soudu ČR č. 276/2001 Sb.; zákona č. 151/2002 Sb.; zákona č. 320/2002 Sb.; nálezu Ústavního soudu ČR č. 476/2002 Sb. a zákona č. 88/2003 Sb.

ČÁST PRVNÍ

OBECNÁ USTANOVENÍ

HLAVA PRVNÍ

ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ

§ 1

Občanský soudní řád upravuje postup soudu a účastníků v občanském soudním řízení tak, aby byla zajištěna spravedlivá ochrana práv a oprávněných zájmů účastníků, jakož i výchova k zachování zákonů, k čestnému plnění povinností a k úctě k právům jiných osob.

§ 2

V občanském soudním řízení soudy projednávají a rozhodují spory a jiné právní věci a provádějí výkon rozhodnutí, která nebyla splněna dobrovolně; dbají přitom, aby nedocházelo k porušování práv a právem chráněných zájmů fyzických a právnických osob a aby práv nebylo zneužíváno na úkor těchto osob.

§ 3

Občanské soudní řízení je jednou ze záruk zákonnosti a slouží jejímu upevňování a rozvíjení. Každý má právo domáhat se u soudu ochrany práva, které bylo ohroženo nebo porušeno.

§ 4

Zrušen.

§ 5

Soudy poskytují účastníkům poučení o jejich procesních právech a povinnostech.

§ 6

V řízení postupuje soud v součinnosti se všemi účastníky řízení tak, aby ochrana práv byla rychlá a účinná a aby skutečnosti, které jsou mezi účastníky sporné, byly spolehlivě zjištěny.

HLAVA DRUHÁ

SOUDY

Pravomoc

§ 7

(1) V občanském soudním řízení projednávají a rozhodují soudy spory a jiné právní věci, které vyplývají z občanskoprávních, pracovních, rodinných a z obchodních vztahů, pokud je podle zákona neprojednávají a nerozhodují o nich jiné orgány.

(2) Spory a jiné právní věci uvedené v odstavci 1, o nichž podle zákona rozhodly jiné orgány než soudy, soudy v občanském soudním řízení projednávají a rozhodují za podmínek uvedených v části páté tohoto zákona.

(3) Jiné věci projednávají a rozhodují soudy v občanském soudním řízení, jen stanoví-li to zákon.

(4) Pravomoc soudů ve věcech správního soudnictví upravuje zvláštní zákon.⁹⁶⁾

§ 8

Má-li být před řízením u soudu provedeno řízení u jiného orgánu, mohou soudy jednat jen tehdy, nebyla-li věc v takovém řízení s konečnou platností vyřešena.

§ 8a

Spory o pravomoc

Zrušen.

Příslušnost

§ 9

(1) Nestanoví-li zákon jinak, jsou k řízení v prvním stupni příslušné okresní soudy.

(2) Krajské soudy rozhodují jako soudy prvního stupně

- a) ve věcech ochrany osobnosti podle občanského zákoníku a ochrany, popřípadě ochrany práv třetích osob podle právních předpisů o hromadných informačních prostředcích,

- b) ve sporech o nárocích vycházejících z autorského zákona,⁴⁰⁾ o nárocích z ohrožení a porušení práv podle autorského zákona a o nárocích na vydání bezdůvodného obohacení získaného na úkor toho, komu svědčí práva podle autorského zákona,
- c) ve sporech o vzájemné vypořádání dávky důchodového pojištění a důchodového zabezpečení poskytnuté neprávem nebo ve vyšší výměře, než náležela, mezi zaměstnavatelem a příjemcem této dávky,
- d) ve sporech mezi příslušným orgánem nemocenského pojištění a zaměstnavatelem o náhradu škody vzniklé nesprávným postupem při provádění nemocenského pojištění,
- e) ve sporech o určení nezákonnosti stávky nebo výluky,
- f) ve sporech o neplatnost skončení pracovního nebo služebního poměru podle § 18 odst. 2 zákona č. 451/1991 Sb., kterým se stanoví některé další předpoklady pro výkon některých funkcí ve státních orgánech a organizacích České a Slovenské Federativní Republiky, České republiky a Slovenské republiky,
- g) ve sporech týkajících se cizího státu nebo osob požívajících diplomatických imunit a výsad, jestliže tyto spory patří do pravomoci soudů České republiky,
- h) ve sporech o zrušení rozhodnutí rozhodce o plnění závazků z kolektivní smlouvy,
- i) v řízení proti rozhodnutí Rady pro rozhlasové a televizní vysílání podle zvláštního zákona,^{1a)}
- j) ve sporech o vzájemném vypořádání přeplatku na dávatelce státní sociální podpory poskytnuté neprávem nebo ve vyšší částce mezi oprávněnou osobou a osobou společně posuzovanou nebo mezi oprávněnou osobou a právníckými nebo fyzickými osobami uvedenými ve zvláštním právním předpise.^{1b)}

(3) Krajské soudy dále rozhodují v obchodních věcech jako soudy prvního stupně

- a) ve věcech obchodního rejstříku, rejstříku obecně prospěšných společností a nadačního rejstříku,
- b) ve statusových věcech obchodních společností, družstev a jiných právníckých osob podle části první, druhé a čtvrté obchodního zákoníku,⁴¹⁾
- c) ve věcech vyplývajících z právních vztahů, které souvisejí se zakládáním obchodních společností, družstev, obecně prospěšných společností, nadací a nadačních fondů,
- d) v řízení o zrušení obecně prospěšné společnosti a její likvidaci a o jmenování jejího likvidátora,²⁾
- e) v řízení o zrušení nadace nebo nadačního fondu a jejich likvidaci, o jmenování likvidátora nadace nebo nadačního fondu a o jmenování nových členů správní rady nadace nebo nadačního fondu,³⁾
- f) v řízení o zrušení státního podniku a o jmenování a odvolání jeho likvidátora,⁴⁾
- g) ve sporech z právních vztahů mezi obchodními společnostmi (družstvy) a jejich zakladateli (společníky nebo členy), jakož i mezi společníky (členy nebo zakladateli) navzájem, jde-li o vztahy týkající se účasti na společnosti (členského vztahu v družstvu), o vztahy ze smluv, jimiž se převádí podíl společníka (členská práva a povinnosti), a o vztahy související se zvýšením základního jmění (přistoupením společníka nebo člena), není-li dána příslušnost podle písmena b),
- h) ve sporech mezi obchodními společnostmi (družstvy) a jejich statutárními orgány, likvidátory nebo jinými orgány a ve sporech mezi společníky (členy) a statutárními orgány, likvidátory či jinými orgány, jde-li o vztahy týkající se výkonu funkce těchto orgánů,

- i) ve sporech z právních vztahů mezi podnikatelem, obecně prospěšnou společností, nadací nebo nadačním fondem a správcem majetku patřícího do jejich konkursní podstaty, popřípadě nuceným správcem, který jim byl ustanoven,
- j) ve sporech z právních vztahů mezi prokuristou a podnikatelem, který prokuru udělil, a byla-li prokura udělena více osobám, z právních vztahů mezi těmito osobami navzájem,
- k) ve věcech ochrany hospodářské soutěže,⁵⁾
- l) ve sporech o ochranu práv porušených nebo ohrožených nekalým soutěžním jednáním⁶⁾ a z porušení nebo ohrožení práva na obchodní tajemství,⁷⁾
- m) ve věcech ochrany názvu a dobré pověsti právnické osoby,⁸⁾
- n) ve sporech z práv k obchodní firmě,⁹⁾
- o) ve sporech o nárocích vycházejících z průmyslového vlastnictví, o nárocích z ohrožení a porušení práv z průmyslového vlastnictví a o nárocích na vydání bezdůvodného obohacení získaného na úkor toho, komu svědčí práva z průmyslového vlastnictví,
- p) ve sporech týkajících se směnec, šeků a jiných cenných papírů, derivátů a jiných hodnot, které jsou obchodovatelné na kapitálovém trhu,
- q) ve sporech z obchodů na komoditní burze,
- r) ve sporech z dalších obchodních závazkových vztahů, včetně sporů o náhradu škody a vydání bezdůvodného obohacení mezi podnikateli při jejich podnikatelské činnosti, s výjimkou sporů
 1. ze smluv o úvěru,⁵⁰⁾ o běžném účtu⁵¹⁾ a o vkladovém účtu⁵²⁾ a z jejich zajištění; ustanovení písmena p) tím není dotčeno,
 2. o náhradu škody a o vydání bezdůvodného obohacení vzniklého v souvislosti se smlouvami uvedenými pod bodem 1 a jejich zajištění,
 3. o určení vlastnictví k nemovitostem a o neplatnost smlouvy o převodu vlastnictví k nemovitostem,
 4. o práva k cizím věcem,⁵³⁾
 5. týkajících se nájmu nemovitostí, bytů a nebytových prostor,
 6. o peněžité plnění, jestliže částka požadovaná žalobcem nepřevyšuje 100 000 Kč; k příslušenství pohledávky se přitom nepřihlíží,
- s) ve věcech konkursu a vyrovnání,
- t) ve sporech vyvolaných konkursem nebo vyrovnáním, ledaže jde o vypořádání společného jmění nebo jiného majetku manželů,
- u) ve věcech kapitálového trhu.

(4) Nejvyšší soud České republiky (dále jen „Nejvyšší soud“) rozhoduje jako soud prvního stupně, stanoví-li tak zvláštní právní předpis.

§ 9a

K projednání žaloby podle § 91a jsou příslušné v prvním stupni okresní nebo krajské soudy podle toho, u kterého z těchto soudů probíhá v prvním stupni řízení o věci nebo právu, na něž si žalobce činí nárok.

§ 10

(1) Krajské soudy rozhodují o odvoláních proti rozhodnutím okresních soudů.

(2) O odvoláních proti rozhodnutím krajských soudů jako soudů prvního stupně rozhoduje vrchní soud.

§ 10a

O odvoláních proti rozhodnutím krajských nebo vrchních soudů jako soudů odvolacích rozhoduje Nejvyšší soud.

§ 11

(1) Řízení se koná u toho soudu, který je věcně a místně příslušný. Pro určení věcné a místní příslušnosti jsou až do skončení řízení rozhodné okolnosti, které tu jsou v době jeho zahájení.

(2) Je-li místně příslušných několik soudů, může se řízení konat u kteréhokoli z nich.

(3) Jde-li o věc, která patří do pravomoci soudů České republiky, ale podmínky místní příslušnosti chybějí nebo je nelze zjistit, určí Nejvyšší soud, který soud věc projedná a rozhodne.

§ 12

(1) Nemůže-li příslušný soud o věci jednat, protože jeho soudci jsou vyloučeni (§ 14, § 15 odst. 2 a § 16a), musí být věc přikázána jinému soudu téhož stupně.

(2) Věc může být jinému soudu téhož stupně přikázána také z důvodu vhodnosti.

(3) O přikázání věci rozhoduje soud, který je nejbližše společně nadřízen příslušnému soudu a soudu, jemuž má být věc přikázána. Účastníci mají právo se vyjádřit k tomu, kterému soudu má být věc přikázána, a v případě odstavce 2 též k důvodu, pro který by věc měla být přikázána.

§ 13

Zrušen.

Vyloučení soudců

§ 14

(1) Soudci a přísedící jsou vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je tu důvod pochybovat o jejich nepodjatosti.

(2) U soudu vyššího stupně jsou vyloučeni i soudci, kteří projednávali nebo rozhodovali věc u soudu nižšího stupně, a naopak. Totéž platí, jde-li o rozhodování o dovolání.

(3) Z projednávání a rozhodnutí žaloby pro zmatečnost jsou vyloučeni také soudci, kteří žalobou napadené rozhodnutí vydali nebo věc projednávali.

(4) Důvodem k vyloučení soudce (přisedícího) nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce (přisedícího) v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.

§ 15

(1) Jakmile se soudce nebo přisedící dozví o skutečnosti, pro kterou je vyloučen, oznámí ji neprodleně předsedovi soudu. V řízení lze zatím učinit jen takové úkony, které nesnesou odkladu.

(2) Předseda soudu určí podle rozvrhu práce místo soudce (přisedícího) uvedeného v odstavci 1 jiného soudce (přisedícího) nebo, týká-li se oznámení všech členů senátu, přikáže věc jinému senátu; není-li to možné, předloží věc k rozhodnutí podle § 12 odst. 1. Jde-li o vyloučení podle § 14 odst. 1 a předseda soudu má za to, že tu není důvod pochybovat o nepodjatosti soudce (přisedícího), předloží věc k rozhodnutí soudu uvedenému v § 16 odst. 1.

§ 15a

(1) Účastníci mají právo vyjádřit se k osobám soudců a přisedících, kteří mají podle rozvrhu práce věc projednat a rozhodnout. O tom musí být soudem poučeni.

(2) Účastník je povinen námitku podjatosti soudce (přisedícího) uplatnit nejpozději při prvním jednání, kterého se zúčastnil soudce (přisedící), o jehož vyloučení jde; nevěděl-li v této době o důvodu vyloučení nebo vznikl-li tento důvod později, může námitku uplatnit do 15 dnů po té, co se o něm dozvěděl. Později může námitku podjatosti účastník uplatnit jen tehdy, jestliže nebyl soudem poučen o svém právu vyjádřit se k osobám soudců (přisedících).

(3) V námitce podjatosti musí být vedle obecných náležitostí (§ 42 odst. 4) uvedeno, proti kterému soudci (přisedícímu) směřuje, v čem je spatřován důvod pochybnosti o jeho nepodjatosti, popřípadě kdy se o něm účastník podávající námitku dozvěděl, a jakými důkazy může být prokázán.

§ 15b

(1) K rozhodnutí o námitce podjatosti soud věc předloží s vyjádřením dotčených soudců (přisedících) svému nadřízenému soudu. V řízení lze zatím učinit jen takové úkony, které nesnesou odkladu.

(2) Ustanovení odstavce 1 neplatí, byla-li námitka uplatněna před nebo v průběhu jednání, při němž byla věc rozhodnuta, a má-li soud za to, že námitka není důvodná.

(3) Ustanovení odstavce 1 neplatí také tehdy, uplatnil-li účastník v námitce stejné okolnosti, o nichž bylo nadřízeným soudem (jiným senátem Nejvyššího soudu) již rozhodnuto, nebo je-li námitka zjevně opožděná.

§ 16

(1) O tom, zda je soudce nebo přisedící vyloučen, rozhodne nadřízený soud v senátě. O vyloučení soudců Nejvyššího soudu rozhodne jiný senát téhož soudu.

(2) Opožděně podanou námitku (§ 15a odst. 2) soud uvedený v odstavci 1 odmítne.

(3) Dokazování k prokázání důvodu vyloučení soudce (přisedícího) provede soud uvedený v odstavci 1 buď sám nebo prostřednictvím dožádaného soudu. Neprovádí-li se dokazování, není třeba k rozhodnutí podle odstavců 1 a 2 nařizovat jednání.

§ 16a

(1) Jestliže bylo rozhodnuto, že soudce (přisedící) je vyloučen, předseda soudu podle rozvrhu práce určí místo něho jiného soudce (přisedícího) nebo, jestliže byli vyloučeni všichni členové senátu, přikáže věc jinému senátu; není-li to možné, předloží věc k rozhodnutí podle § 12 odst. 1.

(2) Bylo-li rozhodnutí odvolacím nebo dovolacím soudem anebo na základě žaloby pro zmatečnost zrušeno proto, že ve věci rozhodoval vyloučený soudce (přisedící), nebo nařídil-li odvolací nebo dovolací soud, aby věc v dalším řízení projednal a rozhodl jiný senát (samosoudce), postupuje se obdobně podle odstavce 1.

§ 16b

Usnesení nadřízeného soudu podle § 16 odst. 1 a 2 je závazné pro soud a pro účastníky řízení; ustanovení § 205 odst. 2 písm. a), § 221 odst. 1 písm. b), § 229 odst. 1 písm. e) a § 242 odst. 3 věta druhá tím nejsou dotčena.

§ 17

O tom, zda je vyloučen zapisovatel nebo jiný zaměstnanec soudu, jakož i znalec nebo tlumočnick, rozhoduje předseda senátu; ustanovení § 14 odst. 1, § 15, § 15a odst. 1 a 3 a § 16 odst. 3 platí přiměřeně. Proti jeho usnesení není přípustný opravný prostředek.

§ 17a

(1) O vyloučení notáře z úkonů soudního komisaře rozhoduje soud, který notáře provedením úkonů soudního komisaře pověřil; ustanovení § 14 až 16a platí přiměřeně. Proti jeho usnesení není přípustný opravný prostředek.

(2) O vyloučení notářských koncipientů, notářských kandidátů nebo jiných zaměstnanců notáře rozhoduje soud, který pověřil notáře provedením úkonů soudního komisaře; postupuje přitom obdobně podle § 17.

HLAVA TŘETÍ

ÚČAST NA ŘÍZENÍ

Účastníci

§ 18

(1) Účastníci mají v občanském soudním řízení rovné postavení. Mají právo jednat před soudem ve své mateřštině. Soud je povinen zajistit jim stejné možnosti k uplatnění jejich práv.

(2) Účastníku, jehož mateřštinou je jiný než český jazyk, soud ustanoví tlumočnicka, jakmile taková potřeba vyjde v řízení najevo. Totéž platí, jde-li o ustanovení tlumočnicka účastníku, s nímž se nelze dorozumět jinak než znakovou řečí.⁵⁴⁾

§ 19

Způsobilost být účastníkem řízení má ten, kdo má způsobilost mít práva a povinnosti; jinak jen ten, komu ji zákon přiznává.

§ 20

(1) Každý může před soudem jako účastník samostatně jednat (procesní způsobilost) v tom rozsahu, v jakém má způsobilost vlastními úkony nabývat práv a brát na sebe povinnosti.

(2) Přiznává-li zvláštní právní předpis namísto státu někomu jinému způsobilost samostatně jednat před soudem ve věci týkající se majetku státu, jedná tato osoba jako účastník.

§ 21

(1) Za právnickou osobu jedná

- a) její statutární orgán; tvoří-li statutární orgán více fyzických osob, jedná za právnickou osobu jeho předseda, popřípadě jeho člen, který tím byl pověřen, nebo
- b) její zaměstnanec (člen), který tím byl statutárním orgánem pověřen, nebo
- c) vedoucí jejího odštěpného závodu nebo vedoucí jiné její organizační složky, o níž zákon stanoví, že se zapisuje do obchodního rejstříku, jde-li o věci týkající se tohoto závodu (složky), nebo
- d) její prokurista, může-li podle udělené prokury jednat samostatně.

(2) Ustanovení odstavce 1 se nepoužije, stanoví-li tento nebo zvláštní zákon, že za právnickou osobu jedná jiné osoby.⁵⁵⁾

(3) Byla-li u právnické osoby zavedena nucená správa, jedná za ni nucený správce, který má podle zákona postavení jejího statutárního orgánu, popřípadě zaměstnanci právnické osoby, které tím nucený správce pověřil; jinak se postupuje podle odstavců 1 a 2.

(4) Za právnickou osobu nemůže jednat ten, jehož zájmy jsou v rozporu se zájmy právnické osoby.

(5) Každý, kdo jedná za právnickou osobu, musí své oprávnění prokázat. V téže věci může za právnickou osobu současně jednat jen jediná osoba.

§ 21a

(1) Za stát před soudem vystupuje organizační složka státu příslušná podle zvláštního právního předpisu.

(2) Před soudem jménem státu jedná vedoucí organizační složky státu nebo jím pověřený zaměstnanec této anebo jiné organizační složky státu.

(3) Ustanovení § 21 odst. 4 a 5 platí obdobně.

§ 21b

(1) Za obec a za vyšší územně samosprávný celek jedná ten, kdo je podle zvláštního zákona oprávněn je zastupovat navenek, nebo jejich zaměstnanec, který tím byl touto osobou pověřen.

(2) Ustanovení § 21 odst. 4 a 5 platí obdobně.

§ 21c

(1) V případech, kdy podle zvláštního právního předpisu^{55a)} vystupuje před soudem za stát Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových, jedná před soudem jménem státu jeho zaměstnanec pověřený ředitelem Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových.

(2) Ustanovení § 21 odst. 4 a 5 platí obdobně.

Zástupci účastníků

a) na základě zákona

§ 22

Fyzická osoba, která nemůže před soudem jednat samostatně, musí být zastoupena svým zákonným zástupcem.

§ 23

Vyžadují-li to okolnosti případu, může předseda senátu rozhodnout, že fyzická osoba, která nemá způsobilost k právním úkonům v plném rozsahu, musí být v řízení zastoupena svým zákonným zástupcem, i když jde o věc, v níž by jinak mohla jednat samostatně.

b) na základě plné moci

§ 24

(1) Účastník se může dát v řízení zastupovat zástupcem, jež si zvolí. Nejedná-li se o zastupování podle § 26, může být zvoleným zástupcem účastníka jen fyzická osoba. V téže věci může mít účastník současně jen jednoho zvoleného zástupce.

(2) V řízení, ve kterém jsou projednávány utajované skutečnosti chráněné zvláštním zákonem,⁵⁶⁾ mohou účastníky zastupovat jen fyzické osoby, které se prokáží osvědčením pro příslušný stupeň utajení těchto skutečností vydaným podle zvláštního zákona nebo které byly podle tohoto zákona poučeny (§ 40a odst. 1).

§ 25

(1) Zástupcem si účastník může vždy zvolit advokáta. Advokátu lze udělit pouze plnou moc pro celé řízení (dále jen „procesní plná moc“).

(2) Advokát je oprávněn dát se zastupovat jiným advokátem nebo, s výjimkou případů, v nichž je

zastoupení advokátem podle tohoto zákona povinné, advokátním koncipientem nebo svým zaměstnancem jako dalším zástupcem.

(3) Zrušen.

(4) Zrušen.

§ 25a

(1) Účastník si může zvolit zástupcem též notáře; notář může účastníka zastupovat jen v rozsahu svého oprávnění stanoveného zvláštními předpisy.⁵⁷⁾ Notáři lze udělit pouze procesní plnou moc.

(2) Notář je oprávněn dát se zastupovat jiným notářem a, s výjimkou případů, v nichž je zastoupení notářem podle tohoto zákona povinné, též notářským kandidátem nebo notářským koncipientem.

§ 25b

S výjimkou dovolání si účastník může zvolit zástupcem též patentového zástupce; patentový zástupce může účastníka zastupovat jen v rozsahu oprávnění stanoveného zvláštním právním předpisem.^{57b)}

§ 26

(1) Odborová organizace může, s výjimkou věcí obchodních, v řízení zastupovat účastníka, který je jejím členem.

(2) Úřad pro mezinárodněprávní ochranu dětí (dále jen „Úřad“) může zastupovat účastníka v řízení ve věcech péči o nezletilé, o určení nebo změnu vyživovací povinnosti a v řízení o výkon rozhodnutí ukládajícího povinnost k placení výživného, jde-li o věci se vztahem k cizině.

(3) Ve věcech ochrany před diskriminací na základě pohlaví, rasového nebo etnického původu, náboženství, víry, světového názoru, zdravotního postižení, věku anebo sexuální orientace se účastník může dát v řízení zastupovat též právníčkou osobou vzniklou na základě zvláštního právního předpisu,^{57c)} k jejímž činnostem uvedeným ve stanovách patří ochrana před takovou diskriminací.

(4) Převezme-li odborová organizace nebo Úřad anebo právnícká osoba podle odstavce 3 zastoupení, jedná jejich jménem za zastoupeného osoba uvedená v § 21.

§ 27

(1) Účastník se může dát zastoupit také kteroukoliv fyzickou osobou, která má způsobilost k právním úkonům v plném rozsahu. Tento zástupce může jednat jediné osobně.

(2) Soud rozhodne, že zastoupení podle odstavce 1 nepřipouští, jestliže zástupce zřejmě není způsobilý k řádnému zastupování, anebo jestliže jako zástupce vystupuje v různých věcech opětovně.

§ 28

(1) Zástupci, jež si účastník zvolil, udělí písemně nebo ústně do protokolu procesní plnou moc nebo plnou moc jen pro určité úkony.

(2) Odvolání plné moci účastníkem nebo její výpověď zástupcem jsou vůči soudu účinné, jakmile mu byly účastníkem nebo zástupcem oznámeny; vůči jiným účastníkům řízení jsou účinné, jakmile jim byly oznámeny soudem.

(3) Zvolí-li si účastník jiného zástupce, platí, že tím také vypověděl plnou moc dosavadnímu zástupci.

(4) Podpisy na písemné plné moci, na odvolání plné moci nebo na její výpovědi musí být úředně ověřeny, jen stanoví-li to zákon nebo rozhodl-li tak předseda senátu.

(5) Ztratí-li zastoupený způsobilost být účastníkem řízení, popřípadě zemře-li nebo zanikne-li zástupce, plná moc zaniká.

(6) Nevyplyvá-li z plné moci něco jiného, plná moc zaniká dnem právní moci rozhodnutí, kterým bylo skončeno řízení, pro něž byla udělena.

§ 28a

(1) Procesní plnou moc nelze omezit. Zástupce, jemuž byla tato plná moc udělena, je oprávněn ke všem úkonům, které může v řízení učinit účastník.

(2) Plná moc pro určité úkony opravňuje k zastupování jen při těch úkonech, které byly v plné moci výslovně uvedeny.

c) na základě rozhodnutí

§ 29

(1) Není-li zastoupena fyzická osoba, která jako účastník řízení nemůže před soudem samostatně jednat, ustanoví jí předseda senátu opatrovníka, je-li tu nebezpečí z prodlení. Stejně se postupuje, stanoví-li tak zvláštní předpis.

(2) Opatrovníka ustanoví předseda senátu též právnické osobě, která jako účastník řízení nemůže před soudem vystupovat proto, že tu není osoba oprávněná za ni jednat nebo že je sporné, kdo je osobou oprávněnou za ni jednat (§ 21), je-li tu nebezpečí z prodlení.

(3) Pokud neučiní jiná opatření, může předseda senátu ustanovit opatrovníka také účastníku, jehož pobyt není znám, jemuž se nepodařilo doručit na známou adresu v cizině, který byl stížen duševní poruchou nebo z jiných zdravotních důvodů se nemůže nikoliv jen po přechodnou dobu účastnit řízení nebo který není schopen srozumitelně se vyjadřovat.

(4) Nerozhodl-li soud jinak, opatrovník ustanovený podle odstavců 1 až 3 vystupuje v řízení před soudem prvního stupně, v odvolacím a v dovolacím řízení.

§ 30

(1) Účastníku, u něhož jsou předpoklady, aby byl soudem osvobozen od soudních poplatků (§ 138), předseda senátu ustanoví na jeho žádost zástupce, jestliže je to třeba k ochraně jeho zájmů. O tom, že může tuto žádost podat, je předseda senátu povinen účastníka poučit.

(2) Vyžaduje-li to ochrana zájmů účastníka nebo jde-li o ustanovení zástupce pro řízení, v němž je povinné zastoupení advokátem (notářem), ustanoví mu předseda senátu v případě uvedeném v odstavci 1 zástupce z řad advokátů.

§ 31

(1) Ustanovený zástupce má stejné postavení jako zástupce na základě procesní plné moci.

(2) Byl-li zástupcem ustanoven advokát, má stejné postavení jako advokát, jemuž účastník udělil plnou moc.

§ 32

Společné ustanovení

(1) Každý, kdo v řízení vystupuje jako zástupce účastníka, popřípadě jako jeho další zástupce, musí své oprávnění doložit již při prvním úkonu, který ve věci učinil.

(2) Zástupcem účastníka nemůže být ten, jehož zájmy jsou v rozporu se zájmy zastoupeného.

(3) Povinnost soudu poskytnout účastníku potřebná poučení, výzvy nebo upozornění lze splnit i tím, že budou poskytnuty jeho zástupci; to neplatí, udělil-li účastník svému zástupci plnou moc jen pro určité úkony.

§ 33 až 34

zrušeny

§ 35

Účast státního zastupitelství

(1) Státní zastupitelství může vstoupit do zahájeného řízení ve věcech

- a) určení, zda je třeba souhlasu rodičů dítěte k jeho osvojení,
- b) uložení výchovného opatření podle § 43 odst. 1 a 2 zákona o rodině,
- c) nařízení ústavní výchovy a prodloužení ústavní výchovy,
- d) pozastavení, omezení nebo zbavení rodičovské zodpovědnosti,
- e) způsobilosti k právním úkonům,
- f) prohlášení za mrtvého,
- g) vyslovení přípustnosti převzetí nebo držení v ústavu zdravotnické péče,
- h) umoření listin,
- i) obchodního rejstříku, rejstříku obecně prospěšných společností, nadačního rejstříku a rejstříku společenství vlastníků jednotek,^{57a)}
- j) některých otázek obchodních společností, družstev a jiných právnických osob (§ 200e),
- k) konkursu a vyrovnání včetně sporů těmito řízeními vyvolanými,

l) společenství vlastníků jednotek.

Oprávnění státního zastupitelství, popřípadě nejvyššího státního zástupce podat návrh na zahájení řízení podle zvláštních předpisů⁵⁸⁾ tím není dotčeno.

(2) Státní zastupitelství je v takovém řízení oprávněno ke všem úkonům, které může vykonat účastník řízení, pokud nejde o úkony, které může vykonat jen účastník právního vztahu.

(3) Ve věcech uvedených v odstavci 1 písm. b) až d) může státní zastupitelství podat ve veřejném zájmu návrh na zahájení řízení, nebylo-li zahájeno podle § 81 odst. 1 a 2 nebo na návrh jiného navrhovatele.

§ 35a

(1) Zvláštní právní předpis^{55a)} stanoví, ve kterých případech a za jakých podmínek může podat návrh na zahájení řízení anebo do řízení vstoupit Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových.

(2) Pokud Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových vstoupí do řízení podle odstavce 1, je oprávněn ke všem úkonům, které může vykonat účastník řízení, pokud nejde o úkony, které může vykonat jen účastník právního vztahu.

HLAVA ČTVRTÁ

ÚKONY SOUDU A ÚČASTNÍKŮ

Úkony soudu

§ 36

(1) V řízení před soudem jedná a rozhoduje senát nebo jediný soudce (samosoudce). Všichni členové senátu jsou si při rozhodování rovni.

(2) Rozvrh práce určí, který senát nebo který jediný soudce (samosoudce) věc projedná a rozhodne.

§ 36a

(1) V řízení před okresním soudem jedná a rozhoduje senát:

- a) ve věcech pracovních,
- b) v dalších věcech, o nichž to stanoví zákon.

(2) V ostatních věcech jedná a rozhoduje v řízení před okresním soudem samosoudce.

(3) V řízení před krajským soudem jako soudem prvního stupně jedná a rozhoduje samosoudce; v odvolacím řízení jedná a rozhoduje senát.

§ 36b

Vrchní soudy jednájí a rozhodují v senátech.

§ 36c

Nejvyšší soud jedná a rozhoduje v senátech.

§ 36d

(1) Nestanoví-li zákon jinak, předseda senátu může ve věcech příslušejících senátu provádět jen takové úkony, jimiž se nerozhoduje ve věci.

(2) V případech, kdy podle zákona jedná a rozhoduje samosoudce, přísluší mu jak práva a povinnosti předsedy senátu, tak i práva, která jsou jinak vyhrazena pouze senátu.

§ 37

(1) Senát rozhoduje po poradě; kromě členů senátu a zapisovatele nesmí být nikdo jiný poradě přítomen.

(2) K rozhodnutí je třeba většiny hlasů, přičemž hlasovat jsou povinni všichni členové senátu. Hlasování řídí předseda senátu. Přisedící hlasují před soudci a mladší soudci (přisedící) před staršími, předseda senátu hlasuje poslední.

§ 38

(1) Soud pověří notáře, aby jako soudní komisař za odměnu provedl úkony v řízení o dědictví.

(2) Z úkonů podle odstavce 1 jsou vyňaty žádosti o poskytnutí právní pomoci v cizině a soudní rozhodnutí, ledaže jde o usnesení, kterými se upravuje vedení řízení.

(3) Úkony notáře, které provedl jako soudní komisař, se považují za úkony soudu.

(4) Pověření není soudním rozhodnutím.

§ 38a

Zvláštní zákon stanoví, ve kterých jednoduchých věcech mohou samostatně rozhodovat a ve kterých dalších věcech mohou samostatně provádět jednotlivé úkony vyšší soudní úředníci. Tento zvláštní zákon stanoví též kvalifikační a další předpoklady pro výkon funkce vyššího soudního úředníka.

§ 38b

Asistent soudce Nejvyššího soudu

Asistent soudce Nejvyššího soudu činí jednotlivé úkony občanského soudního řízení z pověření soudce Nejvyššího soudu. Jeho působnost upraví zvláštní zákon.

§ 39

(1) Úkony, které by příslušný soud mohl provést jen s obtížemi nebo se zvýšenými, neúčelnými

náklady anebo které v jeho obvodu provést nelze, provede na dožádání jiný soud. Dožádaným soudem je okresní soud.

(2) Nemůže-li dožádaný soud provést úkon ve svém obvodu, postoupí dožádání soudu, v jehož obvodu je možno úkon provést, je-li mu tento soud znám; jinak dožádání vrátí.

(3) Úkony dožádaného soudu provádí samosoudce.

§ 40

(1) O úkonech, při nichž soud jedná s účastníky nebo provádí dokazování, se sepisuje protokol. V protokolu se zejména označí projednávaná věc, uvedou se přítomní, vylíčí se průběh dokazování a uvede se obsah přednesů, poučení poskytnutá účastníkům, výroky rozhodnutí a vyjádření účastníků o tom, zda se vzdávají odvolání proti vyhlášenému rozhodnutí; nahrazuje-li protokol podání, musí mít též jeho náležitosti.

(2) Protokol podepisuje předseda senátu a zapisovatel; nemůže-li předseda senátu protokol podepsat, podepíše jej za něho jiný člen senátu nebo jiný soudce, kterého určil předseda soudu. Byl-li uzavřen smír, dohoda o výchově a výživě nezletilého dítěte, dohoda o styku s nezletilým dítětem, dohoda o vypořádání dědictví, dohoda o přenechání předluženého dědictví k úhradě dluhů nebo došlo-li k uznání nároku (§ 153a odst. 1), podepisují protokol také účastníci smíru, rodiče, účastníci dohody o styku s nezletilým dítětem, účastníci dohod v dědickém řízení nebo žalovaní; nemohou-li číst a psát nebo z jiných důvodů protokol podepsat, uvede předseda senátu do protokolu kromě důvodu též, že úkon odpovídá jejich vůli, a příslušný záznam podepíše.

(3) Předseda senátu opraví v protokolu chyby v psaní a jiné zřejmé nesprávnosti. Předseda senátu také rozhoduje o návrzích na doplnění protokolu a o námitkách proti jeho znění.

§ 40a

(1) V řízení, ve kterém jsou projednávány utajované skutečnosti chráněné zvláštním zákonem,⁵⁶⁾ je předseda senátu povinen přisedící, účastníky, osoby oprávněné za ně jednat (§ 21 až 21b), zástupce účastníků, znalce, tlumočníky, osoby uvedené v § 116 odst. 3 a další osoby, které se podle zákona musí zúčastnit řízení, předem poučit podle tohoto zvláštního zákona a o trestních následcích porušení tajnosti utajovaných skutečností. Provedené poučení se uvede v protokole. Podpisem protokolu se poučené osoby stávají osobami určenými v rozsahu potřeby k seznámení s utajovanou skutečností.

(2) Poučení podle odstavce 1 není třeba provést u těch, kteří se prokáží osvědčením pro příslušný stupeň utajení utajovaných skutečností vydaným podle zvláštního zákona.⁵⁶⁾

(3) O poučení podle odstavce 1 je předseda senátu povinen do 30 dnů písemně vyrozumět Národní bezpečnostní úřad.

Úkony účastníků

§ 41

(1) Účastníci mohou provádět své úkony jakoukoli formou, pokud zákon pro některé úkony nepředepisuje určitou formu.

(2) Každý úkon posuzuje soud podle jeho obsahu, i když je úkon nesprávně označen.

(3) Hmotněprávní úkon účastníka učiněný vůči soudu je účinný také vůči ostatním účastníkům,

avšak teprve od okamžiku, kdy se o něm v řízení dozvěděli.

§ 41a

- (1) Nestanoví-li zákon jinak, může účastník učinit úkon jen výslovně.
- (2) K úkonu účastníka, který je vázán na splnění podmínky, se nepřihlíží.
- (3) Úkon může být odvolán, jen jestliže jeho odvolání dojde soudu nejpozději současně s tímto úkonem.

§ 41b

Dokud nebyl uzavřený smír, dohoda o výchově a výživě nezletilého dítěte, dohoda o styku s nezletilým dítětem, dohoda o vypořádání dědictví, dohoda o přenechání předluženého dědictví k úhradě dluhů nebo uznání nároku (§ 153a odst. 1), k nimž došlo do protokolu, podepsán také účastníky smíru, rodiči, účastníky dohody o styku s nezletilým dítětem, účastníky dohod v dědickém řízení nebo žalovaným, soud k těmto úkonům nepřihlíží.

§ 42

(1) Podání je možno učinit písemně, ústně do protokolu, v elektronické podobě, telegraficky nebo telefaxem. Ústně do protokolu je možno podání učinit, jde-li o návrh na zahájení řízení o povolení uzavřít manželství, o určení a popření rodičovství, o určení, zda je třeba souhlasu rodičů dítěte k jeho osvojení, o osvojení a řízení, které lze zahájit i bez návrhu, a návrhy na výkon rozhodnutí v těchto řízeních vydaných.

(2) Každý okresní soud je povinen sepsat podání do protokolu a postoupit je bez průtahu příslušnému soudu. Takové podání má tytéž účinky, jakoby se stalo přímo u příslušného soudu.

(3) Podání obsahující návrh ve věci samé učiněné telegraficky je třeba písemně doplnit nejpozději do tří dnů, je-li písemné podání učiněno telefaxem nebo v elektronické podobě, je třeba v téže lhůtě jej doplnit předložením jeho originálu, případně písemným podáním shodného znění. K těmto podáním, pokud nebyla ve stanovené lhůtě doplněna, soud nepřihlíží. Stanoví-li to předseda senátu, je účastník povinen soudu předložit originál (písemné podání shodného znění) i jiných podání učiněných telefaxem.

(4) Pokud zákon pro podání určitého druhu nevyžaduje další náležitosti, musí být z podání patrné, kterému soudu je určeno, kdo je činí, které věci se týká a co sleduje, a musí být podepsáno a datováno. Je-li účastník zastoupen advokátem, může být podpis advokáta nahrazen otiskem podpisového razítka, jehož vzor byl uložen u soudu, kterému je podání určeno. Podání je třeba předložit s potřebným počtem stejnopisů a s přílohami, tak, aby jeden stejnopis zůstal u soudu a aby každý účastník dostal jeden stejnopis, jestliže je to třeba.

§ 43

(1) Předseda senátu usnesením vyzve účastníka, aby bylo opraveno nebo doplněno podání, které neobsahuje všechny stanovené náležitosti nebo které je nesrozumitelné nebo neurčitě. K opravě nebo doplnění podání určí lhůtu a účastníka poučí, jak je třeba opravu nebo doplnění provést.

(2) Není-li přes výzvu předsedy senátu podání řádně opraveno nebo doplněno a v řízení nelze pro tento nedostatek pokračovat, soud usnesením podání, kterým se zahajuje řízení, odmítne. K ostatním podáním soud nepřihlíží, dokud nebudou řádně opravena nebo doplněna. O těchto následcích musí být

účastník poučen.

§ 44

(1) Účastníci a jejich zástupci mají právo nahlížet do soudního spisu, s výjimkou protokolu o hlasování, a činit si z něho výpisy a opisy.

(2) Každému, kdo na tom má právní zájem nebo kdo pro to má vážné důvody, předseda senátu na žádost povolí, aby nahlédl do spisu a aby si z něho učinil výpisy nebo opisy, ledaže jde o spis, o němž právní předpisy stanoví, že jeho obsah musí zůstat utajen.

(3) Při povolování nahlížet do spisů je nutno učinit takové opatření, aby byla zachována tajnost utajovaných skutečností chráněných zvláštním zákonem.⁵⁶⁾

Doručování

§ 45

Písemnost doručuje soud soudním doručovatelem, orgány justiční stráže, soudním exekutorem, prostřednictvím držitele poštovní licence (dále jen „pošta“), veřejné datové sítě nebo příslušného policejního orgánu a v případech stanovených zvláštními právními předpisy i prostřednictvím Ministerstva spravedlnosti.

§ 45a

Do vlastních rukou se doručují písemnosti, u nichž tak stanoví zákon, a jiné písemnosti, nařídí-li to předseda senátu.

§ 46

Doručování fyzickým osobám

(1) Fyzické osobě lze doručit písemnost v bytě, v místě podnikání, na pracovišti nebo kdekoli bude zastížena.

(2) Nebyl-li adresát zastížen, ačkoliv se v místě doručení zdržuje, doručí se jiné dospělé osobě bydlící v témže bytě nebo v témže domě, působící v témže místě podnikání anebo zaměstnané na témže pracovišti, je-li ochotna obstarat odevzdání písemnosti. Není-li možno ani takto doručit, písemnost se uloží a adresát se vhodným způsobem vyzve, aby si písemnost vyzvedl. Nevyzvedne-li si adresát zásilku do tří dnů od uložení, považuje se poslední den této lhůty za den doručení, i když se adresát o uložení nedozvěděl.

(3) Je-li podle odstavce 2 písemnost odevzdána účastníku, který má na věci protichůdný zájem, je doručení neúčinné.

(4) Nebyl-li adresát písemnosti, která má být doručena do vlastních rukou, zastížen, ačkoli se v místě doručení zdržuje, písemnost se uloží a adresát se vhodným způsobem vyzve, aby si písemnost vyzvedl. Nevyzvedne-li si adresát zásilku do deseti dnů od uložení, považuje se poslední den této lhůty za den doručení, i když se adresát o uložení nedozvěděl.

(5) Není-li zjištěn opak, má se za to, že se adresát v místě doručení zdržoval.

(6) Písemnost se ukládá

- a) u okresního soudu, v jehož obvodu je místo doručení, nebo u soudu, který má sídlo v místě doručení, jestliže ji doručuje soudní doručovatel nebo orgán justiční stráže,
- b) u pošty, jestliže se doručuje prostřednictvím pošty,
- c) na uzlu veřejné datové sítě označeném elektronickou adresou adresáta, jestliže se doručuje prostřednictvím veřejné datové sítě.

§ 47

Doručování právníkům osobám

(1) Právníkům osobám se písemnost doručuje na adresu jejich sídla.⁵⁹⁾ Jestliže právnická osoba o to požádá, doručuje se jí písemnost na adresu, kterou sdělila soudu.

(2) Za právnickou osobu jsou oprávněny písemnost, včetně písemnosti doručované do vlastních rukou, převzít orgány a osoby uvedené v § 21 nebo její zaměstnanci (členové), kteří byli pověřeni přijímat písemnosti.

(3) Nebyl-li na adrese uvedené v odstavci 1 zastižen nikdo, kdo by byl oprávněn písemnost převzít, ačkoliv se právnická osoba v místě doručování zdržuje, písemnost se uloží a právnická osoba se vhodným způsobem vyzve, aby si písemnost vyzvedla. Nevyzvedne-li si zásilku ten, kdo je oprávněn písemnost převzít, do tří dnů nebo, jde-li o písemnost, která má být doručena do vlastních rukou, do deseti dnů od uložení, považuje se poslední den lhůty za den doručení, i když se adresát o uložení nedozvěděl.

(4) Nepodaří-li se písemnost doručit na adresu uvedenou v odstavci 1 proto, že se právnická osoba v místě doručování nezdržuje a jiná její adresa není soudu známa, písemnost určená této právnické osobě se doručí fyzické osobě, o níž je soudu podle obsahu spisu známo, že je oprávněna za ni před soudem jednat (§ 21); při tomto doručování se postupuje obdobně podle § 46. Jestliže písemnost nebyla doručena ani tímto způsobem a jestliže se nepodaří písemnost odevzdat právnické osobě ani při dalším pokusu o doručení na adresu jejího sídla uvedenou v obchodním či jiném rejstříku a jiná její adresa není soudu známa, považuje se den vrácení nedoručené zásilky soudu za den doručení, i když se o něm adresát nedozvěděl.

(5) Ustanovení § 46 odst. 5 a 6 platí obdobně.

§ 47a

Zrušen.

§ 48

Doručování správním úřadům

(1) Písemnost určená správním úřadům se doručuje na adresu jejich sídla. Jestliže správní úřad o to požádá, doručuje se mu písemnost na adresu, kterou sdělil soudu.

(2) Za správní úřad jsou oprávněny písemnost, včetně písemnosti doručované do vlastních rukou, převzít osoby oprávněné nebo pověřené vystupovat za správní úřad před soudem nebo jeho zaměstnanci, kteří byli pověřeni přijímat písemnosti. Není-li jich, písemnost se odevzdá tomu, kdo je

oprávněn za správní úřad jednat.

§ 48a

Doručování státu

(1) Písemnost určená státu se doručuje příslušné organizační složce státu na adresu jejího sídla. Jestliže příslušná organizační složka státu o to požádá, doručuje se jí písemnost na adresu, kterou sdělila soudu.

(2) Za příslušnou organizační složku jsou oprávněny písemnost, včetně písemnosti doručované do vlastních rukou, převzít osoby uvedené v § 21a odst. 2 nebo její zaměstnanci, kteří byli pověřeni přijímat písemnosti. Není-li jich, písemnost se odevzdá vedoucímu příslušné organizační složky státu.

§ 48b

Doručování advokátům

(1) Advokátům se písemnost doručuje na adresu jejich sídla.⁶⁰ Jestliže advokát o to požádá, doručuje se mu písemnost na adresu, kterou sdělil soudu.

(2) Písemnost určenou advokátu, včetně písemnosti doručované do vlastních rukou, mohou přijmout také advokátní koncipienti nebo jiní jeho zaměstnanci. Vykonává-li advokacii společně s jinými advokáty, může být písemnost, včetně písemnosti doručované do vlastních rukou, odevzdána též těmto advokátům, jejich advokátním koncipientům nebo jiným jejich zaměstnancům. Jestliže advokát vykonává advokacii jako společník veřejné obchodní společnosti, mohou písemnost určenou advokátu, včetně písemnosti doručované do vlastních rukou, přijmout rovněž ostatní společníci této společnosti, advokátní koncipienti nebo jiní její zaměstnanci.

(3) Nebyl-li na adrese uvedené v odstavci 1 zastižen advokát ani jiná osoba, která by mohla písemnost převzít, písemnost se uloží a advokát se vhodným způsobem vyzve, aby si písemnost vyzvedl. Nevyzvedne-li si advokát nebo jiná oprávněná osoba zásilku do tří dnů nebo, jde-li o písemnost, která má být doručena do vlastních rukou, do deseti dnů od uložení, považuje se poslední den lhůty za den doručení, i když se adresát o uložení nedozvěděl.

(4) Ustanovení § 46 odst. 6 platí obdobně.

§ 48c

Doručování notářům

(1) Notářům se písemnost doručuje na adresu jejich kanceláře.⁶¹ Jestliže notář o to požádá, doručuje se mu písemnost na adresu, kterou sdělil soudu.

(2) Písemnost určenou notáři, včetně písemnosti doručované do vlastních rukou, mohou přijmout také notářští koncipienti, notářští kandidáti nebo jiní jeho zaměstnanci. Vykonává-li notář činnost notáře společně s jinými notáři, může být písemnost, včetně písemnosti doručované do vlastních rukou, odevzdána též těmto notářům, jejich notářským koncipientům, jejich notářským kandidátům nebo jiným jejich zaměstnancům.

(3) Ustanovení § 46 odst. 6 a § 48b odst. 3 platí obdobně.

(4) Při doručování písemnosti zástupci notáře nebo náhradníkovi notáře se postupuje přiměřeně

podle odstavců 1 až 3.

§ 48d

Doručování obcím a vyšším územně samosprávným celkům

(1) Písemnost určená obcím a vyšším územně samosprávným celkům se doručuje na adresu sídla jejich orgánů. Jestliže o to požádají, doručuje se jim písemnost na adresu, kterou sdělily soudu.

(2) Za obec a vyšší územně samosprávný celek jsou oprávněny písemnost, včetně písemnosti doručované do vlastních rukou, převzít osoby uvedené v § 21b nebo jejich zaměstnanci, kteří byli pověřeni přijímat písemnosti.

§ 48e

Vystupuje-li za stát před soudem Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových (§ 21c), doručuje se písemnost na adresu jeho územního pracoviště. Pro přebírání písemnosti se použije obdobně § 48 odst. 3 věta druhá.

§ 48e

Doručování soudním exekutorům

(1) Soudním exekutorům se písemnost doručuje na adresu jejich kanceláře, v níž vykonávají exekutorský úřad.^{61a)} Jestliže o to soudní exekutor požádá, doručuje se mu písemnost na adresu, kterou sdělil soudu.

(2) Písemnost určenou soudnímu exekutorovi, včetně písemnosti doručované do vlastních rukou, mohou přijmout také exekutorští koncipienti, exekutorští kandidáti nebo jiní jeho zaměstnanci.

(3) Ustanovení § 46 odst. 6 a § 48b odst. 3 platí obdobně.

(4) Při doručování písemnosti zástupci soudního exekutora se postupuje přiměřeně podle odstavců 1 až 3.

§ 49

(1) Má-li účastník zástupce s procesní plnou mocí, doručuje se písemnost pouze tomuto zástupci. Má-li však účastník osobně v řízení něco vykonat, doručuje se písemnost nejen zástupci, ale i jemu.

(2) Kdyby doručování účastníku bylo spojeno s obtížemi nebo s průtahy, může mu předseda senátu uložit, aby si zvolil pro přijímání písemností zástupce, jemuž lze bez obtíží a průtahů doručovat; to neplatí, má-li být doručováno do ciziny. Ne zvolí-li si ho, budou pro něho písemnosti ukládány u soudu s účinky doručení; o tom je třeba účastníka poučit.

(3) Usnesení o ustanovení opatrovníka účastníku neznámého pobytu se doručí ostatním účastníkům řízení a ustanovenému opatrovníku a vyvěsí se na úřední desce soudu.

§ 50

Odepre-li adresát, popřípadě osoba oprávněná za něj písemnost převzít, bezdůvodně písemnost přijmout, je písemnost doručena dnem, kdy její přijetí bylo odepřeno; o tom musí být adresát (oprávněná osoba) poučen doručovatelem.

Postup při doručování

§ 50a

(1) Doručuje-li soud písemnost při jednání nebo při jiném soudním úkonu, uvede se to v protokolu o jednání nebo v protokolu, který byl sepsán o jiném soudním úkonu.

(2) V protokolu se kromě ostatních náležitostí (§ 40) uvede, jaká písemnost byla doručena. Protokol podepíše také ten, kdo doručení provedl, a adresát, popřípadě ten, kdo za něho písemnost převzal.

§ 50b

(1) Nebyla-li písemnost doručena při jednání nebo při jiném soudním úkonu a nelze-li ji doručit prostřednictvím veřejné datové sítě, odevzdá soud písemnost v zalepené obálce k doručení soudním doručovatelem, orgány justiční stráže, soudním exekutorem nebo prostřednictvím pošty anebo prostřednictvím policejního orgánu (dále jen „doručující orgán“).

(2) Je-li třeba pro řízení doklad o doručení písemnosti, odevzdá soud písemnost k doručení doručujícímu orgánu s tím, aby její doručení bylo vyznačeno na doručence, kterou k ní připojí. Má-li být písemnost doručena do vlastních rukou (§ 45a), vyznačí se na doručence poznámka „do vlastních rukou“. Je-li podle zákona vyloučeno náhradní doručení písemnosti, vyznačí se na doručence poznámka „náhradní doručení vyloučeno“. Je-li doručováno usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí příkázáním pohledávky nebo postižením jiných majetkových práv, vyznačí se na doručence poznámka „přesný čas doručení“.

(3) V případech stanovených zvláštními právními předpisy soud písemnost odevzdá k doručení Ministerstvu spravedlnosti.

(4) Na doručování písemností, jejichž doručení má být vyznačeno na doručence, se nevztahují obecné předpisy o dodávání poštovních zásilek. Za doručování těchto písemností náleží poště finanční úhrada; způsob určení úhrady a její výši, jakož i nároky na její vrácení, jestliže pošta nepostupovala řádně při doručování písemností, stanoví Ministerstvo spravedlnosti vyhláškou vydanou v dohodě s Ministerstvem dopravy a spojů.

§ 50c

(1) Právníkům osobám, správním úřadům, státu, advokátům, notářům, zástupcům notáře, náhradníkům notáře, obcím, vyšším územně samosprávným celkům, soudním exekutorům a zástupcům soudního exekutora se doručuje mimo dny pracovního klidu a zpravidla v době od 9 do 15 hodin. Doručování fyzickým osobám provádí doručující orgán mimo dny pracovního klidu a zpravidla v době od 15 do 22 hodin; v odůvodněných případech jim mohou být písemnosti doručovány i ve dnech pracovního klidu.

(2) Doručovatelé jsou oprávněni zjišťovat totožnost adresáta a osob, které jsou za něj oprávněny písemnost převzít.

§ 50d

(1) Nebyla-li fyzická osoba nebo právnická osoba v místě doručování zastižena, provede doručovatel v místě obvyklým způsobem šetření, zda se tam zdržuje. Zjistí-li, že se v místě doručování nezdržuje, a není-li známa jiná adresa nebo jiné místo doručení, vrátí doručující orgán písemnost se zprávou o tom soudu, který mu písemnost odevzdal k doručení.

(2) Jestliže adresát nebyl zastižen a náhradní doručení písemnosti je podle poznámky vyznačené na doručence vyloučeno, vrátí doručující orgán písemnost se zprávou o tom soudu, který mu písemnost odevzdal k doručení.

(3) Uloží-li doručovatel písemnost u soudu nebo u pošty, zanechá v místě doručování adresátu výzvu, aby si písemnost vyzvedl. Výzva musí obsahovat údaj o tom, kdo je adresátem, označení doručované písemnosti, u koho, kde a v který den byla písemnost uložena a do kdy a v jaké době si adresát může písemnost vyzvednout.

§ 50e

(1) Doručenka musí obsahovat

- a) označení soudu, který písemnost odevzdal k doručení,
- b) označení doručujícího orgánu,
- c) označení doručované písemnosti,
- d) den doručení písemnosti nebo den uložení písemnosti u soudu (pošty) anebo den, v němž bylo doručení písemnosti odepřeno,
- e) hodinu a minutu doručení, byla-li vyznačena poznámka „přesný čas doručení“,
- f) jméno doručovatele,
- g) jméno a příjmení osoby, která písemnost převzala nebo která převzetí písemnosti odepřela,
- h) podpis doručovatele, popřípadě též otisk úředního razítka doručujícího orgánu,
- i) podpis osoby, která písemnost převzala.

(2) Vyzvedne-li adresát, popřípadě osoba oprávněná za něj písemnost převzít, písemnost uloženou u soudu nebo u pošty, musí doručenka obsahovat také jméno a příjmení toho, kdo písemnost předal, jeho podpis, popřípadě též otisk úředního razítka doručujícího orgánu, den převzetí uložené písemnosti, jméno a příjmení osoby, která uloženou písemnost vyzvedla, a její podpis.

(3) Odepřel-li adresát, popřípadě osoba oprávněná za něj písemnost převzít, písemnost přijmout, musí doručenka rovněž obsahovat údaj o tom, že bylo poskytnuto poučení o následcích odepření přijetí písemnosti (§ 50), a zda, popřípadě čím bylo odepření přijetí písemnosti odůvodněno.

(4) Doručenka, která obsahuje stanovené náležitosti, je veřejnou listinou.

§ 50f

Uveřejňování vyhlášek

Povinnost soudu zveřejnit vyhláškou různé údaje, stanovená v tomto zákoně a v zákoně o konkursu a vyrovnání, je splněna jejich uveřejněním v Obchodním věstníku⁶²⁾, pokud se zákon neomezuje na zveřejnění údajů na úřední desce soudu; tím není dotčena povinnost uveřejnění údajů v denním tisku.

§ 50g

Pokud zákon stanoví, že rozhodnutí má být vyvěšeno na úřední desce soudu, platí, že patnáctým dnem po vyvěšení bylo rozhodnutí doručeno účastníkům, kteří nejsou soudu známi nebo jejichž pobyt není znám.

Předvolání a předvádění

§ 51

Předvolání k soudu se děje zpravidla písemně a v naléhavých případech i telegraficky, v elektronické podobě, telefonicky nebo telefaxem. Předvolat lze i ústně při jednání nebo při jiném úkonu soudu, u něhož je předvolaný přítomen.

§ 52

(1) V případě, že se předvolaný bez omluvy nedostaví k výslechu nebo ke znalci, může ho předseda senátu dát předvést, jestliže o možnosti předvedení předvolaného poučil. O předvedení rozhodne usnesením, které se předvolanému doručí při předvedení.

(2) O předvedení požádá soud příslušný policejní orgán; jde-li o nezletilého, požádá soud tento orgán o předvedení jen tehdy, nelze-li předvedení zajistit jinak. O předvedení vojáků v činné službě a příslušníků ozbrojených sborů požádá soud jejich velitele, popřípadě příslušný služební orgán.

(3) Náklady předvedení hradí ten, kdo je předváděn. Usnesením o tom rozhodne předseda senátu na návrh toho, kdo předvedení provedl.

Pořádkové opatření

§ 53

(1) Tomu, kdo hrubě ztěžuje postup řízení zejména tím, že se nedostaví bez vážného důvodu k soudu nebo neuposlechne příkazu soudu, nebo kdo ruší pořádek, nebo kdo učinil hrubě urážlivé podání anebo nesplnil povinnosti uvedené v § 294 a 295, může předseda senátu uložit usnesením pořádkovou pokutu do výše 50000 Kč.

(2) Uloženou pořádkovou pokutu může předseda senátu dodatečně, a to i po skončení řízení, prominout, jestliže to odůvodňuje pozdější chování toho, jemuž byla uložena.

(3) Pořádkové pokuty připadají státu.

§ 54

Toho, kdo hrubě ruší pořádek, může předseda senátu vykázat z místa, kde se jedná. Je-li vykázán

účastník, může být jednáno dále v jeho nepřítomnosti.

Lhůty

§ 55

Nestanoví-li tento zákon lhůtu k provedení úkonu, určí ji, jestliže je to třeba, předseda senátu. Lhůtu, kterou určil, může předseda senátu též prodloužit.

§ 56

(1) Lhůta neběží tomu, kdo ztratil způsobilost být účastníkem řízení nebo způsobilost jednat před soudem nebo u něhož bylo rozhodnuto, že musí být zastoupen svým zákonným zástupcem (§ 23).

(2) Jakmile v takovém případě do řízení vstoupí jiný účastník, zákonný zástupce nebo opatrovník účastníka, začíná jim běžet nová lhůta od té doby, kdy do řízení vstoupili.

§ 57

(1) Do běhu lhůty se nezapočítává den, kdy došlo ke skutečnosti určující počátek lhůty, to neplatí, jde-li o lhůtu určenou podle hodin.

(2) Lhůty určené podle týdnů, měsíců nebo let se končí uplynutím toho dne, který se svým označením shoduje se dnem, kdy došlo ke skutečnosti určující počátek lhůty, a není-li ho v měsíci, posledním dnem měsíce. Případně-li konec lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Lhůty určené podle hodin končí uplynutím hodiny, která se svým označením shoduje s hodinou, kdy došlo ke skutečnosti určující počátek lhůty.

(3) Lhůta je zachována, je-li poslední den lhůty učiněn úkon u soudu nebo podání odevzdáno orgánu, který má povinnost je doručit.

§ 58

(Viz § 25 not. ř.)

(1) Soud promine zmeškání lhůty, jestliže účastník nebo jeho zástupce ji zmeškal z omluvitelného důvodu, a byl proto vyloučen z úkonu, který mu přísluší. Návrh je třeba podat do patnácti dnů po odpadnutí překážky a je s ním třeba spojit i zmeškaný úkon.

(2) Soud může k žádosti účastníka přiznat odkladný účinek návrhu, aby bylo prominuto zmeškání lhůty.

ČÁST DRUHÁ

ČINNOST SOUDU PŘED ZAHÁJENÍM ŘÍZENÍ

§ 59 až 66

zrušeny

HLAVA PRVNÍ
PŘEDBĚŽNÁ ŘÍZENÍ

Smírčí řízení

§ 67

Připouští-li to povaha věci, lze navrhnout u kteréhokoli soudu, který by byl věcně příslušný k rozhodování věci, aby provedl pokus o smír (smírčí řízení) a, došlo-li k jeho uzavření, aby rozhodl o jeho schválení. Jestliže by věcně příslušný byl krajský soud, může provést smírčí řízení a schválení smíru i kterýkoli okresní soud.

§ 68

(1) Smírčí řízení ve věcech, v nichž jedná a rozhoduje senát, provádí předseda senátu.

Dosavadní odst. (2) zrušen.

(2) Součinnost nebo přítomnost účastníků nelze žádným způsobem vynucovat.

§ 69

Účelem smírčího řízení je uzavření smíru. Ustanovení § 99 platí i pro tento smír.

§ 70 až 72

zrušeny

Řízení o určení otcovství souhlasným prohlášením rodičů

§ 73

(1) Narodí-li se dítě, u něhož otcovství není určeno zákonnou domněnkou svědčící manželu matky, ani souhlasným prohlášením rodičů před orgánem, který vede matriku, vyslechne předseda senátu toho, koho matka označuje za otce, zda uznává, že je otcem. Příslušným je soud podle § 88 odst. 1 písm. c).

(2) Dojde-li k souhlasnému prohlášení rodičů o otcovství, uvede se to v protokolu a oznámí orgánu, který vede matriku narození, v níž je dítě zapsáno.

(3) Jestliže takto k určení otcovství nedojde a matka v přiměřené době nepodá návrh na určení otcovství, ustanoví předseda senátu dítěti opatrovníka k podání takového návrhu a k tomu, aby dítě v řízení zastupoval.

HLAVA DRUHÁ

PŘEDBĚŽNÁ OPATŘENÍ A ZAJIŠTĚNÍ DŮKAZU

Předběžná opatření

§ 74

(1) Před zahájením řízení může předseda senátu nařídit předběžné opatření, je-li třeba, aby zatímně byly upraveny poměry účastníků, nebo je-li obava, že by výkon soudního rozhodnutí byl ohrožen.

(2) Účastníky řízení jsou ti, kteří by jimi byli, kdyby šlo o věc samu.

(3) Příslušným k nařízení předběžného opatření je soud, který je příslušný k řízení o věci, nestanoví-li zákon jinak.

(4) K rozhodnutí o návrhu na předběžné opatření podle § 76a je příslušný okresní soud, který je místně příslušný pro obvod (okres) navrhovatele. Bude-li předběžné opatření nařízeno, soud předá po provedení jeho výkonu věc neprodleně soudu příslušnému podle § 88 písm. c). Má-li soud, kterému byla věc předána, za to, že není soudem uvedeným v § 88 písm. c), předloží věc k rozhodnutí o příslušnosti svému nadřízenému soudu; tímto rozhodnutím je soud, jehož příslušnost byla určena, vázán.

§ 75

(1) Předběžné opatření nařídí předseda senátu na návrh. Návrhu není třeba, jde-li o předběžné opatření pro řízení, které může soud zahájit i bez návrhu.

(2) Předběžné opatření podle § 76a může předseda senátu nařídit jen na návrh obecního úřadu obce s rozšířenou působností; návrh musí obsahovat kromě obecných náležitostí (§ 42 odst. 4) jméno nezletilého dítěte, jména, povolání a bydliště ostatních účastníků, jsou-li navrhovateli známa, vyličení rozhodujících skutečností odůvodňujících nařízení předběžného opatření, označení osoby, které má být dítě předáno do péče, a musí z něj být patrné, že se domáhá nařízení předběžného opatření podle § 76a.

(3) Účastníci nemusí být vyslechnuti.

(4) O návrhu na předběžné opatření podle § 76a musí být rozhodnuto bezodkladně, nejpozději do 24 hodin poté, co byl podán. O návrhu na jiné předběžné opatření musí být rozhodnuto bezodkladně, nejpozději do 7 dnů poté, co byl podán, nestanoví-li zákon jinou lhůtu.

(5) O návrhu na předběžné opatření podle zákona o veřejných dražbách musí být rozhodnuto v případě nemovitostí nejpozději do 30 dnů a v ostatních případech do 7 dnů poté, co byl podán.

(5) Pro předběžné opatření je rozhodující stav v době vyhlášení (vydání) usnesení soudu prvního stupně.

§ 75a

(1) Návrh na předběžné opatření, který neobsahuje všechny náležitosti nebo který je nesrozumitelný anebo neurčitý, předseda senátu odmítne, jestliže pro tyto nedostatky nelze pokračovat v řízení; ustanovení § 43 se nepoužije.

(2) Ustanovení odstavce 1 neplatí, jde-li o návrh na předběžné opatření podle § 76a.

§ 76

(1) Předběžným opatřením může být účastníku uloženo, aby

a) platil výživné v nezbytné míře;

- b) odevzdal dítě do péče druhého z rodičů nebo do péče toho, koho označí soud;
- c) poskytl alespoň část pracovní odměny, jde-li o trvání pracovního poměru a navrhovatel ze závažných důvodů nepracuje;
- d) složil peněžitou částku nebo věc do notářské úschovy;
- e) nenakládal s určitými věcmi nebo právy;
- f) něco vykonal, něčeho se zdržel nebo něco snášel.

(2) Předběžným opatřením lze uložit povinnost někomu jinému než účastníku jen tehdy, lze-li to na něm spravedlivě žádat.

(3) Předseda senátu při nařízení předběžného opatření uloží navrhovateli, aby ve lhůtě, kterou mu určí, podal u soudu návrh na zahájení řízení; to neplatí, může-li být řízení ve věci zahájeno i bez návrhu. Může také stanovit, že předběžné opatření bude trvat jen po určenou dobu.

§ 76a

(1) Ocitlo-li se nezletilé dítě bez jakékoliv péče nebo jsou-li jeho život nebo příznivý vývoj vážně ohroženy nebo narušeny, předseda senátu předběžným opatřením nařídí, aby bylo předáno do péče osoby, kterou v usnesení označí.

(2) Usnesení o nařízení předběžného opatření podle odstavce 1 se doporučuje účastníkům až při provedení jeho výkonu. Účastníkům, kteří nebyli při provedení výkonu přítomni, usnesení doručí dodatečně soud příslušný podle § 88 písm. c) spolu s vyrozuměním, že byl proveden jeho výkon.

(3) Při nařízení předběžného opatření podle odstavce 1 nezletilý nemusí být zastoupen; nemá-li nezletilý zákonného zástupce nebo nemůže-li jej zákonný zástupce v řízení zastupovat,^{33b)} ustanoví mu soud příslušný podle § 88 písm. c) opatrovníka bezodkladně po provedení výkonu předběžného opatření.

(4) Předběžné opatření podle odstavce 1 trvá po dobu tří měsíců od jeho vykonatelnosti; bylo-li před uplynutím této doby zahájeno řízení ve věci samé, pak trvá až do té doby, než se stane vykonatelným rozhodnutí, kterým se toto řízení končí.

§ 77

(1) Předběžné opatření zanikne, jestliže

- a) navrhovatel nepodal ve lhůtě soudem určené návrh na zahájení řízení;
- b) nebylo návrhu ve věci samé vyhověno;
- c) bylo návrhu ve věci samé vyhověno a uplynulo patnáct dní od vykonatelnosti rozhodnutí o věci;
- d) uplynula určená doba, po kterou mělo trvat.

(2) Předběžné opatření předseda senátu zruší, jestliže pominou důvody, pro které bylo nařízeno; o zrušení předběžného opatření podle § 76a rozhodne předseda senátu soudu příslušného podle § 88 písm. c).

(3) Zaniklo-li nebo bylo-li zrušeno předběžné opatření z jiného důvodu než proto, že návrhu ve věci samé bylo vyhověno, nebo proto, že právo navrhovatele bylo uspokojeno, je navrhovatel povinen nahradit

újmý tomu, komu předběžným opatřením vznikly; to neplatí, jde-li o předběžné opatření podle § 76a. Rozhodne o tom na návrh soud, který nařídil předběžné opatření.

§ 78

Zajištění důkazu

(1) Před zahájením řízení o věci samé lze na návrh zajistit důkaz, je-li obava, že později jej nebude možno provést vůbec nebo jen s velkými obtížemi.

(2) K zajištění důkazu je příslušný soud, který by byl příslušný k řízení o věci, nebo soud, v jehož obvodu je ohrožený důkazní prostředek.

(3) Zajištění důkazu provede předseda senátu způsobem předepsaným pro důkaz, o který jde. Není-li tu nebezpečí z prodlení, mají účastníci ve věci samé právo být přítomni u zajištění důkazu.

§ 78a

Důkaz může být zajištěn také notářským nebo exekutorským zápisem o skutkovém ději nebo o stavu věci, jestliže se skutkový děj udál v přítomnosti notáře nebo soudního exekutora nebo jestliže notář nebo soudní exekutor osvědčil stav věci.

ČÁST TŘETÍ

ŘÍZENÍ V PRVNÍM STUPNI

HLAVA PRVNÍ

PRŮBĚH ŘÍZENÍ

Zahájení řízení

§ 79

(1) Řízení se zahajuje na návrh. Návrh musí kromě obecných náležitostí (§ 42 odst. 4) obsahovat jméno, příjmení a bydliště účastníků (obchodní firmu nebo název a sídlo právnické osoby, označení státu a příslušné organizační složky státu, která za stát před soudem vystupuje), popřípadě též jejich zástupců, vylíčení rozhodujících skutečností, označení důkazů, jichž se navrhovatel dovolává, a musí být z něj patrné, čeho se navrhovatel domáhá. Ve věcech vyplývajících z obchodních vztahů musí návrh dále obsahovat identifikační číslo právnické osoby, identifikační číslo fyzické osoby, která je podnikatelem, popřípadě další údaje potřebné k identifikaci účastníků řízení. Tento návrh, týká-li se dvoustranných právních vztahů mezi žalobcem a žalovaným (§ 90), se nazývá žalobou.

(2) Žalobce (navrhovatel) je povinen k návrhu připojit listinné důkazy, jichž se dovolává.

(3) Žalobu (návrh na zahájení řízení) soud doručí ostatním účastníkům do vlastních rukou. Žalobce (navrhovatel) může obeznámit žalovaného (ostatní účastníky řízení) s obsahem návrhu tím, že vedle stejnopisu žaloby (návrhu) doručovaného soudem mu sám zašle další stejnopis.

§ 80

Žalobou (návrhem na zahájení řízení) lze uplatnit, aby bylo rozhodnuto zejména

- a) o osobním stavu (o rozvodu, o neplatnosti manželství, o určení, zda tu manželství je či není, o určení otcovství, o osvojení, o způsobilosti k právním úkonům, o prohlášení za mrtvého);
- b) o splnění povinnosti, která vyplývá ze zákona, z právního vztahu nebo z porušení práva;
- c) o určení, zda tu právní vztah nebo právo je či není, je-li na tom naléhavý právní zájem.

§ 81

(1) I bez návrhu může soud zahájit řízení ve věcech péče o nezletilé, řízení o vyslovení přípustnosti převzetí nebo držení v ústavu zdravotnické péče, řízení o způsobilosti k právním úkonům, řízení opatrovnické, řízení o prohlášení za mrtvého, řízení o dědictví, řízení o určení, zda tu manželství je či není, a další řízení, kde to připouští zákon.

(2) Bylo-li nařízeno předběžné opatření podle § 76a, zahájí soud příslušný podle § 88 písm. c) bezodkladně poté, co mu byla věc předána nebo co bylo rozhodnuto o jeho příslušnosti (§ 74 odst. 4), i bez návrhu řízení o výchově nezletilého.

(3) O zahájení řízení bez návrhu vydá předseda senátu usnesení, které doručí účastníkům do vlastních rukou, nestanoví-li zákon jinak.

§ 82

(1) Řízení je zahájeno dnem, kdy došel soudu návrh na jeho zahájení, nebo kdy bylo vydáno usnesení, podle něhož se řízení zahájí bez návrhu.

(2) Předcházel-li řízení u soudu řízení u jiného orgánu, je řízení u soudu zahájeno dnem, kdy postoupená věc došla soudu.

(3) Odmítl-li žalobu (návrh na zahájení řízení) soud, který rozhoduje podle zvláštního zákona⁹⁶⁾ věci správního soudnictví, protože šlo o věc, kterou soudy projednávají a rozhodují v občanském soudním řízení, a došla-li soudu příslušnému k občanskému soudnímu řízení do jednoho měsíce od právní moci usnesení žaloba (návrh na zahájení řízení) v této věci, platí, že řízení o ní je u soudu zahájeno dnem, kdy soudu došla odmítnutá žaloba (návrh na zahájení řízení).

§ 83

(1) Zahájení řízení brání tomu, aby o téže věci probíhalo u soudu jiné řízení.

(2) Zahájení řízení

- a) o zdržení se protiprávního jednání nebo o odstranění závadného stavu ve věcech ochrany práv porušených nebo ohrožených nekalým soutěžním jednáním,^{62a)}
- b) o zdržení se protiprávního jednání ve věcech ochrany práv spotřebitelů,^{62b)}
- c) ve věcech přeměn obchodních společností, stanoví-li tak zvláštní právní předpis,⁴¹⁾
- d) v dalších věcech stanovených zvláštními právními předpisy,

brání též tomu, aby proti témuž žalovanému probíhalo u soudu další řízení o žalobách jiných žalobců požadujících z téhož jednání nebo stavu stejné nároky.

Místní příslušnost

§ 84

K řízení je příslušný obecný soud účastníka, proti němuž návrh směřuje (žalovaného), není-li stanoveno jinak.

§ 85

(1) Nestanoví-li zákon jinak, je obecným soudem fyzické osoby okresní soud, v jehož obvodu má bydliště, a nemá-li bydliště, okresní soud, v jehož obvodu se zdržuje. Má-li fyzická osoba bydliště na více místech, jsou jejím obecným soudem všechny okresní soudy, v jejichž obvodu bydlí s úmyslem zdržovat se tam trvale.

(2) Obecným soudem fyzické osoby, která je podnikatelem, je ve věcech vyplývajících z obchodních vztahů okresní soud, v jehož obvodu má místo podnikání;⁵⁹⁾ nemá-li místo podnikání, určuje se její obecný soud podle odstavce 1.

(3) Obecným soudem právnické osoby je okresní soud, v jehož obvodu má sídlo.⁵⁹⁾

(4) Obecným soudem státu je okresní soud, v jehož obvodu má sídlo organizační složka státu příslušná podle zvláštního právního předpisu, a nelze-li takto místně příslušný soud určit, soud, v jehož obvodu nastala skutečnost, která zakládá uplatněné právo.

(5) Obecným soudem obce je okresní soud, v jehož obvodu má své území.

(6) Obecným soudem vyššího územně samosprávného celku je okresní soud, v jehož obvodu mají sídlo jeho orgány.

§ 85a

Je-li pro řízení v prvním stupni věcně příslušný krajský soud a místní příslušnost se řídí obecným soudem účastníka, je místně příslušným krajský soud, v jehož obvodu je obecný soud účastníka.

§ 86

(1) Jestliže žalovaný, který je občanem České republiky, nemá obecný soud anebo nemá obecný soud v České republice, je příslušný soud, v jehož obvodu měl v České republice poslední známé bydliště.

(2) Proti tomu, kdo nemá jiný příslušný soud v České republice, je možno uplatnit majetková práva u soudu, v jehož obvodu má majetek.

(3) Proti zahraniční osobě lze podat žalobu (návrh na zahájení řízení) i u soudu, v jehož obvodu je v České republice umístěn její podnik nebo organizační složka jejího podniku.

§ 87

Vedle obecného soudu žalovaného, popřípadě vedle soudu uvedeného v § 85a, je k řízení příslušný také soud, v jehož obvodu

- a) má odpůrce své stálé pracoviště;
- b) došlo ke skutečnosti, která zakládá právo na náhradu škody;
- c) je umístěna organizační složka podniku fyzické nebo právnické osoby, která je žalovanou, týká-li se spor této složky;
- d) zrušeno,
- e) je platební místo, uplatňuje-li se právo ze směnky, šeku nebo jiného cenného papíru;
- f) je sídlo burzy, jde-li o spor z burzovního obchodu.

§ 88

Namísto obecného soudu, popřípadě namísto soudu uvedeného v § 85a, je k řízení příslušný soud,

- a) v jehož obvodu měli manželé poslední společné bydliště v České republice, jde-li o rozvod, neplatnost manželství nebo o určení, zda tu manželství je či není, bydlí-li v obvodu tohoto soudu alespoň jeden z manželů; není-li takového soudu, je příslušný obecný soud žalovaného, a není-li ani takového soudu, obecný soud žalobce;
- b) který rozhodoval o rozvodu, je-li o vypořádání manželů po rozvodu stran jejich společného jmění nebo jiného majetku anebo o zrušení společného nájmu bytu;
- c) v jehož obvodu má nezletilý na základě dohody rodičů nebo rozhodnutí soudu, popřípadě jiných rozhodujících skutečností své bydliště, jde-li o věc péče o nezletilé, o určení, zda je třeba souhlasu rodičů dítěte k jeho osvojení, o osvojení nebo o povolení uzavřít manželství nezletilému;
- d) který je obecným soudem fyzické osoby, jde-li o řízení o její způsobilost k právním úkonům; je-li tato fyzická osoba bez svého souhlasu v ústavní zdravotnické péči, je příslušný soud, v jehož obvodu je toto zdravotnické zařízení. Jde-li o řízení o vyslovení přípustnosti převzetí nebo držení v ústavu zdravotnické péče, je příslušný soud, v jehož obvodu je tento ústav;
- e) v jehož obvodu má opatrovanec bydliště, jde-li o věc opatrovnickou nebo o povolení uzavřít manželství opatrovanci; jde-li však o opatrovnictví nad osobami neznámého pobytu nebo nepřítomnými, je příslušný soud, v jehož obvodu mají tyto osoby majetek;
- f) který byl naposledy v České republice obecným soudem toho, jenž má být prohlášen za mrtvého; původní písm. g) zrušeno;
- g) v jehož obvodu je nemovitost, týká-li se řízení práva k ní, není-li dána příslušnost podle písm. b);
- h) v jehož obvodu probíhá řízení o dědictví, jde-li o rozhodnutí sporu v souvislosti s řízením o dědictví;
- ch) u něhož je prováděn výkon rozhodnutí, jde-li o vyloučení věci z výkonu rozhodnutí, nebo o rozhodnutí o pravosti, výši, skupině nebo pořadí pohledávek, přihlášených k rozvrhu;
- i) u něhož je prováděn konkurs nebo vyrovnání, jde-li o spory jimi vyvolané, ledaže jde o vypořádání společného jmění nebo jiného majetku manželů;

- j) v jehož obvodu má sídlo organizační jednotka železničního dopravce, týká-li se spor na straně žalovaného této jednotky;
- k) v jehož obvodu měl zůstavitel naposledy bydliště, a neměl-li bydliště, nebo nelze-li bydliště zjistit, v jehož obvodu měl naposledy pobyt; není-li takový soud, je příslušný soud v jehož obvodu je zůstavitelův majetek, popřípadě mezi několika takto příslušnými soudy ten z nich, který první provedl úkon, jde-li o řízení o dědictví;
- l) v jehož obvodu je místo plnění, jde-li o řízení o úschovách; jsou-li místa plnění v obvodu několika soudů, je k řízení o úschovách příslušný soud, který nejdříve zahájí řízení;
- m) v jehož obvodu má obecný soud navrhovatel, jde-li o řízení o umoření listin; nemá-li navrhovatel v České republice obecný soud, je příslušný ten soud, v jehož obvodu je platební místo; jde-li o řízení o umoření cenného papíru, vystaveného tuzemskou bankou, je příslušný soud, v jehož obvodu má tato banka své sídlo;
- n) u něhož probíhá řízení, jde-li o žalobu podle § 91a;
- o) v jehož obvodu bylo v době podání návrhu na provedení dražby sídlo nebo bydliště navrhovatele ve věcech veřejných dražeb podle zákona o veřejných dražbách.

§ 89

Soud, který je příslušný k řízení o určité věci, je příslušný i k řízení o věcech s ní spojených a o vzájemných návrzích žalovaného, s výjimkou věcí uvedených v § 88.

§ 89a

Účastníci řízení v obchodní věci se mohou písemně dohodnout na místní příslušnosti jiného soudu prvního stupně, ledaže zákon stanoví příslušnost výlučnou. Taková smlouva nebo její ověřený opis musí být doloženy již v žalobě (návrhu na zahájení řízení).

Účastníci

§ 90

Účastníky řízení jsou žalobce a žalovaný.

§ 91

(1) Je-li žalobců nebo žalovaných v jedné věci několik, jedná v řízení každý z nich sám za sebe.

(2) Jestliže však jde o taková společná práva nebo povinnosti, že se rozsudek musí vztahovat na všechny účastníky, kteří vystupují na jedné straně, platí úkony jednoho z nich i pro ostatní. Ke změně návrhu, k jeho vzetí zpět, k uznání nároku a k uzavření smíru je však třeba souhlasu všech účastníků, kteří vystupují na jedné straně.

§ 91a

Kdo si činí nárok zcela nebo částečně na věc nebo právo, o nichž probíhá řízení mezi jinými osobami, může až do pravomocného skončení tohoto řízení podat žalobu proti těmto účastníkům.

§ 92

(1) Na návrh žalobce může soud připustit, aby do řízení přistoupil další účastník. Souhlasu toho, kdo má takto do řízení vstoupit, je třeba, jestliže má vystupovat na straně žalobce.

(2) Na návrh žalobce může soud se souhlasem žalovaného připustit, aby žalobce nebo žalovaný z řízení vystoupil a aby na jeho místo vstoupil někdo jiný. Má-li být takto zaměněn žalobce, je třeba, aby s tím souhlasil i ten, kdo má na jeho místo vstoupit.

(3) Ustanovení odstavců 1 a 2 se nepoužije v případech uvedených v § 107a.

§ 93

(1) Jako vedlejší účastník může se vedle žalobce nebo žalovaného zúčastnit řízení ten, kdo má právní zájem na jeho výsledku, pokud nejde o řízení o rozvod, neplatnost manželství, nebo určení, zda tu manželství je či není.

(2) Do řízení vstoupí buď z vlastního podnětu nebo na výzvu některého z účastníků učiněnou prostřednictvím soudu. O přípustnosti vedlejšího účastenství soud rozhodne jen na návrh.

(3) V řízení má vedlejší účastník stejná práva a povinnosti jako účastník. Jedná však toliko sám za sebe. Jestliže jeho úkony odporují úkonům účastníka, kterého v řízení podporuje, posoudí je soud po uvážení všech okolností.

§ 94

(1) V řízení, které může být zahájeno i bez návrhu, jsou účastníky navrhovatel a ti, o jejichž právech nebo povinnostech má být v řízení jednáno. Jde-li však o řízení o neplatnost manželství nebo o určení, zda tu manželství je či není, jsou účastníky pouze manželé.

(2) Účastníky řízení jsou také navrhovatel a ti, které zákon za účastníky označuje.

(3) Jestliže někdo z těch, o jejichž právech nebo povinnostech má být v řízení jednáno, se neúčastní řízení od jeho zahájení, vydá soud, jakmile se o něm dozví, usnesení, jímž jej přibere do řízení jako účastníka.

(4) Jestliže se řízení účastní ten, o jehož právech nebo povinnostech se v řízení nejedná, soud usnesením jeho účast v řízení ukončí.

Úkony účastníky ve věci samé

§ 95

(1) Žalobce (navrhovatel) může za řízení se souhlasem soudu měnit návrh na zahájení řízení. Změněný návrh je třeba ostatním účastníkům doručit do vlastních rukou, pokud nebyli přítomni jednání, při němž ke změně došlo.

(2) Soud nepřipustí změnu návrhu, jestliže by výsledky dosavadního řízení nemohly být podkladem pro řízení o změněném návrhu. V takovém případě pokračuje soud v řízení o původním návrhu po právní moci usnesení.

§ 96

(1) Žalobce (navrhovatel) může vzít za řízení zpět návrh na jeho zahájení, a to zčásti nebo zcela.

(2) Je-li návrh vzat zpět, soud řízení zcela, popřípadě v rozsahu zpětvzetí návrhu, zastaví. Je-li návrh na zahájení řízení vzat zpět až po té, co již soud o věci rozhodl, avšak rozhodnutí není dosud v právní moci, soud rozhodne v rozsahu zpětvzetí návrhu též o zrušení rozhodnutí.

(3) Jestliže ostatní účastníci se zpětvzetím návrhu z vážných důvodů nesouhlasí, soud rozhodne, že zpětvzetí návrhu není účinné. Nebylo-li dosud o věci rozhodnuto, pokračuje soud po právní moci usnesení v řízení.

(4) Ustanovení odstavce 3 neplatí, dojde-li ke zpětvzetí návrhu dříve, než začalo jednání, nebo jde-li o zpětvzetí návrhu na rozvod, neplatnost manželství nebo určení, zda tu manželství je či není.

(5) Byl-li návrh na zahájení řízení vzat zpět až po té, co rozhodnutí o věci již nabylo právní moci, soud rozhodne, že zpětvzetí návrhu není účinné.

§ 97

(1) Žalovaný může za řízení uplatnit svá práva proti žalobci i vzájemným návrhem.

(2) Vzájemný návrh může soud vyloučit k samostatnému řízení, jestliže by tu nebyly podmínky pro spojení věcí.

(3) Na vzájemný návrh se použije přiměřeně ustanovení o návrhu na zahájení řízení, jeho změně a vzetí zpět.

§ 98

Vzájemným návrhem je i projev žalovaného, jímž proti žalobci uplatňuje svou pohledávku k započtení, avšak jen pokud navrhuje, aby bylo přisouzeno více, než co uplatnil žalobce. Jinak soud posuzuje takový projev jen jako obranu proti návrhu.

§ 99

(1) Připouští-li to povaha věci, mohou účastníci skončit řízení soudním smírem. O smír se má soud vždy pokusit.

(2) Soud rozhodne o tom, zda smír schvaluje; neschválí jej, je-li v rozporu s právními předpisy. V takovém případě soud po právní moci usnesení pokračuje v řízení.

(3) Schválený smír má účinky pravomocného rozsudku. Rozsudkem však může soud zrušit usnesení o schválení smíru, je-li smír podle hmotného práva neplatný. Návrh lze podat do tří let od právní moci usnesení o schválení smíru.

Průběh řízení

§ 100

(1) Jakmile bylo řízení zahájeno, postupuje v něm soud i bez dalších návrhů tak, aby věc byla co

nejrychleji projednána a rozhodnuta. Přitom usiluje především o to, aby spor byl vyřešen smírně.

(2) V řízení o rozvod vede soud manžele k odstranění příčin rozvratu a usiluje o jejich smíření.

(3) V řízení, jehož účastníkem je nezletilé dítě, které je schopno formulovat své názory, soud postupuje tak, aby byl zjištěn jeho názor ve věci. Názor nezletilého dítěte soud zjistí buď prostřednictvím jeho zástupce nebo příslušného orgánu sociálně - právní ochrany dětí, anebo výslechem dítěte; výslech lze provést i bez přítomnosti rodičů nebo jiných osob zodpovědných za výchovu dítěte. K názoru dítěte soud přihlíží s přihlédnutím k jeho věku a rozumové vyspělosti.

§ 101

(1) K tomu, aby bylo dosaženo účelu řízení, jsou účastníci povinni zejména

- a) tvrdit všechny pro rozhodnutí věci významné skutečnosti; neobsahuje-li všechna potřebná tvrzení žaloba (návrh na zahájení řízení) nebo písemné vyjádření k ní, uvedou je v průběhu řízení,
- b) plnit důkazní povinnost (§ 120 odst. 1) a další procesní povinnosti uložené jim zákonem nebo soudem,
- c) dbát pokynů soudu.

(2) Nestanoví-li zákon jinak, soud pokračuje v řízení, i když jsou účastníci nečinní.

(3) Nedostaví-li se řádně předvolaný účastník k jednání a včas nepožádal z důležitého důvodu o odročení, může soud věc projednat a rozhodnout v nepřítomnosti takového účastníka; vychází přitom z obsahu spisu a z provedených důkazů.

(4) Vyzve-li soud účastníka, aby se vyjádřil o určitém návrhu, který se dotýká postupu a vedení řízení, může připojit doložku, že nevyjádří-li se účastník v určité lhůtě, bude se předpokládat, že nemá námítky.

§ 102

(1) Je-li třeba po zahájení řízení zatímně upravit poměry účastníků nebo je-li po zahájení řízení obava, že by výkon rozhodnutí v řízení posléze vydaného mohl být ohrožen, může soud nařídit předběžné opatření.

(2) Po zahájení řízení může soud i bez návrhu zajistit důkaz, je-li obava, že později jej nebude možné provést vůbec nebo jen s velkými obtížemi.

(3) Ve věcech příslušejících senátu nařídí předběžné opatření nebo zajistí důkaz senát; předseda senátu tak může učinit, jen je-li tu nebezpečí z prodlení. Ustanovení § 75 odst. 1, 3, 4 a 5, § 75a, 76, § 77 odst. 1 písm. b), c) a d), § 77 odst. 2 a 3 a § 78 odst. 3 zde platí obdobně.

Zkoumání podmínek řízení

§ 103

Kdykoli za řízení přihlíží soud k tomu, zda jsou splněny podmínky, za nichž může rozhodnout ve věci samé (podmínky řízení).

§ 104

(1) Jde-li o takový nedostatek podmínky řízení, který nelze odstranit, soud řízení zastaví. Nespadá-li věc do pravomoci soudů nebo má-li předcházet jiné řízení, soud postoupí věc po právní moci usnesení o zastavení řízení příslušnému orgánu; právní účinky spojené s podáním žaloby (návrhu na zahájení řízení) zůstávají přitom zachovány.

(2) Jde-li o nedostatek podmínky řízení, který lze odstranit, učiní soud k tomu vhodná opatření. Přitom zpravidla může pokračovat v řízení, ale nesmí rozhodnout o věci samé. Nezdaří-li se nedostatek podmínky řízení odstranit, řízení zastaví.

§ 104a

(1) Věcnou příslušnost zkoumá soud kdykoli za řízení.

(2) Má-li okresní nebo krajský soud za to, že není věcně příslušný, předloží věc se zprávou o tom svému nadřízenému vrchnímu soudu, jestliže věc podle jeho názoru náleží do věcné příslušnosti okresních, krajských nebo vrchních soudů, popřípadě soudů zřízených k projednávání a rozhodování věcí určitého druhu, nebo Nejvyššímu soudu, jestliže věc podle jeho názoru náleží do věcné příslušnosti Nejvyššího soudu. Účastníci řízení mají právo se k tomuto postupu a k soudem uváděným důvodům vyjádřit. Vrchní soud (Nejvyšší soud) pak rozhodne, které soudy jsou k projednání a rozhodnutí věci příslušné v prvním stupni, není-li sám věcně příslušný.

(3) Bylo-li řízení zahájeno u vrchního soudu a má-li za to, že není věcně příslušný, vrchní soud rozhodne, které soudy jsou k projednání a rozhodnutí věci příslušné v prvním stupni. To neplatí, dospěje-li vrchní soud k závěru, že věc patří do věcné příslušnosti Nejvyššího soudu; v takovém případě věc předloží se zprávou o tom Nejvyššímu soudu. Účastníci řízení mají právo se k otázce věcné příslušnosti vyjádřit.

(4) Bylo-li řízení zahájeno u Nejvyššího soudu nebo byla-li věc Nejvyššímu soudu předložena vrchním soudem, Nejvyšší soud rozhodne, které soudy jsou k projednání a rozhodnutí věci příslušné v prvním stupni, není-li sám věcně příslušný.

(5) Obdobně podle odstavců 2 až 4 se postupuje, namítne-li nedostatek věcné příslušnosti soudu účastník řízení.

(6) V usnesení, jímž bylo rozhodnuto, že k projednání a rozhodnutí věci jsou příslušné v prvním stupni jiné soudy, než u kterých bylo řízení zahájeno, se rovněž uvede soud, jemuž bude věc postoupena k dalšímu řízení; ustanovení § 105 tím není dotčeno.

(7) Usnesením vrchního nebo Nejvyššího soudu o věcné příslušnosti jsou účastníci řízení a soudy vázáni.

(8) Ustanovení odstavců 2 a 7 se nepoužije, náleží-li věc do věcné příslušnosti soudu, který rozhoduje podle zvláštního zákona⁹⁶⁾ věci správního soudnictví.

§ 104b

(1) Náleží-li věc do věcné příslušnosti soudu, který rozhoduje podle zvláštního zákona⁹⁶⁾ věci správního soudnictví, soud řízení zastaví. V usnesení o zastavení řízení musí být navrhovatel rovněž poučen o možnosti podat žalobu proti rozhodnutí správního orgánu ve správním soudnictví.

(2) Ustanovení odstavce 1 neplatí, domáhá-li se navrhovatel podle zvláštního zákona⁹⁶⁾ ochrany proti nečinnosti orgánu moci výkonné, orgánu územního samosprávného celku, jakož i právnické (fyzické)

osoby nebo jiného orgánu, jimž bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy, ochrany před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením orgánu moci výkonné, orgánu územního samosprávného celku, jakož i právnické (fyzické) osoby nebo jiného orgánu, jimž bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy, rozhodnutí ve věcech politických stran a politických hnutí nebo rozhodnutí o kompetenční žalobě. V uvedených případech soud vysloví, že není věcně příslušný, a rozhodne o postoupení věci věcně příslušnému soudu, který rozhoduje věci správního soudnictví. Právní účinky spojené s podáním návrhu na zahájení řízení zůstávají zachovány.

(3) Je-li mezi specializovaným senátem krajského soudu zřízeným podle zvláštního zákona⁹⁶⁾ k projednání a rozhodnutí věci správního soudnictví a jiným senátem téhož krajského soudu sporné, zda jde o věc správního soudnictví, postupuje se podle zvláštního zákona;⁹⁷⁾ ustanovení odstavců 1 a 2 se nepoužije.

(4) Účastníci řízení mají právo se k otázce věcné příslušnosti podle odstavce 1 nebo 2, popřípadě k postupu podle odstavce 3 vyjádřit.

§ 104c

(1) Náleží-li věc do věcné příslušnosti soudu, který rozhoduje podle zvláštního zákona⁹⁶⁾ věci správního soudnictví, nepostupuje se podle § 104b, jestliže soud, který rozhoduje podle zvláštního zákona⁹⁶⁾ věci správního soudnictví, ve stejné věci pravomocným rozhodnutím odmítl návrh s tím, že šlo o věc, kterou soudy projednávají a rozhodují v občanském soudním řízení.

(2) Soud v případě uvedeném v odstavci 1 navrhne senátu zřízenému podle zvláštního zákona,⁹⁷⁾ aby rozhodl tento spor o věcnou příslušnost.

§ 105

(1) Místní příslušnost zkoumá soud před tím, než začne jednat o věci samé. Rozhodl-li soud o věci samé bez jednání, zkoumá místní příslušnost jen před vydáním rozhodnutí; to neplatí, jde-li o platební rozkaz. Později ji zkoumá jen k námitce účastníka, je-li uplatněna při prvním úkonu, který účastníku přísluší. Při zkoumání místní příslušnosti se nepřihlíží k jednáním a k úkonům provedeným před věcně nepřislušným soudem a k rozhodnutím vydaným věcně nepřislušným soudem.

(2) Vysloví-li soud, že není příslušný, postoupí věc po právní moci tohoto usnesení příslušnému soudu nebo ji za podmínek § 11 odst. 3 předloží Nejvyššímu soudu České.

(3) Jestliže soud, jemuž byla věc postoupena, s postoupením nesouhlasí, předloží ji k rozhodnutí, pokud otázka příslušnosti nebyla již rozhodnuta soudem odvolacím, svému nadřízenému soudu; rozhodnutím tohoto soudu je vázán i soud, který věc postoupil.

(4) Namítne-li účastník řízení včas a důvodně nedostatek místní příslušnosti, postupuje soud obdobně podle odstavců 2 a 3; jinak námitku usnesením zamítne.

§ 106

(1) Jakmile soud k námitce žalovaného uplatněné nejpozději při prvním jeho úkonu ve věci samé zjistí, že věc má být podle smlouvy účastníků projednána v řízení před rozhodci, nemůže věc dále projednávat a řízení zastaví; věc však projedná, jestliže účastníci prohlásí, že na smlouvě netrvají. Soud projedná věc i tehdy, jestliže zjistí, že věc nemůže být podle práva České republiky podrobena rozhodčí smlouvě, nebo že rozhodčí smlouva je neplatná, popřípadě že vůbec neexistuje nebo že její projednání v řízení před rozhodci přesahuje rámec pravomoci přiznané jim smlouvou, anebo že rozhodčí soud odmítl

věci se zabývat.

(2) Bylo-li řízení před soudem podle odstavce 1 zastaveno a v téže věci byl podán návrh na zahájení řízení před rozhodci, zůstávají právní účinky původního návrhu zachovány, bude-li návrh na zahájení řízení před rozhodci podán do 30 dnů od doručení usnesení soudu o zastavení řízení.

(3) Bylo-li řízení před rozhodci zahájeno dříve než došlo k řízení soudnímu, přeruší soud řízení o neexistenci, neplatnosti nebo zániku smlouvy až do doby, než bude v rozhodčím řízení rozhodnuto o pravomoci nebo ve věci samé.

Překážky postupu řízení

§ 107

(1) Jestliže účastník ztratí po zahájení řízení způsobilost být účastníkem řízení dříve, než řízení bylo pravomocně skončeno, posoudí soud podle povahy věci, zda v řízení může pokračovat. Není-li možné v řízení ihned pokračovat, soud řízení přeruší. O tom, s kým bude v řízení pokračováno, soud rozhodne usnesením.

(2) Ztratí-li způsobilost být účastníkem řízení fyzická osoba a umožňuje-li povaha věci pokračovat v řízení, jsou procesním nástupcem, nestanoví-li zákon jinak, její dědici, popřípadě ti z nich, kteří podle výsledku dědického řízení převzali právo nebo povinnost, o něž v řízení jde.

(3) Ztratí-li způsobilost být účastníkem řízení právnická osoba a umožňuje-li povaha věci pokračovat v řízení, jsou jejím procesním nástupcem, nestanoví-li zákon jinak, ti, kteří po zániku právnické osoby vstoupili do jejích práv a povinností, popřípadě ti, kteří po zániku právnické osoby převzali práva a povinnosti, o něž v řízení jde.

(4) Ten, kdo nastupuje do řízení na místo dosavadního účastníka řízení, musí přijmout stav řízení, jaký tu je v době jeho nástupu do řízení.

(5) Neumožňuje-li povaha věci v řízení pokračovat, soud řízení zastaví. Řízení zastaví soud zejména tehdy, zemře-li manžel před pravomocným skončením řízení o rozvod, o neplatnost manželství nebo o určení, zda tu manželství je nebo není, pokud zákon nedovoluje, aby se v řízení pokračovalo; bylo-li již o věci rozhodnuto, soud současně toto rozhodnutí zruší.

§ 107a

(1) Má-li žalobce za to, že po zahájení řízení nastala právní skutečnost, s níž právní předpisy spojují převod nebo přechod práva nebo povinnosti účastníka řízení, o něž v řízení jde, může dříve, než soud o věci rozhodne, navrhnout, aby nabyvatel práva nebo povinnosti vstoupil do řízení na místo dosavadního účastníka; to neplatí v případech uvedených v § 107.

(2) Soud návrhu usnesením vyhoví, jestliže se prokáže, že po zahájení řízení nastala právní skutečnost uvedená v odstavci 1, a jestliže s tím souhlasí ten, kdo má vstoupit na místo žalobce; souhlas žalovaného nebo toho, kdo má vstoupit na jeho místo, se nevyžaduje. Právní účinky spojené s podáním žaloby zůstávají zachovány.

(3) Ustanovení § 107 odst. 4 platí obdobně.

§ 108

Soud zastaví řízení o určení otcovství, jestliže došlo k určení otcovství souhlasným prohlášením

rodičů nebo k nezrušitelnému osvojení dítěte.

§ 109

(1) Soud řízení přeruší, jestliže

- a) účastník ztratil způsobilost jednat před soudem a není zastoupen zástupcem s procesní plnou mocí;
- b) rozhodnutí závisí na otázce, kterou není v tomto řízení oprávněn řešit;^{33a)}
- c) dospěl k závěru, že zákon, jehož má být při projednávání nebo rozhodování věci použito, nebo jeho jednotlivé ustanovení je v rozporu s ústavním zákonem nebo s mezinárodní smlouvou, která má přednost před zákonem,^{33a)} a podal-li u Ústavního soudu návrh na zrušení tohoto zákona nebo jeho jednotlivého ustanovení.

(2) Pokud soud neučiní jiná vhodná opatření, může řízení přerušit, jestliže

- a) účastník se nemůže řízení účastnit pro překážku trvalejší povahy nebo proto, že je neznámého pobytu;
- b) zákonný zástupce účastníka zemřel nebo ztratil způsobilost jednat před soudem,
- c) probíhá řízení, v němž je řešena otázka, která může mít význam pro rozhodnutí soudu, nebo jestliže soud dal k takovému řízení podnět; to neplatí v řízení o povolení zápisu do obchodního rejstříku.^{33c)}

§ 110

Jestliže to účastníci shodně navrhnou nebo jestliže se nedostaví bez předchozí omluvy k jednání anebo jestliže to alespoň jeden z účastníků navrhne a ostatní se nedostaví bez předchozí omluvy k jednání, soud řízení přeruší, jestliže se to nepříčí účelu řízení. Jde-li o řízení o rozvod, přeruší soud v těchto případech řízení vždy.

§ 111

(1) Jestliže řízení je přerušeno, nekonají se jednání a neběží lhůty podle tohoto zákona. Jestliže se v řízení pokračuje, počínají lhůty běžet znovu.

(2) Jestliže je řízení přerušeno podle § 109, činí soud všechna potřebná opatření, aby byly odstraněny překážky, jež způsobily přerušení nebo pro které přerušení trvá. Jakmile odpadne překážka, pro kterou bylo řízení přerušeno, pokračuje soud v řízení i bez návrhu.

(3) Jestliže řízení je přerušeno podle § 110, pokračuje v něm soud na návrh po uplynutí tří měsíců; s výjimkou řízení o rozvod může soud na návrh pokračovat v řízení i před uplynutím této lhůty, jsou-li pro to závažné důvody. Není-li návrh na pokračování v řízení podán do jednoho roku, soud řízení zastaví.

Spojení věcí

§ 112

(1) V zájmu hospodárnosti řízení může soud spojit ke společnému řízení věci, které byly u něho

zahájeny a skutkově spolu souvisí nebo se týkají týchž účastníků.

(2) Jsou-li v návrhu na zahájení řízení uvedeny věci, které se ke spojení nehodí, nebo odpadnou-li důvody, pro které byly věci soudem spojeny, může soud některou věc vyloučit k samostatnému řízení.

§ 113

S řízením o určení otcovství je spojeno řízení o výchově a výživě nezletilého dítěte.

§ 113a

S řízením o určení neplatnosti usnesení valné hromady obchodní společnosti nebo členské schůze družstva je spojeno řízení o náhradu škody, která vznikla z tohoto neplatného usnesení.

Příprava jednání

§ 114

(1) Po zahájení řízení předseda senátu především zkoumá, zda jsou splněny podmínky řízení a zda byly odstraněny případné vady v žalobě (návrhu na zahájení řízení).

(2) Zastaví-li soud řízení proto, že je tu takový nedostatek podmínky řízení, který nelze odstranit (§ 104 odst. 1), nebo že se nedostatek podmínky řízení nepodařilo odstranit (§ 104 odst. 2), popřípadě z jiných důvodů stanovených zákonem,⁶³⁾ anebo odmítne-li návrh (§ 43 odst. 2), je tím řízení skončeno.

§ 114a

(1) Nebylo-li rozhodnuto podle § 114 odst. 2, připraví předseda senátu jednání tak, aby bylo možné věc rozhodnout zpravidla při jediném jednání.

(2) Za tím účelem předseda senátu

- a) žalovaného, popřípadě ostatní účastníky, kteří nepodali návrh na zahájení řízení, vyzve, aby se ve věci písemně vyjádřili a aby soudu předložili listinné důkazy, jichž se dovolávají, ledaže se takový postup jeví s ohledem na povahu věci neúčelným;
- b) zpravidla se předběžně pokusí o smírné vyřízení věci;
- c) zajistí, aby bylo možno při jednání provést potřebné důkazy, a jestliže je to účelné, může provést důkaz prostřednictvím dožádaného soudu;
- d) činí jiná vhodná opatření.

§ 114b

(1) Vyžaduje-li to povaha věci nebo okolnosti případu, může předseda senátu, s výjimkou věcí, v nichž nelze uzavřít a schválit smír (§ 99 odst. 1 a 2), a věcí uvedených v § 118b a § 120 odst. 2, místo výzvy podle § 114a odst. 2 písm. a), nebo nebylo-li takové výzvě řádně a včas vyhověno, žalovanému usnesením uložit, aby se ve věci písemně vyjádřil a aby v případě, že nárok uplatněný v žalobě zcela neuzná, ve vyjádření vylíčil rozhodující skutečnosti, na nichž staví svoji obranu, a k vyjádření připojil listinné důkazy, jichž se dovolává, popřípadě označil důkazy k prokázání svých tvrzení. K podání

vyjádření určí lhůtu, která nesmí být kratší než 30 dnů od doručení usnesení.

(2) Usnesení podle odstavce 1 může být vydáno, i když soud rozhodl o věci platebním rozkazem. Lhůtu k podání vyjádření v tomto případě soud určí až ode dne podání odporu proti platebnímu rozkazu.

(3) Usnesení podle odstavce 1 nelze vydat nebo doručit po prvním jednání ve věci.

(4) Usnesení podle odstavců 1 a 2 musí být žalovanému doručeno do vlastních rukou, náhradní doručení je vyloučeno. Usnesení nesmí být žalovanému doručeno dříve než žaloba.

(5) Jestliže se žalovaný bez vážného důvodu na výzvu soudu podle odstavce 1 včas nevyjádří a ani ve stanovené lhůtě soudu nesdělí, jaký vážný důvod mu v tom brání, má se za to, že nárok, který je proti němu žalobou uplatňován, uznává; o tomto následku (§ 153a odst. 3) musí být poučen.

Jednání

§ 115

(1) Nestanoví-li zákon jinak, nařídí předseda senátu k projednání věci samé jednání, k němuž předvolá účastníky a všechny, jejichž přítomnosti je třeba.

(2) Předvolání musí být účastníkům doručeno tak, aby měli dostatek času k přípravě, zpravidla nejméně deset dnů a ve věcech uvedených v § 118b nejméně třicet dnů přede dnem, kdy se jednání má konat.

§ 115a

K projednání věci samé není třeba nařizovat jednání, jestliže ve věci lze rozhodnout jen na základě účastníků předložených listinných důkazů a účastníci se práva účasti na projednání věci vzdali, popřípadě s rozhodnutím věci bez nařízení jednání souhlasí; to neplatí ve věcech uvedených v § 120 odst. 2.

§ 116

(1) Jednání je veřejné s výjimkou jednání prováděných notáři jako soudními komisaři.

(2) Veřejnost může být pro celé jednání nebo pro jeho část vyloučena, jen kdyby veřejné projednání věci ohrozilo tajnost utajovaných skutečností chráněných zvláštním zákonem,⁵⁶⁾ obchodní tajemství, důležitý zájem účastníků nebo mravnost.

(3) Jestliže byla veřejnost vyloučena, soud může povolit jednotlivým fyzickým osobám, aby byly při jednání nebo jeho části přítomny; současně je poučí, že jsou povinny zachovávat mlčenlivost o všem, co se při jednání o utajovaných skutečnostech, obchodním tajemství nebo zájmech účastníků dozvěděly.

(4) I když veřejnost nebyla vyloučena, může soud odepřít přístup k jednání nezletilým a fyzickým osobám, u nichž je obava, že by mohli rušit důstojný průběh jednání.

§ 117

(1) Předseda senátu zahajuje, řídí a končí jednání, uděluje a odnímá slovo, provádí dokazování, činí vhodná opatření, aby zajistil splnění účelu jednání, a vyhláší rozhodnutí. Dbá přitom, aby jednání probíhalo důstojně a nerušeně a aby věc mohla být úplně, spravedlivě a bez průtahů projednána.

(2) Ve věcech příslušejících senátu mohou jednotlivé úkony při dokazování provádět se souhlasem předsedy také členové senátu.

(3) Kdo ve věcech příslušejících senátu nesouhlasí s opatřením předsedy senátu, které učinil při jednání, může žádat, aby rozhodl senát.

§ 118

(1) Po zahájení jednání předseda senátu vyzve žalobce (navrhovatele), aby přednesl žalobu (návrh na zahájení řízení) nebo sdělil její obsah, a žalovaného (ostatní účastníky řízení), aby přednesl nebo sdělil obsah podaných písemných vyjádření ve věci; podání nepřítomných účastníků přečte nebo sdělí jejich obsah předseda senátu. Žalovaného (jiného účastníka), který dosud neučinil písemné podání, předseda senátu vyzve, aby se ve věci vyjádřil. Je-li to potřebné, předseda senátu účastníka též vyzve, aby svá tvrzení doplnil a aby navrhl k prokázání svých tvrzení důkazy.

(2) Po provedení úkonů podle odstavce 1 předseda senátu sdělí výsledky přípravy jednání.

(3) Nestanoví-li zákon jinak, určuje další průběh jednání předseda senátu podle okolností případu.

§ 118a

(1) Ukáže-li se v průběhu jednání, že účastník nevyličil všechny rozhodné skutečnosti nebo že je uvedl neúplně, předseda senátu jej vyzve, aby svá tvrzení doplnil, a poučí jej, o čem má tvrzení doplnit a jaké by byly následky nesplnění této výzvy.

(2) Má-li předseda senátu za to, že věc je možné po právní stránce posoudit jinak než podle účastníkova právního názoru, vyzve účastníka, aby v potřebném rozsahu doplnil vyličení rozhodných skutečností; postupuje přitom obdobně podle odstavce 1.

(3) Zjistí-li předseda senátu v průběhu jednání, že účastník dosud nenavrhl důkazy potřebné k prokázání všech svých sporných tvrzení, vyzve jej, aby tyto důkazy označil bez zbytečného odkladu, a poučí jej o následcích nesplnění této výzvy.

(4) Při jednání předseda senátu poskytuje účastníkům poučení též o jiných jejich procesních právech a povinnostech; to neplatí, je-li účastník zastoupen advokátem nebo notářem v rozsahu jeho oprávnění stanoveného zvláštními předpisy.⁵⁷⁾

§ 118b

(1) Ve věcech ochrany osobnosti podle občanského zákoníku, ve věcech ochrany proti uveřejňování informací, které jsou zneužitím svobody projevu, slova a tisku, popřípadě ochrany práv třetích osob podle právních předpisů o hromadných informačních prostředcích, ve sporech vyvolaných konkursem a vyrovnáním, o základu věci ve sporech o ochranu hospodářské soutěže, o základu věci ve sporech o ochranu práv porušených nebo ohrožených nekalým soutěžním jednáním, o základu věci ve sporech z porušení nebo ohrožení práva na obchodní tajemství a v dalších případech stanovených zákonem mohou účastníci uvést rozhodné skutečnosti o věci samé a označit důkazy k jejich prokázání nejpozději do skončení prvního jednání, které se v nich konalo; k později uvedeným skutečnostem a důkazům se nepřihlíží. To neplatí, jde-li o skutečnosti nebo důkazy, jimiž má být zpochybněna věrohodnost provedených důkazních prostředků, které nastaly (vznikly) po prvním jednání nebo které účastník nemohl bez své viny včas uvést.

(2) O povinnostech podle odstavce 1 a o následcích nesplnění těchto povinností musí být účastníci poučeni v předvolání k prvnímu jednání ve věci.

§ 118c

(1) Dochází-li v projednání věci k průtahům proto, že účastník je nečinný nebo že přes výzvy soudu nevyklíčil všechny rozhodné skutečnosti nebo neoznačil potřebné důkazy, může soud, je-li to účelné a nejde-li o věci uvedené v § 120 odst. 2, na návrh jiného účastníka usnesením rozhodnout, že ve věci lze uvést rozhodné skutečnosti o věci samé a označit důkazy k jejich prokázání nejpozději ve lhůtě, kterou určí, a že k později uvedeným skutečnostem a důkazům nebude přihlíženo; lhůta nesmí být kratší než 15 dnů od doručení usnesení.

(2) Po lhůtě určené soudem mohou účastníci uvést další skutečnosti nebo označit důkazy, jen jestliže jimi má být zpochybněna věrohodnost provedených důkazních prostředků nebo jestliže účastník byl vyzván k doplnění vyličení rozhodných skutečností podle § 118a odst. 2, jakož i skutečnosti a důkazy, které nastaly (vznikly) po uplynutí lhůty nebo které účastník nemohl bez své viny včas uvést.

(3) Usnesení podle odstavce 1 se účastníkům doručuje do vlastních rukou.

§ 119

(1) Jednání může být odročeno jen z důležitých důvodů, které musí být sděleny. Nebrání-li tomu okolnosti případu, oznámí předseda senátu při odročení jednání den, kdy se bude konat další jednání; ustanovení § 115a zde platí obdobně.

(2) K dalšímu jednání musí být účastníci předvoláni zpravidla nejméně pět dnů předem.

(3) Došlo-li ke změně v obsazení soudu, předseda senátu na začátku dalšího jednání sdělí obsah přednesů a provedených důkazů.

§ 119a

(1) Před skončením jednání je předseda senátu povinen, s výjimkou věcí uvedených v § 120 odst. 2, účastníky přítomné při jednání poučit, že všechny rozhodné skutečnosti musí uvést a že důkazy musí být označeny dříve, než ve věci vyhlásí rozhodnutí, neboť později uplatněné skutečnosti a důkazy jsou odvolacím důvodem jen za podmínek uvedených v § 205a. Ustanovení § 118b, 118c a § 175 odst. 4 část první věty za středníkem tím nejsou dotčena.

(2) Jestliže účastníci ani po poučení podle odstavce 1 nové skutečnosti a důkazy neuvedou, jestliže nové skutečnosti a důkazy byly uplatněny v rozporu s § 118b, 118c nebo § 175 odst. 4 část první věty za středníkem nebo jestliže soud rozhodl, že navrhované důkazy neprovede, předseda senátu účastníky vyzve, aby shrnuli své návrhy a aby se vyjádřili k dokazování a ke skutkové a k právní stránce věci.

HLAVA DRUHÁ

DOKAZOVÁNÍ

Důkazní povinnost

§ 120

(1) Účastníci jsou povinni označit důkazy k prokázání svých tvrzení. Soud rozhoduje, které z navrhovaných důkazů provede.

(2) Ve věcech, v nichž lze zahájit řízení i bez návrhu, jakož i v řízení o povolení uzavřít manželství, v řízení o určení a popření rodičovství, v řízení o určení, zda je třeba souhlasu rodičů dítěte k jeho osvojení, v řízení o osvojení, v řízení o jmenování rozhodce nebo předsedajícího rozhodce, v řízení ve věcech obchodního rejstříku v řízení o přivolení k výpovědi z nájmu bytu, v řízení o zákonnosti zajištění cizince a o jeho propuštění, a v řízení o některých otázkách obchodních společností, družstev a jiných právnických osob (§ 200e) je soud povinen provést i jiné důkazy potřebné ke zjištění skutkového stavu, než byly účastníky navrhovány.

(3) Nejde-li o řízení uvedená v odstavci 2, může soud provést jiné než účastníky navržené důkazy v případech, kdy potřeba jejich provedení ke zjištění skutkového stavu vyšla v řízení najevo. Neoznačí-li účastníci důkazy potřebné k prokázání svých tvrzení, vychází soud při zjišťování skutkového stavu z důkazů, které byly provedeny.

(4) Soud může též vzít za svá skutková zjištění shodná tvrzení účastníků.

§ 121

Není třeba dokazovat skutečnosti obecně známé nebo známé soudu z jeho činnosti, jakož i právní předpisy uveřejněné nebo oznámené ve Sbírce zákonů České republiky.

Provádění důkazů

§ 122

(1) Dokazování provádí soud při jednání.

(2) Je-li to účelné, může být o provedení důkazu dožádán jiný soud nebo předseda senátu může důkaz z pověření senátu provést mimo jednání. Účastníci mají právo být přítomni u takto prováděného dokazování. Jeho výsledky je třeba vždy při jednání sdělit.

(3) Senát může vždy rozhodnout, aby provedené důkazy byly doplněny nebo před ním opakovány.

§ 123

Účastníci mají právo vyjádřit se k návrhům na důkazy a ke všem důkazům, které byly provedeny.

§ 124

Dokazování je třeba provádět tak, aby byla šetřena povinnost zachovávat mlčenlivost o utajovaných skutečnostech chráněných zvláštním zákonem⁵⁶⁾ a jiná zákonem stanovená nebo státem uznávaná povinnost mlčenlivosti. V těchto případech lze provést výslech jen tehdy, jestliže vyslýchaného zprostil povinnosti mlčenlivosti příslušný orgán nebo ten, v jehož zájmu má tuto povinnost; přiměřeně to platí i tam, kde se provádí důkaz jinak než výslechem.

Důkazní prostředky

§ 125

Za důkaz mohou sloužit všechny prostředky, jimiž lze zjistit stav věci, zejména výslech svědků, znalecký posudek, zprávy a vyjádření orgánů, fyzických a právnických osob, notářské nebo exekutorské

zápisy a jiné listiny, ohledání a výslech účastníků. Pokud není způsob provedení důkazu předepsán, určí jej soud.

§ 126

(1) Každá fyzická osoba, která není účastníkem řízení, je povinna dostavit se na předvolání k soudu a vypovídat jako svědek. Musí vypovědět pravdu a nic nezamlčovat. Výpověď může odepřít jen tehdy, kdyby jí způsobila nebezpečí trestního stíhání sobě nebo osobám blízkým; o důvodnosti odepření výpovědi rozhoduje soud.

(2) Na začátku výslechu je třeba zjistit totožnost svědka a okolnosti, které mohou mít vliv na jeho věrohodnost. Dále je třeba poučit svědka o významu svědecké výpovědi, o jeho právech a povinnostech a o trestních následcích křivé výpovědi.

(3) Předseda senátu vyzve svědka, aby souvisle vylíčil vše, co ví o předmětu výslechu. Pak mu klade otázky potřebné k doplnění a vyjasnění jeho výpovědi. Otázky mohou dávat i členové senátu a se souhlasem předsedy senátu i účastníci a znalci.

(4) Fyzická osoba, která je statutárním orgánem právnické osoby (členem tohoto orgánu), může být vyslechnuta v řízení, jehož účastníkem je tato právnická osoba, jen podle § 131.

§ 127

(Viz § 34 (1) not. ř.)

(1) Závisí-li rozhodnutí na posouzení skutečností, k nimž je třeba odborných znalostí, ustanoví soud po slyšení účastníků znalce. Soud znalce vyslechne; znalci může také uložit, aby posudek vypracoval písemně. Je-li ustanoveno několik znalců, mohou podat společný posudek. Místo výslechu znalce může se soud v odůvodněných případech spokojit písemným posudkem znalce.

(2) Znalecký posudek je možno také dát přezkoumat jiným znalcem, vědeckým ústavem nebo jinou institucí.

(3) Účastníkovi, popřípadě i někomu jinému může předseda senátu uložit, aby se dostavil ke znalci, předložil mu potřebné předměty, podal mu nutná vysvětlení, podrobil se lékařskému vyšetření, popřípadě zkoušce krve, anebo něco vykonal nebo snášel, jestliže to je k podání znaleckého posudku třeba.

(4) Místo posudku znalce lze použít potvrzení nebo odborné vyjádření, o jejichž správnosti nemá soud pochybnosti. Za vydání potvrzení nebo odborného vyjádření náleží finanční úhrada, stanoví-li tak zvláštní předpis.

§ 128

Každý je povinen bezplatně na dotaz sdělit soudu skutečnosti, které mají význam pro řízení a rozhodnutí. Ustanovení § 139 odst. 3 tím není dotčeno. Odmítnout soudu sdělit tyto skutečnosti může jen ten, kdo by tak mohl učinit jako svědek podle § 126 odst. 1.

§ 129

(1) Důkaz listinou se provede tak, že ji nebo její část při jednání předseda senátu přečte nebo sdělí její obsah.

(2) Předseda senátu může uložit tomu, kdo má listinu potřebnou k důkazu, aby ji předložil, nebo ji opatří sám od jiného soudu, orgánu nebo právnické osoby.

§ 130

(1) Ohledání předmětu, který je možno dopravit k soudu, provede se při jednání. Za tím účelem může předseda senátu uložit tomu, kdo má potřebný předmět, aby jej předložil.

(2) Jinak se ohledání provádí na místě. Je k němu třeba předvolat ty, kteří se předvolávají k jednání.

§ 131

(1) Důkaz výslechem účastníků může soud nařídít, jestliže dokazovanou skutečnost nelze prokázat jinak a jestliže s tím souhlasí účastník, který má být vyslechnut; to neplatí v řízeních uvedených v § 120 odst. 2 a v řízení o rozvod manželství.

(2) Nařídí-li soud jako důkaz výslech účastníků, jsou účastníci povinni dostavit se k výslechu. Při svém výslechu mají vypovědět pravdu a nic nezamlčovat; o tom musí být poučeni.

(3) Ustanovení § 126 odst. 3 se zde použije obdobně.

Hodnocení důkazů

§ 132

Důkazy hodnotí soud podle své úvahy, a to každý důkaz jednotlivě a všechny důkazy v jejich vzájemné souvislosti; přitom pečlivě přihlíží ke všemu, co vyšlo za řízení najevo, včetně toho, co uvedli účastníci.

§ 133

Skutečnost, pro kterou je v zákoně stanovena domněnka, jež připouští důkaz opaku, má soud za prokázanou, pokud v řízení nevyšel najevo opak.

§ 133a

(1) Skutečnosti tvrzené o tom, že účastník byl přímo nebo nepřímo diskriminován na základě svého pohlaví, rasového nebo etnického původu, náboženství, víry, světového názoru, zdravotního postižení, věku anebo sexuální orientace, má soud ve věcech pracovních za prokázané, pokud v řízení nevyšel najevo opak.

(2) Skutečnosti tvrzené o tom, že účastník byl přímo nebo nepřímo diskriminován na základě svého rasového nebo etnického původu, má soud ve věcech poskytování zdravotní a sociální péče, přístupu ke vzdělání a odborné přípravě, přístupu k veřejným zakázkám, členství v organizacích zaměstnanců nebo zaměstnavatelů a členství v profesních a zájmových sdruženích a při prodeji zboží v obchodě nebo poskytování služeb za prokázané, pokud v řízení nevyšel najevo opak.

§ 134

Listiny vydané soudy České republiky nebo jinými státními orgány v mezích jejich pravomoci, jakož i listiny, které jsou zvláštními předpisy prohlášeny za veřejné, potvrzují, že jde o nařízení nebo prohlášení orgánu, který listinu vydal, a není-li dokázán opak, i pravdivost toho, co je v nich osvědčeno nebo potvrzeno.

§ 135

(1) Soud je vázán rozhodnutím příslušných orgánů o tom, že byl spáchán trestný čin, přešupek nebo jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních předpisů, a kdo je spáchal, jakož i rozhodnutím o osobním stavu; soud však není vázán rozhodnutím v blokovém řízení.

(2) Jinak otázky, o nichž přísluší rozhodnout jinému orgánu, může soud posoudit sám. Bylo-li však o takové otázce vydáno příslušným orgánem rozhodnutí, soud z něho vychází.

§ 136

Lze-li výši nároků zjistit jen s nepoměrnými obtížemi nebo nelze-li ji zjistit vůbec, určí ji soud podle své úvahy.

HLAVA TŘETÍ

NÁKLADY ŘÍZENÍ

Druhy nákladů řízení

§ 137

(1) Náklady řízení jsou zejména hotové výdaje účastníků a jejich zástupců, včetně soudního poplatku, ušlý výdělek účastníků a jejich zákonných zástupců, náklady důkazů, odměna notáře za prováděné úkony soudního komisaře a jeho hotové výdaje, odměna správce dědictví a jeho hotové výdaje, tlumočné a odměna za zastupování.

(2) Odměna za zastupování patří k nákladům řízení, jen je-li zástupcem advokát nebo notář v rozsahu svého oprávnění stanoveného zvláštními předpisy.⁵⁷⁾ K nákladům řízení náleží též odměna za zastupování, je-li zástupcem patentový zástupce (§ 25b); pro její určení se užije obdobně zvláštní právní předpis, jímž jsou stanoveny odměny a náhrady advokátům za poskytování právních služeb.

§ 138

(1) Na návrh může předseda senátu přiznat účastníkovi zcela nebo zčásti osvobození od soudních poplatků, odůvodňují-li to poměry účastníka a nejde-li o svévolné nebo zřejmě bezúspěšné uplatňování nebo bránění práva. Nerozhodne-li předseda senátu jinak, vztahuje se osvobození na celé řízení a má i zpětnou účinnost; poplatky zaplacené před rozhodnutím o osvobození se však nevracejí.

(2) Přiznané osvobození předseda senátu kdykoli za řízení odejme, popřípadě i se zpětnou účinností, jestliže se do pravomocného skončení řízení ukáže, že poměry účastníka osvobození neodůvodňují, popřípadě neodůvodňovaly.

(3) Byl-li účastník osvobozenému od soudních poplatků ustanoven zástupce, vztahuje se osvobození v rozsahu, v jakém bylo přiznáno, i na hotové výdaje zástupce a na odměnu za zastupování.

§ 139

(1) Svědci mají právo na náhradu hotových výdajů a ušlého výtěžku (svědečné). Toto právo zaniká, není-li uplatněno do tří dnů od výsledku nebo ode dne, kdy bylo svědku oznámeno, že k výsledku nedojde. O tom musí soud svědka poučit.

(2) Byl-li podán znalecký posudek nebo proveden tlumočnický úkon, vzniká právo na náhradu hotových výdajů a na odměnu (znalečné a tlumočné). Zvláštní předpisy stanoví, komu a v jaké výši se znalečné a tlumočné vyplácí.

(3) Ten, komu soud uložil při dokazování nějakou povinnost, zejména aby předložil listinu, má tatáž práva jako svědek, není-li účastníkem. Musí je uplatnit za týchž podmínek jako svědek.

(4) O právech podle odstavců 1 až 3 rozhoduje předseda senátu.

Placení nákladů řízení

§ 140

(1) Každý účastník platí náklady řízení, které vznikají jemu osobně, a náklady svého zástupce. Společné náklady platí účastníci podle poměru účastenství na věci a na řízení; nelze-li poměr účastenství určit, platí je rovným dílem. Účastníci uvedení v § 91 odst. 2 platí společné náklady společně a nerozdílně.

(2) Byl-li ustanoven účastníku zástupcem advokát, platí jeho hotové výdaje a odměnu za zastupování stát; v odůvodněných případech stát poskytne, poskytne soud advokátovi na jeho žádost přiměřenou zálohu.

(3) V řízení o dědictví platí odměnu notáře a hotové výdaje dědic, který nabyl dědictví, jež není předluženo; je-li dědiců několik, platí tyto náklady podle vzájemného poměru čisté hodnoty jejich dědických podílů. V ostatních případech platí tyto náklady stát.

§ 141

(1) Předseda senátu může uložit účastníku, u něhož nejsou podmínky pro osvobození od soudních poplatků, aby složil zálohu na náklady důkazu, který navrhl nebo který nařídil soud o skutečnostech jím uvedených anebo v jeho zájmu.

(2) Náklady důkazů, které nejsou kryty zálohou, jakož i hotové výdaje ustanoveného zástupce, který není advokátem, a náklady spojené s tím, že účastník jedná ve své mateřštině nebo se dorozumívá znakovou řečí, platí stát.

Náhrada nákladů řízení

§ 142

(1) Účastníku, který měl ve věci plný úspěch, přizná soud náhradu nákladů potřebných k účelnému uplatňování nebo bránění práva proti účastníku, který ve věci úspěch neměl.

(2) Měl-li účastník ve věci úspěch jen částečný, soud náhradu nákladů poměrně rozdělí, popřípadě vysloví, že žádný z účastníků nemá na náhradu nákladů právo.

(3) I když měl účastník ve věci úspěch jen částečný, může mu soud přiznat plnou náhradu nákladů řízení, měl-li neúspěch v poměrně nepatrné části nebo záviselo-li rozhodnutí o výši plnění na znaleckém posudku nebo na úvaze soudu.

(4) V řízení zahájeném na návrh nejvyššího státního zástupce nebo státního zastupitelství podle zvláštních předpisů⁵⁸⁾ přizná soud žalovanému za podmínek uvedených v odstavcích 1 až 3 náhradu těchto nákladů proti státu. To platí obdobně, bylo-li řízení zahájeno na návrh Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových v případech a za podmínek uvedených v § 35a.

§ 143

Odpůrce, který neměl úspěch ve věci, má právo na náhradu nákladů řízení proti navrhovateli, jestliže svým chováním nezavdal příčinu k podání návrhu na zahájení řízení.

§ 144

Účastníci nemají právo na náhradu nákladů řízení o rozvod nebo neplatnost manželství anebo určení, zda tu manželství je či není. Soud však může přiznat i náhradu těchto nákladů nebo jejich části, odůvodňují-li to okolnosti případu nebo poměry účastníků.

§ 145

Účastníku, jemuž soud přizná náhradu nákladů řízení, přizná i náhradu nákladů předběžného opatření a zajištění důkazů.

§ 146

(1) Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení podle jeho výsledku, jestliže řízení

- a) mohlo být zahájeno i bez návrhu to neplatí, odůvodňují-li okolnosti případu přiznání náhrady nákladů řízení;
- b) skončilo smírem, pokud v něm nebylo o náhradě nákladů ujednáno něco jiného;
- c) bylo zastaveno.

(2) Jestliže některý z účastníků zavinil, že řízení muselo být zastaveno, je povinen hradit jeho náklady. Byl-li však pro chování žalovaného (jiného účastníka řízení) vzat zpět návrh, který byl podán důvodně, je povinen hradit náklady řízení žalovaný (jiný účastník řízení).

(3) Odmítne-li soud žalobu nebo jiný návrh na zahájení řízení, je žalobce (navrhovatel) povinen nahradit ostatním účastníkům jejich náklady.

§ 147

(1) Účastníku nebo jeho zástupci může soud uložit, aby hradili náklady řízení, které by jinak nebyly vznikly, jestliže je způsobili svým zaviněním nebo jestliže tyto náklady vznikly náhodou, která se jim přihodila.

(2) Soud může uložit svědkům, znalcům, tlumočnickům nebo těm, kteří při dokazování měli nějakou povinnost, jestliže zavinili náklady řízení, které by jinak nebyly vznikly, aby je nahradili účastníkům.

§ 148

(1) Stát má podle výsledků řízení proti účastníkům právo na náhradu nákladů řízení, které platil, pokud u nich nejsou předpoklady pro osvobození od soudních poplatků.

(2) Soud může uložit svědkům, znalcům, tlumočnickům nebo těm, kteří při dokazování měli nějakou povinnost, aby nahradili státu náklady řízení, které by jinak nebyly vznikly, jestliže je zavinili.

§ 149

(1) Zastupoval-li advokát účastníka, jemuž byla přisouzena náhrada nákladů řízení, je ten, jemuž byla uložena náhrada těchto nákladů, povinen zaplatit ji advokátu.

(2) Zastupoval-li ustanovený advokát účastníka, jemuž byla přisouzena náhrada nákladů řízení, je ten, jemuž byla uložena náhrada těchto nákladů, povinen zaplatit státu náhradu hotových výdajů advokáta a odměnu za zastupování.

(3) Ustanovení odstavce 1 platí obdobně, zastupoval-li účastníka notář v rozsahu svého oprávnění stanoveného zvláštními předpisy⁵⁷⁾.

§ 150

Jsou-li tu důvody hodné zvláštního zřetele, nemusí soud výjimečně náhradu nákladů řízení zcela nebo zčásti přiznat.

Rozhodnutí o nákladech řízení

§ 151

(1) O povinnosti k náhradě nákladů řízení rozhodne soud bez návrhu v rozhodnutí, jímž se řízení u něho končí; u náhrady nákladů řízení podle § 147 a § 148 odst. 2 tak může učinit již v průběhu řízení, a to zpravidla tehdy, jakmile tyto náklady vzniknou.

(2) Při rozhodování o náhradě nákladů řízení soud určí výši odměny za zastupování advokátem nebo notářem v rámci jeho oprávnění stanoveného zvláštním právním předpisem⁵⁷⁾ podle sazeb stanovených paušálně pro řízení v jednom stupni zvláštním právním předpisem; jde-li však o přiznání náhrady nákladů řízení podle § 147 nebo odůvodňují-li to okolnosti případu, postupuje podle ustanovení zvláštního právního předpisu o mimosmluvní odměně.⁶⁴⁾ Náhradu mzdy (platu) a náhradu hotových výdajů soud stanoví podle zvláštních právních předpisů. Jinak soud vychází z nákladů, které účastníku prokazatelně vznikly.

(3) Určit výši nákladů může předseda senátu až v písemném vyhotovení rozhodnutí.

(4) I když bylo o náhradě nákladů řízení rozhodnuto samostatným usnesením, běží lhůta k plnění vždy až od právní moci rozhodnutí, jímž byla náhrada nákladů řízení přiznána.

§ 151a

O tom, kdo a v jaké výši platí odměnu notáře a jeho hotové výdaje, rozhodne soud v řízení o dědictví v usnesení, jímž se řízení u něho končí.

HLAVA ČTVRTÁ

ROZHODNUTÍ

Rozsudek

§ 152

(1) Rozsudkem rozhoduje soud o věci samé. Zákon stanoví, kdy soud rozhoduje ve věci samé usnesením.

(2) Rozsudkem má být rozhodnuto o celé projednávané věci. Jestliže to však je účelné, může soud rozsudkem rozhodnout nejdříve jen o její části nebo jen o jejím základu.

§ 153

(1) Soud rozhoduje na základě zjištěného skutkového stavu věci.

(2) Soud může překročit návrhy účastníků a přisoudit něco jiného nebo více, než čeho se domáhají, jen tehdy, jestliže řízení bylo možno zahájit i bez návrhu, nebo jestliže z právního předpisu vyplývá určitý způsob vypořádání vztahu mezi účastníky.

§ 153a

(1) Uzná-li žalovaný v průběhu soudního řízení nárok nebo základ nároku, který je proti němu žalobou uplatňován, rozhodne soud rozsudkem podle tohoto uznání. Uzná-li žalovaný nárok proti němu žalobou uplatněný jen zčásti, rozhodne soud rozsudkem podle tohoto uznání, jen navrhne-li to žalobce.

(2) Rozsudek pro uznání nelze vydat ve věcech, v nichž nelze uzavřít a schválit smír (§ 99 odst. 1 a 2).

(3) Rozsudkem pro uznání rozhodne soud také tehdy, má-li se za to, že žalovaný nárok, který je proti němu žalobou uplatňován, uznal (§ 114b odst. 5).

(4) Jen pro vydání rozsudku pro uznání nemusí být nařízeno jednání.

§ 153b

(1) Zmešká-li žalovaný, kterému byly řádně doručeny do jeho vlastních rukou (§ 45a) žaloba a předvolání k jednání nejméně deset dnů a ve věcech uvedených v § 118b nejméně třicet dnů přede dnem, kdy se jednání má konat a který byl o následcích nedostavení se poučen, bez důvodné a včasné omluvy první jednání, které se ve věci konalo, a navrhne-li to žalobce, který se dostavil k jednání, pokládají se tvrzení žalobce obsažená v žalobě o skutkových okolnostech, týkající se sporu, za nesporná a na tomto základě může soud rozhodnout o žalobě rozsudkem pro zmeškání.

(2) Je-li v jedné věci několik žalovaných, kteří mají takové společné povinnosti, že se rozsudek musí vztahovat na všechny (§ 91 odst. 2), lze rozhodnout rozsudkem pro zmeškání jen tehdy, nedostaví-li se k jednání všichni řádně obeslaní žalovaní.

(3) Rozsudek pro zmeškání nelze vydat ve věcech, v nichž nelze uzavřít a schválit smír (§ 99 odst.

1 a 2), nebo došlo-li by takovým rozsudkem ke vzniku, změně nebo zrušení právního poměru mezi účastníky.

(4) Zmešká-li žalovaný z omluvitelných důvodů první jednání ve věci, při němž byl vynesena rozsudek pro zmeškání, soud na návrh žalovaného tento rozsudek usnesením zruší a nařídí jednání. Takový návrh může účastník podat nejpozději do dne právní moci rozsudku pro zmeškání.

(5) Pokud žalovaný kromě návrhu na zrušení rozsudku soudu prvního stupně z důvodů podle odstavce 4 podal proti rozsudku i odvolání a návrhu na zrušení rozsudku bylo pravomocným usnesením vyhověno, k odvolání se nepřihlíží.

§ 154

(1) Pro rozsudek je rozhodující stav v době jeho vyhlášení.

(2) Jde-li o opětující se dávky, lze uložit povinnost k plnění dávek, které se stanou splatnými teprve v budoucnu.

§ 155

(1) Obsah rozhodnutí ve věci samé vysloví soud ve výroku rozsudku. Ve výroku také rozhodne o povinnosti k náhradě nákladů řízení; rozhodne-li jen o základu náhrady nákladů řízení, určí její výši v samostatném usnesení.

(2) Výrok rozsudku o plnění v penězích může být vyjádřen v cizí měně, neodporuje-li to okolnostem případu a jestliže

- a) plnění vychází z právního úkonu, v němž je vyjádřeno v cizí měně, žalobce (navrhovatel) požaduje plnění v cizí měně a devizové předpisy⁶⁵⁾ umožňují tuzemci,⁶⁶⁾ který má plnit, plnění v navrhované cizí měně poskytnout bez zvláštního povolení, nebo
- b) některý z účastníků je cizozemcem.⁶⁷⁾

(3) Nejsou-li splněny předpoklady pro přiznání plnění v cizí měně uvedené v odstavci 2, soud stanoví i bez návrhu plnění v měně České republiky.

(4) Ve věcech ochrany práv porušených nebo ohrožených nekalým soutěžním jednáním^{62a)} a ve věcech ochrany práv spotřebitelů^{62b)} může soud účastníkovi, jehož žalobě vyhověl, přiznat na jeho návrh ve výroku rozsudku právo rozsudek uveřejnit na náklady neúspěšného účastníka; podle okolností případu soud stanoví též rozsah, formu a způsob uveřejnění.

§ 156

(1) Rozsudek se vyhláší vždy veřejně; vyhláší jej předseda senátu jménem republiky. Uvede přitom výrok rozsudku spolu s odůvodněním a poučením o odvolání a o možnosti výkonu rozhodnutí. Po vyhlášení předseda senátu zpravidla účastníky vyzve, aby se vyjádřili, zda se vzdávají odvolání proti vyhlášenému rozsudku.

(2) Rozsudek se vyhláší zpravidla hned po skončení jednání, které rozsudku předcházelo; není-li to možné, soud k vyhlášení rozsudku odročí jednání nejdéle na dobu deseti kalendářních dnů. Ustanovení § 119 odst. 2 a 3 se v tomto případě nepoužijí.

(3) Jakmile soud vyhlásí rozsudek, je jím vázán.

§ 157

(1) Není-li stanoveno jinak, v písemném vyhotovení rozsudku se po slovech „Jménem republiky“ uvede označení soudu, jména a příjmení soudců a přísedících, přesné označení účastníků a jejich zástupců, účast státního zastupitelství a Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových, označení projednávané věci, znění výroku, odůvodnění, poučení o tom, zda je přípustný opravný prostředek nepočítaje v to žalobu na obnovu řízení a pro zmatečnost, a o lhůtě a místě k jeho podání, poučení o možnosti výkonu rozhodnutí a den a místo vyhlášení. Je-li to možné, uvede se v označení účastníků též jejich datum narození (identifikační číslo).

(2) Není-li dále stanoveno jinak, soud v odůvodnění rozsudku uvede, čeho se žalobce (navrhovatel) domáhal a z jakých důvodů a jak se ve věci vyjádřil žalovaný (jiný účastník řízení), stručně a jasně vyloží, které skutečnosti má prokázány a které nikoliv, o které důkazy opřel svá skutková zjištění a jakými úvahami se při hodnocení důkazů řídil, proč neprovedl i další důkazy, jaký učinil závěr o skutkovém stavu a jak věc posoudil po právní stránce; není přípustné ze spisu opisovat skutkové přednesy účastníků a provedené důkazy. Soud dbá o to, aby odůvodnění rozsudku bylo přesvědčivé.

(3) V odůvodnění rozsudku pro uznání nebo rozsudku pro zmeškání uvede soud pouze předmět řízení a stručně vyloží důvody, pro které rozhodl rozsudkem pro uznání nebo rozsudkem pro zmeškání.

(4) V odůvodnění rozsudku, proti němuž není odvolání přípustné nebo proti němuž se účastníci odvolání vzdali (§ 207 odst. 1), soud uvede pouze předmět řízení, závěr o skutkovém stavu a stručné právní posouzení věci.

§ 158

(1) Písemné vyhotovení rozsudku podepisuje předseda senátu. Nemůže-li je podepsat, podepíše je jiný člen senátu, a rozhodl-li samosoudce, jiný předsedou soudu pověřený soudce; důvod se na písemném vyhotovení poznamená.

(2) Stejnopis písemného vyhotovení rozsudku se doručuje účastníkům, popřípadě jejich zástupcům do vlastních rukou.

(3) Jestliže se účastníci vzdali odvolání po skončení jednání, které rozsudku předcházelo, doručí se zpravidla stejnopis rozsudku při skončení jednání.

(4) Jestliže stejnopis rozsudku nebyl doručen podle odstavce 3, je třeba jej účastníkům, popřípadě jejich zástupcům odeslat ve lhůtě třiceti dnů ode dne vyhlášení rozsudku. Předseda soudu je oprávněn tuto lhůtu prodloužit až o dalších šedesát dnů.

§ 159

Doručený rozsudek, který již nelze napadnout odvoláním, je v právní moci.

§ 159a

(1) Nestanoví-li zákon jinak, je výrok pravomocného rozsudku závazný jen pro účastníky řízení.

(2) Výrok pravomocného rozsudku, kterým bylo rozhodnuto ve věcech uvedených v § 83 odst. 2, je závazný nejen pro účastníky řízení, ale i pro další osoby oprávněné proti žalovanému pro tytéž nároky z téhož jednání nebo stavu. Zvláštní právní předpisy stanoví, v kterých dalších případech a v jakém

rozsahu je výrok pravomocného rozsudku závazný pro jiné osoby než účastníky řízení.

(3) Výrok pravomocného rozsudku, kterým bylo rozhodnuto o osobním stavu, je závazný pro každého.

(4) V rozsahu, v jakém je výrok pravomocného rozsudku závazný pro účastníky řízení a popřípadě jiné osoby, je závazný též pro všechny orgány.

(5) Jakmile bylo o věci pravomocně rozhodnuto, nemůže být v rozsahu závaznosti výroku rozsudku pro účastníky a popřípadě jiné osoby věc projednávána znovu.

§ 160

(1) Uloží-li soud v rozsudku povinnost, je třeba ji splnit do tří dnů od právní moci rozsudku nebo, jde-li o vyklizení bytu, do patnácti dnů od právní moci rozsudku; soud může určit lhůtu delší nebo stanovit, že peněžité plnění se může stát ve splátkách, jejichž výši a podmínky splatnosti určí.

(2) Odsoudil-li soud k opětuujícímu se plnění v budoucnu splatných dávek, je třeba je plnit, jakmile se podle rozsudku stanou splatnými.

(3) Uložil-li soud pravomocným rozsudkem povinnost vyklidit byt až po zajištění přiměřeného náhradního bytu, náhradního bytu, náhradního ubytování nebo přístřeší, běží lhůta k vyklizení bytu až ode dne zajištění stanovené bytové náhrady nebo přístřeší.

(4) U rozsudků předběžně vykonatelných soud určí lhůtu k plnění od jejich doručení tomu, kdo má plnit.

§ 161

(1) Rozsudek je vykonatelný, jakmile uplyne lhůta k plnění.

(2) Není-li v rozsudku uložena povinnost k plnění, je rozsudek vykonatelný, jakmile nabyl právní moci.

(3) Pravomocné rozsudky ukládající prohlášení vůle nahrazují toto prohlášení.

§ 162

Dosavadní odst. (1) zrušen.

(1) Předběžně vykonatelné jsou rozsudky odsuzující k plnění výživného nebo pracovní odměny za poslední tři měsíce před vyhlášením rozsudku.

(2) Na návrh může soud předběžnou vykonatelnost rozsudku vyslovit, a to ve výroku rozsudku, jestliže by jinak účastníku hrozilo nebezpečí těžko nahraditelné nebo značné újmy.

§ 163

(1) Rozsudek odsuzující k plnění v budoucnu splatných dávek nebo k plnění ve splátkách je možno na návrh změnit, jestliže se podstatně změnila okolnosti, které jsou rozhodující pro výši a další trvání dávek nebo splátek. Nestanoví-li zákon jinak, je změna rozsudku přípustná od doby, kdy došlo ke změně poměrů.

(2) Rozsudky o výchově a výživě nezletilých dětí a o přiznání, omezení nebo zbavení rodičovské zodpovědnosti nebo o pozastavení jejího výkonu lze změnit i bez návrhu, změní-li se poměry.

§ 164

Předseda senátu opraví v rozsudku kdykoliv i bez návrhu chyby v psaní a v počtech, jakož i jiné zjevné nesprávnosti. Týká-li se oprava výroku rozhodnutí nebo není-li možné provést opravu ve stejnopisech rozhodnutí, vydá o tom opravné usnesení, které doručí účastníkům; jde-li o opravu výroku rozhodnutí, může odložit vykonatelnost rozsudku na dobu, dokud opravné usnesení nenabude právní moci.

§ 165

(1) Pokud odůvodnění rozsudku nemá podklad ve zjištění skutkového stavu, může účastník před tím, než rozsudek nabude právní moci, navrhnout, aby odůvodnění bylo opraveno.

(2) Nevyhoví-li soud prvního stupně návrhu, předloží věc odvolacímu soudu, který o opravě rozhodne.

(3) O opravě důvodů se rozhoduje usnesením; ve věcech příslušejících senátu tak učiní předseda senátu. Jednání není třeba nařizovat.

§ 166

(1) Nerozhodl-li soud v rozsudku o některé části předmětu řízení, o nákladech řízení nebo o předběžné vykonatelnosti, může účastník do patnácti dnů od doručení rozsudku navrhnout jeho doplnění. Soud může rozsudek, který nenabyl právní moci, doplnit i bez návrhu.

(2) Doplnění o část předmětu řízení učiní soud rozsudkem, pro nějž platí obdobně ustanovení o rozsudku; jinak o doplnění rozhodne usnesením. Nevyhoví-li soud návrhu účastníka na doplnění rozsudku, usnesením návrh zamítne.

(3) Návrh na doplnění se nedotýká právní moci ani vykonatelnosti výroků původního rozsudku.

Usnesení

§ 167

(Viz § 17 not. ř.)

(1) Nestanoví-li zákon jinak, rozhoduje soud usnesením. Usnesením se rozhoduje zejména o podmínkách řízení, o zastavení nebo přerušení řízení, o odmítnutí návrhu, o změně návrhu, o vzetí návrhu zpět, o smíru, o nákladech řízení, jakož i o věcech, které se týkají vedení řízení.

(2) Není-li dále stanoveno jinak, užije se na usnesení přiměřeně ustanovení o rozsudku.

§ 168

(1) Usnesení vylašuje předseda senátu přítomným účastníkům.

(2) Usnesení doručí soud účastníkům, je-li proti němu odvolání nebo dovolání nebo jestliže to je třeba pro vedení řízení anebo jde-li o usnesení, kterým se účastníkům ukládá nějaká povinnost.

§ 169

(1) Není-li stanoveno jinak, v písemném vyhotovení usnesení se uvede, který soud je vydal, jména a příjmení soudců a přísedících, označení účastníků, jejich zástupců a věci, výrok, odůvodnění, poučení o tom, zda je přípustný opravný prostředek nepočítaje v to žalobu na obnovu řízení a pro zmatečnost, a o lhůtě a místu k jeho podání, a den a místo vydání usnesení.

(2) Písemné vyhotovení usnesení, kterým se zcela vyhotovuje návrhu, jemuž nikdo neodporoval, nebo usnesení, které se týká vedení řízení, anebo usnesení podle § 104a nemusí obsahovat odůvodnění.

(3) Jestliže se usnesení nedoručuje, stačí v písemném vyhotovení uvést výrok a den vydání.

(4) Pro odůvodnění usnesení, jímž se rozhoduje ve věci samé, platí obdobně § 157 odst. 2 a 4.

§ 170

(1) Soud je vázán usnesením, jakmile je vyhlásil; nedošlo-li k vyhlášení, jakmile bylo doručeno, a není-li třeba doručovat, jakmile bylo vyhotoveno.

(2) Usnesením, kterým se upravuje vedení řízení, není však soud vázán.

§ 171

(1) Lhůta k plnění počíná běžet od doručení usnesení; jejím uplynutím je usnesení vykonatelné.

(2) Nebyla-li v usnesení uložena povinnost k plnění, je usnesení vykonatelné, jakmile bylo doručeno, a není-li třeba doručovat, jakmile bylo vyhlášeno nebo vyhotoveno.

(3) Je-li usnesení podle zákona nebo podle rozhodnutí soudu vykonatelné až po právní moci, běží lhůta k plnění až od právní moci usnesení.

(4) Usnesení, kterým bylo nařízeno předběžné opatření podle § 76a, je vykonatelné vyhlášením; nedošlo-li k vyhlášení, je vykonatelné, jakmile bylo vyhotoveno.

Platební rozkaz

§ 172

(1) Soud může i bez výslovné žádosti žalobce a bez slyšení žalovaného vydat platební rozkaz, je-li v žalobě uplatněno právo na zaplacení peněžité částky a vyplývá-li uplatněné právo ze skutečností uvedených žalobcem. V platebním rozkazu žalovanému uloží, aby do 15 dnů od doručení platebního rozkazu žalobci zaplatil uplatněnou pohledávku a náklady řízení nebo aby v téže lhůtě podal odpor u soudu, který platební rozkaz vydal.

(2) Platební rozkaz nelze vydat,

- a) jde-li o věc, ve které má jednat a rozhodovat senát;
- b) není-li znám pobyt žalovaného;

c) má-li být platební rozkaz doručen žalovanému do ciziny.

(3) Nevydá-li soud platební rozkaz, nařídí jednání.

§ 173

(1) Platební rozkaz je třeba doručit žalovanému do vlastních rukou, náhradní doručení je vyloučeno.

(2) Nelze-li platební rozkaz doručit i jen jednomu ze žalovaných, soud jej usnesením zruší v plném rozsahu.

§ 174

(1) Platební rozkaz, proti němuž nebyl podán odpor, má účinky pravomocného rozsudku.

(2) Podá-li i jen jeden ze žalovaných včas odpor, ruší se tím platební rozkaz v plném rozsahu a soud nařídí jednání. Opravným prostředkem jen proti výroku o nákladech řízení je však i zde odvolání.

(3) Pozdě podaný odpor soud usnesením odmítne; pro nedostatek odůvodnění nelze odpor odmítnout. Podaný odpor předseda senátu odmítne též tehdy, podal-li jej ten, kdo k podání odporu není oprávněn.

(4) Při opravě chyb v psaní a v počtech, jakož i jiných zjevných nesprávnostech v platebním rozkazu se postupuje podle § 164.

§ 175

(1) Předloží-li žalobce v prvopisu směnku nebo šek, o jejichž pravosti není důvodu pochybovat, a další listiny nutné k uplatnění práva, vydá na jeho návrh soud směnečný (šekový) platební rozkaz, v němž žalovanému uloží, aby do tří dnů zaplatil požadovanou částku a náklady řízení nebo aby v téže lhůtě podal námitky, v nichž musí uvést vše, co proti platebnímu rozkazu namítá. Směnečný (šekový) platební rozkaz musí být doručen do vlastních rukou žalovaného. Nelze-li návrhu na vydání platebního rozkazu vyhovět, nařídí soud jednání.

(2) Ustanovení § 173 odst. 2 a § 174 odst. 4 se použijí obdobně.

(3) Nepodá-li žalovaný včas námitky nebo vezme-li je zpět, má směnečný (šekový) platební rozkaz účinky pravomocného rozsudku. Pozdě podané námitky nebo námitky, které neobsahují odůvodnění, soud odmítne. Podané námitky předseda senátu odmítne též tehdy, podal-li je ten, kdo k podání námitek není oprávněn.

(4) Podá-li žalovaný včas námitky, nařídí soud k jejich projednání jednání; k námitkám později vzneseným však již nelze přihlížet. V rozsudku soud vysloví, zda směnečný (šekový) platební rozkaz ponechává v platnosti nebo zda ho zrušuje a v jakém rozsahu.

(5) Vezme-li žalovaný námitky zpět, soud usnesením řízení o námitkách zastaví; jednání není třeba nařizovat.

(6) Opravným prostředkem jen proti výroku o nákladech řízení je odvolání.

HLAVA PÁTÁ

ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ

Řízení o dědictví

§ 175a

(1) Příslušný orgán státní správy pověřený vedením matriky oznámí úmrtí ve svém matričním obvodu soudu příslušnému k projednání dědictví.

(2) Soud zahájí řízení i bez návrhu, jakmile se dozví, že někdo zemřel nebo byl prohlášen za mrtvého. Usnesení o zahájení řízení není třeba doručit.

(3) Soud rozhoduje usnesením; usnesení podle § 175k odst. 1 a 2, § 175l, 175p a 175t se doručuje do vlastních rukou.

§ 175b

Účastníky řízení jsou ti, o nichž lze mít důvodně za to, že jsou zůstavitelovými dědici, a není-li takových osob, stát. Věřitel zůstavitelův je účastníkem řízení v případě § 175p, v případě, kdy se vypořádává jeho pohledávka, a při likvidaci dědictví. V řízení podle § 175h je účastníkem řízení pouze ten, kdo se postaral o pohřeb.

§ 175c

Soud zjistí, zda je v evidenci závětí vedené podle zvláštních předpisů evidována závěť zůstavitele, listina o vydědění nebo listina o odvolání těchto úkonů (dále jen „závěť“), a u kterého notáře nebo soudu je uložena.

§ 175d

(1) V předběžném šetření si soud zejména opatří údaje potřebné pro zjištění dědiců a pro zjištění zůstavitelova majetku a jeho dluhů a zda dědici, jimž byl zůstavitel zákonným zástupcem, potřebují ustanovit opatrovníka.

(2) Zanechal-li zůstavitel závěť, zjistí soud jeho stav a obsah; na dožádání soudu tak učiní i notář, který má závěť v úschově.

(3) Dojde-li ke zjištění stavu a obsahu závěti, založí se její originál, pokud závěť není sepsána ve formě notářského zápisu, do sbírky prohlášených závětí vedené u soudu.

§ 175e

(1) Vyžaduje-li to obecný zájem nebo důležitý zájem účastníků, učiní soud i bez návrhu neodkladná opatření, zejména zajistí dědictví, svěří obci osobní potřeby manželovi zůstavitele nebo jinému členu domácnosti, postará se o prodej věcí, které nelze uschovat bez nebezpečí škody nebo nepoměrných nákladů, popřípadě ustanoví správce dědictví nebo jeho části (dále jen „správce“).

(2) Zajištění dědictví se provede zejména jeho uložením u soudu nebo u schovatele, zapečetěním v zůstavitelově bytě nebo na jiném vhodném místě, zákazem výplaty u dlužníka zůstavitele nebo soupisem na místě samém.

(3) Při prodeji movitých věcí postupuje soud přiměřeně podle ustanovení o výkonu rozhodnutí prodejem movitých věcí, ledaže by překročil k jinému způsobu prodeje.

(4) Správce ustanoví soud zejména z okruhu dědiců nebo z okruhu osob blízkých zůstaviteli; správcem může být ustanoven i notář, pokud v tomto řízení není soudním komisařem. Je-li předmětem dědění podnik, ustanoví soud správcem osobu, která má zkušenosti s vedením podniku. Správcem lze ustanovit pouze toho, kdo s ustanovením souhlasí.

(5) Neodkladná opatření může vykonat podle možnosti a potřeby kterýkoli soud.

§ 175f

(1) Správce činí po dobu řízení o dědictví úkony nezbytné k uchování majetkových hodnot náležejících do dědictví, a to v rozsahu vymezeném soudem. Správce je povinen při výkonu funkce postupovat s odbornou péčí a zodpovídá za škodu vzniklou porušením povinností, které mu ukládá zákon nebo mu uloží soud. Jestliže to soud uloží, předkládá mu správce průběžné zprávy o své činnosti.

(2) Z důležitých důvodů může soud zprostit správce funkce. Podle potřeby ustanoví nového správce. Zproštěním nezaniká správcova odpovědnost podle odstavce 1. Správce, který byl funkce zproštěn, je povinen řádně informovat nového správce a dát mu k dispozici všechny doklady.

(3) Po skončení řízení o dědictví správce předloží dědicům prostřednictvím soudu konečnou zprávu o své činnosti. Soud pak rozhodne o odměně a náhradě hotových výdajů správce, které platí dědic, který nabyl dědictví, jež není předluženo; je-li dědiců několik, platí tyto náklady podle vzájemného poměru čisté hodnoty jejich dědických podílů. V ostatních případech platí tyto náklady stát.

§ 175g

Při opatrování úplného podkladu pro rozhodnutí, předběžném šetření, zajištění dědictví, zejména při jeho ochraně proti neoprávněným zásahům, při prodeji věcí, zjišťování hodnoty zůstavitelova majetku a soupisu na místě samém spolupůsobí na požádání soudu příslušný orgán státní správy nebo samosprávy.

§ 175h

(1) Nenechal-li zůstavitel majetek, soud řízení zastaví.

(2) Jestliže zůstavitel zanechal majetek nepatrné hodnoty, může jej soud vydat tomu, kdo se postaral o pohřeb, a řízení zastaví.

(3) Proti usnesení podle odstavců 1 a 2 se nelze odvolat a není třeba je doručovat.

§ 175i

(1) Nebylo-li řízení zastaveno podle § 175h, vyrozumí soud ty, o nichž lze mít důvodně za to, že

jsou dědici, o jejich dědickém právu a o možnosti dědictví odmítnout ve lhůtě jednoho měsíce ode dne, kdy byl dědic soudem o právu dědictví odmítnout vyrozuměn; tuto lhůtu může soud z důležitých důvodů prodloužit. Současně dědice poučí o náležitostech a o účincích odmítnutí dědictví.

(2) Vyrozumění včetně poučení doručí soud do vlastních rukou nebo je dá ústně a v protokolu uvede, že se tak stalo.

§ 175j

K projednání dědictví není třeba nařizovat jednání, potvrdí-li soud jeho nabytí jedinému dědici, nebo případně-li dědictví státu podle § 462 občanského zákoníku.

§ 175k

(1) Jestliže někdo před potvrzením nabytí dědictví tvrdí, že je dědicem a popírá dědické právo jiného dědice, který dědictví neodmítl, vyšetří soud podmínky dědického práva obou a jedná dále s tím, u koho má za to, že je dědicem.

(2) Závisí-li však rozhodnutí o dědickém právu na zjištění sporných skutečností, odkáže soud usnesením po marném pokusu o odstranění sporu dohodou účastníků toho z dědiců, jehož dědické právo se jeví jako méně pravděpodobné, aby své právo uplatnil žalobou. K podání žaloby určí lhůtu. Nebude-li žaloba ve lhůtě podána, pokračuje soud v řízení bez zřetele na tohoto dědice.

(3) Jsou-li aktiva a pasíva mezi účastníky sporná, omezí se soud jen na zjištění jejich spornosti; při určení obvyklé ceny majetku, výše dluhů a čisté hodnoty dědictví, popřípadě výše jeho předlužení, majetku k nim nepřihlíží.

§ 175l

(1) Měl-li zůstavitel s pozůstalým manželem majetek ve společném jmění, soud rozhodne o obvyklé ceně tohoto majetku v době smrti zůstavitele a podle zásad uvedených v občanském zákoníku určí, co z tohoto majetku patří do dědictví, a co patří pozůstalému manželovi. Závisí-li rozhodnutí na skutečnosti, která zůstala mezi pozůstalým manželem a některým z dědiců sporná, postupuje soud podle § 175k odst. 3.

(2) Zjistí-li soud dříve, než je dědické řízení pravomocně skončeno, další majetek v bezpodílovém spoluvlastnictví, rozhodne o něm dodatečně podle odstavce 1; přitom vychází z původního rozhodnutí.

§ 175m

Soud zjistí zůstavitelův majetek a jeho dluhy a provede soupis aktiv a pasív. Tím nejsou dotčena ustanovení § 175k odst. 3 a § 175l odst. 1 věta druhá.

§ 175n

Na návrh dědiců vydá soud usnesení, v němž vyzve věřitele, aby mu oznámili své pohledávky ve

lhůtě, kterou v usnesení stanoví, a poučí je o tom, že dědici neodpovídají věřitelům, kteří své pohledávky včas neoznámili, pokud je uspokojením pohledávek ostatních věřitelů vyčerpána cena dědictví, kterého dědici nabyli. Usnesení soud uveřejní vyvěšením na úřední desce soudu.

§ 175o

(1) Na podkladě zjištění podle § 175m určí soud obvyklou cenu majetku, výši dluhů a čistou hodnotu dědictví, popřípadě výši jeho předlužení v době smrti zůstavitele.

(2) Zjistí-li soud dříve, než dědické řízení je pravomocně skončeno, nové skutečnosti, které vyžadují změnu tohoto usnesení, provede potřebnou opravu novým usnesením.

§ 175p

(1) Účastníci se mohou dohodnout o tom, že předlužené dědictví bude přenecháno věřitelům k úhradě dluhů. Tato dohoda podléhá schválení soudu, který dohodu schválí, jestliže neodporuje zákonu; neschválí-li dohodu, pokračuje v řízení po právní moci rozhodnutí.

(2) Objeví-li se po pravomocném skončení řízení další majetek, postupuje se podle odstavce 1. Zůstane-li majetkový přebytek, projedná jej soud jako dědictví.

§ 175q

(1) Soud v usnesení o dědictví

- a) potvrdí nabytí dědictví jedinému dědici, nebo
- b) potvrdí, že dědictví, které nenabyl žádný dědic, připadlo státu, nebo
- c) schválí dohodu o vypořádání dědictví nebo dohodu o přenechání předluženého dědictví k úhradě dluhů, nebo
- d) potvrdí nabytí dědictví podle dědických podílů, nedojde-li mezi dědici k dohodě.

(2) Součástí usnesení podle odstavce 1 může být i usnesení podle § 175l a 175o.

(3) Pokud soud usnesením dohodu o vypořádání dědictví neschválí, může v řízení pokračovat až do právní moci tohoto usnesení.

§ 175r

Dědici mohou věci náležející do dědictví během dědického řízení prodat nebo učinit jiná opatření, přesahující rámec obvyklého hospodaření, jen se svolením soudu.

§ 175s

Usnesením podle § 175p a 175q je projednání dědictví skončeno. Po právní moci tohoto usnesení zruší soud provedení zajištění dědictví, pokud je již nezrušil v průběhu řízení o dědictví; zruší zejména

všechny zákazy výplaty vkladů, pojistek a jiných hodnot, které byly v řízení o projednání dědictví nařízeny nebo podle zákona provedeny. Zároveň vyrozumí banky nebo jiné osoby, u nichž jsou tyto hodnoty uloženy, komu mají být vydány; není-li tato osoba známa nebo je-li neznámého pobytu, postupuje soud přiměřeně podle § 185g. Lhůta podle § 185g odst. 1 počíná běžet ode dne právní moci rozhodnutí, kterým bylo řízení skončeno.

§ 175t

(1) Je-li dědictví předloženo a nedojde-li k dohodě podle § 175p, soud na návrh usnesením nařídí likvidaci dědictví; stejně soud postupuje, jestliže stát navrhl likvidaci dědictví proto, že věřitel odmítl přijmout na úhradu své pohledávky věc z dědictví. O nařízení likvidace dědictví může soud rozhodnout i bez návrhu.

(2) O nařízení likvidace vydá soud usnesení, ve které vyzve věřitele, aby mu oznámili své pohledávky ve lhůtě, kterou v usnesení stanoví, a upozorňuje, že pohledávky, které nebudou při likvidaci uspokojeny, zaniknou. Toto usnesení vyvěsí na úřední desce soudu.

(3) Jakmile usnesení o nařízení likvidace dědictví nabylo právní moci, nepostupuje se již podle § 175p až 175s.

§ 175u

(1) Likvidaci dědictví provede soud zpeněžením všeho zůstavitelova majetku podle ustanovení o výkonu rozhodnutí prodejem movitých věcí a nemovitostí nebo prodejem mimo dražbu přiměřeně podle zvláštního předpisu.^{34a)}

(2) O majetku zůstavitele, který se nepodařilo takto zpeněžit, rozhodne soud, že připadá státu s účinností ke dni smrti zůstavitele.

§ 175v

(1) Soud provede rozvrh výtěžku zpeněžení majetku zůstavitele (dále jen „výtěžek“) mezi věřitele.

(2) Z výtěžku uhradí soud postupně pohledávky podle těchto skupin:

- a) pohledávky nákladů řízení vzniklých státu v souvislosti se zpeněžením majetku,
- b) pohledávky nákladů zůstavitelovy nemoci a přiměřených nákladů jeho pohřbu,
- c) pohledávky zajištěné zástavním právem, zadržovacím právem, převodem práva⁶⁸⁾ nebo postoupením pohledávky,⁶⁹⁾
- d) pohledávky nedoplatků výživného,
- e) pohledávky daní a poplatků, pojistného na veřejné zdravotní pojištění a pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, pokud nebyly uspokojeny podle písmena c),
- f) ostatní pohledávky.

(3) Nelze-li plně uspokojit pohledávky patřící do téže skupiny, uspokojí se poměrně; ve skupině c) se však pohledávky uspokojují podle jejich pořadí, přičemž pohledávky zajištěné zadržovacím právem se

uhradí před ostatními pohledávkami. Pro pořadí je rozhodující den, kdy právo zajišťující pohledávku vzniklo.

(4) Právomocným skončením likvidace zaniknou proti dědicům neuspokojené pohledávky věřitelů. Vyjde-li však najevo další majetek zůstavitelův, rozdělí jej soud věřitelům do výše jejich neuspokojených pohledávek bez zřetele k tomuto zániku. Zůstane-li majetkový přebytek, projedná jej soud jako dědictví.

§ 175w

Zjistí-li se dodatečně, že zůstavitel žije, nebo bylo-li zrušeno jeho prohlášení za mrtvého, zruší soud usnesení o dědictví podle § 175p a 175q.

§ 175x

Objeví-li se po právní moci usnesení, jímž bylo řízení o dědictví skončeno, nějaký zůstavitelův majetek, popřípadě i dluh, provede soud o tomto majetku řízení o dědictví. Objeví-li se pouze dluh zůstavitele, řízení o dědictví se neprovede.

§ 175y

(1) Nezařazení majetku nebo dluhů do aktiv a pasív dědictví v důsledku postupu podle § 175k odst. 3 nebo podle § 175l odst. 1 věty druhé nebrání účastníkům řízení, aby se domáhali svého práva žalobou mimo řízení o dědictví.

(2) Mimo případ, kdy byla provedena likvidace dědictví, nebrání usnesení soudu tomu, kdo nebyl účastníkem řízení o dědictví, z něhož usnesení vzešlo, aby se domáhal svého práva žalobou.

§ 175z

(1) Jestliže projednání dědictví nenáleží do pravomoci soudu České republiky, provede soud předběžné šetření a vydá účastníkům na jejich žádost úřední potvrzení o výsledku tohoto šetření.

(2) Má-li být vydán majetek do ciziny, vyrozumí o tom soud tuzemské dědice a věřitele oznámením, které se vyvěsí po dobu 15 dnů na úřední desce soudu; známým účastníkům se toto oznámení doručí.

Činnost notářů v řízení o dědictví

§ 175za

Notáři se sídlem v obvodu okresního soudu jsou rovnoměrně pověřováni úkony v řízení o dědictví podle rozvrhu, který na návrh příslušné notářské komory vydá předseda krajského soudu na každý kalendářní rok.

§ 175zb

(1) Soud může odejmout věc pověřenému notáři, jestliže přes předchozí upozornění způsobí

zbytečné průtahy v soudním řízení. Soud pak pověří úkony v řízení o dědictví jiného notáře podle rozvrhu práce.

(2) Odnětí věci podle odstavce 1 není soudním rozhodnutím.

(3) Odnětím věci zaniká právo notáře na odměnu za dosud jím provedené úkony.

§ 175zc

(1) Jestliže v souladu se zvláštním předpisem bude ustanoven zástupce, náhradník nebo bude jmenován nový notář, převezme věci, v nichž již soudem bylo uděleno pověření.

(2) Jestliže v souladu se zvláštním předpisem bude ustanoven zástupcem notářský kandidát, považuje se pro účely tohoto zákona po dobu zastupování za notáře. Soud však rozhodne o odměně a náhradě hotových výdajů notáře, kterého zástupce zastupuje. Zvláštní předpis stanoví, jakým způsobem se určí podíl zástupce na odměně notáře.

§ 175zd

(1) Notář připraví všechny potřebné podklady pro vydání usnesení soudu, návrhy na usnesení soudu a vyúčtuje svou odměnu a hotové výdaje. Nejsou-li podklady úplné, může soud věc vrátit notáři se žádostí o doplnění řízení nebo potřebné úkony provést sám. Pokyny soudu jsou pro notáře závazné.

(2) Notář má právo podat odvolání proti výroku o odměně a hotových výdajích.

Péče soudu o nezletilé

§ 176

(1) Ve věcech péče soudu o nezletilé se ve věci samé rozhoduje rozsudkem o výchově a výživě nezletilých dětí, o styku rodičů, prarodičů a sourozenců s nimi, o navrácení dítěte, o přiznání, omezení nebo zbavení rodičovské zodpovědnosti anebo o pozastavení jejího výkonu, o poručenství, o schválení důležitých úkonů nezletilého a o záležitostech, o nichž se rodiče nemohou dohodnout. Krom toho se rozhoduje rozsudkem o prodloužení ústavní výchovy po dosažení zletilosti a o zrušení takového opatření.

(2) O ostatních věcech se rozhoduje usnesením.

§ 177

(1) Není-li příslušný soud znám nebo nemůže-li včas zakročit, zakročí soud, v jehož obvodu se nezletilý zdržuje. Jakmile však je to možné, postoupí věc soudu příslušnému.

(2) Změní-li se okolnosti, podle nichž se posuzuje příslušnost, může příslušný soud přenést svou příslušnost na jiný soud, jestliže je to v zájmu nezletilého. Jestliže soud, na nějž byla příslušnost přenesena, s přenesením nesouhlasí, předloží věc k rozhodnutí, pokud otázka přenesení příslušnosti nebyla již rozhodnuta odvolacím soudem, svému nadřízenému soudu; rozhodnutím tohoto soudu je vázán i soud, který příslušnost přenesl.

§ 178

(1) Soud vede rodiče, popřípadě poručníky nezletilých, k řádnému plnění povinností při péči

o nezletilého. Vyřizuje podněty a upozornění fyzických a právnických osob stran výchovy nezletilého a činí vhodná opatření.

(2) O vhodnosti a účelnosti navržených nebo zamýšlených opatření soud zpravidla zjistí názor orgánu vykonávajícího sociálně - právní ochranu dětí, který je obeznámen s poměry.

§ 179

Je-li k platnosti právního úkonu, který byl učiněn za nezletilého, třeba schválení soudu, soud jej schválí, jestliže to je v zájmu nezletilého.

§ 180

(1) Soudem ustanovený poručník nezletilého složí do rukou předsedy senátu slib, že bude řádně vykonávat své povinnosti a že bude přitom dbát pokynů soudu. Po složení slibu mu předseda senátu vydá listinu obsahující pověření k výchově a zastupování dítěte a vymezení rozsahu práv a povinností vyplývajících z tohoto pověření.

(2) Soud dohlíží na správu majetku nezletilého vykonávanou poručníkem nebo opatrovníkem; postupuje při tom podle zvláštního předpisu.⁷⁰⁾

(3) Opatrovník předloží soudu po skončení zastupování závěrečný účet ze správy majetku; soud mu může též uložit, aby mu během zastupování podával pravidelné zprávy o své činnosti.

Řízení o určení, zda je třeba souhlasu rodičů dítěte k jeho osvojení

§ 180a

(1) Účastníky řízení jsou dítě a jeho rodiče, jsou-li jeho zákonnými zástupci; rodič dítěte, který je nezletilý, je účastníkem řízení, i když není zákonným zástupcem dítěte.

(2) Nezletilý rodič dítěte má v tomto řízení procesní způsobilost. Ustanovení § 23 lze použít jen tehdy, nedosáhl-li rodič věku 16 let.

(3) Zvláštní zákon stanoví, kdo je oprávněn podat návrh na zahájení tohoto řízení a z jakých důvodů souhlas rodičů k osvojení dítěte není potřebný.⁷¹⁾

§ 180b

(1) Pravomocný rozsudek, kterým bylo určeno, že k osvojení dítěte není třeba souhlasu rodičů, soud na návrh zruší, změní-li se poměry. Návrh lze podat nejdříve po uplynutí jednoho roku od právní moci rozsudku.

(2) Ustanovení odstavce 1 věty první neplatí, bylo-li dítě již osvojeno, nebo bylo-li zahájeno řízení o jeho osvojení, nebo bylo-li dítě svěřeno do péče budoucího osvojitele, anebo bylo-li zahájeno řízení o svěřeni dítěte do péče budoucího osvojitele.

Řízení o osvojení

§ 181

(1) Účastníky řízení jsou osvojované dítě, jeho rodiče, popřípadě poručník, osvojitel a jeho manžel. Ustanovení § 180a odst. 2 zde platí obdobně.

(2) Rodiče osvojovaného dítěte nejsou účastníky řízení o osvojení tehdy, jestliže

- a) jsou zbaveni rodičovské zodpovědnosti, nebo
- b) byli zbaveni způsobilosti k právním úkonům, popřípadě byli v této způsobilosti omezeni, nebo
- c) dali souhlas k osvojení předem bez vztahu k určitým osvojitelům,³⁸⁾ anebo
- d) soud pravomocně rozhodl, že k osvojení dítěte není třeba jejich souhlasu.

Původní odst. (3) Zrušen.

(3) Manžel osvojitele není účastníkem řízení, není-li k osvojení třeba jeho souhlasu.

§ 182

(1) Osvojované dítě soud vyslechne, jen jestliže je k osvojení třeba jeho souhlasu.⁷²⁾ Nemá-li být osvojované dítě vyslechnuto, nepředvolává se k jednání.

(2) Ostatní účastníky musí soud vždy vyslechnout, a to podle možnosti osobně.

§ 183

Zrušen.

§ 184

V rozsudku, jímž se vyslovuje osvojení, uvede soud i příjmení, které osvojenec bude mít.

§ 185

O zrušení osvojení platí přiměřeně ustanovení § 181 až 184. Návrh však může podat i osvojenec.

Řízení o úschovách

§ 185a

(1) U soudu lze složit do úschovy peníze, cenné papíry a jiné movité věci hodící se k úschově za účelem splnění závazku.

(2) Návrh na přijetí do úschovy musí obsahovat prohlášení toho, kdo peníze, cenné papíry nebo jiné věci do úschovy skládá (dále jen „složitel“), že závazek, jehož předmětem jsou hodnoty skládané do úschovy, nelze splnit, protože věřitel je nepřítomen nebo je v prodlení, nebo že složitel má odůvodněné pochybnosti, kdo je věřitelem, nebo že složitel věřitele nezná.

(3) Soud rozhoduje bez jednání usnesením, které doručí účastníkům do vlastních rukou.

§ 185b

Účastníkem řízení je složitel. Po právní moci usnesení o přijetí do úschovy je účastníkem řízení také ten, pro koho jsou peníze, cenné papíry nebo jiné věci určeny, (dále jen „příjemce“) a ten, kdo uplatňuje právo na předmět úschovy.

§ 185c

Vyžádá-li si úschova náklady, uloží soud složiteli, aby složil přiměřenou zálohu na náklady. Nebude-li záloha ve stanovené lhůtě zaplácena, soud návrh na přijetí úschovy zamítne; soud rovněž návrh na přijetí úschovy zamítne, nehodí-li se věc k úschově vůbec nebo nenalezne-li se vhodný způsob úschovy.

§ 185d

(1) Předmět úschovy vydá soud příjemci na jeho žádost. Jestliže ke složení došlo proto, že někdo jiný než příjemce uplatňuje právo na vydání předmětu úschovy nebo že někdo jiný, jehož souhlasu je třeba, nesouhlasí s vydáním předmětu úschovy příjemci, je k vydání předmětu úschovy zapotřebí souhlasu všech účastníků řízení a osoby, pro jejíž nesouhlas s plněním došlo ke složení do úschovy. Souhlasu složitela je však třeba jen tehdy, bylo-li plnění složeno pro neznámého věřitele.

(2) Složiteli vydá soud předmět úschovy na jeho žádost,

- a) jestliže příjemce projeví s tímto postupem souhlas, nebo
- b) prohlásí-li příjemce soudu, že předmět úschovy nepřijímá, nebo
- c) nevyjádří-li se příjemce ve lhůtě stanovené soudem, ačkoliv byl na takové následky upozorněn.

(3) Jiné osobě, než která je uvedena v odstavcích 1 a 2, žádající o vydání předmětu úschovy, jej vydá soud jen se souhlasem složitela a příjemce.

§ 185e

Byl-li souhlas s vydáním předmětu úschovy odepřen, lze jej nahradit pravomocným rozsudkem soudu, kterým bylo rozhodnuto, že ten, kdo vydání odporoval, je povinen souhlasit s vydáním předmětu úschovy žadateli.

§ 185f

Přijímá-li soud do úschovy věci v případech stanovených zvláštními zákonnými předpisy, řídí se ustanoveními příslušného předpisu, a není-li jich, ustanoveními § 185a až 185h, a to přiměřeně podle povahy úschovy a jejího účelu.

§ 185g

(1) Uplynula-li lhůta tří roků od právní moci usnesení o přijetí do úschovy, popřípadě ode dne, kdy předmět úschovy měl být podle návrhu složiteli vydán, rozhodne soud, že předmět úschovy případně státu, jestliže se o něj nikdo nepřihlásí do tří roků ode dne vyhlášení tohoto usnesení. Toto usnesení soud vyvěsí na úřední desce soudu.

(2) Dojde-li po vydání rozhodnutí ve lhůtě podle odstavce 1 žádost o vydání předmětu úschovy, postupuje soud podle § 185d.

(3) Uplynutím lhůty uvedené v usnesení podle odstavce 1, nebyla-li v této lhůtě žádost o vydání předmětu úschovy podána, případně předmět úschovy státu. Uplynutím této lhůty nabude stát předmět úschovy i tehdy, nebylo-li podané žádosti pravomocným usnesením vyhověno.

§ 185h

Případně-li předmět úschovy státu, zaniknou práva účastníků i jiných osob k předmětu úschovy.

Řízení o umoření listin

§ 185i

(1) Umořit lze ztracenou nebo zničenou listinu, kterou je třeba předložit k uplatnění práva.

(2) V řízení před soudem nelze umořit takové listiny, které podle zákona je oprávněna umořit právnická osoba, jež je vystavila.

(3) Umoření nepodléhají peníze, loterní losy, sázenky, lístky a známky denního oběhu (vstupenky, jízdenky apod.), kupóny a talóny cenných papírů, listiny, s nimiž je spojeno právo uhrazovat určité právnické osobě v tuzemsku cenu zboží a služeb, jakož i listiny, na jejich podkladě lze uplatnit jen nárok na vedlejší plnění.

§ 185j

(1) Návrh na umoření listiny může podat každý, kdo má na jejím umoření právní zájem.

(2) Soud rozhoduje bez jednání usnesením, které doručí do vlastních rukou.

§ 185k

Účastníky řízení jsou navrhovatel, ten, kdo je podle listiny povinen plnit, ten, kdo má listinu v držbě, a ten, kdo podal námitky podle § 185m odst. 2.

§ 185l

(1) V návrhu na umoření listiny je třeba uvést skutečnosti, z nichž vyplývá, že z listiny nebo na jejím základě lze uplatnit nějaké právo. K návrhu je třeba předložit opis listiny nebo označit listinu, jejího vystavce, popřípadě i jiné osoby podle listiny zavázané, jakož i takové údaje, které listinu odlišují od jiných listin téhož druhu.

(2) Je-li v listině uvedena určitá částka, je třeba uvést i tento údaj.

§ 185m

(1) Zjistí-li soud, že listina, jejíž umoření bylo navrženo, nebyla vystavena nebo že není ztracena ani zničena, návrh zamítne.

(2) Jinak soud vydá rozhodnutí obsahující výzvu, aby se ten, kdo má listinu, přihlásil do jednoho roku od vydání usnesení u soudu, který usnesení vydal, a podle možností předložil listinu nebo aby podal proti návrhu námitky. Toto usnesení se vyvěsí na úřední desce soudu.

(3) Je-li umořována směnka nebo šek, stanoví soud v usnesení podle odstavce 2 lhůtu dvou měsíců a současně zakáže, aby podle umořovaných listin bylo placeno.

(4) Lhůta podle odstavce 3 se počítá, není-li umořovaná listina ještě splatná, od prvního dne její splatnosti. Jestliže je umořovaná listina již splatná, počítá se tato lhůta ode dne vyvěšení usnesení.

§ 185n

Jde-li o listinu na doručitele, s výjimkou pojistek na doručitele, skončí lhůta podle § 185m až za jeden rok splatnosti pohledávky z listiny.

§ 185o

(1) Od zahájení řízení až do jeho pravomocného skončení neběží proti navrhovateli promlčecí doba, lhůta pro zánik práva ani lhůta určená k výplatě peněžité částky podle umořované listiny.

(2) Ten, komu bylo usnesení doručeno nebo kdo se o něm mohl při náležitě péči dozvědět, nesmí pod následky neplatnosti nakládat právy z umořované listiny, konat výplaty nebo jiná plnění podle ní, převést ji nebo provést na ní změny. Ten, kdo je podle listiny zavázán, je povinen zadržet předloženou listinu a oznámit soudu, kdo ji předložil.

§ 185p

Bylo-li zahájeno umořovací řízení o směnce či šeku, je navrhovatel, který se vykáže usnesením, oprávněn žádat zaplacení směnky či šeku, dá-li přiměřenou jistotu, dokud směnka či šek nejsou prohlášeny za umořené. Nedá-li tuto jistotu, může žalobou požadovat, aby dlužná částka byla složena do úschovy soudu.

§ 185q

Soud přezkoumá přihlášku toho, kdo má listinu, a zjistí jeho námitky. Zjistí-li, že listina není ztracena nebo zničena, návrh zamítne.

§ 185r

(1) Uplynula-li lhůta podle § 185m odst. 2 nebo 3 a nedojde-li k zamítnutí návrhu, prohlásí soud k dalšímu návrhu listinu za umořenou.

(2) Není-li další návrh podle odstavce 1 podán do jednoho měsíce od uplynutí lhůty uvedené v § 185m odst. 2 nebo 3, soud řízení zastaví. Na tento následek je nutno navrhovatele upozornit v usnesení podle § 185m odst. 2 nebo 3.

§ 185s

Usnesení o umoření listiny nahrazuje umořenou listinu, dokud ten, kdo je podle listiny zavázán, nevydá za ni oprávněnému náhradní listinu.”.

Řízení o způsobilosti k právním úkonům

§ 186

(1) Návrh na zahájení řízení o způsobilosti k právním úkonům (zbavení, omezení nebo vrácení způsobilosti k právním úkonům) může podat též zdravotnické zařízení, které je v takovém případě účastníkem řízení.

(2) Nepodal-li návrh na zahájení řízení státní orgán nebo zdravotnické zařízení, může soud uložit navrhopateli, aby do přiměřené lhůty předložil lékařské vysvědčení o duševním stavu vyšetřovaného; není-li v této lhůtě lékařské vysvědčení předloženo, soud zastaví řízení.

(3) Návrh na vrácení způsobilosti k právním úkonům může podat i ten, kdo byl zbaven způsobilosti k právním úkonům. Jestliže však soud jeho návrh zamítl a nelze-li očekávat zlepšení jeho stavu, může soud rozhodnout, že mu toto právo po přiměřenou dobu, nejdéle však po dobu tří let, nepřisluší.

§ 187

(1) Tomu, o jehož způsobilost k právním úkonům jde, ustanoví předseda senátu opatrovníka pro řízení.

(2) Od výsledku vyšetřovaného může soud upustit, nelze-li tento výsledek provést vůbec nebo bez újmy pro zdravotní stav vyšetřovaného.

(3) O zdravotním stavu vyšetřovaného vyslechne soud vždy znalce. Na návrh znalce může soud nařídít, aby vyšetřovaný byl po dobu nejvýše tří měsíců vyšetřován ve zdravotnickém zařízení, jestliže je to nezbytně třeba k vyšetření zdravotního stavu.

§ 188

(1) Jsou-li sice podmínky pro omezení způsobilosti k právním úkonům pro nadměrné užívání alkoholických nápojů nebo omamných prostředků (návykových látek) či jedů, ale lze-li očekávat, že se stav vyšetřovaného zlepší, může soud přerušit řízení na dobu, kterou zároveň určí; přitom může rozhodnout, že vyšetřovaný je povinen se podrobit potřebnému léčení.

(2) Před uplynutím určené doby pokračuje soud v řízení jen tehdy, ukáže-li se, že nedochází ke zlepšení.

§ 189

(1) Z důvodů vhodnosti nemusí předseda senátu nařizovat jednání.

(2) Soud může rozhodnout, že upustí od doručení rozhodnutí o způsobilosti k právním úkonům, jestliže doručení by na adresáta mohlo pro jeho duševní poruchu působit nepříznivě nebo jestliže adresát není s to význam rozhodnutí pochopit.

§ 190

Vydaný rozsudek soud zruší, jestliže se později ukáže, že pro zbavení nebo omezení způsobilosti k právním úkonům nebyly podmínky.

§ 191

(1) Náklady řízení platí stát. Lze-li to spravedlivě žádat, přizná soud státu jejich náhradu proti tomu, o jehož způsobilost k právním úkonům v řízení šlo.

(2) Ten, kdo podá zjevně bezdůvodný návrh na zbavení nebo omezení způsobilosti k právním úkonům, je povinen nahradit újmy, které vyšetřovanému, jeho zástupci a státu řízením vznikly.

Řízení o vyslovení přípustnosti převzetí nebo držení v ústavu zdravotnické péče

§ 191a

(1) Ústav vykonávající zdravotnickou péči (dále jen „ústav“), ve kterém jsou umístovány osoby z důvodů uvedených ve zvláštním předpise, je povinen oznámit do 24 hodin soudu, v jehož obvodu ústav je, převzetí každého, kdo v něm byl umístěn bez svého písemného souhlasu (dále jen „nemocný“).

(2) Je-li osoba, která byla přijata do zdravotnické péče se svým písemným souhlasem, omezena ve volném pohybu nebo styku s vnějším světem až v průběhu léčení, je ústav povinen učinit oznámení podle odstavce 1 do 24 hodin poté, co k takovému omezení došlo.

§ 191b

(1) O každém, o němž je ústav povinen učinit oznámení podle § 191a, zahájí soud, v jehož obvodu je ústav, řízení o vyslovení přípustnosti převzetí do ústavu, ledaže převzetí a držení nařídil soud v jiném řízení.

(2) Nemá-li ten, kdo byl ústavem převzat, jiného zástupce, ustanoví mu soud pro toto řízení opatrovníka.

(3) Soud provede důkazy potřebné pro posouzení, zda k převzetí (§ 191a odst. 1 a 2) došlo ze zákonných důvodů, vyslechne nemocného a ošetřujícího lékaře. Jednání zpravidla není třeba nařizovat.

(4) Do sedmi dnů ode dne, kdy došlo k omezení podle § 191a, soud usnesením rozhodne, zda k převzetí došlo ze zákonných důvodů (§ 191a odst. 1).

§ 191c

(1) Usnesení podle § 191b odst. 4 se doručí umístěnému, ledaže podle vyjádření ošetřujícího lékaře není schopen chápat obsah takového rozhodnutí, dále jeho zástupci (opatrovníku) a ústavu.

(2) Odvolání proti tomuto usnesení nemá odkladný účinek. Odvolat se může i ústav, bylo-li vysloveno, že převzetí se nestalo v souladu se zákonnými důvody.

(3) Ústav může umístěného propustit, i když soud vyslovil, že k převzetí došlo v souladu se zákonnými důvody.

§ 191d

(1) Jestliže soud vyslovil, že převzetí bylo v souladu se zákonnými důvody a umístěný je omezen nebo vyloučen ze styku s vnějším světem, pokračuje soud v řízení o vyslovení přípustnosti jeho dalšího držení v ústavu.

(2) Ke zjištění zdravotního stavu umístěného soud ustanoví znalce. Úkolem znalce je vyjádření o tom, zda další držení umístěného v ústavu při omezení nebo vyloučení styku s vnějším světem je či není nutné. Znalcem nemůže být ustanoven lékař, který pracuje v ústavu, v němž je umístěný držen.

(3) Soud nařídí jednání, k němuž přizve umístěného (pokud podle vyjádření ošetřujícího lékaře nebo písemného znaleckého posudku je umístěný schopen vnímat průběh a význam jednání) a jeho zástupce (opatrovníka). Při jednání vyslechne znalce, podle okolností ošetřujícího lékaře, umístěného a provede popřípadě další vhodné důkazy.

(4) V rozsudku, který musí být vyhlášen do tří měsíců od výroku o přípustnosti převzetí do ústavu, rozhodne soud, zda další držení je přípustné a na jakou dobu. Ustanovení § 191c odst. 2 a 3 platí tu obdobně.

§ 191e

(1) Účinnost rozsudku podle § 191d odst. 4 zanikne uplynutím doby jednoho roku ode dne jeho vyhlášení, nebyla-li v něm určena lhůta kratší. Má-li být držení v ústavu prodlouženo nad tuto dobu, je nutno provést nové vyšetření a soud musí o povolení dalšího držení znovu rozhodnout. Ustanovení § 191c odst. 2 a 3 tu platí obdobně.

(2) Rozsudek podle odstavce 1 nebrání tomu, aby ústav propustil osobu drženou v ústavu před uplynutím doby uvedené v odstavci 1, ani tomu, aby opatrovnický soud učinil jiné opatření.

§ 191f

Osoba držená v ústavu, je-li způsobilá k právním úkonům, její zástupce (opatrovník) a osoby jí blízké mohou ještě před uplynutím doby, do které je držení přípustné, žádat o nové vyšetření a rozhodnutí o propuštění, je-li odůvodněna domněnka, že další držení v ústavu není důvodné. Zamítne-li soud návrh na propuštění, může rozhodnout, že nebude konat další vyšetřování před uplynutím doby, po kterou bylo držení v ústavu povoleno.

§ 191g

Náklady řízení platí stát. Neplatí však náklady právního zastoupení, s výjimkou případů uvedených v § 30 odst. 2 tohoto zákona.

Řízení opatrovnické

§ 192

(1) Předseda senátu je povinen postarat se o to, aby byl ustanoven opatrovník osobám, které ho podle zákona musí mít.

(2) V usnesení, kterým soud ustanovuje opatrovníka, uvede i rozsah opatrovnických práv

a povinností.

§ 193

(1) Soud dohlíží na správu majetku vykonávanou opatrovníkem a činí nutná a vhodná opatření ke zjištění a zajištění tohoto majetku.

(2) Opatrovník předloží soudu po skončení zastupování závěrečný účet ze správy majetku; soud mu může též uložit, aby mu během zastupování podával pravidelné zprávy o své činnosti.

(3) Ustanovení § 176 až 179 a § 180 odst. 1, pokud se vztahují na poručenství nad nezletilým, platí zde obdobně.

§ 194

Řízení o povolení uzavřít manželství

(1) O povolení uzavřít manželství rozhoduje soud na návrh, k němuž je oprávněn ten, který hodlá manželství uzavřít.

(2) Ten, kdo hodlá uzavřít manželství, a jeho zákonní zástupci jsou účastníky řízení. Před rozhodnutím je třeba vyslechnout toho, kdo hodlá uzavřít manželství, v nepřítomnosti jiných osob o tom, zda skutečně chce vstoupit do manželství, a vyslechnout i toho, s kým má být manželství uzavřeno.

(3) Rozsudek, kterým se povoluje uzavřít manželství, musí obsahovat i přesné označení toho, s kým má být manželství uzavřeno.

Řízení o prohlášení za mrtvého

§ 195

(1) Návrh může podat, kdo má na věci právní zájem.

(2) Uzná-li soud, že podle údajů návrhu tu jsou podmínky pro prohlášení nezvěstného za mrtvého, ustanoví nezvěstnému opatrovníka.

§ 196

(1) Soud vyhláškou nebo jiným vhodným způsobem vyzve nezvěstného, aby se do jednoho roku přihlásil, a každého kdo o něm ví, aby o něm podal v téže lhůtě zprávu soudu nebo opatrovníku, popřípadě zástupci nezvěstného, uvedenému ve vyhlášce. Zároveň soud provede všechna potřebná šetření o nezvěstném.

(2) Ve vyhlášce uvede soud podstatné okolnosti případu a oznámí, že po uplynutí lhůty uvedené ve vyhlášce rozhodne o prohlášení za mrtvého, jestliže se nezvěstný nepřihlásí nebo nedojde-li zpráva o tom, že je naživu. Lhůtu určí soud na jeden rok od uveřejnění vyhlášky. Ve vyhlášce je nutno uvést den, kdy lhůta končí.

§ 197

Zjistí-li soud během řízení, že nejsou splněny podmínky prohlášení za mrtvého, zastaví řízení.

§ 198

Po uplynutí lhůty určené ve vyhlášce vydá soud rozsudek o prohlášení za mrtvého. Uvede v něm den, který platí za den smrti nezvěstného, popřípadě den, který nezvěstný nepřežil.

§ 199

(1) Zjistí-li soud, že ten, kdo byl prohlášen za mrtvého, je naživu nebo žil v den, od kterého dosud neuplynula doba přiměřená k tomu, aby nezvěstný mohl být prohlášen za mrtvého, zruší své rozhodnutí o prohlášení za mrtvého.

(2) Na návrh účastníka opraví soud den, který je uveden v jeho rozhodnutí jako den smrti, zjistí-li dodatečně, že ten, kdo byl prohlášen za mrtvého, zemřel jiného dne nebo se toho dne nemohl dožít, anebo jej přežil. Soud tak může učinit i bez návrhu.

§ 200

Je-li jisto, že fyzická osoba zemřela, ale její smrt nelze prokázat stanoveným způsobem, vydá soud rozhodnutí, kterým ji prohlásí za mrtvou.

Řízení ve věcech obchodního rejstříku

§ 200a

(1) K řízení je příslušný soud (dále jen „rejstříkový soud“), v jehož obvodu je obecný soud fyzické nebo právnické osoby, jíž se zápis v rejstříku týká, (dále jen „podnikatel“). Jde-li o zahraniční osobu, je k řízení příslušný soud, v jehož obvodu je umístěn její podnik nebo jeho organizační složka.

(2) Soud, který je příslušný k řízení o zápisu podle odstavce 1, je příslušný i k řízení o jiném zápisu, stanoví-li zvláštní předpisy, že o těchto zápisech musí být rozhodnuto společně.

(3) Změní-li se okolnosti, podle nichž se posuzuje místní příslušnost, soud usnesením přenesou svou příslušnost na soud nově příslušný; nesouhlasí-li tento soud s přenesením příslušnosti, rozhodne jeho nadřízený soud. Po právní moci usnesení o přenesení místní příslušnosti se příslušné zápisy převedou do obchodního rejstříku nově příslušného soudu.

§ 200b

(1) Řízení se zahajuje na návrh.

(2) Má-li být dosažena shoda mezi zápisem v obchodním rejstříku a skutečným stavem, lze řízení zahájit i bez návrhu.

(3) Zpětvzetí návrhu na zahájení řízení není účinné, má-li být zápisem dosažena shoda mezi zápisem v obchodním rejstříku a skutečným stavem.

§ 200c

(1) Účastníkem řízení je podnikatel; ve věcech zápisu osob, které se zapisují podle zvláštních

předpisů do obchodního rejstříku v rámci zápisu podnikatele, jsou účastníky řízení také tyto osoby. Ustanovení § 94 odst. 1 věty první se nepoužije.

(2) Zvláštní předpisy stanoví, kteří podnikatelé a jaké skutečnosti jich se týkající se zapisují do obchodního rejstříku, kdo je oprávněn návrh na zápis podat a jak musí být návrh na zápis doložen.

(3) V řízení je soud povinen učinit do 15 dnů od podání návrhu úkony směřující k rozhodnutí věci.

§ 200d

(1) V řízení o provedení zápisu je soud povinen zkoumat, zda jsou splněny předpoklady k provedení zápisu vyžadované právními předpisy; ustanovení § 101 odst. 1 písm. a) tím není dotčeno.

(2) O obsahu zápisu lze rozhodnout bez nařízení jednání, jestliže soud plně vyhoví návrhu, kterému nikdo neodporoval, nebo jestliže o něm lze rozhodnout bez provádění důkazů na základě listin, jimiž se podle zvláštních předpisů dokládají zapisované skutečnosti. Soud vždy nařídí jednání, závisí-li rozhodnutí o zápisu na zjištění sporných skutečností nebo provádí-li se dokazování ke zjištění, zda jsou splněny předpoklady k provedení zápisu vyžadované právními předpisy.

(3) Soud rozhoduje o obsahu zápisu usnesením; ve výroku usnesení uvede též den zápisu. Není-li možné rozhodnout bez nařízení jednání o celém obsahu zápisu a neodporuje-li to povaze zápisu, může soud stanovit, že o zbývajících částech rozhodne samostatným usnesením.

(4) Zápis do obchodního rejstříku soud provede do deseti dnů od právní moci usnesení o obsahu zápisu. Má-li být rozhodnutím dosažena shoda se skutečným stavem, může soud rozhodnout, že zápis bude proveden již na základě vykonatelného usnesení.

(5) Předseda senátu může uložit pořádkovou pokutu podnikateli také tehdy, jestliže neuposlechne výzvy soudu, aby mu sdělil skutečnosti nebo předložil listiny potřebné k rozhodnutí o obsahu zápisu podle § 200b odst. 2 nebo aby mu předložil listiny, které podle zvláštních předpisů náleží do sbírky listin⁷³⁾ anebo jestliže nepodal návrh na povolení zápisu do obchodního rejstříku, ač byl k jeho podání podle zvláštního právního předpisu povinen. Postupuje přitom obdobně podle § 53.

§ 200e

Řízení o některých otázkách obchodních společností, družstev a jiných právnických osob

(1) Pro řízení ve věcech uvedených v § 9 odst. 3 písm. b), d), e), f) a g) je příslušný krajský soud, u něhož je obchodní společnost, družstvo nebo jiná právnická osoba zapsána v obchodním rejstříku, v rejstříku obecně prospěšných společností nebo v nadačním rejstříku. Jde-li o osobu, která se do těchto rejstříků nezapisuje, je příslušný krajský soud, který rozhoduje v obchodních věcech, v jehož obvodu má tato osoba svůj obecný soud.

(2) Nestanoví-li zákon, že se řízení uvedená v odstavci 1 zahajují jen na návrh, lze je zahájit i bez návrhu.

(3) Účastenství ve věcech uvedených v odstavci 1 se řídí ustanovením § 94 odst. 1 větou první. Rozhoduje se usnesením.

(4) Ve věci lze rozhodnout bez nařízení jednání jen ve věcech uvedených v § 9 odst. 3 písm. b), d), e) a f) a jen tehdy, jestliže se neprovádí dokazování.

Řízení ve věcech kapitálového trhu

§ 200f

(1) Návrh ve věcech kapitálového trhu podle zvláštního zákona⁷⁴⁾ může podat jen Komise pro cenné papíry (dále jen „Komise“).

(2) Účastníky řízení jsou Komise jako žalobce a ti, koho Komise v návrhu označí jako žalované.

(3) K řízení je příslušný soud, v jehož obvodu je obecný soud žalobce.

(4) Rozhoduje se usnesením. Jednání není třeba nařizovat.

§ 200g

(1) Při rozhodování o věci soud vychází zejména z listin a dalších důkazů, které předloží žalobce. Účastníci nemusí být vyslechnuti.

(2) O návrhu musí být soudem prvního stupně rozhodnuto nejpozději do 10 dnů od zahájení řízení. Vyzval-li soud žalobce, aby odstranil vady podání (§ 43), běží tato lhůta znovu ode dne, kdy došlo k odstranění vad nebo kdy marně uplynula k tomu stanovená lhůta; totéž platí, uložil-li soud žalobci, aby mu předložil pro rozhodnutí významné listiny nebo jiné důkazy.

(3) Usnesení, kterým bylo návrhu vyhověno, zanikne dnem, kdy bylo příslušným orgánem pravomocně rozhodnuto ve věci podle zvláštního zákona.⁷⁵⁾ I před uplynutím této doby soud usnesení zruší, jestliže pominou důvody, pro které bylo návrhu vyhověno.

Řízení o propuštění cizince ze zajištění

§ 200o

(1) Jestliže nebylo ukončeno zajištění cizince podle zvláštního právního předpisu,^{34e)} může se cizinec obrátit na soud s návrhem, aby nařídil jeho propuštění na svobodu z důvodu, že nejsou splněny podmínky pro trvání jeho zajištění stanovené zvláštním právním předpisem.

(2) Návrh musí kromě obecných náležitostí (§ 42 odst. 4, § 79 odst. 1) obsahovat označení rozhodnutí, jímž bylo pravomocně rozhodnuto o zajištění navrhovatele, musí být uvedeno, v jakých skutečnostech navrhovatel spatřuje nezákonnost trvání zajištění, označení důkazů, jichž se navrhovatel dovolává, a musí z něj patrně, čeho se navrhovatel domáhá.

(3) Navrhovatel je povinen k návrhu připojit listinné důkazy, jichž se dovolává, pokud nejde o listinné důkazy, které jsou obsaženy ve spisech odpůrce, které se vydaného rozhodnutí týkají.

§ 200p

(1) K řízení je příslušný soud, v jehož obvodu je zařízení pro zajištění cizinců (dále jen „zařízení“), v němž je navrhovatel povinen se zdržovat; pokud navrhovatel v době podání návrhu není do zařízení umístěn, je k řízení příslušný soud, v jehož obvodu je sídlo orgánu policie, který rozhodl o zajištění navrhovatele.

(2) Účastníky řízení jsou navrhovatel a příslušný orgán policie, který vydal rozhodnutí o zajištění.

§ 200q

(1) Návrh se podává u příslušného soudu nebo prostřednictvím orgánu policie, který vydal rozhodnutí o zajištění.

(2) Soud si vyžádá spisy, které se zajištění navrhovatele týkají. Orgán policie je povinen je neprodleně soudu předložit. Je-li návrh podán prostřednictvím orgánu policie, je tento orgán povinen k návrhu připojit spisy, které se navrhovatele týkají a doručit je spolu s návrhem do 24 hodin příslušnému soudu.

§ 200r

(1) Příslušný orgán policie, který vydal napadené rozhodnutí, je povinen umožnit navrhovateli účast při jednání.

(2) Jednání není třeba nařizovat, jestliže z obsahu spisu je nepochybné, že nejsou splněny zákonné podmínky pro trvání zajištění.

§ 200s

Zrušen.

§ 200t

Dojde-li soud po projednání návrhu k závěru, že nejsou splněny podmínky pro trvání zajištění stanovené zvláštním právním předpisem, rozhodne o propuštění navrhovatele na svobodu. Byl-li návrh zamítnut, přísluší navrhovateli právo domáhat se ze stejných důvodů dalšího přezkoumání zákonnosti trvání zajištění nejdříve po uplynutí 3 týdnů od právní moci rozhodnutí.

§ 200u

(1) Soud je povinen návrh projednat přednostně a s největším urychlením.

(2) Soud rozhoduje usnesením.

(3) Proti usnesení soudu nejsou opravné prostředky přípustné.

(4) Doručením navrhovateli je usnesení vykonatelné.

(5) Nařídil-li soud usnesením propuštění navrhovatele na svobodu při jednání, doručí toto usnesení účastníkům řízení bezprostředně po jeho vyhlášení. Bylo-li rozhodováno bez jednání, doručí soud usnesení účastníkům řízení do 24 hodin od jeho vydání. Orgán policie, který vydal rozhodnutí o zajištění, je po doručení usnesení povinen neprodleně učinit opatření, aby orgán policie, který provozuje zařízení, v němž je navrhovatel zajištěn, navrhovatele bez průtahů propustil.

§ 200v

Zrušen.

§ 200w

Zrušen.

§ 200x

Řízení ve věcech voleb do rady zaměstnanců nebo voleb zástupců pro oblast bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

(1) O návrhu na vyslovení neplatnosti volby do rady zaměstnanců nebo neplatnosti volby zástupce pro oblast bezpečnosti a ochrany zdraví při práci³⁴⁹ rozhodne soud bez jednání usnesením, a to do deseti dnů ode dne doručení návrhu.

(2) Účastníkem řízení je navrhovatel, člen rady zaměstnanců nebo zástupce pro oblast bezpečnosti práce, jehož zvolení je návrhem napadeno, a příslušná volební komise.

(3) K řízení je příslušný okresní soud podle místa sídla zaměstnavatele.

(4) Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

(5) Proti rozhodnutí soudu nejsou přípustné opravné prostředky.

Řízení o soudním prodeji zástavy

§ 200y

(1) Řízení o soudním prodeji zástavy je zahájeno na základě žaloby, kterou se zástavní věřitel domáhá nařízení soudního prodeje zástavy; to neplatí, neumožňují-li zvláštní právní předpisy soudní prodej zástavy.

(2) Účastníky řízení jsou zástavní věřitel a zástavní dlužník.

§ 200z

(1) Soud nařídí prodej zástavy, doloží-li zástavní věřitel zajištěnou pohledávku, zástavní právo k zástavě a kdo je zástavním dlužníkem.

(2) Ve věci může být rozhodnuto bez nařízení jednání jen za podmínek uvedených v § 115a nebo tehdy, jsou-li skutečnosti uvedené v odstavci 1 doloženy listinami vydanými nebo ověřenými státními orgány nebo veřejnými listinami notáře.

(3) Rozhoduje se usnesením.

§ 200za

(1) Usnesení o nařízení prodeje zástavy je vykonatelné dnem, kterým nabylo právní moci.

(2) Pravomocné usnesení o nařízení prodeje zástavy je závazné pro každého, proti němuž působí podle zvláštních právních předpisů zástavní právo k této zástavě.

(3) Podle vykonatelného usnesení o nařízení prodeje zástavy lze na návrh zástavního věřitele nařídit výkon rozhodnutí prodejem zástavy.

ČÁST ČTVRTÁ
OPRAVNÉ PROSTŘEDKY

HLAVA PRVNÍ

ODVOLÁNÍ

Podání odvolání

§ 201

Účastník může napadnout rozhodnutí okresního soudu nebo rozhodnutí krajského soudu vydané v řízení v prvním stupni odvoláním, pokud to zákon nevyklučuje.

§ 202

(1) Odvolání není přípustné proti usnesení, jímž

- a) se upravuje vedení řízení;
- b) byl k řízení přibrán další účastník (§ 94 odst. 3);
- c) bylo zahájeno řízení bez návrhu;
- d) byl účastník vyzván, aby neúplné, nesrozumitelné nebo neurčité podání doplnil nebo opravil (§ 43 odst. 1);
- e) bylo prominuto zmeškání lhůty;
- f) byla nebo nebyla připuštěna změna návrhu;
- g) bylo rozhodnuto o svědečném nebo o nárocích podle § 139 odst. 3;
- h) byl schválen smír;
- i) byl zamítnut návrh na přerušování řízení podle § 109 nebo podle § 110;
- j) byl žalovaný vyzván, aby se ve věci písemně vyjádřil (§ 114b);
- k) bylo opraveno rozhodnutí, netýká-li se oprava výroku rozhodnutí.

(2) Odvolání není přípustné proti rozsudku, jímž bylo rozhodnuto o peněžitém plnění nepřevyšujícím 2 000 Kč, k příslušenství pohledávky se přitom nepřihlíží; to neplatí u rozsudku pro uznání a u rozsudku pro zmeškání.

(3) Odvolání jen proti důvodům rozhodnutí není přípustné.

§ 203

(1) Vedlejší účastník může podat odvolání jen tehdy, jestliže do řízení vstoupil nejpozději do patnácti dnů od doručení rozhodnutí účastníku, kterého v řízení podporuje. Odvolání vedlejšího účastníka není přípustné, jestliže se jím podporovaný účastník odvolání vzdal nebo jestliže s odvoláním vedlejšího

účastníka nesouhlasí.

(2) Státní zastupitelství může podat odvolání jen ve věcech uvedených v § 35 odst. 1 a jen tehdy, jestliže do řízení vstoupilo dříve, než uplynula odvolací lhůta všem účastníkům řízení.

(3) Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových může podat odvolání jen v případech a za podmínek uvedených v § 35a a jen tehdy, jestliže do řízení vstoupil dříve, než uplynula odvolací lhůta všem účastníkům řízení.

§ 204

(1) Odvolání se podává do patnácti dnů od doručení písemného vyhotovení rozhodnutí u soudu, proti jehož rozhodnutí směřuje. Bylo-li vydáno opravné usnesení týkající se výroku rozhodnutí, běží tato lhůta znovu od právní moci opravného usnesení.

(2) Odvolání je podáno včas také tehdy, jestliže bylo podáno po uplynutí patnáctidenní lhůty proto, že se odvolatel řídil nesprávným poučením soudu o odvolání. Neobsahuje-li rozhodnutí poučení o odvolání, o lhůtě k odvolání nebo o soudu, u něhož se podává, nebo obsahuje-li nesprávné poučení o tom, že odvolání není přípustné, lze podat odvolání do tří měsíců od doručení.

(3) O prominutí zmeškání lhůty k odvolání rozhoduje soud prvního stupně. Prominutí zmeškání lhůty k odvolání není přípustné, jde-li o odvolání proti rozsudku, kterým bylo vysloveno, že se manželství rozvádí, že je neplatné nebo že není; v těchto případech také neplatí ustanovení odstavce 2 věty druhé.

Náležitosti odvolání

§ 205

(1) V odvolání musí být vedle obecných náležitostí (§ 42 odst. 4) uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, v jakém rozsahu se napadá, v čem je spatřována nesprávnost tohoto rozhodnutí nebo postupu soudu (odvolací důvod) a čeho se odvolatel domáhá (odvolací návrh).

(2) Odvolání proti rozsudku nebo usnesení, jímž bylo rozhodnuto ve věci samé, lze odůvodnit jen tím, že

- a) nebyly splněny podmínky řízení, rozhodoval věcně nepříslušný soud prvního stupně, rozhodnutí soudu prvního stupně vydal vyloučený soudce (přisedící) nebo soud prvního stupně byl nesprávně obsazen, ledaže místo samosoudce rozhodoval senát,
- b) soud prvního stupně nepřihlédl k odvolatelem tvrzeným skutečnostem nebo k jím označeným důkazům, ačkoliv k tomu nebyly splněny předpoklady podle § 118b nebo § 118c, popřípadě § 175 odst. 4 části první věty za středníkem,
- c) řízení je postiženo jinou vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci,
- d) soud prvního stupně neúplně zjistil skutkový stav věci, neboť neprovedl navržené důkazy potřebné k prokázání rozhodných skutečností,
- e) soud prvního stupně dospěl na základě provedených důkazů k nesprávným skutkovým zjištěním,
- f) dosud zjištěný skutkový stav neobstojí, neboť tu jsou další skutečnosti nebo jiné důkazy, které nebyly dosud uplatněny (§ 205a),
- g) rozhodnutí soudu prvního stupně spočívá na nesprávném právním posouzení věci.

(3) Odvolatel může bez souhlasu soudu měnit odvolací návrhy a odvolací důvody i po uplynutí lhůty k odvolání.

(4) Rozsah, v jakém se rozhodnutí napadá, může odvolatel měnit jen po dobu trvání lhůty k odvolání.

§ 205a

(1) Skutečnosti nebo důkazy, které nebyly uplatněny před soudem prvního stupně, jsou u odvolání proti rozsudku nebo usnesení ve věci samé odvolacím důvodem jen tehdy, jestliže

- a) se týkají podmínek řízení, věcné příslušnosti soudu, vyloučení soudce (přisedícího) nebo obsazení soudu;
- b) jimi má být prokázáno, že v řízení došlo k vadám, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci;
- c) jimi má být zpochybněna věrohodnost důkazních prostředků, na nichž spočívá rozhodnutí soudu prvního stupně;
- d) odvolatel nebyl řádně poučen podle § 119a odst. 1;
- e) nastaly (vznikly) po vyhlášení (vydání) rozhodnutí soudu prvního stupně.

(2) Ve věcech uvedených v § 120 odst. 2 omezení podle odstavce 1 neplatí.

§ 205b

U odvolání proti rozsudku pro uznání nebo proti rozsudku pro zmeškání jsou odvolacím důvodem jen vady uvedené v § 205 odst. 2 písm. a) a skutečnosti nebo důkazy, jimiž má být prokázáno, že nebyly splněny předpoklady pro jejich vydání (§ 153a, 153b).

Účinky odvolání

§ 206

(1) Podá-li ten, kdo je k tomu oprávněn, včas přípustné odvolání, nenabývá rozhodnutí právní moci, dokud o odvolání pravomocně nerozhodne odvolací soud.

(2) Bylo-li však rozhodnuto o několika právech se samostatným skutkovým základem nebo týká-li se rozhodnutí několika účastníků, z nichž každý jedná v řízení sám za sebe (§ 91 odst. 1) a odvolání se výslovně vztahuje jen na některá práva nebo na některé účastníky, není právní moc výroku, který není napaden, odvoláním dotčena. To neplatí v případech, kdy na rozhodnutí o napadeném výroku je závislý výrok, který odvoláním nebyl výslovně dotčen, nebo jestliže z právního předpisu vyplývá určitý způsob vypořádání vztahu mezi účastníky.

(3) Právní moc ostatních výroků není dotčena také tehdy, jestliže odvolání směřuje pouze proti výroku o nákladech řízení, o příslušenství pohledávky, o lhůtě k plnění nebo o předběžné vykonatelnosti rozsudku.

Vzdání se odvolání a jeho vzetí zpět

§ 207

(1) Vzdát se odvolání je možno jedině vůči soudu, a to až po vyhlášení (vydání) rozhodnutí.

(2) Dokud o odvolání nebylo rozhodnuto, je možno vzít je zpět; v takovém případě odvolací soud odvolací řízení zastaví. Vzal-li někdo odvolání zpět, nemůže je podat znovu.

Úkony soudu prvního stupně

§ 208

(1) Opožděně podané odvolání předseda senátu soudu prvního stupně usnesením odmítne.

(2) Jako opožděné nemůže být odmítnuto odvolání, které bylo ve lhůtě podáno u odvolacího soudu nebo do protokolu u nepříslušného soudu. Totéž platí, bylo-li odvolání proti rozhodnutí o předběžném opatření podle § 76a podáno ve lhůtě u soudu příslušného podle § 88 písm. c).

§ 209

Předseda senátu soudu prvního stupně se postará o odstranění případných vad ve včas podaném odvolání (§ 43). Neždá-li se mu vady odstranit nebo má-li za to, že odvolání je podáno tím, kdo k němu není oprávněn, nebo že není přípustné, předloží věc po uplynutí odvolací lhůty se zprávou o tom odvolacímu soudu.

§ 210

(1) Nejde-li o případy uvedené v § 208 nebo v § 209, doručí předseda senátu odvolání, které směřuje proti rozsudku nebo proti usnesení ve věci samé, ostatním účastníkům.

(2) Je-li to třeba, vyšetří předseda senátu, zda jsou splněny podmínky řízení, opatří zprávy a listiny, jichž se odvolatel nebo jiní účastníci dovolávají, a provede i jiná podobná šetření.

(3) Jakmile všem účastníkům uplyne lhůta k podání odvolání a jakmile jsou provedena šetření podle odstavce 2, předloží předseda senátu věc odvolacímu soudu; ve zprávě též uvede, že považuje odvolání za podané ve lhůtě.

§ 210a

Usnesení o povinnosti zaplatit soudní poplatek nebo usnesení, z něhož nenabyla dosud práva osoba jiná než odvolatel, nebo usnesení, kterým bylo uloženo pořádkové opatření (§ 53), nebo usnesení o odmítnutí žaloby, popřípadě jiného návrhu na zahájení řízení (§ 43 odst. 2, § 75a odst. 1), nebo usnesení o odmítnutí odvolání (§ 208), anebo usnesení o předběžném opatření podle § 76a, může k odvolání změnit přímo soud prvního stupně, pokud odvolání v celém rozsahu vyhoví.

Řízení u odvolacího soudu

§ 211

Pro řízení u odvolacího soudu platí přiměřeně ustanovení o řízení před soudem prvního stupně, pokud není stanoveno něco jiného.

§ 211a

Jiní účastníci řízení než odvolatel mohou u odvolacího soudu namítat skutečnosti nebo důkazy, které nebyly uplatněny před soudem prvního stupně, jen za podmínek uvedených v § 205a nebo tehdy, neplatí-li pro odvolatele omezení odvolacích důvodů podle § 205a odst. 1.

§ 212

Odvolací soud projedná věc v mezích, ve kterých se odvolatel domáhá přezkoumání rozhodnutí. Tímto rozsahem není vázán

- a) ve věcech, v nichž lze zahájit řízení bez návrhu,
- b) v případech, kdy na rozhodnutí o napadeném výroku je závislý výrok, který odvoláním nebyl dotčen,
- c) v případech, kde jde o taková společná práva nebo povinnosti, že se rozhodnutí musí vztahovat na všechny účastníky, kteří vystupují na jedné straně, a kde platí úkony jednoho z nich i pro ostatní (§ 91 odst. 2), třebaže odvolání podal jen některý z účastníků,
- d) jestliže z právního předpisu vyplývá určitý způsob vypořádání vztahu mezi účastníky.

(2) Zrušen.

(3) Zrušen.

(4) Zrušen.

§ 212a

(1) Není-li dále stanoveno jinak, rozhodnutí soudu prvního stupně lze přezkoumat i z důvodů, které nebyly v odvolání uplatněny (§ 205 odst. 2).

(2) Rozsudek nebo usnesení, jímž bylo rozhodnuto ve věci samé, nelze přezkoumat podle odstavce 1, neobsahuje-li odvolání přes výzvu soudu (§ 43 a 209) ve věcech neuvedených v § 120 odst. 2 žádné odvolací důvody.

(3) K novým skutečnostem nebo důkazům (§ 205a odst. 1 a § 211a) odvolací soud smí, s výjimkou věcí uvedených v § 120 odst. 2, přihlédnout, jen když byly uplatněny.

(4) Rozsudek pro uznání a rozsudek pro zmeškání odvolací soud přezkoumá jen z důvodů uvedených v § 205b.

(5) Odvolací soud též přihlédne k vadám uvedeným v § 229 odst. 1, § 229 odst. 2 písm. a) a b) a § 229 odst. 3. K jiným vadám řízení před soudem prvního stupně přihlíží odvolací soud, jen když mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci.

§ 213

(1) Odvolací soud není vázán skutkovým stavem, jak jej zjistil soud prvního stupně.

(2) Odvolací soud může opakovat dokazování nebo je i doplnit, nejde-li o rozsáhlejší doplnění a lze-li je provést bez průtahů. Dokazování doplní buď sám nebo prostřednictvím soudu prvního stupně, anebo soudu dožádaného.

(3) Při zjišťování skutkového stavu odvolací soud nepřihlíží ke skutečnostem nebo důkazům, které byly účastníky řízení uplatněny v rozporu s § 205a nebo § 211a.

§ 214

(1) K projednání odvolání nařídí předseda senátu odvolacího soudu jednání.

(2) Jednání není třeba nařizovat, jestliže

- a) se odmítá odvolání;
- b) se zastavuje nebo přerušuje odvolací řízení;
- c) odvolání směřuje proti usnesení soudu prvního stupně, které se podle zákona vydává bez nařízení jednání nebo kterým nebylo rozhodnuto ve věci samé;
- d) se zrušuje rozhodnutí podle § 221 odst. 1;
- e) odvolání se týká toliko nákladů řízení, lhůty k plnění nebo předběžné vykonatelnosti.

(3) Jednání není třeba nařizovat také tehdy, bylo-li odvolání podáno jen z důvodu nesprávného právního posouzení věci a účastníci se práva účasti na projednání věci vzdali, popřípadě s rozhodnutím věci bez nařízení jednání souhlasí; to neplatí, jestliže odvolací soud postupuje podle § 213.

§ 215

Na začátku jednání podá předseda nebo pověřený člen senátu zprávu o dosavadním průběhu řízení. Potom se vyjádří účastníci a přednesou své návrhy.

§ 216

(1) Ustanovení § 92, 97 a 98 pro odvolací řízení neplatí.

(2) V odvolacím řízení nelze uplatnit nový nárok.

(3) Není důvodem pro přerušování řízení, jestliže se účastníci nebo některý z nich nedostaví k jednání u odvolacího soudu.

§ 217

Zrušen.

Rozhodnutí o odvolání

§ 218

Odvolací soud odmítne odvolání, které

- a) zrušeno;
- b) bylo podáno někým, kdo k odvolání není oprávněn;
- c) směřuje proti rozhodnutí, proti němuž není odvolání přípustné.

(2) Zrušen.

§ 218a

Nerozhodl-li předseda senátu soudu prvního stupně podle § 208 odst. 1, ačkoliv odvolání bylo podáno opožděně, rozhodne o odmítnutí odvolání pro opožděnost odvolací soud. Je-li to třeba, provede potřebná šetření buď sám nebo prostřednictvím soudu prvního stupně anebo soudu dožádaného.

§ 219

Odvolací soud rozhodnutí potvrdí, je-li věcně správné.

§ 220

(1) Odvolací soud změní rozhodnutí, jestliže soud prvního stupně rozhodl nesprávně, ačkoli správně zjistil skutkový stav.

(2) Odvolací soud může změnit rozhodnutí i tehdy, jestliže po doplnění dokazování je skutkový stav věci zjištěn tak, že je možno o věci rozhodnout.

(3) Odvolací soud změní rozhodnutí také tehdy, jestliže schválí smír.

§ 221

(1) Nejsou-li podmínky ani pro potvrzení, ani pro změnu rozhodnutí, soud je zruší. Učiní tak zejména, jestliže:

- a) ke zjištění skutkového stavu věci je třeba provést další důkazy (§ 120), které nemohou být provedeny v odvolacím řízení (§ 213 odst. 2); ustanovení § 213 odst. 3 tím nesmí být dotčeno,
- b) tu jsou takové vady, že řízení nemělo proběhnout pro nedostatek podmínek řízení nebo rozhodoval věcně nepříslušný soud nebo vyloučený soudce anebo soud nebyl správně obsazen, ledaže místo samosoudce rozhodoval senát,
- c) rozsudek není přezkoumatelný pro nesrozumitelnost nebo nedostatek důvodů,
- d) soud nepřibral za účastníka toho, kdo měl být účastníkem,
- e) soud nepokračoval v řízení s tím, kdo je procesním nástupcem účastníka, který po zahájení řízení ztratil způsobilost být účastníkem řízení.

(2) Zruší-li odvolací soud rozhodnutí,

- a) vrátí věc soudu prvního stupně k dalšímu řízení, nebo

- b) postoupí věc věcně příslušnému okresnímu nebo krajskému soudu, popřípadě soudu zřízenému k projednávání a rozhodování věcí určitého druhu, anebo
- c) rozhodne o zastavení řízení, jestliže je tu takový nedostatek podmínek řízení, který nelze odstranit (§ 104 odst. 1); není-li dána pravomoc soudů, rozhodne též o postoupení věci orgánu, do jehož pravomoci náleží.

(3) Zruší-li odvolací soud rozhodnutí proto, že nebyl dodržen závazný právní názor (§ 226 odst. 1, § 235h odst. 2 věta druhá a § 243d odst. 1) nebo že v řízení došlo k závažným vadám, může nařídit, aby v dalším řízení věc projednal a rozhodl jiný senát (samosoudce), nebo přikázat věc k dalšímu řízení jinému soudu prvního stupně, kterému je nadřízen.

§ 221a

Odvolací soud může rozhodnutí soudu prvního stupně zrušit, i když je navrhována jeho změna, a naopak.

§ 222

(1) Jestliže odvolatel vezme odvolání zpět, právní moc napadeného rozhodnutí nastane, jako kdyby k podání odvolání nedošlo; to neplatí u rozsudku, kterým bylo vysloveno, že se manželství rozvádí, že je neplatné nebo že není.

(2) Nerozhodl-li soud prvního stupně o některé části předmětu řízení, o nákladech řízení nebo o návrhu na předběžnou vykonatelnost, odvolací soud může ještě před rozhodnutím o odvolání nařídit, aby své rozhodnutí doplnil (§ 166).

(3) Za podmínek § 164 může odvolací soud také nařídit opravu napadeného rozhodnutí.

§ 222a

(1) Vezme-li žalobce (navrhovatel) za odvolacího řízení zpět návrh na zahájení řízení, odvolací soud zcela, popřípadě v rozsahu zpětvzetí návrhu, zruší rozhodnutí soudu prvního stupně a řízení zastaví; to neplatí, bylo-li odvolání podáno opožděně nebo někým, kdo k odvolání nebyl oprávněn, anebo proti rozhodnutí, proti němuž není přípustné.

(2) Jestliže ostatní účastníci se zpětvzetím návrhu z vážných důvodů nesouhlasí, odvolací soud rozhodne, že zpětvzetí návrhu není účinné; v takovém případě po právní moci usnesení pokračuje v odvolacím řízení.

(3) Ustanovení odstavce 2 neplatí, jde-li o zpětvzetí návrhu na rozvod, neplatnost manželství nebo určení, zda tu manželství je či není.

§ 223

Odvolací soud rozhoduje rozsudkem, jestliže potvrzuje nebo mění rozsudek; jinak rozhoduje usnesením.

§ 224

Náklady odvolacího řízení

(1) Ustanovení o nákladech řízení před soudem prvního stupně platí přiměřeně i pro řízení odvolací.

(2) Změní-li odvolací soud rozhodnutí, rozhodne i o nákladech řízení u soudu prvního stupně.

(3) Zruší-li odvolací soud rozhodnutí a vrátí-li věc soudu prvního stupně k dalšímu řízení nebo věc postoupí věcně příslušnému soudu, rozhodne o náhradě nákladů soud prvního stupně v novém rozhodnutí o věci.

Další průběh řízení

§ 225

Soud prvního stupně doručí rozhodnutí o odvolání, pokud je nedoručil odvolací soud přímo.

§ 226

(1) Bylo-li rozhodnutí zrušeno a byla-li věc vrácena k dalšímu řízení, je soud prvního stupně vázán právním názorem odvolacího soudu.

(2) Bylo-li rozhodnutí zrušeno a věc postoupena věcně příslušnému soudu, nepoužije se v dalším řízení § 104a. Z výsledků dosavadního řízení lze při novém projednání věci vycházet pouze z uznání žalovaného a ze shodných skutkových tvrzení účastníků; se souhlasem účastníků lze vycházet také z některých nebo ze všech provedených důkazů.

§ 227

zrušen

HLAVA DRUHÁ

Žaloba na obnovu řízení a pro zmatečnost

Přípustnost

§ 228

(1) Žalobou na obnovu řízení účastník může napadnout pravomocný rozsudek nebo pravomocné usnesení, kterým bylo rozhodnuto ve věci samé:

- a) jsou-li tu skutečnosti, rozhodnutí nebo důkazy, které bez své viny nemohl použít v původním řízení před soudem prvního stupně nebo za podmínek uvedených v ustanovení § 205a a 211a též před odvolacím soudem, pokud mohou přivodit pro něho příznivější rozhodnutí ve věci;
- b) lze-li provést důkazy, které nemohly být provedeny v původním řízení před soudem prvního stupně nebo za podmínek uvedených v ustanovení § 205a a 211a též před odvolacím soudem, pokud mohou přivodit pro něho příznivější rozhodnutí ve věci.

(2) Žalobou na obnovu řízení účastník může napadnout také pravomocné usnesení, kterým byl schválen smír, lze-li důvody obnovy podle odstavce 1 vztahovat i na předpoklady, za nichž byl smír schvalován; to platí obdobně pro pravomocný platební rozkaz, pravomocný rozsudek pro uznání

a pravomocný rozsudek pro zmeškání.

§ 229

(1) Žalobou pro zmatečnost účastník může napadnout pravomocné rozhodnutí soudu prvního stupně nebo odvolacího soudu, kterým bylo řízení skončeno, jestliže

- a) bylo rozhodnuto ve věci, která nenáleží do pravomoci soudů,
- b) ten, kdo v řízení vystupoval jako účastník, neměl způsobilost být účastníkem řízení,
- c) účastník řízení neměl procesní způsobilost nebo nemohl před soudem vystupovat (§ 29 odst. 2) a nebyl řádně zastoupen,
- d) nebyl podán návrh na zahájení řízení, ačkoliv podle zákona ho bylo třeba,
- e) rozhodoval vyloučený soudce nebo přísedící,
- f) soud byl nesprávně obsazen, ledaže místo samosoudce rozhodoval senát,
- g) bylo rozhodnuto v neprospěch účastníka v důsledku trestného činu soudce nebo přísedícího.

(2) Žalobou pro zmatečnost účastník může napadnout také pravomocný rozsudek soudu prvního stupně nebo odvolacího soudu nebo pravomocné usnesení těchto soudů, kterým bylo rozhodnuto ve věci samé, anebo pravomocný platební rozkaz (směnečný a šekový platební rozkaz), jestliže

- a) v téže věci bylo již dříve zahájeno řízení,
- b) v téže věci bylo dříve pravomocně rozhodnuto,
- c) odvolacím soudem byl pravomocně zamítnut návrh na nařízení výkonu těchto rozhodnutí z důvodu, že povinnosti rozsudkem, usnesením nebo platebním rozkazem uložené nelze vykonat (§ 261a).

(3) Žalobou pro zmatečnost účastník může napadnout též pravomocný rozsudek odvolacího soudu nebo jeho pravomocné usnesení, kterým bylo rozhodnuto ve věci samé, jestliže mu byla v průběhu řízení nesprávným postupem soudu odňata možnost jednat před soudem.

(4) Žalobou pro zmatečnost účastník může napadnout rovněž pravomocné usnesení odvolacího soudu, kterým bylo odmítnuto odvolání nebo kterým bylo zastaveno odvolací řízení.

§ 230

(1) Žaloba není přípustná proti

- a) rozsudkům, kterými bylo vysloveno, že se manželství rozvádí, že je neplatné nebo že zde není;
- b) jen proti výrokům rozhodnutí o nákladech řízení, o lhůtě k plnění a o předběžné vykonatelnosti;
- c) jen proti důvodům rozhodnutí.

(2) Žaloba na obnovu řízení není přípustná též proti rozsudkům a usnesením, jejichž zrušení nebo změny lze dosáhnout jinak, nepočítaje v to dovolání.

(3) Žaloba pro zmatečnost není přípustná také proti usnesení, jímž bylo rozhodnuto o žalobě pro zmatečnost.

§ 231

(1) Žalobu může podat z důvodů uvedených v § 228 a 229 též vedlejší účastník, jestliže vstoupil do původního řízení. Žaloba je však nepřipustná, jestliže s ní jím podporovaný účastník nesouhlasí.

(2) Státní zastupitelství může podat z důvodů uvedených v § 229 žalobu pro zmatečnost jen ve věcech uvedených v § 35 odst. 1. Nevstoupilo-li státní zastupitelství do řízení, v němž bylo vydáno napadené rozhodnutí, může žalobu podat, dokud běží lhůta některému z účastníků, jestliže současně vstoupí do řízení (§ 35).

(3) Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových, pokud není přímo účastníkem řízení, může podat z důvodů uvedených v § 229 žalobu pro zmatečnost jen v případech a za podmínek uvedených v § 35a. Nevstoupil-li Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových do řízení, v němž bylo vydáno napadené rozhodnutí, může žalobu podat, dokud běží lhůta některému z účastníků, jestliže současně vstoupí do řízení (§ 35a).

(4) Ustanovení § 230 zde platí obdobně.

Podání žaloby

§ 232

(1) Žaloba musí vedle obecných náležitostí (§ 42 odst. 4) obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu je napadá, důvod žaloby (důvod obnovy řízení nebo zmatečnosti), vyličení skutečností, které svědčí o tom, že je žaloba podána včas, označení důkazů, jimiž má být důvodnost žaloby prokázána, jakož i to, čeho se ten, kdo podal žalobu, domáhá.

(2) Rozsah, v jakém se rozhodnutí napadá, a důvod žaloby (důvod obnovy řízení nebo zmatečnosti) mohou být měněny jen po dobu trvání lhůt k žalobě.

§ 233

(1) Žaloba na obnovu řízení musí být podána ve lhůtě tří měsíců od té doby, kdy ten, kdo obnovu navrhuje, se dozvěděl o důvodu obnovy, nebo od té doby, kdy jej mohl uplatnit; běh této lhůty však neskončí před uplynutím tří měsíců od právní moci napadeného rozhodnutí.

(2) Po třech letech od právní moci napadeného rozhodnutí může být žaloba na obnovu řízení podána jen tehdy, jestliže trestní rozsudek nebo rozhodnutí o přestupku nebo jiném správním deliktu, na jejichž podkladě bylo v občanském soudním řízení přiznáno právo, byly později podle příslušných právních předpisů zrušeny.

§ 234

(1) Není-li dále stanoveno jinak, musí být žaloba pro zmatečnost podána ve lhůtě tří měsíců od doručení napadeného rozhodnutí.

(2) Z důvodu zmatečnosti uvedeného v § 229 odst. 1 písm. c) lze žalobu podat ve lhůtě tří měsíců, která počíná běžet dnem, kdy účastníku byl ustanoven zástupce nebo kdy odpadla překážka, pro kterou nemohl před soudem samostatně jednat nebo pro kterou nemohl před soudem vystupovat, nejpozději

však do tří let od právní moci napadeného rozhodnutí.

(3) Z důvodu zmatečnosti uvedeného v § 229 odst. 1 písm. e) lze žalobu podat ve lhůtě tří měsíců od té doby, kdy se ten, kdo žalobu podává, o důvodu zmatečnosti dozvěděl, nejpozději však do tří let od právní moci napadeného rozhodnutí.

(4) Z důvodu zmatečnosti uvedeného v § 229 odst. 1 písm. g) lze žalobu podat ve lhůtě tří měsíců od té doby, kdy se ten, kdo žalobu podává, o důvodu zmatečnosti dozvěděl.

(5) Z důvodu zmatečnosti uvedeného v § 229 odst. 2 písm. c) lze žalobu podat ve lhůtě tří měsíců od právní moci usnesení odvolacího soudu o zamítnutí návrhu na nařízení výkonu rozhodnutí.

§ 235

(1) Prominutí zmeškání lhůt k žalobě není přípustné.

(2) Bylo-li proti žalobou napadenému rozhodnutí podáno také dovolání, nepočítá se do běhu lhůt podle § 234 odst. 1 až 4 doba od právní moci napadeného rozhodnutí do právní moci rozhodnutí dovolacího soudu.

Řízení a rozhodnutí o žalobě

§ 235a

(1) Žalobu projedná a rozhodne o ní soud, který o věci rozhodoval v prvním stupni. Žalobu pro zmatečnost podanou z důvodů uvedených v § 229 odst. 3 a 4 však projedná a rozhodne o ní soud, jehož rozhodnutí bylo napadeno; to neplatí ve věcech, v nichž je k řízení v prvním stupni příslušný krajský soud (§ 9 odst. 2 a 3).

(2) Pro řízení o žalobě platí přiměřeně ustanovení o řízení v prvním stupni, není-li dále stanoveno něco jiného.

§ 235b

(1) Byla-li proti stejnému rozhodnutí podána žaloba na obnovu řízení i pro zmatečnost, spojí soud věci ke společnému řízení.

(2) Ustanovení § 92, 97 a 98 pro řízení o žalobě neplatí. Pro řízení o žalobě pro zmatečnost neplatí též ustanovení § 107a.

(3) Bylo-li proti napadenému rozhodnutí podáno též dovolání, soud řízení o žalobě přeruší až do rozhodnutí dovolacího soudu.

§ 235c

Je-li pravděpodobné, že žalobě bude vyhověno, může soud nařídit odklad vykonatelnosti napadeného rozhodnutí o věci.

§ 235d

Soud projedná věc v mezích, ve kterých se ten, kdo podal žalobu, domáhá povolení obnovy řízení

nebo zrušení napadeného rozhodnutí pro zmatečnost. Tímto rozsahem není vázán

- a) ve věcech, v nichž lze zahájit řízení bez návrhu,
- b) v případech, kdy na rozhodnutí o napadeném výroku je závislý výrok, který žalobou nebyl dotčen,
- c) v případech, kde jde o taková společná práva nebo povinnosti, že se rozhodnutí musí vztahovat na všechny účastníky, kteří vystupují na jedné straně, a kde platí úkony jednoho z nich i pro ostatní (§ 91 odst. 2),
- d) jestliže z právního předpisu vyplývá určitý způsob vypořádání vztahu mezi účastníky.

§ 235e

(1) Žalobu na obnovu řízení soud usnesením buď zamítne nebo povolí obnovu řízení.

(2) Žalobu pro zmatečnost soud usnesením buď zamítne nebo napadené rozhodnutí zruší. Zruší-li rozhodnutí z důvodů uvedených v § 229 odst. 1 písm. a), b) a d) nebo v § 229 odst. 2 písm. a) a b), rozhodne též o zastavení řízení o věci, popřípadě o postoupení věci orgánu, do jehož pravomoci náleží. Platí-li důvody, pro které bylo zrušeno rozhodnutí odvolacího soudu, i na rozhodnutí soudu prvního stupně, zruší soud i toto rozhodnutí, i když nebylo žalobou napadeno.

(3) Bylo-li stejné rozhodnutí napadeno žalobou na obnovu řízení i pro zmatečnost, může soud povolit důvodně uplatněnou obnovu řízení, jen když žalobu pro zmatečnost zamítne, odmítne nebo o ní zastaví řízení.

(4) Bylo-li napadené rozhodnutí dovolacím soudem zrušeno, soud řízení o žalobě zastaví.

§ 235f

Zamítá-li soud žalobu proto, že není přípustná, nebo proto, že ji podal někdo, kdo k ní nebyl oprávněn, nebo proto, že byla podána po uplynutí lhůt počítaných od právní moci napadeného rozhodnutí, nemusí nařizovat jednání.

§ 235g

Povolením obnovy řízení odkládá se vykonatelnost napadeného rozhodnutí.

Řízení a rozhodnutí po povolení obnovy nebo po zrušení rozhodnutí

§ 235h

(1) Byla-li povolena obnova řízení, soud prvního stupně, jakmile usnesení nabude právní moci, věc znovu bez dalšího návrhu projedná; přihlédne přitom ke všemu, co vyšlo najevo v původním řízení nebo při projednávání žaloby. Shledá-li soud napadené rozhodnutí věcně správným, zamítne usnesením návrh na jeho změnu. Jestliže soud napadené rozhodnutí ve věci samé změní, nové rozhodnutí nahradí původní rozhodnutí.

(2) Bylo-li napadené rozhodnutí pro zmatečnost zrušeno, soud, o jehož rozhodnutí jde, věc, jakmile usnesení nabude právní moci, bez dalšího návrhu projedná a rozhodne; přihlédne přitom ke všemu, co vyšlo najevo v původním řízení nebo při projednávání žaloby. Právní názor obsažený ve zrušovacím usnesení je pro nové projednání a rozhodnutí věci závazný.

(3) Odstavec 2 neplatí, bylo-li řízení ve věci zastaveno (§ 235e odst. 2 věta druhá).

§ 235i

(1) V novém rozhodnutí o věci rozhodne soud o náhradě nákladů původního řízení i řízení o žalobě; o náhradě nákladů původního řízení však nerozhodne, jestliže rozhodnutí po povolení obnovy nenahrazuje původní rozhodnutí.

(2) Zruší-li soud napadené rozhodnutí a zastaví-li též řízení o věci (§ 235e odst. 2 věta druhá), rozhodne i o náhradě nákladů původního řízení.

(3) Právní vztahy někoho jiného než účastníka řízení nemohou být novým rozhodnutím o věci dotčeny.

HLAVA TŘETÍ

DOVOLÁNÍ

Přípustnost dovolání

§ 236

(1) Dovoláním lze napadnout pravomocná rozhodnutí odvolacího soudu, pokud to zákon připouští.

(2) Dovolání jen proti důvodům rozhodnutí není přípustné.

§ 237

(1) Dovolání je přípustné proti rozsudku odvolacího soudu a proti usnesení odvolacího soudu,

- a) jimiž bylo změněno rozhodnutí soudu prvního stupně ve věci samé,
- b) jimiž bylo potvrzeno rozhodnutí soudu prvního stupně, kterým soud prvního stupně rozhodl ve věci samé jinak než v dřívějším rozsudku (usnesení) proto, že byl vázán právním názorem odvolacího soudu, který dřívější rozhodnutí zrušil,
- c) jimiž bylo potvrzeno rozhodnutí soudu prvního stupně, jestliže dovolání není přípustné podle písmena b) a dovolací soud dospěje k závěru, že napadené rozhodnutí má ve věci samé po právní stránce zásadní význam.

(2) Dovolání podle odstavce 1 není přípustné

- a) ve věcech, v nichž dovoláním dotčeným výrokem bylo rozhodnuto o peněžitém plnění nepřevyšujícím 20 000 Kč a v obchodních věcech 50 000 Kč; k příslušenství pohledávky se přitom nepřihlíží,
- b) ve věcech upravených zákonem o rodině, ledaže jde o rozsudek o omezení nebo zbavení rodičovské zodpovědnosti nebo pozastavení jejího výkonu, o určení (popření) rodičovství nebo o nezrušitelné osvojení.

(3) Rozhodnutí odvolacího soudu má po právní stránce zásadní význam (odstavec 1 písm. c) zejména tehdy, řeší-li právní otázku, která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo

která je odvolacími soudy nebo dovolacím soudem rozhodována rozdílně, nebo řeší-li právní otázku v rozporu s hmotným právem.

§ 238

(1) Dovolání je přípustné proti usnesení odvolacího soudu, jímž bylo potvrzeno nebo změněno usnesení soudu prvního stupně, kterým bylo rozhodnuto

- a) o žalobě na obnovu řízení,
- b) o zamítnutí návrhu na změnu rozhodnutí (§ 235h odst. 1 věta druhá).

(2) Ustanovení § 237 platí obdobně.

§ 238a

(1) Dovolání je přípustné proti usnesení odvolacího soudu, jímž bylo potvrzeno nebo změněno usnesení soudu prvního stupně, kterým bylo rozhodnuto

- a) ve věci konkursu a vyrovnání,
- b) o žalobě pro zmatečnost,
- c) o návrhu na nařízení výkonu rozhodnutí,
- d) ve věci zastavení výkonu rozhodnutí,
- e) ve věci udělení příklepu ve výkonu rozhodnutí,
- f) o rozvrhu rozdělované podstaty ve výkonu rozhodnutí,
- g) o povinnostech vydražitele uvedeného v § 336m odst. 2 (§ 336n) a v § 338za odst. 2.

(2) Ustanovení § 237 odst. 1 a 3 platí obdobně.

§ 239

(1) Dovolání je přípustné proti usnesení odvolacího soudu, jímž bylo

- a) rozhodnutí soudu prvního stupně zrušeno a řízení zastaveno, popřípadě věc byla postoupena orgánu, do jehož pravomoci náleží,
- b) v průběhu odvolacího řízení rozhodnuto o tom, kdo je procesním nástupcem účastníka, o zastavení řízení podle § 107 odst. 5, o vstupu do řízení na místo dosavadního účastníka (§ 107a), o přistoupení dalšího účastníka (§ 92 odst. 1) a o záměně účastníka (§ 92 odst. 2).

(2) Dovolání je rovněž přípustné proti usnesení odvolacího soudu, kterým bylo

- a) potvrzeno usnesení soudu prvního stupně o zastavení řízení podle § 104 odst. 1,
- b) potvrzeno nebo změněno usnesení soudu prvního stupně, jímž bylo rozhodnuto o tom, kdo je procesním nástupcem účastníka, o zastavení řízení podle § 107 odst. 5, o vstupu do řízení na místo dosavadního účastníka (§ 107a), o přistoupení dalšího účastníka (§ 92 odst. 1) a o záměně

účastníka (§ 92 odst. 2).

(3) Dovolání je též přípustné proti usnesení odvolacího soudu, kterým bylo potvrzeno usnesení soudu prvního stupně o odmítnutí návrhu (žaloby); to neplatí, jestliže byl odmítnut návrh na předběžné opatření (§ 75a).

Podání dovolání

§ 240

(1) Účastník může podat dovolání do dvou měsíců od doručení rozhodnutí odvolacího soudu u soudu který rozhodoval v prvním stupni. Bylo-li odvolacím soudem vydáno opravné usnesení, běží tato lhůta od doručení opravného usnesení.

(2) Zmeškání lhůty uvedené v odstavci 1 nelze prominout. Lhůta je však zachována, bude-li dovolání podáno ve lhůtě u odvolacího nebo dovolacího soudu.

(3) Lhůta je zachována také tehdy, jestliže dovolání bylo podáno po uplynutí dvouměsíční lhůty proto, že se dovolatel řídil nesprávným poučením soudu o dovolání. Neobsahuje-li rozhodnutí poučení o dovolání, o lhůtě k dovolání nebo o soudu, u něhož se podává, nebo obsahuje-li nesprávné poučení o tom, že dovolání není přípustné, lze podat dovolání do čtyř měsíců od doručení.

§ 241

(1) Dovolatel musí být zastoupen advokátem nebo notářem; to neplatí, má-li dovolatel právnické vzdělání, popřípadě jedná-li za něj osoba uvedená v § 21 nebo v § 21a anebo v § 21b, která má právnické vzdělání. Notář může dovolatele zastupovat jen v rozsahu svého oprávnění stanoveného zvláštními předpisy.⁵⁷⁾

(2) Nemá-li dovolatel právnické vzdělání, musí být dovolání sepsáno advokátem, notářem nebo osobou uvedenou v § 21 nebo v § 21a anebo v § 21b, která má právnické vzdělání.

§ 241a

(1) V dovolání musí být vedle obecných náležitostí (§ 42 odst. 4) uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů se toto rozhodnutí napadá, popřípadě které důkazy by měly být provedeny k prokázání důvodu dovolání, a čeho se dovolatel domáhá (dovolací návrh).

(2) Dovolání lze podat jen z těchto důvodů:

- a) řízení je postiženo vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci,
- b) rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci.

(3) Je-li dovolání přípustné podle § 237 odst. 1 písm. a) a b), popřípadě podle obdobného užití těchto ustanovení (§ 238 a 238a), lze dovolání podat také z důvodu, že rozhodnutí vychází ze skutkového zjištění, které nemá podle obsahu spisu v podstatné části oporu v provedeném dokazování.

(4) V dovolání nelze uplatnit nové skutečnosti nebo důkazy ve věci samé.

Úkony soudu prvního stupně

§ 241b

(1) Ustanovení § 208 odst. 1, § 209 a 210 platí obdobně.

(2) Není-li splněna podmínka uvedená v § 241, postupuje se obdobně podle § 104 odst. 2; to neplatí, bylo-li dovolání podáno opožděně, někým, kdo k dovolání není oprávněn, nebo směřuje-li proti rozhodnutí, proti němuž není dovolání přípustné.

(3) Dovolání, které neobsahuje údaje o tom, v jakém rozsahu nebo z jakých důvodů se rozhodnutí odvolacího soudu napadá, může být o tyto náležitosti doplněno jen po dobu trvání lhůty k dovolání. Nebyla-li v době podání dovolání splněna podmínka uvedená v § 241, běží tato lhůta až do uplynutí lhůty, která byla dovolateli určena ke splnění této podmínky; požádal-li však dovolatel před uplynutím lhůty o ustanovení zástupce (§ 30), běží lhůta podle věty první znovu až od právní moci usnesení, kterým bylo o této žádosti rozhodnuto.

Řízení o dovolacího soudu

§ 242

(1) Dovolací soud přezkoumá rozhodnutí odvolacího soudu v rozsahu, ve kterém byl jeho výrok napaden.

(2) Dovolací soud není vázán rozsahem dovolacích návrhů

- a) ve věcech, v nichž lze zahájit řízení bez návrhu,
- b) v případech, kdy na rozhodnutí o napadeném výroku je závislý výrok, který dovoláním nebyl dotčen,
- c) v případech, kde jde o taková společná práva nebo povinnosti, že se rozhodnutí musí vztahovat na všechny účastníky, kteří vystupují na jedné straně, a kde platí úkony jednoho z nich i pro ostatní (§ 91 odst. 2), třebaže dovolání podal jen některý z účastníků,
- d) jestliže z právního předpisu vyplývá určitý způsob vypořádání vztahu mezi účastníky.

(3) Rozhodnutí odvolacího soudu lze přezkoumat jen z důvodů uplatněných v dovolání. Je-li dovolání přípustné, dovolací soud přihlédně též k vadám uvedeným v § 229 odst. 1, § 229 odst. 2 písm. a) a b) a § 229 odst. 3, jakož i k jiným vadám řízení, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, i když nebyly v dovolání uplatněny.

(4) Účastníci mohou po dobu trvání lhůty k dovolání měnit dovolací důvody a rozsah, ve kterém rozhodnutí odvolacího soudu napadají. Ke změně dovolacího návrhu není třeba souhlasu soudu.

§ 243

Před rozhodnutím o dovolání může soud, který o něm má rozhodnout, odložit vykonatelnost napadeného rozhodnutí.

§ 243a

(1) Dovolací soud rozhodne o dovolání bez jednání. Považuje-li to za vhodné nebo provádí-li se dokazování, nařídí k projednání dovolání jednání.

(2) Dokazování provádí dovolací soud jen k prokázání důvodů dovolání. Dokazování doplní buď sám, nebo prostřednictvím soudu prvního stupně, anebo soudu dožádaného.

(3) Nařídí-li dovolací soud jednání, postupuje obdobně podle § 215 a § 216 odst. 3.

§ 243b

(1) Dovolání přípustné podle § 237 odst. 1 písm. a) a b) nebo podle obdobného užití těchto ustanovení (§ 238 a 238a) anebo podle § 239 dovolací soud odmítne, je-li zjevně bezdůvodné.

(2) Nepostupoval-li podle odstavce 1, dovolací soud dovolání zamítne, dojde-li k závěru, že rozhodnutí odvolacího soudu je správné; jinak napadené rozhodnutí zruší.

(3) Zruší-li dovolací soud rozhodnutí odvolacího soudu, vrátí mu věc k dalšímu řízení. Platí-li důvody, pro které bylo zrušeno rozhodnutí odvolacího soudu, i na rozhodnutí soudu prvního stupně, zruší dovolací soud i toto rozhodnutí a vrátí věc soudu prvního stupně k dalšímu řízení, popřípadě věc postoupí k dalšímu řízení věcně příslušnému soudu.

(4) Zruší-li dovolací soud rozhodnutí odvolacího soudu a soudu prvního stupně pro vady uvedené v § 229 odst. 1 písm. a), b) a d) a v § 229 odst. 2 písm. a) a b) rozhodne též o zastavení řízení, popřípadě o postoupení věci orgánu, do jehož pravomoci náleží.

(5) Ustanovení § 218, 218a, § 221 odst. 3, § 224 odst. 1 a § 225 platí pro řízení u dovolacího soudu obdobně. Vezme-li dovolatel dovolání zcela zpět, dovolací soud řízení zastaví.

(6) Dovolací soud rozhoduje rozsudkem, jestliže zamítá dovolání proti rozsudku odvolacího soudu nebo jestliže zrušuje rozsudek odvolacího soudu; jinak rozhoduje usnesením.

§ 243c

(1) Pro řízení u dovolacího soudu platí přiměřeně ustanovení o řízení před soudem prvního stupně, pokud není stanoveno něco jiného; ustanovení § 92 a 95 až 99 a 107a však pro řízení u dovolacího soudu neplatí.

(2) Usnesení, jímž bylo odmítnuto dovolání, protože nebylo shledáno přípustným podle § 237 odst. 1 písm. c) nebo podle obdobného užití tohoto ustanovení (§ 238 a 238a), nemusí být odůvodněno. Totéž platí, bylo-li dovolání odmítnuto podle § 243b odst. 1.

§ 243d

(1) Jestliže dovolací soud zruší rozhodnutí odvolacího soudu (rozhodnutí soudu prvního stupně), jedná dále o věci soud, jemuž byla věc vrácena nebo postoupena k dalšímu řízení; ustanovení § 226 zde platí obdobně. O náhradě nákladů řízení včetně nákladů dovolacího řízení soud rozhodne v novém rozhodnutí o věci.

(2) Právní vztahy někoho jiného než účastníka řízení nemohou být novým rozhodnutím dotčeny.

ČÁST PÁTÁ

Řízení ve věcech, o nichž bylo rozhodnuto jiným orgánem

Hlava první

Obecná ustanovení

§ 244

(1) Rozhodl-li orgán moci výkonné, orgán územního samosprávného celku, orgán zájmové nebo profesní samosprávy, popřípadě smírčí orgán zřízený podle zvláštního právního předpisu (dále jen „správní orgán“) podle zvláštního zákona o sporu nebo o jiné právní věci, která vyplývá z občanskoprávních, pracovních, rodinných a obchodních vztahů (§ 7 odst. 1), a nabylo-li rozhodnutí správního orgánu právní moci, může být tatáž věc projednána na návrh v občanském soudním řízení.

(2) Ustanovení odstavce 1 neplatí,

- a) rozhodl-li o sporu nebo o jiné právní věci rozhodce nebo stálý rozhodčí soud,⁹⁸⁾
- b) jestliže se rozhodnutí správního orgánu v důsledku námitek nebo jiného obdobného úkonu účastníka právního vztahu učiněného před správním orgánem podle zvláštního zákona zrušuje nebo pozbývá účinnosti,
- c) odkázal-li podle zvláštního právního předpisu správní orgán účastníky právního vztahu s jejich nároky na řízení před soudem.⁹⁹⁾

§ 245

Není-li v této části uvedeno jinak, užití se přiměřeně ustanovení části první až čtvrté tohoto zákona.

Hlava druhá

Podání žaloby

§ 246

(1) K návrhu je oprávněn ten, kdo tvrdí, že byl dotčen na svých právech rozhodnutím správního orgánu, kterým byla jeho práva nebo povinnosti založena, změněna, zrušena, určena nebo zamítnuta. Tento návrh se nazývá žalobou.

(2) Žaloba musí kromě obecných náležitostí podání (§ 42 odst. 4) obsahovat označení účastníků řízení, sporu nebo jiné právní věci, o které správní orgán rozhodl, a rozhodnutí správního orgánu, vylíčení skutečností, které svědčí o tom, že žaloba je podána včas, údaje o tom, v čem žalobce spatřuje, že byl rozhodnutím správního orgánu dotčen na svých právech, označení důkazů, které by měly být v řízení před soudem provedeny, jakož i to, v jakém rozsahu má být spor nebo jiná právní věc soudem projednána a rozhodnuta a jak má být spor nebo jiná právní věc soudem rozhodnuta.

(3) K žalobě je žalobce povinen připojit stejnopis rozhodnutí správního orgánu a listinné důkazy, jichž se dovolává.

§ 247

(1) Žaloba musí být podána ve lhůtě dvou měsíců od doručení rozhodnutí správního orgánu. Zmeškání této lhůty nelze prominout.

(2) Žaloba je nepřijatelná, jestliže žalobce nevyužil v řízení před správním orgánem řádné opravné

prostředky nebo jestliže jím uplatněné řádné opravné prostředky nebyly správním orgánem pro opožděnost projednány.

§ 248

(1) Podání žaloby nemá odkladný účinek na právní moc ani na vykonatelnost rozhodnutí správního orgánu.

(2) Soud na žádost žalobce odloží

- a) vykonatelnost rozhodnutí správního orgánu až do právní moci rozhodnutí o žalobě, jestliže by neprodleným výkonem rozhodnutí správního orgánu hrozila žalobci závažná újma,
- b) právní moc rozhodnutí správního orgánu až do právní moci rozhodnutí o žalobě, jestliže je žalobce závažně ohrožen ve svých právech a odklad se nedotkne nepřiměřeným způsobem práv nabytých třetími osobami.

(3) Odklad právní moci nebo vykonatelnosti rozhodnutí správního orgánu soud i bez návrhu zruší, jakmile se ukáže, že pominuly důvody, pro které byl povolen.

Hlava třetí

Řízení o žalobě

Příslušnost

§ 249

(1) Není-li dále stanoveno jinak, jsou k řízení v prvním stupni příslušné okresní soudy.

(2) Krajské soudy rozhodují jako soudy prvního stupně ve věcech vkladu práva k nemovitostem.¹⁰⁰⁾

§ 250

(1) Není-li dále stanoveno jinak, je k řízení místně příslušný

- a) obecný soud účastníka, jemuž byla nebo podle návrhu podaného u správního orgánu měla být uložena povinnost k plnění,
- b) obecný soud účastníka, na jehož návrh bylo řízení před správním orgánem zahájeno, není-li dána příslušnost podle písmena a),
- c) soud, v jehož obvodu je sídlo správního orgánu, který o sporu nebo o jiné právní věci rozhodl, není-li dána příslušnost podle písmena a) nebo b).

(2) Týkalo-li se řízení před správním orgánem práva k nemovitosti, je k řízení místně příslušný vždy soud, v jehož obvodu je nemovitost.

§ 250a

Účastníci řízení

(1) Účastníky řízení jsou žalobce a ti, kdo byli účastníky v řízení před správním orgánem.

(2) Jakmile soud zjistí, že se řízení neúčastní někdo, kdo je podle odstavce 1 jeho účastníkem, přibere jej usnesením do řízení. Proti tomuto usnesení není odvolání přípustné.

Projednáání žaloby

§ 250b

(1) S žalobou jsou spojeny ke společnému řízení další žaloby, které byly podány ve věci, o níž správní orgán rozhodl stejným rozhodnutím dříve, než o ní soud prvního stupně rozhodl.

(2) V průběhu řízení před soudem nesmí být změněn okruh účastníků, jaký tu byl v době rozhodnutí správního orgánu; to neplatí, došlo-li za řízení před soudem k procesnímu nástupnictví (§ 107 a 107a).

(3) Návrh, o němž rozhodl správní orgán, nesmí být v průběhu řízení před soudem změněn.

§ 250c

(1) V rámci přípravy jednání předseda senátu rovněž vyžádá od správního orgánu potřebné spisy.

(2) Stejnopis žaloby soud doručí též správnímu orgánu, který o sporu nebo o jiné právní věci rozhodl, a umožní mu, aby se k žalobě písemně vyjádřil.

(3) Ustanovení § 114b se nepoužije.

§ 250d

(1) Účastníci řízení mohou uvést rozhodné skutečnosti o věci samé a označit důkazy k jejich prokázání nejpozději do skončení prvního jednání, které se v řízení před soudem konalo; k později uvedeným skutečnostem a důkazům se nepřihlíží. To neplatí, jde-li o skutečnosti nebo důkazy, jimiž má být zpochybněna věrohodnost provedených důkazních prostředků, které nastaly (vznikly) po prvním jednání nebo které účastník nemohl bez své viny včas uvést.

(2) O povinnostech podle odstavce 1 a o následcích nesplnění těchto povinností musí být účastníci poučeni v předvolání k prvnímu jednání ve věci.

§ 250e

(1) Soud není vázán skutkovým stavem, jak byl zjištěn správním orgánem.

(2) Soud může vzít za svá též skutková zjištění správního orgánu. Možnost zopakovat důkazy provedené před správním orgánem není dotčena.

§ 250f

Soud projedná věc v mezích, ve kterých se žalobce domáhal projednání sporu nebo jiné právní věci v řízení před soudem. Tímto rozsahem není vázán,

a) jestliže správní orgán řízení zahájil bez návrhu,

- b) jde-li o taková společná oprávnění nebo povinnosti, že se rozhodnutí musí vztahovat na všechny účastníky, kteří jsou jejich nositeli,
- c) vyplývá-li z právního předpisu určitý způsob vypořádání právního vztahu mezi účastníky.

Hlava čtvrtá

Rozhodnutí o žalobě

§ 250g

(1) Soud žalobu odmítne,

- a) byla-li podána opožděně,
- b) byla-li podána někým, kdo k žalobě není oprávněn,
- c) je-li nepřípustná.

(2) K rozhodnutí podle odstavce 1 nemusí být nařízeno jednání.

§ 250h

(1) Účastník, na jehož návrh bylo zahájeno řízení před správním orgánem, může vzít v průběhu řízení před soudem tento návrh zpět, a to zcela nebo zčásti.

(2) Byl-li vzat zpět návrh, kterým bylo zahájeno řízení před správním orgánem, a souhlasí-li s tímto zpětvzetím návrhu ostatní účastníci řízení, soud řízení zcela, popřípadě v rozsahu zpětvzetí návrhu zastaví. Jednání nemusí nařizovat.

(3) Zastaví-li soud řízení podle odstavce 2, pozbývá rozhodnutí správního orgánu účinnost v rozsahu, v němž je usnesením soudu dotčeno. Uvedený následek musí být uveden ve výroku usnesení o zastavení řízení.

§ 250i

Soud žalobu zamítne, dospěje-li k závěru, že správní orgán rozhodl o sporu nebo o jiné právní věci správně.

§ 250j

(1) Dospěje-li soud k závěru, že o sporu nebo o jiné právní věci má být rozhodnuto jinak, než rozhodl správní orgán, rozhodne ve věci samé rozsudkem.

(2) Rozsudek soudu podle odstavce 1 nahrazuje rozhodnutí správního orgánu v takovém rozsahu, v jakém je rozsudkem soudu dotčeno. Tento následek musí být uveden ve výroku rozsudku.

§ 250k

Zastaví-li soud řízení o žalobě z jiných důvodů, než jsou uvedeny v § 250h, nebo odmítne-li žalobu

anebo zamítne-li žalobu, zůstává rozhodnutí správního orgánu nedotčeno.

§ 250I

Nahrazuje-li rozsudek soudu alespoň zčásti rozhodnutí správního orgánu (§ 250j odst. 2) nebo pozbylo-li rozhodnutí správního orgánu alespoň zčásti svou účinnost (§ 250h odst. 3), rozhodne soud znovu o náhradě nákladů řízení, které vznikly v řízení před správním orgánem, pokud bylo v tomto řízení o náhradě rozhodnuto.

ČÁST ŠESTÁ

VÝKON ROZHODNUTÍ

HLAVA PRVNÍ

NAŘÍZENÍ A PRAVIDENÍ VÝKONU ROZHODNUTÍ

Předpoklady výkonu rozhodnutí

§ 251

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

§ 252

(1) Není-li stanoveno jinak, je příslušný k nařízení a provedení výkonu rozhodnutí, k činnosti soudu před nařízením výkonu rozhodnutí a k prohlášení o majetku obecný soud povinného.

(2) Nemá-li povinný obecný soud nebo jeho obecný soud není v České republice, je k nařízení a provedení výkonu rozhodnutí příslušný soud, v jehož obvodu povinný má majetek; jde-li o výkon rozhodnutí příkázáním pohledávky, je příslušný obecný soud banky nebo jiného dlužníka povinného, popřípadě soud, v jehož obvodu má zahraniční dlužník povinného umístěn v České republice svůj podnik nebo organizační složku svého podniku.

(3) Namísto obecného soudu povinného je k nařízení a provedení výkonu rozhodnutí a k činnosti soudu před nařízením výkonu rozhodnutí příslušný soud, v jehož obvodu má nezletilý na základě dohody rodičů nebo rozhodnutí soudu, popřípadě jiných rozhodujících skutečností své bydliště, jde-li o výkon rozhodnutí pro vymožení výživného nezletilého dítěte.

(4) Namísto obecného soudu povinného a soudu uvedeného v odstavci 3 je k nařízení a provedení výkonu rozhodnutí příslušný soud,

- a) v jehož obvodu je podnik (část podniku), jde-li o výkon rozhodnutí prodejem podniku (jeho části);
- b) v jehož obvodu je nemovitost, týká-li se výkon rozhodnutí nemovitosti, není-li dána příslušnost podle písmena a).

(5) Soud příslušný podle odstavce 3 může po pravomocném nařízení výkonu rozhodnutí ze závažných důvodů přenést svou místní příslušnost na jiný soud, jestliže je to v zájmu nezletilého. Jestliže soud, na něž byla příslušnost přenesena, s přenesením nesouhlasí, předloží věc k rozhodnutí, pokud otázka přenesení příslušnosti nebyla již rozhodnuta odvolacím soudem, svému nadřízenému soudu;

rozhodnutím tohoto soudu je vázán i soud, který příslušnost přenesl.

§ 253

(1) Výkon rozhodnutí soud nařídí zpravidla bez slyšení povinného. Případným slyšením povinného nesmí být zmařen účel výkonu rozhodnutí.

(2) Soud nařídí jednání, jen považuje-li to za nutné nebo stanoví-li to zákon.

§ 254

(1) Na výkon rozhodnutí se užije ustanovení předcházejících částí, není-li v této části uvedeno jinak. Rozhoduje se však vždy usnesením.

(2) Při výkonu rozhodnutí nelze přerušit řízení z důvodů uvedených v části třetí tohoto zákona a prominout zmeškání lhůty. Nelze také podat žalobu na obnovu výkonu rozhodnutí; žalobu pro zmatečnost lze podat pouze z důvodu uvedeného v § 229 odst. 4.

(3) Při výkonu rozhodnutí soud poskytuje účastníkům, jakož i dalším osobám, kterých se výkon rozhodnutí týká, poučení o jejich procesních právech a povinnostech.

(4) V odvolání lze uvádět nové skutečnosti a důkazy.

Účastníci řízení

§ 255

(1) Účastníky řízení jsou při výkonu rozhodnutí oprávněný a povinný.

(2) Jsou-li nařízeným výkonem rozhodnutí postiženy majetkové hodnoty nebo práva patřící do společného jmění manželů, je účastníkem řízení, pokud jde o tyto majetkové hodnoty, i manžel povinného.

§ 256

(1) Proti jinému, než kdo je v rozhodnutí označen jako povinný, nebo ve prospěch jiného, než kdo je v rozhodnutí označen jako oprávněný, lze nařídít a provést výkon rozhodnutí, jen jestliže je prokázáno, že na něj přešla povinnost nebo právo z rozhodnutí.

(2) Přejedání povinnosti nebo práva lze prokázat jen listinou vydanou anebo ověřenou státním orgánem nebo notářem⁷⁶), pokud nevyplývá přímo z právního předpisu.

Způsoby výkonu rozhodnutí

§ 257

Nařídít a provést výkon rozhodnutí lze jen způsoby uvedenými v tomto zákoně.

§ 258

(1) Výkon rozhodnutí ukládajícího zaplacení peněžité částky lze provést srážkami ze mzdy, příkázáním pohledávky, prodejem movitých věcí a nemovitostí, prodejem podniku a zřízením soudcovského zástavního práva k nemovitostem.

(2) Výkon rozhodnutí ukládajícího jinou povinnost než zaplacení peněžité částky se řídí povahou uložené povinnosti. Lze jej provést vyklizením, odebráním věci, rozdělením společné věci, provedením prací a výkonů.

(3) Výkon rozhodnutí prodejem zástavy lze pro zajištěnou pohledávku provést prodejem zastavených movitých a nemovitých věcí, věcí hromadných, souborů věcí a bytů nebo nebytových prostorů ve vlastnictví podle zvláštního zákona, příkázáním zastavené peněžité pohledávky a postižením zastavených jiných majetkových práv.

Činnost soudu před nařízením výkonu rozhodnutí

§ 259

Požádá-li o to oprávněný před podáním návrhu na výkon rozhodnutí nebo při podání tohoto návrhu a považuje-li to předseda senátu za účelné, předvolá povinného a vyzve ho k dobrovolnému splnění povinnosti, kterou mu ukládá rozhodnutí.

§ 260

(1) Jde-li o vymáhání výživného pro nezletilé dítě, poskytne soud na žádost účastníka pomoc při zjišťování bydliště toho, komu z rozhodnutí vyplývá povinnost. Soud přitom postupuje v součinnosti s jinými státními orgány.

(2) Na žádost účastníka, kterému rozhodnutí přiznává právo na zaplacení peněžité částky, dotáže se soud toho, komu je zaplacení peněžité částky uloženo, zda a od koho pobírá mzdu nebo jiný pravidelný příjem, popřípadě u které banky, pobočky zahraniční banky nebo spořitelního a úvěrního družstva⁷⁷⁾ (dále jen „peněžní ústav“) má své účty a jaká jsou čísla těchto účtů.

(3) Dotázaný je povinen odpovědět soudu do jednoho týdne od doručení dotazu. Nesplní-li tuto povinnost nebo uvede-li v odpovědi nepravdivé nebo neúplné údaje, může mu soud uložit pořádkovou pokutu (§ 53).

Prohlášení o majetku

§ 260a

(1) Kdo má vykonatelným rozhodnutím přiznanou peněžitou pohledávku, může soudu před podáním návrhu na výkon rozhodnutí navrhnout, aby předvolal povinného a vyzval ho k prohlášení o majetku.

(2) Nemá-li povinný způsobilost k právním úkonům v plném rozsahu nebo jsou-li povinným obec, vyšší územně samosprávný celek nebo právnická osoba, označí oprávněný podle možnosti osoby, které je třeba předvolat (§ 260c).

§ 260b

(1) Soud návrhu na prohlášení o majetku vyhoví jen tehdy, připojí-li oprávněný k návrhu listiny osvědčující, že jeho pohledávka nebyla nebo nemohla být ani s pomocí soudu podle § 260 uspokojena

výkonem rozhodnutí přikázáním pohledávky z účtu povinného u peněžního ústavu, a stejnopis rozhodnutí, opatřený potvrzením o jeho vykonatelnosti, nebo jinou listinu potřebnou k nařízení výkonu rozhodnutí; stejnopis rozhodnutí není třeba připojit, jestliže se návrh podává u soudu, který o věci rozhodoval jako soud prvního stupně.

(2) Návrhu na prohlášení majetku nelze vyhovět,

- a) byla-li povinnému povolena v rámci konkursního řízení ochranná lhůta,
- b) byl-li na majetek povinného prohlášen konkurs,
- c) byl-li u povinného podán návrh na vyrovnání,
- d) byla-li u povinného zavedena nucená správa podle zvláštního zákona.

§ 260c

(1) Nemá-li povinný způsobilost k právním úkonům v plném rozsahu, soud místo povinného předvolá jeho zákonného zástupce.

(2) Je-li povinným obec nebo vyšší územně samosprávný celek, soud předvolá toho, komu přísluší podle zvláštního zákona je zastupovat navenek.

(3) Je-li povinnou právnická osoba, soud předvolá toho, kdo je jejím statutárním orgánem; vykonává-li působnost statutárního orgánu více osob vedle sebe, předvolá soud kteroukoliv z nich. Jestliže statutární orgán tvoří více osob, soud předvolá jeho předsedu; není-li to dobře možné, lze předvolat každého člena tohoto orgánu, který je oprávněn jednat jménem právnické osoby. U právnické osoby v likvidaci soud předvolá likvidátora.

(4) Ten, kdo byl k prohlášení o majetku předvolán, je povinen se dostavit k soudu osobně.

§ 260d

(1) Předvolání k prohlášení o majetku musí obsahovat účel výslechu a poučení o následcích, jestliže prohlášení bude odmítnuto nebo jestliže v něm budou uvedeny nepravdivé nebo hrubě zkreslené údaje.⁷⁸⁾ Považuje-li to soud za účelné, vyzve povinného, jeho zákonného zástupce nebo osobu činící prohlášení za obec, vyšší územně samosprávný celek nebo právnickou osobu (dále jen „předvolaný“), aby předložil seznam majetku povinného obsahující údaje uvedené v § 260e odst. 2, popřípadě též listiny dokládající tento majetek.

(2) Předvolání se doručuje předvolanému do vlastních rukou. Předvolání musí být doručeno nejméně deset dnů přede dnem konání výslechu.

(3) Jestliže se ten, kdo byl k soudu řádně předvolán, nedostaví bez včasné a důvodné omluvy, bude k soudu předveden; o tom musí být předvolaný poučen.

§ 260e

(1) Před zahájením výslechu soud předvolaného vyzve, aby uvedl úplné a pravdivé údaje o majetku povinného, a znovu ho poučí o následcích nesplnění této povinnosti a o následcích odepření prohlášení.⁷⁸⁾

(2) V prohlášení o majetku je předvolaný povinen uvést

- a) plátce mzdy nebo jiného příjmu postižitelného srážkami ze mzdy a výši tohoto nároku,
- b) peněžní ústavy, u nichž má účty, výši pohledávek a čísla účtů,
- c) dlužníky, u nichž má jiné peněžité pohledávky, důvod a výši těchto pohledávek,
- d) osoby, vůči nimž má jiná majetková práva nebo majetkové hodnoty, jejich důvod a hodnotu (§ 320),
- e) movité věci (spoluvlastnický podíl na nich) povinného a kde, popřípadě u koho se nacházejí; totéž platí o listinách uvedených v § 334 a o cenných papírech uvedených v § 334a,
- f) nemovitosti (spoluvlastnický podíl na nich) povinného,
- g) podnik povinného a jeho části a kde se nachází.

(3) O prohlášení o majetku podle odstavce 2 soud sepíše protokol; seznam majetku, který předloží předvolaný, tvoří přílohu protokolu, jestliže předvolaný prohlásí, že obsahuje úplné a pravdivé údaje, nebo jestliže tento seznam do protokolu doplní. V protokolu se dále uvede obsah poučení poskytnutého soudem (odstavec 1) a výslovné prohlášení předvolaného o tom, že v prohlášení uvedl jen úplné a pravdivé údaje o majetku povinného. Protokol podepíše soudce, zapisovatel a předvolaný.

(4) Úkony soudu podle tohoto ustanovení může učinit jen soudce.

§ 260f

(1) O výsledku předvolaného soud vyrozumí oprávněného; oprávněný může předvolanému klást otázku jen se souhlasem soudu.

(2) Každý, kdo má vůči povinnému vykonatelným rozhodnutím přiznanou peněžitou pohledávku, může nahlížet do spisu o prohlášení majetku povinného a činit si z něho výpisy a opisy.

§ 260g

(1) Soud upustí od prohlášení o majetku, jestliže povinný ještě před zahájením výsledku prokáže, že pohledávku oprávněného splnil (uspokojil), nebo jestliže oprávněný vzal ještě před zahájením výsledku svůj návrh zpět.

(2) Prohlásí-li oprávněný v průběhu výsledku, že netrvá na tom, aby předvolaný uváděl další majetek povinného, soud ve výsledku předvolaného dále nepokračuje; v protokolu uvede jen ten majetek povinného, který předvolaný uvedl do prohlášení oprávněného.

(3) Učinil-li povinný prohlášení o svém majetku v době 6 měsíců před podáním návrhu (§ 260a odst. 1), soud vyzve povinného k novému prohlášení jen tehdy, jestliže vyjde najevo, že se majetkové poměry povinného změnily; to neplatí, jestliže byl výsledek předvolaného skončen podle odstavce 2.

§ 260h

Právní úkony povinného týkající se jeho majetku, které učinil poté, co bylo předvolanému doručeno předvolání k prohlášení o majetku (§ 260d), jsou vůči oprávněnému neúčinné.

Nařízení výkonu rozhodnutí

§ 261

(1) Výkon rozhodnutí lze nařídit jen na návrh oprávněného. V návrhu na výkon rozhodnutí ukládajícího zaplacení peněžité částky uvede oprávněný, jakým způsobem má být výkon rozhodnutí proveden. Navrhuje-li oprávněný výkon rozhodnutí srážkami ze mzdy, označí v návrhu toho, vůči komu má povinný nárok na mzdu (plátce mzdy). Navrhuje-li oprávněný výkon rozhodnutí přikázáním pohledávky z účtu u peněžního ústavu, označí v návrhu peněžní ústav a číslo účtu, z něhož má být pohledávka odepsána; označí-li oprávněný více účtů povinného u téhož peněžního ústavu, uvede také pořadí, v jakém z nich má být pohledávka odepsána. Navrhuje-li oprávněný výkon rozhodnutí přikázáním jiné peněžité pohledávky, označí v návrhu osobu, vůči které má povinný pohledávku (dlužník povinného), a uvede důvod pohledávky.

(2) K návrhu na výkon rozhodnutí je třeba připojit stejnopis rozhodnutí, opatřený potvrzením o jeho vykonatelnosti. Potvrzením o vykonatelnosti opatří rozhodnutí soud, který o věci rozhodoval jako soud prvního stupně. Stejnopis rozhodnutí není třeba připojit, jestliže se návrh na výkon rozhodnutí podává u soudu, který o věci rozhodoval jako soud prvního stupně.

(3) Podá-li oprávněný návrh na výkon rozhodnutí u soudu, který o věci rozhodoval jako soud prvního stupně, potvrdí tento soud vykonatelnost rozhodnutí přímo na návrhu, a není-li sám příslušný k výkonu rozhodnutí, postoupí návrh příslušnému soudu.

§ 261a

(1) Výkon rozhodnutí lze nařídit jen tehdy, obsahuje-li rozhodnutí označení oprávněné a povinné osoby, vymezení rozsahu a obsahu povinností, k jejichž splnění byl výkon rozhodnutí navržen, a určení lhůty ke splnění povinnosti.

(2) Neobsahuje-li rozhodnutí soudu určení lhůty ke splnění povinnosti, má se za to, že povinnosti uložené rozhodnutím je třeba splnit do tří dnů a, jde-li o vyklizení bytu, do patnácti dnů od právní moci rozhodnutí.

(3) Má-li podle rozhodnutí splnit povinnost více povinných a jde-li o dělitelné plnění, platí, že povinnosti, nestanoví-li rozhodnutí jinak, jsou zavázáni splnit všichni povinní rovným dílem.

(4) Ustanovení odstavců 1 až 3 neplatí, jde-li o usnesení o nařízení prodeje zástavy. Výkon tohoto rozhodnutí lze nařídit tehdy, obsahuje-li označení oprávněné a povinné osoby, zástavy a výši zajištěné pohledávky a jejího příslušenství.

§ 262

(1) Jestliže je to, co ukládá rozhodnutí povinnému, vázáno na splnění podmínky nebo na splnění vzájemné povinnosti oprávněného, lze nařídit výkon rozhodnutí, jen prokáže-li oprávněný, že se podmínka splnila nebo že sám svou vzájemnou povinnost vůči povinnému již splnil, popřípadě je připraven ji splnit.

(2) V případech uvedených v odstavci 1 je třeba k potvrzení o vykonatelnosti rozhodnutí připojit listinu vydanou nebo ověřenou státním orgánem nebo notářem⁷⁶⁾, z níž je patrné, že se splnila podmínka nebo že oprávněný splnil svou vzájemnou povinnost, popřípadě je připraven ji splnit.

§ 262a

(1) Výkon rozhodnutí na majetek patřící do společného jmění manželů lze nařídit také tehdy, jde-li o vydobytí závazku, který vznikl za trvání manželství jen jednomu z manželů. Za majetek patřící do společného jmění povinného a jeho manžela se pro účely nařízení výkonu rozhodnutí považuje také majetek, který netvoří součást společného jmění manželů jen proto, že byl smlouvou zúžen zákonem stanovený rozsah společného jmění manželů nebo že byl smlouvou vyhrazen vznik společného jmění ke dni zániku manželství.⁷⁹⁾

(2) Při výkonu rozhodnutí se nepřihlíží ke smlouvě, kterou byl zúžen zákonem stanovený rozsah společného jmění manželů o majetek, který patřil do společného jmění v době vzniku vymáhané pohledávky. Totéž platí, byl-li zákonem stanovený rozsah společného jmění manželů smlouvou rozšířen o majetek povinného, který nepatřil do společného jmění v době vzniku vymáhané pohledávky.

§ 263

(1) Výkon rozhodnutí lze nařídit jen v takovém rozsahu, jaký oprávněný navrhl a jaký podle rozhodnutí stačí k jeho uspokojení.

(2) Navrhne-li oprávněný k vydobytí své peněžité pohledávky výkon rozhodnutí několika způsoby zároveň, ačkoli by k jejímu uspokojení zřejmě stačil pouze některý z nich, nařídí soud výkon rozhodnutí jen tím způsobem, který stačí k uspokojení pohledávky oprávněného.

§ 264

(1) Navrhne-li oprávněný výkon rozhodnutí způsobem, který je zřejmě nevhodný, zejména vzhledem k nepoměru výše pohledávky oprávněného a ceny předmětu, z něhož má být uspokojení této pohledávky dosaženo, může soud nařídit, a to po slyšení oprávněného, výkon rozhodnutí jiným vhodným způsobem.

(2) Soud zamítne návrh na výkon rozhodnutí, jestliže je již z návrhu zřejmé, že by výtěžek, kterého by se dosáhlo, nepostačil ani ke krytí nákladů výkonu rozhodnutí.

Provedení výkonu rozhodnutí

§ 265

(1) Po nařízení výkonu rozhodnutí se postará soud o jeho provedení.

(2) Jednotlivé úkony při provádění výkonu rozhodnutí může činit zaměstnanec soudu (vykonavatel), stanoví-li tak zákon nebo zvláštní právní předpisy, nebo pověří-li ho tím předseda senátu; při své činnosti se řídí pokyny předsedy senátu. Upustit od dalšího provádění výkonu rozhodnutí bez příkazu předsedy senátu může vykonavatel jen tehdy, když s tím souhlasí oprávněný anebo splní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá rozhodnutí.

(3) Je-li třeba, aby vykonavatel v souvislosti s úkony provedení výkonu rozhodnutí podal žalobu nebo jiný návrh na zahájení řízení u soudu nebo jiného orgánu, učiní tak jménem státu.

§ 266

(1) Na návrh může soud odložit provedení výkonu rozhodnutí, jestliže se povinný bez své viny ocitl přechodně v takovém postavení, že by neprodlený výkon rozhodnutí mohl mít pro něho nebo pro příslušníky jeho rodiny zvláště nepříznivé následky a oprávněný by nebyl odkladem výkonu rozhodnutí vážně poškozen.

(2) I bez návrhu povinného může soud odložit provedení výkonu rozhodnutí, lze-li očekávat, že výkon rozhodnutí bude zastaven (§ 268).

§ 267

(1) Právo k majetku, které nepřipouští výkon rozhodnutí, lze uplatnit vůči oprávněnému návrhem na vyloučení majetku z výkonu rozhodnutí v řízení podle třetí části tohoto zákona.

(2) Obdobně podle odstavce 1 se postupuje, byl-li nařízeným výkonem rozhodnutí poškozen majetek patřící do společného jmění manželů nebo který se považuje za součást společného jmění manželů (§ 262a odst. 1), avšak vymáhaný závazek vznikl za trvání manželství jen jednomu z manželů při používání majetku, který

- a) podle smlouvy o zúžení zákonem stanoveného rozsahu společného jmění manželů nebo podle smlouvy o vyhrazení vzniku společného jmění ke dni zániku manželství⁷⁹⁾ nepatřil do společného jmění manželů, a oprávněnému byl v době vzniku vymáhané pohledávky znám obsah smlouvy,
- b) náležel výhradně povinnému proto, že jej nabyl před manželstvím, dědictvím, darem, za majetek náležející do jeho vylučného majetku nebo podle předpisů o restituci majetku, který měl ve vlastnictví před uzavřením manželství nebo který mu byl vydán jako právnímu nástupci původního vlastníka, anebo že slouží podle své povahy jen jeho osobní potřebě.

§ 267a

(1) Návrhem podle třetí části je třeba uplatnit vůči věřiteli popření pravosti, výše, skupiny nebo pořadí některé z pohledávek přihlášených k rozvrhu výtěžku nebo jinak uspokojovaných při výkonu rozhodnutí tam, kde byl nařízen výkon rozhodnutí srážkami ze mzdy, příkázáním pohledávky nebo jiných práv anebo prodejem movitých věcí, nemovitostí a podniku. Nejde-li o věc patřící do pravomoci soudu (§ 7 odst. 1), rozhodne o pravosti nebo výši pohledávky příslušný správní nebo jiný orgán.

(2) Rozhodnutí o návrhu podle odstavce 1 je účinné proti všem oprávněným, proti jiným věřitelům povinného, kteří se účastní řízení o výkon rozhodnutí, a proti povinnému.

Zastavení výkonu rozhodnutí

§ 268

(1) Výkon rozhodnutí bude zastaven, jestliže

- a) byl nařízen, ačkoli se rozhodnutí dosud nestalo vykonatelným;
- b) rozhodnutí, které je podkladem výkonu, bylo po nařízení výkonu zrušeno nebo se stalo neúčinným;
- c) zastavení výkonu rozhodnutí navrhl ten, kdo navrhl jeho nařízení;
- d) výkon rozhodnutí postihuje věci, které jsou z něho podle § 321 a 322 vyloučeny;
- e) průběh výkonu rozhodnutí ukazuje, že výtěžek, kterého jím bude dosaženo, nepostačí ani ke krytí jeho nákladů;
- f) bylo pravomocně rozhodnuto, že výkon rozhodnutí postihuje majetek, k němuž má někdo právo nepřipouštějící výkon rozhodnutí (§ 267);

- g) po vydání rozhodnutí zaniklo právo jím přiznané; bylo-li právo přiznáno rozsudkem pro zmeškání, bude výkon rozhodnutí zastaven i tehdy, jestliže právo zaniklo před vydáním tohoto rozsudku;
- h) výkon rozhodnutí je nepřípustný, protože je tu jiný důvod, pro který rozhodnutí nelze vykonat.

(2) Výkon rozhodnutí bude zastaven též tehdy, jestliže povinný provedl z vymáhané peněžitě pohledávky oprávněného srážku stanovenou zvláštními předpisy^{35a)} a odvedl tuto srážku příslušnému orgánu, a to v rozsahu, v jakém byl povinen tuto srážku provést.

(3) Výkon rozhodnutí prodejem zástavy bude zastaven také tehdy, jestliže zaniklo zástavní právo.

(4) Týká-li se nařízeného výkonu rozhodnutí některý z důvodů zastavení jen zčásti nebo byl-li výkon rozhodnutí nařízen v rozsahu širším, než jaký stačí k uspokojení oprávněného, bude výkon rozhodnutí zastaven částečně.

§ 269

(1) Nařízený výkon rozhodnutí zastaví soud na návrh nebo i bez návrhu.

(2) V případech uvedených v § 268 odst. 1 písm. g) a h) se rozhoduje zpravidla po předchozím jednání.

(3) Jako důvod zastavení výkonu rozhodnutí nelze uplatňovat, že se změnila okolnosti rozhodné pro výši a trvání dávek nebo splátek (§ 163 odst. 1).

Náklady výkonu rozhodnutí

§ 270

(1) Spolu s nařízením výkonu rozhodnutí uloží soud i povinnost k náhradě nákladů výkonu rozhodnutí, aniž stanoví lhůtu k jejich zaplacení. Nařízení výkonu rozhodnutí se vztahuje i na tyto náklady.

(2) Oprávněný má nárok na náhradu všech účelných nákladů výkonu rozhodnutí.

(3) Náklady provedení výkonu rozhodnutí platí stát. Oprávněnému, u něhož nejsou podmínky pro osvobození od soudních poplatků, může soud uložit, aby složil zálohu na náklady provedení výkonu rozhodnutí.

(4) Pro náhradu nákladů výkonu rozhodnutí použije se i ustanovení § 147 až 150.

§ 271

Dojde-li k zastavení nařízeného výkonu rozhodnutí, rozhodne soud o náhradě nákladů, které účastníkům prováděním výkonu rozhodnutí vznikly, podle toho, z jakého důvodu k zastavení výkonu rozhodnutí došlo. Může také zrušit dosud vydaná rozhodnutí o nákladech výkonu, popřípadě uložit oprávněnému, aby vrátil, co mu povinný na náklady výkonu rozhodnutí již zaplatil.

Výkon rozhodnutí o výchově nezletilých dětí

§ 272

(1) Ustanovení § 252 až 269 se nepoužije, jde-li o výkon rozhodnutí nebo schválené dohody o výchově nezletilých dětí a o úpravu styku s nimi anebo o výkon rozhodnutí o navrácení dítěte; o účastnících platí ustanovení § 94 odst. 1 věta první.

(2) Před nařízením výkonu rozhodnutí soud písemně nebo ústně do protokolu vyzve toho, kdo odmítá podrobit se soudnímu rozhodnutí nebo neplní soudem schválenou dohodu o výchově nezletilých dětí a o úpravě styku s nimi anebo rozhodnutí o navrácení dítěte, aby se soudnímu rozhodnutí podrobil nebo aby soudem schválenou dohodu plnil. V této výzvě upozorní též na následky neplnění povinností stanovených v rozhodnutí nebo v dohodě.

(3) Soud může požádat též příslušný orgán sociálně - právní ochrany dětí, aby vedl povinného k dobrovolnému plnění soudního rozhodnutí nebo soudem schválené dohody o výchově nezletilých dětí a o úpravě styku s nimi anebo rozhodnutí o navrácení dítěte, aniž by bylo třeba nařizovat výkon rozhodnutí.

§ 273

(1) Zůstane-li výzva podle § 272 odst. 2 bezvýsledná, nařídí soud výkon rozhodnutí, kterým

- a) tomu, kdo neplní dobrovolně soudní rozhodnutí nebo soudem schválenou dohodu o výchově nezletilých dětí, popřípadě o úpravě styku s nimi anebo rozhodnutí o navrácení dítěte, uloží pokutu; výkon rozhodnutí uložením pokuty lze nařídit opětovně, jednotlivé pokuty nesmějí přesahovat 50 000 Kč a připadají státu, nebo
- b) nařídí odnětí dítěte tomu, u koho podle rozhodnutí nebo dohody nemá být, a jeho předání tomu, komu bylo podle rozhodnutí nebo dohody svěřeno nebo má být navraceno, anebo tomu, komu rozhodnutí nebo dohoda přiznávají právo na styk s dítětem po omezenou dobu.

(2) Soud může nařídit výkon rozhodnutí podle odstavce 1 písm. b) i bez předchozí výzvy podle § 272 odst. 2, je-li nepochybné, že výzva nemůže vést povinného k dobrovolnému plnění soudního rozhodnutí nebo soudem schválené dohody o výchově nezletilých dětí a o úpravě styku s nimi anebo rozhodnutí o navrácení dítěte, nebo jestliže by tím bylo splnění soudního rozhodnutí nebo soudem schválené dohody o výchově nezletilých dětí nebo rozhodnutí o navrácení dítěte zmařeno.

(3) Nařízení výkonu rozhodnutí podle odstavce 1 písm. b) je závazné pro každého. Soud jej provede v součinnosti s příslušnými státními orgány.

(4) Vyžaduje-li to provedení výkonu rozhodnutí odnětím dítěte, je ten, kdo provádí výkon, oprávněn učinit prohlídku bytu a jiných místností povinného nebo jiné osoby, jestliže je možné předpokládat, že se v nich dítě nachází; za tím účelem je oprávněn zjednat si přístup do bytu a jiné místnosti povinného nebo jiné osoby.

(5) Příslušný k výkonu soudního rozhodnutí nebo soudem schválené dohody o výchově nezletilých dětí a o úpravě styku s nimi anebo rozhodnutí o navrácení dítěte je soud uvedený v § 88 písm. c).

§ 273a

(1) Nařídil-li soud předběžným opatřením, aby nezletilé dítě bylo předáno do péče určené osoby (§ 76a), postará se soud o to, aby toto rozhodnutí bylo také bezodkladně vykonáno.

(2) Výkon rozhodnutí se provede tak, že soud v součinnosti s příslušnými státními orgány nezletilé dítě předá do péče určené osoby; jestliže je dítě u jiné osoby, bude jí odňato. Ustanovení § 272 odst. 2 a 3 a § 273 odst. 1 až 3 a 5 se nepoužijí.

(3) Příslušným k výkonu tohoto rozhodnutí je soud, který nařídil předběžné opatření. Ustanovení § 76a odst. 3 platí obdobně.

Použití ustanovení o výkonu rozhodnutí

§ 274

Ustanovení § 251 až 271 se použije s výjimkou § 261a odst. 2 a 3 i na výkon

- a) vykonatelných rozhodnutí soudů a jiných orgánů činných v trestním řízení, pokud přiznávají právo nebo postihují majetek;
- b) vykonatelných rozhodnutí soudů ve správním soudnictví;
- c) vykonatelných rozhodnutí rozhodčích komisí a smírů jimi schválených;
- d) vykonatelných rozhodnutí státních notářství a dohod jimi schválených;
- e) notářských zápisů se svolením k vykonatelnosti sepsaných podle zvláštního zákona;⁸⁰⁾
- f) vykonatelných rozhodnutí orgánů státní správy a územní samosprávy včetně platebních výměrů, výkazů nedoplatků ve věcech daní a poplatků, jakož i smírů schválených těmito orgány;
- g) vykonatelných rozhodnutí a výkazů nedoplatků ve věcech nemocenského pojištění a sociálního zabezpečení;
- h) jiných vykonatelných rozhodnutí, schválených smírů a listin, jejichž soudní výkon připouští zákon.

§ 275

(1) Potvrzením o vykonatelnosti opatří rozhodnutí, popřípadě výkazy nedoplatků ten orgán, který je vydal, u smírů a dohod pak ten orgán, který je schválil.

(2) Soud je však vždy oprávněn před nařízením výkonu rozhodnutí přezkoumávat správnost potvrzení o vykonatelnosti všech titulů pro výkon rozhodnutí.

(3) Před zastavením výkonu rozhodnutí soud v případech uvedených v § 274 zpravidla si vyžádá vyjádření orgánu, který vydal rozhodnutí, popřípadě výkaz nedoplatků, anebo který schválil smír nebo dohodu, o jejichž výkon jde.

HLAVA DRUHÁ

SRÁŽKY ZE MZDY

Rozsah srážek

§ 276

Srážky ze mzdy lze provádět jen do výše výkonem rozhodnutí vymáhané pohledávky s příslušenstvím.

§ 277

(1) Srážky se provádějí z čisté mzdy, která se vypočte tak, že se od mzdy odečte záloha na daň z příjmů fyzických osob srážená z příjmů ze závislé činnosti a funkčních požitků, pojistné na sociální zabezpečení, příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a pojistné na veřejné zdravotní pojištění (dále jen „srážené částky“). Srážené částky se vypočtou podle podmínek a sazeb platných pro povinného v měsíci, za který se čistá mzda zjišťuje.

(2) Do čisté mzdy se započítávají i čisté odměny za vedlejší činnost, kterou zaměstnanec vykonává u toho, u koho je v pracovním poměru. Nezapočítávají se však do ní částky poskytované na náhradu nákladů spojených s pracovním výkonem, a to zejména při pracovních cestách.

§ 278

Povinnému nesmí být sražena z měsíční mzdy základní částka; způsoby jejího výpočtu stanoví nařízením vláda České republiky.

§ 279

(1) Z čisté mzdy, která zbývá po odečtení základní částky a která se zaokrouhlí směrem dolů na částku dělitelnou třemi a vyjádřenou v celých korunách, lze srazit k vydobytí pohledávky oprávněného jen jednu třetinu. Pro přednostní pohledávky uvedené v odstavci 2 se srážejí dvě třetiny. Přednostní pohledávky se uspokojují nejprve z druhé třetiny a teprve, nestačí-li tato třetina k jejich úhradě, uspokojují se spolu s ostatními pohledávkami z první třetiny.

(2) Přednostními pohledávkami jsou

- a) pohledávky výživného;
- b) pohledávky náhrady škody způsobené poškozenému ublížením na zdraví;
- c) pohledávky náhrady škody způsobené úmyslnými trestnými činy;
- d) pohledávky daní a poplatků,
- e) pohledávky náhrady přeplatků na dávkách nemocenského pojištění, důchodového pojištění a důchodového zabezpečení,
- f) pohledávky pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pohledávky pojistného na veřejné zdravotní pojištění,
- g) pohledávky náhrady za příspěvek na výživu dítěte a příspěvek na úhradu potřeb dítěte svěřeného do pěstounské péče.

(3) Vláda České republiky stanoví nařízením částku, nad kterou se srazí zbytek čisté mzdy vypočtené podle odstavce 1 věty první bez omezení.

§ 280

(1) Jsou-li srážky ze mzdy prováděny k vydobytí několika pohledávek, uspokojí se jednotlivé pohledávky z první třetiny zbytku čisté mzdy podle svého pořadí bez ohledu na to, zda jde o přednostní pohledávky nebo o pohledávky ostatní.

(2) Dochází-li podle § 279 odst. 1 ke srážkám z druhé třetiny zbytku čisté mzdy, uspokojí se z ní

bez zřetele na pořadí nejprve pohledávky výživného a teprve pak podle pořadí (odstavec 3) ostatní přednostní pohledávky. Nepostačí-li částka sražená z druhé třetiny k uspokojení všech pohledávek výživného, uspokojí se nejprve běžné výživné všech oprávněných a pak teprve nedoplatky za dřívější dobu, a to podle poměru běžného výživného. Nebylo-li by však částkou sraženou z druhé třetiny kryto ani běžné výživné všech oprávněných, rozdělí se mezi ně částka sražená z druhé třetiny poměrně podle výše běžného výživného bez ohledu na výši nedoplatků.

(3) Pořadí pohledávek se řídí dnem, kdy bylo plátcí mzdy doručeno nařízení výkonu rozhodnutí. Bylo-li mu doručeno téhož dne nařízení výkonu rozhodnutí pro několik pohledávek, mají tyto pohledávky stejné pořadí; nestačí-li částka na ně připadající k jejich plnému uspokojení, uspokojí se poměrně.

§ 281

Provádět srážky ze mzdy ve větším rozsahu, než dovolují ustanovení tohoto zákona, je nepřípustné, a to i když s tím povinný souhlasí.

Nařízení a provádění srážek

§ 282

(1) V nařízení výkonu rozhodnutí přikáže soud plátcí mzdy, aby po tom, kdy mu bude nařízení výkonu doručeno, prováděl ze mzdy povinného stanovené srážky a nevyplácel sražené částky povinnému.

(2) Soud doručí nařízení výkonu rozhodnutí oprávněnému, povinnému a plátcí mzdy. Povinnému a plátcí mzdy je doručí do vlastních rukou.

(3) Povinný ztrácí dnem, kdy je plátcí mzdy doručeno nařízení výkonu rozhodnutí nebo usnesení obsahující vyrozumění o nařízení výkonu rozhodnutí (§ 294 odst. 3), právo na vyplacení té části mzdy, která odpovídá stanovené výši srážek.

§ 283

Jakmile nabude nařízení výkonu rozhodnutí právní moci, vyrozumí soud o tom plátce mzdy, který je pak povinen vyplácet oprávněnému částky sražené ze mzdy povinného.

§ 284

(1) Plátce mzdy přestane provádět srážky, jakmile je pohledávka oprávněného uspokojena (§ 276).

(2) Jestliže je vykonáváno rozhodnutí, ve kterém bylo oprávněnému přiznáno právo na opětující se dávky, vztahuje se nařízení výkonu rozhodnutí i na dávky, které se stanou splatnými teprve v budoucnu. Totéž platí, bylo-li v rozhodnutí povinnému uloženo zaplatit peněžitou částku ve splátkách.

(3) Dojde-li během výkonu rozhodnutí k takové změně rozsudku podle § 163, která záleží ve zvýšení výživného, vztahuje se nařízení výkonu rozhodnutí i na všechny částky zvýšeného výživného; zvýšené výživné má stejné pořadí jako zbytek pohledávky.

§ 285

(1) Vyplácí-li plátce mzdy měsíční mzdu nadvakrát (jako zálohu a vyúčtování), může přiměřeně

srážky provést povinnému již ze zálohy. Výplatu srážek oprávněnému provede však vždy až po uplynutí příslušného měsíce.

(2) Je-li nařízení výkonu rozhodnutí doručeno plátcí mzdy až po tom, kdy již byla část měsíční mzdy povinnému vyplacena, nepřihlíží se k provedené výplatě a srážky se provedou tak, jakoby povinný měl za celý měsíc právo jen na mzdu, která mu ještě vyplacena nebyla.

(3) Vyplácí-li se záloha za období delší než jeden měsíc, vypočte se, kolik připadá z poskytnuté zálohy na jednotlivé měsíce, a z takto vypočtené měsíční odměny jsou povinnému prováděny srážky. Celková odměna povinného za uplynulý rok se rozvrhne rovnoměrně na jednotlivé měsíce. Z měsíční odměny se pak vypočtou s konečnou platností srážky a oprávněnému se vyplatí rozdíl mezi částkami, které měly být povinnému srazeny v jednotlivých měsících, a částkami, které skutečně ze záloh oprávněnému byly již vyplaceny.

§ 286

Dochází-li k výplatě mzdy za několik měsíců najednou, je třeba vypočítat srážky za každý měsíc zvláště.

§ 287

(1) Dohodne-li se oprávněný s povinným, že se spokojí s nižšími srážkami, než stanoví § 277 až 280, a oznámí-li to oba soudu, vyzve soud plátce mzdy, aby srážel ze mzdy povinného měsíčně jen částku, se kterou se oprávněný spokojí, nepřesáhne-li tato částka v příslušném výplatním období přípustnou výši srážek podle tohoto zákona. Přesáhne-li ji, provede plátce mzdy v příslušném výplatním období srážky jen v rozsahu dovoleném ustanoveními § 277 až 280.

(2) Oprávněný může kdykoliv oznámit soudu, že svůj souhlas s prováděním nižších srážek podle odstavce 1 odvolává. Soud o tom vyrozumí povinného a plátce mzdy.

(3) Výzva soudu k provádění nižších srážek pozbývá účinnosti dnem, kdy je plátcí mzdy doručeno další nařízení výkonu rozhodnutí srážkami ze mzdy povinného nebo vyrozumění soudu, že oprávněný odvolal svůj souhlas s prováděním nižších srážek. Od tohoto dne provádí plátce mzdy srážky podle dřívějšího nařízení výkonu rozhodnutí v plném rozsahu.

§ 288

Požádá-li o to plátce mzdy, oprávněný nebo povinný, určí soud, jaká částka má být v příslušném výplatním období ze mzdy povinného srazena, a je-li více oprávněných, kolik z ní připadne na každého z nich.

Odklad a zastavení výkonu rozhodnutí

§ 289

(1) Povolí-li soud odklad výkonu rozhodnutí podle § 266 odst. 1, neprovádí plátce mzdy ze mzdy povinného srážky ode dne, kdy mu bylo doručeno usnesení o povolení odkladu, dokud mu nebude doručen příkaz soudu, aby se ve srážkách pokračovalo.

(2) Povolí-li soud odklad výkonu rozhodnutí podle § 266 odst. 2, provádí plátce mzdy srážky dále, ale nevyplácí je oprávněnému, dokud nebude odklad výkonu zrušen. Zastaví-li soud výkon rozhodnutí, vyplatí plátce mzdy sražené částky povinnému.

§ 290

(1) Soud zastaví na návrh plátce mzdy nebo povinného nařízený výkon rozhodnutí srážkami ze mzdy, když povinný po dobu jednoho roku nepobírá mzdu buď vůbec nebo alespoň v takové výši, aby z ní mohly být srážky prováděny.

(2) Na návrh povinného může soud zastavit nařízený výkon rozhodnutí srážkami ze mzdy, jestliže jsou srážky prováděny již jen pro běžné výživné a lze předpokládat, že povinný vzhledem ke svému chování i poměru k práci bude výživné plnit dále dobrovolně.

Výplata provedených srážek

§ 291

(1) Sraženou částku vyplatí plátce mzdy přímo oprávněnému. Má-li však být z provedených srážek uspokojeno několik pohledávek, může plátce mzdy zaslat sraženou částku soudu, který ji rozvrhne mezi oprávněné a sám provede výplatu. Plátce mzdy je povinen zaslat sraženou částku soudu, jestliže mu to na žádost některého z oprávněných nařídí soud.

(2) Sraženou částku je plátce mzdy povinen oprávněnému vyplatit, i když sám má vůči němu peněžitou pohledávku, kterou by si jinak mohl započíst.

§ 292

Jestliže plátce mzdy neprovede ze mzdy povinného srážky řádně a včas, provede-li je v menším než stanoveném rozsahu nebo nevyplatí-li srážky oprávněnému bez odkladu po tom, kdy mu bylo doručeno vyrozumění, že nařízení výkonu rozhodnutí nabylo právní moci nebo kdy dospěly další měsíční částky mzdy, může oprávněný uplatnit proti plátcovi mzdy u soudu právo na vyplacení částek, které měly být ze mzdy povinného sraženy.

Změna plátce mzdy

§ 293

(1) Změní-li se po nařízení výkonu rozhodnutí plátce mzdy, vztahuje se nařízení výkonu rozhodnutí srážkami ze mzdy i na mzdu povinného u nového plátce mzdy.

(2) Povinnost provádět srážky vzniká novému plátcovi mzdy již dnem, kdy se od povinného nebo od dosavadního plátce mzdy dozví, že byl soudem nařízen výkon rozhodnutí srážkami ze mzdy povinného a pro jaké pohledávky; nedozví-li se o těchto okolnostech nový plátce mzdy již dříve, vzniká mu tato povinnost dnem, kdy mu je doručeno usnesení podle § 294 odst. 3. Pořadí, které získala pohledávka oprávněného podle § 280 odst. 3, zůstává jí zachováno i u nového plátce mzdy.

(3) Za změnu plátce mzdy podle odstavce 1 se nepovažuje, jestliže povinný po nařízení výkonu rozhodnutí získá nárok na peněžitou dávku nemocenského pojištění nahrazující mzdu a jestliže dávku mu vyplatí plátce mzdy.

§ 294

(1) Ten, kdo přijímá zaměstnance do práce, je povinen vyžádat si od něho potvrzení vystavené

tím, u koho naposledy pracoval, o tom, zda byl nařízen výkon rozhodnutí srážkami z jeho mzdy, kterým soudem a v čí prospěch. Takové potvrzení je povinen každý zaměstnavatel vydat zaměstnanci, který u něho přestal pracovat.

(2) Zjistí-li ten, u koho povinný nastoupil nově do práce, že byl nařízen výkon rozhodnutí srážkami z jeho mzdy, oznámí to bez odkladu soudu, který výkon nařídil.

(3) Soud tomu, u koho povinný nastoupil nově do práce, doručí do vlastních rukou usnesení, ve kterém ho vyrozumí o nařízení výkonu rozhodnutí srážkami ze mzdy, seznámí ho s dosavadním průběhem výkonu rozhodnutí, zejména s výší dosud provedených srážek, uvede, jak vysoká je pohledávka, pro kterou mají být srážky dále prováděny, a jaké je její pořadí; vyzve ho, aby ode dne, kdy mu bude usnesení podle tohoto odstavce doručeno, ve srážkách ze mzdy povinného pokračoval, a upozorní ho na všechny jeho povinnosti při výkonu rozhodnutí srážkami ze mzdy.

§ 295

(1) Přestal-li povinný pracovat u dosavadního plátce mzdy, musí to oznámit do jednoho týdne soudu, který nařídil výkon rozhodnutí srážkami ze mzdy. Do jednoho týdne musí povinný soudu rovněž oznámit, že nastoupil práci u jiného plátce mzdy.

(2) Plátce mzdy musí oznámit soudu do jednoho týdne, že u něho přestal povinný pracovat. Zároveň zašle soudu vyúčtování srážek, které ze mzdy povinného provedl a vyplatil oprávněným, a oznámí soudu, pro které pohledávky byl nařízen výkon rozhodnutí srážkami ze mzdy a jaké pořadí mají tyto pohledávky.

§ 296

(1) Nesplní-li některý plátce mzdy povinnost uvedenou v § 294 odst. 1 a 2 nebo v § 295 odst. 2, může se oprávněný domáhat, aby mu plátce mzdy vyplatil částky, na které by měl právo, kdyby byl plátce mzdy uvedené povinnosti splnil.

(2) Za nesplnění povinností uvedených v § 294 a 295 může soud uložit povinnému i plátcí mzdy pořádkovou pokutu (§ 53).

Několik plátců mzdy

§ 297

(1) Pobírá-li povinný mzdu od několika plátců mzdy, vztahuje se nařízení výkonu rozhodnutí na všechny jeho mzdy.

(2) Srážky ze mzdy je každý plátce mzdy povinen provádět ode dne, kdy mu bylo doručeno nařízení výkonu rozhodnutí.

(3) Nastupuje-li povinný do práce, aniž by přitom opouštěl dosavadního plátce mzdy, použije se obdobně ustanovení § 293, 294 a 296.

§ 298

(1) Nařizuje-li soud provádění srážek ze mzdy několika plátcům mzdy, určí jim jednotlivě, jakou část základní částky (§ 278) nemají srážet. Kdyby příjem povinného nedosahoval u některého plátce mzdy ani uvedené části základní částky, je plátce mzdy povinen oznámit to soudu. Soud pak znovu určí,

jakou část základní částky má každý plátcе mzdy srážet. Soud může též určit, zejména jsou-li prováděny srážky již jen pro běžné výživné, aby je prováděl pouze některý z plátců mzdy a aby ostatní v provádění srážek zatím nepokračovali.

(2) Provádí-li srážky několik plátců mzdy zároveň, zašlou srážky vždy soudu. Soud prověří, zda celkově sražená částka nepřevyšuje pohledávku oprávněného. Nepřevyšuje-li ji, vyplatí celou sraženou částku oprávněnému. Převyšuje-li ji, vyplatí soud ze sražené částky oprávněnému jen tolik, kolik odpovídá jeho pohledávce, a zbytek vrátí povinnému.

Srážky z jiných příjmů

§ 299

(1) Ustanovení o výkonu rozhodnutí srážkami ze mzdy se použijí i na výkon rozhodnutí srážkami z platu, z pracovní odměny členů družstev a z příjmů, které povinnému nahrazují odměnu za práci, zejména z důchodu, nemocenského, peněžité pomoci v mateřství, stipendia, náhrady ucházejícího výtěžku, náhrady poskytované za výkon společenských funkcí a z hmotného zabezpečení uchazeče o zaměstnání.

(2) Jde-li o výkon rozhodnutí srážkami z důchodu fyzické osoby, která z tohoto důchodu platí náklady za pobyt v ústavu sociální péče, nepodléhá výkonu rozhodnutí částka potřebná na úhradu pobytu a částka rovnající se výši kapesného v takovém ústavu.

(3) Ustanovení o výkonu rozhodnutí srážkami ze mzdy se použijí i na výkon rozhodnutí srážkami z odměny plynoucí z dohody o pracovní činnosti.

(4) Za jiný příjem ve smyslu odstavce 1 nelze považovat odměny za provedení práce podle § 236 zákoníku práce bez ohledu na to, co bylo ujednáno o splatnosti odměny.

§ 300

Vyplácejí-li se zálohy členům družstev za období delší než jeden měsíc, vypočte se, kolik připadá z poskytnuté zálohy na jednotlivé měsíce, a z takto vypočtené měsíční odměny jsou povinnému prováděny srážky.

§ 301

(1) Pokud se v ustanoveních o výkonu rozhodnutí srážkami ze mzdy hovoří o plátcí mzdy, vztahují se příslušná ustanovení též na právnickou a fyzickou osobu, vůči kterým má povinný nárok na některé z příjmů uvedených v § 299.

(2) Do čistého příjmu se nezapočítává zvýšení důchodu pro bezmocnost.

§ 302

(1) Má-li povinný vedle práva na mzdu i právo na jiný příjem, uvedený v § 299, postupuje se tak, jakoby šlo o několik mezd.

(2) Jestliže povinný po nařízení výkonu rozhodnutí srážkami ze mzdy získá místo mzdy nebo vedle ní právo na některý z příjmů uvedených v § 299, vztahuje se nařízení výkonu rozhodnutí i na tento příjem.

HLAVA TŘETÍ

PŘIKÁZÁNÍ POHLEDÁVKY

Přikázání pohledávky z účtu u peněžního ústavu

§ 303

(1) Výkon rozhodnutí přikázáním pohledávky z účtu u peněžního ústavu lze nařídit ohledně pohledávky povinného z běžného, vkladového nebo jiného účtu vedeného v jakémkoliv měně u peněžního ústavu působícího v tuzemsku, nestanoví-li zákon jinak.

(2) Ustanovení o přikázání pohledávky z účtu nelze použít, jestliže jde o vklady na vkladních knížkách a vkladních listech nebo o jiné formy vkladů.

§ 304

(1) V nařízení výkonu rozhodnutí přikázáním pohledávky z účtu soud přikáže peněžnímu ústavu, aby od okamžiku, kdy mu bude usnesení doručeno, z účtu povinného až do výše vymáhané pohledávky a jejího příslušenství nevyplácel peněžní prostředky, neprováděl na ně započtení a ani jinak s nimi nenakládal. Nařídí-li soud výkon rozhodnutí na více účtů povinného, uvede v usnesení také pořadí, v jakém z nich bude vymáhaná pohledávka odepsána.

(2) Soud doručí usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí oprávněnému, povinnému a peněžnímu ústavu. Peněžnímu ústavu je doručí do vlastních rukou. Povinnému nesmí být usnesení doručeno dříve než peněžnímu ústavu.

(3) Povinný ztrácí okamžikem, kdy je peněžnímu ústavu doručeno usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí, právo vybrat peněžní prostředky z účtu, použít tyto prostředky k platbám nebo s nimi jinak nakládat, a to do výše vymáhané pohledávky a jejího příslušenství.

§ 304a

(1) Zákazy uvedené v § 304 odst. 1 a 3 neplatí, jde-li o peněžní prostředky, které jsou povinným určeny pro výplatu mezd (platů), náhrad mezd (platů) a dalších plnění, která nahrazují odměnu za práci, jeho zaměstnancům, splatných ve výplatním termínu nejbližší následujícím po dni, kdy bylo peněžnímu ústavu doručeno usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí; mzdy (platy), náhrady mezd (platů) a plnění, která nahrazují odměnu za práci, splatné v dalších výplatních termínech již z pohledávky z účtu nelze do zániku výkonu rozhodnutí hradit.

(2) Peněžní prostředky uvedené v odstavci 1 peněžní ústav vyplatí povinnému, jestliže mu předloží své písemné prohlášení, v němž uvede účel platby, celkovou částku a jména zaměstnanců s uvedením výše mzdy (platu), náhrady mzdy (platů) nebo jiných plnění, která nahrazují odměnu za práci, jež jim mají být vyplaceny; podpis povinného na prohlášení musí být úředně ověřen.

(3) Výplatu peněžních prostředků povinnému peněžní ústav oznámí soudu. Povinný je povinen soudu vyplacení mezd (platů), náhrad mezd (platů) nebo jiných plnění, která nahrazují odměnu za práci, svým zaměstnancům vyúčtovat, jestliže mu to soud uloží.

§ 305

O tom, že usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí nabylo právní moci, soud vyrozumí oprávněného a peněžní ústav; peněžnímu ústavu vyrozumění doručí do vlastních rukou.

§ 306

(1) Nařízení výkonu rozhodnutí se vztahuje až do výše vymáhané pohledávky a jejího příslušenství na pohledávku povinného z účtu ve výši, v jaké byly na účtu peněžní prostředky v okamžiku, v němž bylo peněžnímu ústavu doručeno usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí, jakož i na pohledávku z účtu, která vznikla tím, že na účet došly peněžní prostředky dodatečně, nejpozději však do šesti měsíců ode dne, kdy bylo peněžnímu ústavu doručeno vyrozumění podle § 305; povinnost peněžního ústavu provést opravné zúčtování podle zvláštního zákona⁸¹⁾ a ustanovení § 304a tím nejsou dotčeny.

(2) Provedením (§ 307, 308, § 309a odst. 1 a 3) výkon rozhodnutí zaniká.

§ 307

(1) Výkon rozhodnutí se provede odepsáním vymáhané pohledávky a jejího příslušenství z účtu a jejím vyplacením oprávněnému. Byl-li výkon rozhodnutí nařízen na více účtů povinného, provede peněžní ústav výkon rozhodnutí z jednotlivých účtů podle pořadí uvedeného v usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí.

(2) Peněžní ústav provede výkon rozhodnutí ve dni, který následuje po doručení vyrozumění podle § 305; není-li však pohledávka povinného z účtu ještě splatná, provede peněžní ústav výkon rozhodnutí ve dni, který následuje po její splatnosti. Výkon rozhodnutí se provede i tehdy, postačuje-li pohledávka povinného z účtu jen k částečnému uspokojení oprávněného.

(3) Nebyla-li podle odstavce 2 vymáhaná pohledávka a její příslušenství zcela uhrazena, provede peněžní ústav výkon rozhodnutí také ve dni následujícím po dni, v němž na účet dojdou peněžní prostředky v takové výši, která je potřebná k plnému uspokojení oprávněného. Nedojde-li k tomu do šesti měsíců ode dne doručení vyrozumění podle § 305, provede peněžní ústav výkon rozhodnutí ohledně dodatečně došlých peněžních prostředků rovněž ve dni, který následuje po uplynutí uvedené doby, popřípadě oprávněnému sdělí, že na účtu povinného nebyly peněžní prostředky. Pohledávku z účtu peněžní ústav odepíše a oprávněnému ji vyplatí i tehdy, nepostačuje-li k jeho plnému uspokojení.

(4) Odepsanou pohledávku z účtu povinného je peněžní ústav povinen oprávněnému vyplatit, i když má vůči němu peněžitou pohledávku, kterou by jinak mohl započíst.

(5) Provedením výkonu rozhodnutí se peněžní ústav zproští v rozsahu plnění vyplaceného oprávněnému své povinnosti vůči povinnému.

§ 308

(1) Povolí-li soud odklad výkonu rozhodnutí (§ 266) a bylo-li peněžnímu ústavu doručeno usnesení o povolení odkladu před provedením výkonu, neprovede peněžní ústav výkon rozhodnutí, dokud mu nebude soudem doručeno vyrozumění, že odklad byl zrušen.

(2) Zastaví-li soud výkon rozhodnutí, zanikají dnem právní moci usnesení o zastavení výkonu povinnosti peněžního ústavu podle § 304 odst. 1 a účinky výkonu rozhodnutí uvedené v § 304 odst. 3, § 306 a 307; byl-li výkon rozhodnutí zastaven částečně, platí to obdobně o dotčené části pohledávky z účtu. O tom, že usnesení o zastavení (částečném zastavení) výkonu rozhodnutí nabylo právní moci, soud peněžní ústav vyrozumí.

§ 309

(1) Byl-li výkon rozhodnutí příkázáním pohledávky z téhož účtu nařízen k vydobytí více pohledávek, uspokojují se jednotlivé pohledávky podle svého pořadí.

(2) Pořadí pohledávek, pro něž byl nařízen výkon rozhodnutí, se řídí dnem, kdy bylo peněžnímu ústavu doručeno usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí; byla-li mu téhož dne doručena usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí pro několik pohledávek, mají tyto pohledávky stejné pořadí. Nestačí-li pohledávka z účtu povinného k uspokojení všech vymáhaných pohledávek se stejným pořadím, uhradí se poměrně; ustanovení § 316 odst. 2 a 3 tu platí obdobně.

§ 309a

(1) Byla-li pohledávka z účtu povinného zastavena⁸²⁾ nebo postoupena k zajištění pohledávky věřitele povinného⁸³⁾ anebo převedena k zajištění závazku povinného ve prospěch jeho věřitele⁸⁴⁾ a mají-li tato práva dřívější pořadí než pohledávka, pro niž byl nařízen výkon rozhodnutí, lze výkon rozhodnutí příkázáním těmito právy dotčené pohledávky z účtu, popřípadě její části, provést jen tehdy, jestliže práva zanikla, aniž by byly peněžní prostředky z účtu na jejich základě zcela vybrány. V takovém případě peněžní ústav výkon rozhodnutí provede podle § 307 odst. 2 a 3, popřípadě v den, který následuje po té, co se o tomto zániku dozvěděl.

(2) Mají-li práva uvedená v odstavci 1 pozdější pořadí než pohledávka, pro niž byl nařízen výkon rozhodnutí, při provedení výkonu rozhodnutí se k nim nepřihlíží.

(3) Mají-li práva uvedená v odstavci 1 stejné pořadí jako pohledávka, pro niž byl nařízen výkon rozhodnutí, a nestačí-li těmito právy nedotčená část pohledávky z účtu, na niž se vztahuje nařízení výkonu rozhodnutí (§ 306 odst. 1), k plnému uspokojení vymáhané pohledávky, uhradí se vymáhaná pohledávka, popřípadě její neuhrazená část, poměrně; ustanovení § 316 odst. 2 a 3 tu platí obdobně. Výkon rozhodnutí peněžní ústav provede obdobně podle § 307 odst. 3.

(4) Pro pořadí práv uvedených v odstavci 1 je rozhodující den jejich vzniku.

§ 310

Předpisy vylučující nebo omezující použití pohledávek z účtu u peněžního ústavu k jinému než stanovenému účelu nejsou dotčeny ustanoveními o příkázání pohledávky z účtu u peněžního ústavu.

§ 311

Nepostupuje-li peněžní ústav tak, jak mu to ukládají ustanovení § 304 odst. 1 a § 307 až 309a, může se oprávněný domáhat, a to i tehdy, když už na účtu povinného není dostatek prostředků, aby mu peněžní ústav zaplatil částku, na kterou by měl právo, kdyby peněžní ústav postupoval správně.

Příkázání jiných peněžitých pohledávek

§ 312

(1) Výkon rozhodnutí příkázáním jiné peněžitě pohledávky povinného než pohledávky z účtu u peněžního ústavu nebo nároku uvedeného v § 299 lze nařídit i v případě, že pohledávka povinného se stane splatnou teprve v budoucnu, jakož i v případě, že povinnému budou dílčí pohledávky z téhož právního důvodu v budoucnu postupně vznikat.

(2) Výkon rozhodnutí postihuje pohledávku povinného do výše pohledávky oprávněného a jejího příslušenství, pro něž byl nařízen.

§ 313

(1) V nařízení výkonu rozhodnutí zakáže soud povinnému, aby se svou pohledávkou jakkoli nakládal. Dlužníkovi povinného soud zakáže, aby od okamžiku, kdy mu bylo doručeno nařízení výkonu rozhodnutí, povinnému jeho pohledávku vyplatil, provedl na ni započtení nebo s ní jinak nakládal.

(2) Soud doručí usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí oprávněnému, povinnému a dlužníkovi povinného. Dlužníkovi povinného je doručí do vlastních rukou. Povinnému nesmí být doručeno dříve než dlužníkovi povinného.

(3) Povinný ztrácí právo na pohledávku okamžikem, kdy bylo dlužníkovi povinného doručeno usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí.

§ 314

Jakmile nabude usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí právní moci, vyzoomí o tom soud oprávněného a dlužníka povinného; dlužníkovi povinného soud doručí vyzoomění do vlastních rukou.

§ 314a

(1) Výkon rozhodnutí se provede tak, že dlužník povinného po právní moci usnesení o nařízení výkonu vyplatí oprávněnému pohledávku v rozsahu, v jakém byla nařízením výkonu postižena.

(2) Dlužník povinného vyplatí pohledávku, jestliže je již splatná, oprávněnému v den, který následuje po doručení vyzoomění podle § 314; není-li pohledávka povinného v tento den dosud splatná, vyplatí ji oprávněnému, jakmile se stane splatnou.

(3) Výplatou oprávněnému se zproští dlužník povinného v rozsahu poskytnutého plnění své povinnosti vůči povinnému.

§ 314b

(1) Byla-li pohledávka povinného postoupena k zajištění pohledávky věřitele povinného⁸³⁾ a má-li toto právo dřívější pořadí než pohledávka, pro niž byl nařízen výkon rozhodnutí, lze výkon rozhodnutí takto dotčené pohledávky, popřípadě její části, provést jen tehdy, jestliže právo zaniklo, aniž by pohledávka byla zcela vyplacena věřiteli povinného. V takovém případě dlužník povinného pohledávku (její část) vyplatí oprávněnému až poté, co se o zániku práva dozvěděl; ustanovení § 314a odst. 2 tím není dotčeno.

(2) Má-li právo uvedené v odstavci 1 pozdější pořadí než pohledávka, pro niž byl nařízen výkon rozhodnutí, při provedení výkonu rozhodnutí se k němu nepřihlíží.

(3) Má-li právo uvedené v odstavci 1 stejné pořadí jako pohledávka, pro niž byl nařízen výkon rozhodnutí, a nestačí-li tímto právem nedotčená část pohledávky, kterou postihuje nařízení výkonu rozhodnutí (§ 312 odst. 2), k plnému uspokojení vymáhané pohledávky, uhradí se vymáhaná pohledávka, popřípadě její neuhrazená část, poměrně.

(4) Pro pořadí práva uvedeného v odstavci 1 je rozhodující den jeho vzniku.

§ 315

(1) Nevyplatí-li dlužník povinného oprávněnému pohledávku podle § 314a odst. 2, popřípadě podle § 314b odst. 1 a 3, může se oprávněný domáhat vlastním jménem na dlužníkovi povinného vyplacení pohledávky v řízení podle části třetí, popřípadě v řízení podle zvláštního zákona. Nesmí však s dlužníkem povinného stran této pohledávky uzavřít na úkor povinného smír, ani prominout její zaplacení. Dlužník povinného si v takovém případě také nemůže započíst svou vlastní pohledávku, kterou má vůči oprávněnému.

(2) Neuplatní-li oprávněný včas u soudu, popřípadě u jiného orgánu pohledávku povinného vůči dlužníkovi povinného nebo neoznámí-li povinnému, že ji uplatňuje, odpovídá povinnému za škodu, která by mu tím popřípadě vznikla.

§ 316

(1) Byl-li výkon rozhodnutí nařízen pro několik pohledávek, uspokojí se jednotlivé pohledávky v tom pořadí, v jakém bylo nařízení výkonu rozhodnutí doručeno dlužníkovi povinného. Bylo-li mu téhož dne doručeno nařízení výkonu rozhodnutí pro několik pohledávek, které by nemohly být z pohledávky povinného úplně uspokojeny, uspokojí dlužník povinného tyto pohledávky poměrně.

(2) Má-li být uspokojeno několik pohledávek, může dlužník povinného odevzdat sraženou částku soudu. Dlužník povinného je povinen odevzdat sraženou částku soudu, jestliže mu to na žádost některého z oprávněných nařídí soud. Soud odevzdanou částku rozvrhne mezi oprávněné a vyplatí jim částky na ně připadající.

(3) Odevzdáním sražené částky soudu zprošťuje se dlužník povinného své povinnosti vůči povinnému až do výše této částky.

Pohledávky nepodléhající výkonu rozhodnutí

§ 317

(1) Výkonu rozhodnutí nepodléhají pohledávky náhrady, kterou podle pojistné smlouvy vyplácí pojišťovna, má-li být náhrady použito k novému vybudování nebo k opravě budovy.

(2) Výkonu rozhodnutí nepodléhají peněžité dávky sociální péče a dávky státní sociální podpory vyplácené podle zvláštního zákona⁸⁵⁾ jednorázově.

(3) Zrušen.

§ 318

Pohledávky fyzických osob, které jsou podnikateli, vzniklé při jejich podnikatelské činnosti, podléhají výkonu rozhodnutí jen dvěma pětinami; je-li však navrhován výkon rozhodnutí pro některou z přednostních pohledávek uvedených v § 279 odst. 2, podléhají výkonu rozhodnutí třemi pětinami. Pro pořadí úhrady přednostních pohledávek se užije přiměřeně ustanovení § 280 odst. 2 a 3.

§ 319

(1) Pohledávky autorské odměny podléhají výkonu rozhodnutí, je-li povinným autor, jen dvěma pětinami; je-li však navrhován výkon rozhodnutí pro některou z přednostních pohledávek uvedených v § 279 odst. 2, podléhají výkonu rozhodnutí třemi pětinami. Pro pořadí úhrady přednostních pohledávek se užije přiměřeně ustanovení § 280 odst. 2 a 3.

(2) Pokud je autorovi vyplácena odměna prostřednictvím ochranné organizace, doručí soud nařízení výkonu rozhodnutí též ochranné organizaci, která pak má práva a povinnosti dlužníka povinného. Nařízení výkonu rozhodnutí se vztahuje jak na částky, které již byly ve prospěch autora u ochranné organizace složeny, tak na částky, které u ní v běžném kalendářním roce budou složeny.

(3) Ustanovení odstavců 1 a 2 se použije obdobně na pohledávky z práv výkonných umělců a z práv původců předmětů průmyslového vlastnictví.

Postižení jiných majetkových práv

§ 320

(1) Výkon rozhodnutí lze nařídit postižením jiného práva než mzdy, peněžité pohledávky nebo nároku uvedeného v § 299, jde-li o právo, které má majetkovou hodnotu a které není spojeno s osobou povinného a je převoditelné na jiného.

(2) Na tento výkon rozhodnutí se použijí přiměřeně ustanovení § 312 odst. 2, § 313 až 316, není-li stanoveno jinak.

(3) Spočívá-li právo povinného ve vydání nebo dodání movitých věcí, odevzdají se tyto věci vždy soudu; vydání a dodání věcí vymůže způsobem uvedeným v § 315 odst. 1 vykonavatel. Soud pak postupuje obdobně podle ustanovení § 326b a § 328 až 334a.

§ 320a

(1) Zaniká-li nařízením výkonu rozhodnutí podle § 320 odst. 1 účast povinného v obchodní společnosti nebo v družstvu nebo zrušuje-li se tím obchodní společnost,⁸⁶⁾ postihuje výkon rozhodnutí pohledávku povinného z práva na vypořádací podíl, popřípadě z práva na podíl na likvidačním zůstatku.

(2) Na výkon rozhodnutí pro pohledávku z práva na vypořádací podíl, popřípadě z práva na podíl na likvidačním zůstatku se obdobně použijí ustanovení § 312 odst. 2, § 313 až 316.

HLAVA ČTVRTÁ

PRODEJ MOVITÝCH VĚCÍ A NEMOVITOSTÍ

Věci nepodléhající výkonu rozhodnutí

§ 321

Výkonem rozhodnutí nemohou být postiženy věci, jejichž prodej je podle zvláštních předpisů zakázán, nebo které podle zvláštních předpisů výkonu rozhodnutí nepodléhají.

§ 322

(1) Z věcí, které jsou ve vlastnictví povinného, se nemůže týkat výkon rozhodnutí těch, které povinný nezbytně potřebuje k uspokojování hmotných potřeb svých a své rodiny nebo k plnění svých pracovních úkolů, jakož i jiných věcí, jejichž prodej by byl v rozporu s morálními pravidly.

(2) Takto jsou z výkonu rozhodnutí vyloučeny zejména

- a) běžné oděvní součásti, obvyklé vybavení domácnosti,
- b) snubní prsten a jiné předměty podobné povahy,
- c) zdravotnické potřeby a jiné věci, které povinný potřebuje vzhledem ke své nemoci nebo tělesné vadě,
- d) hotové peníze do částky 1000 Kčs.

(3) Je-li povinný podnikatelem, nemůže se výkon rozhodnutí týkat těch věcí z jeho vlastnictví, které nezbytně nutně potřebuje k výkonu své podnikatelské činnosti; to neplatí, vázne-li na těchto věcech zástavní právo a jde-li o vymožení pohledávky oprávněného, která je tímto zástavním právem zajištěna.

(4) Ustanovení odstavců 1 a 3 platí též na věci, jejichž je povinný spoluvlastníkem.

Prodej movitých věcí

§ 323

(1) Výkon rozhodnutí může být nařízen podle návrhu oprávněného s výslovným určením věcí, které mají být prodány, nebo bez tohoto určení.

(2) Je-li oprávněnému známo, že má povinný některou movitou věc umístěnou mimo svůj byt (sídlo, místo podnikání), uvede oprávněný podle možnosti již v návrhu na výkon rozhodnutí, kde taková věc je.

§ 324

V nařízení výkonu rozhodnutí zakáže soud povinnému, aby nakládal s věcmi, které vykonavatel sepíše.

§ 325

(1) Usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí prodejem movitých věcí doručí se povinnému až při provádění výkonu. Není-li při provádění výkonu povinný přítomen, doručí se mu usnesení spolu s vyzooměním o tom, že byl proveden soupis a které věci byly sepsány.

(2) Vyrozumění o tom, že byl proveden soupis a které věci byly sepsány, doručí se také oprávněnému a manželu povinného.

§ 325a

Vyžaduje-li to účel výkonu rozhodnutí, je ten, kdo provádí výkon, oprávněn učinit osobní prohlídku povinného a prohlídku bytu (sídla, místa podnikání) a jiných místností povinného, jakož i jeho skříní nebo jiných schránek v nich umístěných, kde má povinný svůj majetek; za tím účelem je oprávněn zjednat si do bytu nebo do jiné místnosti povinného přístup, popřípadě uzavřené skříně nebo jiné schránky otevřít.

§ 325b

(1) Povinný umožní tomu, kdo provádí výkon rozhodnutí, přístup na všechna místa, kde má své movité věci umístěny.

(2) Každý, v jehož objektu má povinný svůj byt (sídlo, místo podnikání) nebo jiné své místnosti, je povinen strpět, aby ten, kdo provádí výkon rozhodnutí, provedl prohlídku bytu a jiných místností povinného. Nesplní-li tuto povinnost, je ten, kdo provádí výkon, oprávněn zjednat si k bytu nebo jiné místnosti povinného přístup.

§ 326

(1) Soud v bytě (sídle, místu podnikání) povinného nebo na jiném místě, kde má povinný své věci umístěny, sepíše věci, které by mohly být prodány, a to v takovém rozsahu, aby výtěžek prodeje sepsaných věcí postačil k uspokojení vymáhané pohledávky oprávněného spolu s náklady výkonu rozhodnutí. Sepsány budou především věci, které povinný může nejspíše postrádat a které se nejsnáze prodají; věci, které se rychle kazí, budou sepsány, jen není-li tu dostatek jiných věcí a lze-li zajistit jejich rychlý prodej. Sepsány nemohou být movité věci, které tvoří příslušenství nemovitosti.

(2) Soud sepíše i věci povinného, které má u sebe někdo jiný, avšak jen tehdy, jestliže mu takové věci budou současně odevzdány.

(3) Byl-li výkon rozhodnutí nařízen stran určitých movitých věcí povinného, sepíše se jen věci uvedené v usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí.

(4) Oprávněný má právo být přítomen soupisu věcí. Do soupisu se neuvedou věci, o nichž oprávněný výslovně prohlásí, že nemají být sepsány.

(5) Soupis se doplní o další věci, jestliže výtěžek prodeje sepsaných věcí nestačí k uspokojení pohledávky oprávněného anebo jestliže je nařízen další výkon rozhodnutí prodejem movitých věcí povinného.

(6) Je-li to potřebné, přibere ten, kdo provádí soupis, k úkonu vhodnou osobu, podle možnosti zástupce orgánu obce.

§ 326a

Nepodaří-li se v bytě (sídle, místu podnikání) povinného ani na jiném soudu známém místě sepsat žádnou věc, oznámí to soud oprávněnému a vyzve jej, aby soudu označil místo, kde jsou věci povinného, které by mohly být prodány. Jestliže oprávněný soudu ve stanovené lhůtě takové místo nesdělí nebo jestliže ani na jím označeném místě nebyly žádné věci sepsány, soud výkon rozhodnutí zastaví.

§ 326b

(1) Věci, které se rychle kazí, soud odebere povinnému a prodá mimo dražbu ihned po té, co byly sepsány.

(2) Nepodaří-li se prodat tyto věci a nepřevzme-li je oprávněný za cenu, kterou určil soud, vrátí je povinnému.

§ 327

(1) Na návrh oprávněného se soud postará o vhodné zajištění movitých věcí pojatých do soupisu.

(2) Vyžádá-li si zajištění movitých věcí náklady, provede soud zajištění, jen složí-li oprávněný na tyto náklady zálohu.

(3) Sepsané movité věci, které nebyly zajištěny, se ponechají na místě, kde byly sepsány, a označí se tak, aby bylo patrné, kterým soudem byly sepsány a v jaké věci výkonu rozhodnutí.

§ 328

(1) Po právní moci usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí sepsané věci se odhadnou, pokud cena není stanovena úředně.³⁶⁾ Odhad provede soud; znalce přibere, pokud v jednoduchých případech nestačí odhad provedený vykonavatelem při sepsání věci.

(2) Odhad podle odstavce 1 není soudním rozhodnutím.

§ 328a

(1) Po právní moci usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí a po odhadu sepsaných věcí soud zajistí, aby

- a) zvlášť významná výtvarná díla a památky,
- b) rukopisy zvlášť významných literárních děl,
- c) osobní památky a korespondence zvlášť významných spisovatelů a kulturních činitelů, jakož i jiné upomínkové předměty muzeální povahy po těchto osobách,
- d) předměty větší kulturní historické hodnoty a jejich soubory,

byly nabídnuty ke koupi za hotové institucím, jejichž posláním je péče o takové památky, a to nejméně za odhadní cenu.

(2) Jestliže tyto instituce ve lhůtě třiceti dnů od doručení výzvy neodpoví na nabídku a nesloží u soudu odhadní cenu, soud i tyto předměty prodá způsobem dále uvedeným.

§ 328b

(1) Sepsané věci se prodají v dražbě.

(2) Dražbu lze vykonat v místě, kde sepsané věci jsou, nebo u soudu anebo na jiném vhodném místě. Soud, je-li to třeba, zajistí, aby sepsané věci byly dopraveny do místa, kde se koná dražba. Jestliže nebyly zajištěny, je povinný povinen sepsané věci vydat k dražbě; neučiní-li tak dobrovolně, budou mu odebrány.

(3) Soud oznámí dražební rok povinnému, manželu povinného, oprávněnému a orgánu obce, v jejímž obvodu bude dražba konána a v jejímž obvodu má povinný bydliště. Kromě toho se dražební rok uveřejní způsobem v místě obvyklým.

(4) Dražbu provádí vykonavatel, který o dražbě sepíše protokol. Soudci, zaměstnanci soudů, povinný a manžel povinného nesmějí dražit.

§ 329

(1) Nejnižší podání činí jednu třetinu odhadní ceny nebo úředně stanovené ceny. Dražitelé jsou vázáni svými podáními, pokud nebylo učiněno podání vyšší. Výše ceny vydražené věci není omezena

ustanoveními cenových předpisů.

(2) Soud udělí příklep dražiteli, který učiní nejvyšší podání. Učiní-li několik dražitelů stejné podání a nebylo-li učiněno vyšší přípustné podání, rozhodne, nedohodnou-li se tyto dražitelé jinak, soud losem, komu má příklep udělit. Vydražitel musí nejvyšší podání ihned zaplatit; neučiní-li tak, draží se věc znovu, bez jeho účasti.

(3) Přejedem vlastnictví na vydražitele zanikají zástavní a zadržovací práva a další závady váznoucí na věci.

§ 330

(1) Dražba se skončí, jakmile dosažený výtěžek stačí k uspokojení všech oprávněných.

(2) Nenajde-li se kupec pro dražené věci, nařídí soud opětovnou dražbu.

(3) Věci, pro které se nenajde kupec ani při opětovné dražbě, může oprávněný převzít do 15 dnů po vyrozumění o bezvyslednosti dražby za jednu třetinu odhadní nebo úředně stanovené ceny. Mezi několika oprávněnými, ochotnými jinak k převzetí, rozhoduje pořadí (§ 332 odst. 1). Prodej uskutečněný převzetím má tytéž účinky jako prodej v dražbě. Odmítne-li oprávněný tyto věci převzít, vyloučí je soud ze soupisu. Usnesení o tom doručí oprávněnému i povinnému.

(4) Věci, které byly pravomocně vyloučeny ze soupisu, se vrátí povinnému. Odmítne-li povinný tyto věci převzít nebo jeho pobyt není znám, postupuje soud přiměřeně podle § 185g; lhůta podle § 185g odst. 1 počíná běžet ode dne právní moci usnesení o vyloučení věci z výkonu.

§ 331

(1) Byl-li výkon rozhodnutí prodejem movitých věcí nařízen jen pro jednu pohledávku, soud po srážce nákladů prodeje vyplatí oprávněnému dosažený výtěžek.

(2) Byl-li výkon rozhodnutí prodejem movitých věcí nařízen třeba postupně pro několik pohledávek, vyplatí soud po srážce nákladů prodeje každému z oprávněných výtěžek z těch věcí, které byly sepsány ve prospěch jeho pohledávky. Výtěžek z věcí, které byly sepsány ve prospěch více pohledávek, se vyplatí podle pořadí.

(3) Převyšuje-li dosažený výtěžek pohledávku, pro kterou byl výkon rozhodnutí nařízen, vyplatí se zbytek výtěžku povinnému. Jestliže povinný odmítne zbytek výtěžku převzít nebo jeho pobyt není znám, postupuje soud přiměřeně podle § 185g; lhůta podle § 185g odst. 1 počíná běžet ode dne, kdy povinný odmítl zbytek výtěžku převzít nebo kdy se zbytek výtěžku soudu vrátil jako nedoručitelný.

§ 331a

(1) Byla-li v dražbě prodána movitá věc, která byla zastavena,⁸⁷⁾ zadržena⁸⁸⁾ nebo převedena k zajištění závazku povinného ve prospěch jeho věřitele,⁸⁴⁾ soud vyplatí výtěžek z prodeje věci nejprve věřiteli, jehož pohledávka byla zajištěna zadržovacím právem. Při výplatě výtěžku zástavnímu věřiteli, věřiteli, jehož pohledávka byla zajištěna převodem práva, a oprávněnému, v jehož prospěch byla věc sepsána, se postupuje podle pořadí.

(2) U movitých věcí, které byly samostatně zastaveny (vespolným zástavním právem) pro více pohledávek,⁸⁹⁾ se postupuje přiměřeně podle § 337d.

§ 332

(1) Pořadí, v jakém soud provádí výplatu jednotlivých pohledávek, se řídí dnem, kdy došel soudu návrh na nařízení výkonu rozhodnutí pro jednotlivé pohledávky.

(2) Pro pořadí zástavního práva a zajišťovacího převodu práva je rozhodující den jejich vzniku.

(3) Má-li několik pohledávek stejné pořadí a výtěžek prodeje nestačí k jejich úplnému uspokojení, uspokojí se tyto pohledávky poměrně. Bez ohledu na pořadí se uspokojí přednostně pohledávky, u nichž to stanoví zvláštní předpis.

Hotové peníze a jiné věci, u nichž nedochází k prodeji

§ 333

(1) Nalezne-li se při výkonu rozhodnutí vyšší částka peněz v měně České republiky, než která je podle § 322 odst. 2 písm. d) z výkonu rozhodnutí vyloučena, naloží se s částkou podléhající výkonu rozhodnutí jako s výtěžkem prodeje (§ 331, 332).

(2) Naleznou-li se při výkonu rozhodnutí světově obchodovatelné zlato, peněžní prostředky v cizí měně nebo jiné devizové hodnoty,⁹⁰⁾ naloží se s nimi podle zvláštních předpisů. Dosažený výtěžek rozvrhne a vyplatí podle § 331 a 332.

§ 334

(1) Vkladní knížky, vkladní listy a jiné formy vkladů, akcie, směnky, šeky nebo jiné listinné cenné papíry anebo jiné listiny, jejichž předložení je třeba k uplatnění práva, sepíší se jako jiné věci, avšak odevzdají se vždy soudu.

(2) Vkladní knížku nebo jí obdobnou jinou formu vkladu předloží soud peněžnímu ústavu a vybere z ní částku, na kterou má povinný právo. Peněžní ústav provede výplatu vkladu, i když je tato výplata vázána.

(3) Jde-li o vkladní listy, akcie, směnky, šeky nebo jiné listinné cenné papíry anebo o jiné listiny, jejichž předložení je třeba k uplatnění práva, soud podle povahy cenného papíru nebo listiny buď vyzve toho, kdo má plnit, aby odpovídající plnění odevzdal soudu, nebo se postará o zpeněžení. Postupuje se přitom přiměřeně podle ustanovení o výkonu rozhodnutí příkázáním pohledávky, přičemž úkony potřebné k uplatnění práva, které přísluší podle zvláštních předpisů povinnému jako osobě oprávněné z cenných papírů nebo jiných listin, provádí místo povinného vykonavatel.

(4) Se získanou částkou se naloží jako s výtěžkem prodeje (§ 331 až 332).

§ 334a

(1) Zaknihované a imobilizované cenné papíry se sepíší, jakmile se soud dozví, že pro povinného jsou takové cenné papíry evidovány u Střediska cenných papírů nebo v jiné zvláštním zákonem stanovené evidenci.⁹¹⁾ V případě potřeby nebo pochybností si vyžádá od Střediska cenných papírů nebo orgánu vedoucího jinou zvláštním zákonem stanovenou evidenci (dále jen „Středisko“) zprávu.

(2) Po sepsání soud sdělí Středisku, jaké zaknihované nebo imobilizované cenné papíry povinného byly sepsány, kdy k sepsání došlo a že povinný s nimi nesmí počínaje tímto dnem nakládat (§ 324). Středisko obsah sdělení zapíše do své evidence vedené podle zvláštního zákona.

(3) Sepsané zaknihované a imobilizované cenné papíry soud zpeněží v souladu se zvláštními předpisy. Potřebné úkony provede vykonavatel; má přitom všechna práva, která jinak přísluší povinnému jako majiteli účtu u Střediska nebo jako osobě oprávněné z těchto cenných papírů.

(4) Ustanovení § 334 odst. 4 zde platí obdobně.

Prodej nemovitostí

§ 335

(1) Výkon rozhodnutí prodejem nemovitostí může být nařízen, jen když oprávněný označí nemovitost, jejíž prodej navrhuje, a jestliže listinami vydanými nebo ověřenými státními orgány, popřípadě též veřejnými listinami notáře⁷⁶⁾ doloží, že nemovitost je ve vlastnictví povinného. Nemovitostmi se při výkonu rozhodnutí jejich prodejem rozumí nemovité věci a byty nebo nebytové prostory ve vlastnictví podle zvláštního zákona. O tom, že byl podán návrh na nařízení výkonu rozhodnutí prodejem nemovitostí, soud vyrozumí příslušný katastrální úřad.

(2) Návrh dalšího oprávněného na nařízení výkonu rozhodnutí prodejem téže nemovitosti podaný u příslušného soudu dříve, než soud pravomocně rozhodl o nařízení výkonu rozhodnutí, se považuje za přistoupení k řízení, a to ode dne podání návrhu. Návrh dalšího oprávněného, který byl podán u nepříslušného soudu, soud postoupí bez rozhodnutí příslušnému soudu; v takovém případě se návrh považuje za přistoupení k řízení ode dne, kdy návrh došel příslušnému soudu. Další oprávněný musí přijmout stav řízení, v němž je při jeho přistoupení.

(3) Oprávněný může vzít zpět svůj návrh až do právní moci usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí. Soud však řízení zastaví jen tehdy, souhlasí-li s tím všichni oprávnění, kteří přistoupili do řízení.

§ 335a

(1) Pro nařízení výkonu rozhodnutí prodejem nemovitostí je rozhodující stav v době zahájení řízení.

(2) Nařízení výkonu rozhodnutí se vztahuje na nemovitost se všemi jejími součástmi a příslušenstvím; to platí i o movitých věcech, které jsou příslušenstvím nemovitosti.

§ 335b

(1) V usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí soud povinnému

- a) zakáže, aby po doručení usnesení nemovitost převedl na někoho jiného nebo ji zatížil;
- b) uloží, aby soudu do 15 dnů od doručení usnesení oznámil, zda a kdo má k nemovitosti předkupní právo, s poučením, že při neoznámení povinný odpovídá za škodu tím způsobenou.

(2) Usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí doručí soud oprávněnému, těm, kdo přistoupili do řízení jako další oprávnění, povinnému, manželu povinného a příslušnému katastrálnímu úřadu.

(3) Po právní moci soud doručí usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí osobám, o nichž je mu známo, že mají k nemovitosti předkupní právo, věcné právo nebo nájemní právo, finančnímu úřadu a obecnímu úřadu, v jejichž obvodu je nemovitost a v jejichž obvodu má povinný své bydliště (sídlo, místo podnikání), a vyvěsí je na úřední desce soudu. O tom, že usnesení nabylo právní moci, soud vyrozumí příslušný katastrální úřad.

§ 336

(1) Po právní moci usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí soud ustanoví znalce, kterému uloží, aby ocenil nemovitost a její příslušenství a aby ocenil jednotlivá práva a závady s nemovitostí spojené. Nestanoví-li tento zákon jinak, postupuje se při oceňování podle zvláštního předpisu.⁹²⁾

(2) Je-li to potřebné, provede soud ohledání nemovitosti a jejího příslušenství. O době a místě ohledání soud uvědomí oprávněného, ty, kdo přistoupili do řízení jako další oprávnění, povinného, znalce a osoby, o nichž je známo, že pro ně vážnou na nemovitosti práva nebo závady. Povinný, popřípadě i další osoby, jsou povinny umožnit prohlídku nemovitosti a jejího příslušenství, potřebnou k provedení ocenění a zjištění stavu práv a závad s nemovitostí spojených.

(3) Jestliže nemovitost a její příslušenství byly oceněny způsobem uvedeným v odstavcích 1 a 2 v době jednoho roku přede dnem, kdy usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí nabylo právní moci, a jestliže se nezměnily okolnosti rozhodující pro ocenění, může soud od nového ocenění upustit.

§ 336a

(1) Podle výsledků ocenění a ohledání provedeného podle § 336 určí soud

- a) cenu nemovitosti a jejího příslušenství,
- b) cenu jednotlivých práv a závad s nemovitostí spojených,
- c) závady, které prodejem v dražbě nezaniknou,
- d) výslednou cenu.

(2) Závadami ve smyslu odstavce 1 písm. c) jsou věcná břemena, o nichž to stanoví zvláštní předpisy, nájem bytů a další věcná břemena a nájemní práva, u nichž zájem společnosti vyžaduje, aby nemovitost zatěžovala i nadále.

(3) Při určení výsledné ceny se od ceny nemovitosti a jejího příslušenství a ceny práv spojených s nemovitostí odečtou závady podle odstavce 1 písm. c).

(4) Usnesení podle odstavce 1 soud doručí oprávněnému, těm, kdo do řízení přistoupili jako další oprávnění, povinnému a osobám, o nichž je mu známo, že pro ně vážnou na nemovitosti práva nebo závady. Jednání není třeba nařizovat.

§ 336b

(1) Po právní moci usnesení o ceně (§ 336a) soud nařídí dražební jednání (dražbu).

(2) Ve výroku usnesení o nařízení dražebního jednání (dražební vyhlášení) soud uvede

- a) čas a místo dražebního jednání (§ 336d),
- b) označení nemovitosti a jejího příslušenství,
- c) výslednou cenu (§ 336a),
- d) výši nejnižšího podání (§ 336e odst. 1),

- e) výši jistoty a způsob jejího zaplacení (§ 336e odst. 2),
- f) práva a závady spojené s nemovitostí,
- g) závady, které prodejem nemovitosti v dražbě nezaniknou (§ 336a odst. 1 písm. c),
- h) předpoklady, za kterých vydražitel může převzít vydraženou nemovitost a za kterých se stane jejím vlastníkem (§ 336l odst. 1 a 2),
- i) upozornění, že při rozvrhu podstaty se mohou oprávněný, ti, kdo do řízení přistoupili jako další oprávnění, a další věřitelé povinného domáhat uspokojení jiných vymahatelných pohledávek nebo pohledávek zajištěných zástavním právem, než pro které byl nařízen výkon rozhodnutí, jestliže je přihlásí nejpozději do zahájení dražebního jednání, jestliže v přihlášce uvedou výši pohledávky a jejího příslušenství a prokáží-li je příslušnými listinami, a poučení, že k přihláškám, v nichž výše pohledávky nebo jejího příslušenství nebude uvedena, se nepřihlíží (§ 336f),
- j) výzvu, aby oprávněný, ti, kdo přistoupili do řízení jako další oprávnění, a ostatní věřitelé povinného, kteří požadují uspokojení svých pohledávek při rozvrhu podstaty (§ 336f), soudu sdělili, zda žádají zaplacení svých pohledávek, s upozorněním, že nepožádají-li o zaplacení před zahájením dražebního jednání, může vydražitel dluh povinného vůči nim převzít (§ 336g),
- k) výzvu, aby každý, kdo má právo, které nepřipouští dražbu (§ 267), je uplatnil u soudu a aby takové uplatnění práva prokázal nejpozději před zahájením dražebního jednání, s upozorněním, že jinak k jeho právu nebude při provedení výkonu rozhodnutí přihlíženo,
- l) upozornění, že osoby, které mají k nemovitosti předkupní právo, je mohou uplatnit jen v dražbě jako dražitelé a že udělením příklepu předkupní právo zaniká.

§ 336c

(1) Dražební vyhlášku soud doručí:

- a) oprávněnému, těm, kdo do řízení přistoupili jako další oprávnění, povinnému, manželu povinného, osobám, o nichž je mu známo, že mají k nemovitosti předkupní právo, věcné právo nebo nájemní právo, a osobám, které již přihlásily své vymahatelné pohledávky nebo pohledávky zajištěné zástavním právem za povinným a příslušnými listinami je prokázaly,
- b) finančnímu úřadu a obecnímu úřadu, v jejichž obvodu je nemovitost a v jejichž obvodu má povinný své bydliště (sídlo, místo podnikání),
- c) těm, kdo vybírají pojistné na sociální zabezpečení, příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a pojistné na veřejné zdravotní pojištění,
- d) příslušnému katastrálnímu úřadu,
- e) obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, v jehož obvodu je nemovitost.

(2) Osobám uvedeným v odstavci 1 písm. a) soud dražební vyhlášku doručí do jejich vlastních rukou.

(3) Soud vyvěsí v den jejího vydání dražební vyhlášku na úřední desce soudu a požádá obecní úřad, v jehož obvodu je nemovitost, aby vyhlášku nebo její podstatný obsah uveřejnil způsobem v místě obvyklým, a příslušný katastrální úřad, aby vyhlášku nebo její podstatný obsah uveřejnil na své úřední desce. Usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí současně sejme z úřední desky soudu.

(4) V odůvodněných případech může soud dražební vyhlášku nebo její podstatný obsah uveřejnit v celostátním nebo místním tisku, popřípadě jiným vhodným způsobem.

(5) Proti dražební vyhlášce mohou podat odvolání jen oprávněný, ti, kdo do řízení přistoupili jako další oprávnění, povinný a osoby, které mají k nemovitosti předkupní právo, věcné právo nebo nájemní právo. Odvolání jen proti výrokům uvedeným v § 336b odst. 2 písm. a), b), f), h) až l) není přípustné.

§ 336d

(1) Dražbu lze uskutečnit v místě, kde se nachází nemovitost, nebo u soudu anebo na jiném vhodném místě.

(2) Dražební jednání soud nařídí nejméně 30 dnů po dni vydání dražební vyhlášky.

§ 336e

(1) Nejnižší podání soud stanoví ve výši dvou třetin výsledné ceny (§ 336a odst. 1 písm. d).

(2) Výši jistoty soud stanoví podle okolností případu, nejvýše však v částce nepřevyšující tři čtvrtiny nejnižšího podání. Jistotu lze zaplatit buď v hotovosti do pokladny soudu nebo platbou na účet soudu; k platbě na účet soudu lze přihlídnout jen tehdy, bylo-li před zahájením dražebního jednání zjištěno, že na účet soudu také došla.

(3) Ten, kdo hodlá uplatnit při dražbě své předkupní právo, musí je soudu prokázat nejpozději před zahájením dražebního jednání. Soud ještě před zahájením vlastní dražby rozhodne, zda předkupní právo je prokázáno; proti tomuto usnesení není odvolání přípustné.

§ 336f

(1) Věřitel, který má proti povinnému pohledávku přiznanou rozhodnutím, smírem nebo jiným titulem uvedeným v § 274 (vymahatelnou pohledávku) anebo pohledávku zajištěnou zástavním právem, může ji do řízení přihlásit nejpozději do zahájení dražebního jednání. Oprávněný a ten, kdo do řízení přistoupil jako další oprávněný, mohou své pohledávky přihlásit, jen jestliže jim byly přiznány rozhodnutím, smírem nebo jiným titulem uvedeným v § 274 po právní moci usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí.

(2) V přihlášce musí být uvedena výše pohledávky a jejího příslušenství, jejíž uspokojení se věřitel povinného domáhá, jinak se k přihlášce nepřihlíží; o tomto následku musí být věřitel poučen v dražební vyhlášce. K přihlášce musí být připojeny listiny prokazující, že jde o vymahatelnou pohledávku nebo o pohledávku zajištěnou zástavním právem, ledaže tyto skutečnosti vyplývají z obsahu spisu.

(3) Opožděné přihlášky soud usnesením odmítne; proti tomuto usnesení není odvolání přípustné.

§ 336g

(1) Nesdělí-li oprávněný nebo ten, kdo do řízení přistoupil jako další oprávněný, anebo věřitel povinného, který podal přihlášku (§ 336f), že žádá zaplacení své pohledávky, je vydražitel oprávněn dluh povinného vůči těmto věřitelům převzít.

(2) Převzetím dluhu podle odstavce 1 nastoupí vydražitel jako dlužník na místo povinného; souhlas věřitele se nevyžaduje.

(3) Je-li pohledávka, do níž nastoupil vydražitel místo povinného jako dlužník, zajištěna zástavním právem k vydražené nemovitosti, působí zástavní právo vůči vydražiteli.

§ 336h

(1) Dražební jednání může řídit jen soudce. Jednotlivé úkony při jednání, jimiž se nerozhoduje, může na základě pověření soudce provést vykonavatel nebo jiný zaměstnanec soudu; řídí se přitom pokyny soudce.

(2) Jako dražitel se může jednání zúčastnit pouze ten, kdo zaplatil do zahájení dražebního jednání jistotu (§ 336e odst. 2).

(3) Fyzická osoba může dražit jen osobně nebo prostřednictvím zástupce, jehož plná moc byla úředně ověřena. Za právnickou osobu, obec, vyšší územně samosprávný celek nebo stát draží osoby uvedené v § 21, 21a a 21b, které své oprávnění musí prokázat listinou, jež byla úředně ověřena, nebo jejich zástupce, jehož plná moc byla úředně ověřena.

(4) Jako dražitelé nesmí vystupovat soudci, zaměstnanci soudů, povinný, manžel povinného, vydražitel uvedený v § 336m odst. 2 a ti, jimž v nabytí věci brání zvláštní předpis.

§ 336i

(1) Bylo-li zjištěno, že byla podána žaloba na vyloučení prodávané nemovitosti z výkonu rozhodnutí (§ 267), soud dražební jednání odročí až do pravomocného rozhodnutí o žalobě.

(2) Po zahájení dražebního jednání soudce nejprve rozhodne, zda je prokázáno předkupní právo (§ 336e odst. 3), a oznámí, kteří věřitelé přihlásili své pohledávky a v jaké výši, kteří věřitelé požádali o zaplacení svých pohledávek a v jaké výši a které pohledávky může vydražitel převzít a jaká je výše těchto pohledávek.

(3) Po provedení úkonů podle odstavce 2 soudce vyzve ty, kdo mohou dražit, aby činili podání.

(4) Dražba se koná, dokud dražitelé činí podání; dražitelé jsou vázáni svými podáními, dokud soud neudělí příklep. Cena vydražené věci není omezena ustanoveními cenových předpisů.

§ 336j

(1) Příklep lze udělit tomu, kdo učinil nejvyšší podání a u něhož jsou splněny další podmínky stanovené zákonem. Učinilo-li více dražitelů stejné nejvyšší podání, udělí soud příklep nejprve tomu, komu svědčí předkupní právo, a poté, nedohodnou-li se jinak dražitelé, kteří učinili stejné nejvyšší podání, dražiteli, který byl určen losem.

(2) Před udělením příklepu se soudce dotáže osob přítomných při dražbě, zda mají námítky proti příklepu; námítky, které podali oprávněný, ten, kdo do řízení přistoupil jako další oprávněný, povinný a dražitel, se uvedou do protokolu.

(3) Shledá-li soud námítky proti příklepu důvodnými, pokračuje se v dražbě vyvoláním předposledního podání; proti tomuto usnesení není odvolání přípustné. V opačném případě soud usnesením udělí příklep.

(4) V usnesení o příklepu soud stanoví lhůtu k zaplacení nejvyššího podání, která počíná dnem právní moci příklepu a nesmí být delší než dva měsíce. Na nejvyšší podání se započte vydražitelem složená jistota.

(5) Dražitelům, kterým nebyl udělen příklep, se vrátí zaplacená jistota po skončení dražebního jednání; jestliže však podali proti příklepu námitky, vrátí se jim po právní moci usnesení o příklepu.

§ 336k

(1) Usnesení o příklepu soud doručí oprávněnému, tomu, kdo do řízení přistoupil jako další oprávněný, povinnému, vydražiteli a dražitelům, kteří proti udělení příklepu vznesli námitky.

(2) Proti usnesení o udělení příklepu mohou podat odvolání jen osoby uvedené v odstavci 1. Do 15 dnů ode dne dražebního jednání mohou podat odvolání též osoby uvedené v § 336c odst. 1 písm. a), kterým nebyla doručena dražební vyhláška, jestliže se z tohoto důvodu nezúčastnily dražebního jednání.

(3) Odvolací soud usnesení o příklepu změní tak, že se příklep neuděluje, jestliže v řízení došlo k takovým vadám, že se odvolatel nemohl zúčastnit dražby, nebo jestliže byl příklep udělen proto, že při nařízení dražebního jednání nebo při provedení dražby došlo k porušení zákona. Ustanovení § 221 se nepoužije.

(4) Usnesení odvolacího soudu se doručí osobám uvedeným v odstavci 1. Bylo-li usnesení o příklepu odvolacím soudem změněno, nařídí soud prvního stupně nové dražební jednání.

§ 336l

(1) Vydražitel je oprávněn převzít vydraženou nemovitost s příslušenstvím dnem následujícím po vydání usnesení o příklepu; o tom je vydražitel povinen vyrozumět soud.

(2) Vydražitel se stává vlastníkem vydražené nemovitosti s příslušenstvím, nabylo-li usnesení o příklepu právní moci a zaplatil-li nejvyšší podání, a to ke dni vydání usnesení o příklepu.

(3) Předkupní právo k vydražené nemovitosti zaniká dnem, kterým se stal vydražitel jejím vlastníkem.

(4) Vydražitel, který se nestal vlastníkem vydražené nemovitosti, je povinen vrátit ji povinnému, vydat mu užítky a nahradit škodu, kterou mu způsobil při hospodaření s nemovitostí a jejím příslušenstvím.

§ 336m

(1) Nebylo-li při dražbě učiněno ani nejnižší podání, soud dražební jednání skončí. Další dražební jednání soud nařídí na návrh oprávněného nebo toho, kdo do řízení přistoupil jako další oprávněný, který lze podat nejdříve po uplynutí tří měsíců od bezúspěšné dražby; nebyl-li návrh podán do jednoho roku, soud výkon rozhodnutí zastaví.

(2) Nezaplatil-li vydražitel nejvyšší podání ani v dodatečné lhůtě, kterou mu určil soud a která nesmí být delší než jeden měsíc, usnesení o příklepu se marným uplynutím dodatečné lhůty zrušuje a soud nařídí další dražební jednání.

(3) Při dalším dražebním jednání podle odstavců 1 a 2 se nejnižší podání stanoví ve výši poloviny výsledné ceny (§ 336a odst. 1 písm. d); jinak o nařízení a provedení další dražby platí obdobně ustanovení § 336b až 336d, § 336e odst. 2, § 336g, 336h, § 336i odst. 3 a 4, § 336j až 336l.

§ 336n

(1) Vydražitel uvedený v § 336m odst. 2 je povinen nahradit náklady, které státu a účastníkům vznikly v souvislosti s dalším dražebním jednáním, škodu, která vznikla tím, že nezaplatil nejvyšší podání, a, bylo-li při dalším dražebním jednání dosaženo nižší nejvyšší podání, rozdíl na nejvyšším podání. Na tyto závazky se započítá jistota složená vydražitelem; převyšuje-li jistota tyto závazky, zbývající část se vrátí vydražiteli.

(2) O závazcích podle odstavce 1 rozhodne soud po jednání usnesením.

(3) Nepostačuje-li k úhradě závazků podle odstavce 1 složená jistota, podá vykonavatel podle vykonatelného usnesení uvedeného v odstavci 2 k vymožení potřebných částek návrh na nařízení výkonu rozhodnutí proti vydražiteli.

(4) Částky připadající na náhradu nákladů soud vyplatí státu nebo účastníkům, kterým byly přiznány. Ostatní náhrady připadají do rozdělované podstaty.

§ 336o

Zrušen.

§ 336p

Zrušen.

§ 337

(1) Po právní moci usnesení o příklepu a po zaplacení nejvyššího podání vydražitelem nařídí soud jednání o rozvrhu rozdělované podstaty.

(2) K jednání soud předvolá účastníky rozvrhu, kterými jsou oprávněný, ten, kdo do řízení přistoupil jako další oprávněný, povinný, vydražitel, osoby, které podaly přihlášku, ledaže by jejich přihláška byla odmítnuta (§ 336f), a osoby, o nichž je známo, že v jejich prospěch věznou na nemovitosti závady s výjimkou těch, o nichž bylo rozhodnuto, že prodejem v dražbě nezaniknou (§ 336a odst. 1 písm. c).

(3) Předvolání k rozvrhovému jednání se rovněž vyvěsí na úřední desce soudu.

§ 337a

Rozdělovanou podstatu tvoří nejvyšší podání a úroky z něho, popřípadě náhrady, které do podstaty připadají podle § 336n odst. 4, a na tyto náhrady započítaná jistota vydražitele uvedeného v § 336m odst. 2.

§ 337b

(1) Při rozvrhovém jednání se projednají pohledávky, které mohou být uspokojeny z rozdělované podstaty.

(2) Každý z věřitelů, který je přítomen jednání, je povinen vyčíslit svou pohledávku a její příslušenství ke dni rozvrhového jednání a uvést, do jaké skupiny patří, a skutečnosti významné pro její pořadí. Pohledávky ostatních věřitelů a jejich příslušenství vyčíslí ke dni rozvrhového jednání a jejich skupinu a pořadí uvede soud podle údajů obsažených ve spisu. Po skončení rozvrhového jednání nelze

přihlížet k té části pohledávek a jejich příslušenství, která nebyla vyčíslena.

(3) Každý z účastníků rozvrhu může popřít vyčíslené pohledávky co do jejich pravosti, výše, zařazení do skupiny a pořadí. K námitkám osob, které se k rozvrhovému jednání nedostavily, se nepřihlíží, ledaže by byly uplatněny a doloženy před jednáním.

(4) Vydražitel se vyjádří, zda přebírá pohledávky, o nichž věřitelé neprohlásili, že žádají jejich zaplacení (§ 336g). K vyjádření vydražitele učiněnému po skončení rozvrhového jednání se nepřihlíží.

(5) Osoby, kterým svědčí právo z věcného břemene nebo nájemní právo, se vyjádří, zda požadují vyplacení náhrady; jinak se má za to, že souhlasí s vyplacením náhrady vydražiteli. K vyjádření učiněnému po skončení rozvrhového jednání se nepřihlíží.

§ 337c

(1) Podle výsledků rozvrhového jednání se z rozdělované podstaty uspokojují postupně podle těchto skupin:

- a) pohledávky nákladů řízení vzniklých státu v souvislosti s prováděním dražby, nové dražby nebo další dražby,
- b) pohledávky z hypotečních úvěrů sloužící ke krytí jmenovité hodnoty hypotečních zástavních listů,
- c) pohledávka oprávněného, pohledávka toho, kdo do řízení přistoupil jako další oprávněný, pohledávky zajištěné zástavním právem a náhrada za věcná břemena nebo nájemní práva s výjimkou těch, o nichž bylo rozhodnuto, že prodejem nemovitosti v dražbě nezaniknou (§ 336a odst. 1 písm. c),
- d) pohledávky nedoplatků výživného,
- e) pohledávky daní a poplatků, pojistného na veřejné zdravotní pojištění a pojistného na sociální zabezpečení, příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, pokud nebyly uspokojeny podle písmena c),
- f) ostatní pohledávky.

(2) Nelze-li plně uspokojit všechny pohledávky patřící do téže skupiny, uspokojí se podle pořadí; pohledávky patřící do téže skupiny, které mají stejné pořadí, se uspokojí poměrně.

(3) Nesplacené pohledávky zajištěné zástavním právem se považují při rozvrhu za splacené.

(4) Úroky, úroky z prodlení nebo poplatky z prodlení za poslední tři roky před rozvrhovým jednáním, jakož i náhrada nákladů řízení se uspokojují v pořadí jistiny. Nestačí-li rozdělovaná podstata, uhradí se před jistinou.

(5) Pro pořadí je rozhodující

- a) u pohledávky oprávněného den, kdy k soudu výkonu došel jeho návrh na nařízení výkonu rozhodnutí,
- b) u pohledávky toho, jenž do řízení přistoupil jako další oprávněný, den, který se považuje za přistoupení k řízení,
- c) u přihlášené pohledávky den, kdy k soudu došla přihláška,

- d) u pohledávky zajištěné zástavním právem den vzniku zástavního práva,
- e) u náhrad za věcná břemena den vzniku věcného břemene,
- f) u náhrad za nájemní práva den vzniku nájemního práva.

Pořadí pohledávky se stanoví podle toho hlediska, které je pro ni výhodnější.

(6) Po úhradě všech pohledávek, které mají být uspokojeny, se zbytek rozdělované podstaty vyplácí povinnému.

§ 337d

(1) Byly-li v dražbě prodány všechny nemovitosti, na kterých váznou pohledávky zajištěné zástavním právem pro tutéž pohledávku⁸⁹⁾ (dále jen „vespolné zástavní právo“), uhradí se takové pohledávky při rozvrhu jednotlivých rozdělovaných podstat poměrně podle zbytků rozdělovaných podstat, které zbývají u každé jednotlivé nemovitosti po uhrazení předcházejících nároků. Žádá-li věřitel uspokojení v jiném poměru, přikáže se osobám, které by v důsledku toho obdržely z rozdělované podstaty méně, částka, která by připadla na takovou pohledávku až do výše schodku z jednotlivých rozdělovaných podstat.

(2) Nebyly-li v dražbě prodány všechny nemovitosti, na nichž váznou pohledávky zajištěné vespolným zástavním právem, použije se za základ výpočtu úhrady hodnota všech nemovitostí zjištěná podle zvláštního předpisu.⁹²⁾ Částky, o které by byli věřitelé s pozdějším pořadím zkráceni tím, že věřitel pohledávky zajištěné vespolným zástavním právem dostal více, než kolik by na něj připadlo z výtěžku prodané nemovitosti, zajistí se na jejich návrh zástavním právem na neprodaných nemovitostech v pořadí, které příslušelo uspokojenému věřiteli.

(3) Ustanovení odstavců 1 a 2 se použije přiměřeně i na pohledávky, které zatěžují podíly několika spoluvlastníků téže nemovitosti.

§ 337e

(1) V rozvrhovém usnesení soud rozhodne též o pohledávkách, které byly při rozvrhovém jednání popřeny co do pravosti, výše, zařazení do skupiny nebo pořadí, jestliže lze o nich rozhodnout bez provádění důkazů; to neplatí u pohledávek, na které ani zčásti podle skupin nebo podle pořadí nepřipadá úhrada z rozdělované podstaty.

(2) Ty, o jejichž námitkách nemohlo být rozhodnuto podle odstavce 1, soud vyzve, aby do třiceti dnů od právní moci rozvrhového usnesení podali návrh podle § 267a odst. 1, jestliže na sporné pohledávky připadá alespoň zčásti úhrada z rozdělované podstaty; o částce připadající na sporné pohledávky soud rozhodne, že bude projednána při dalším rozvrhovém jednání.

(3) K námitkám, které nebyly včas uplatněny podle odstavce 2, se nepřihlíží; o tomto následku musí být ti, kdo byli vyzváni podat návrh podle § 267a odst. 1, poučeni.

(4) V návrhu podle § 267a odst. 1 mohou být uplatněny jen skutečnosti, které byly uvedeny při rozvrhovém jednání.

§ 337f

(1) Po právní moci rozhodnutí o návrhu podle § 267a odst. 1 soud nařídí jednání o rozvrhu zbytku rozdělované podstaty.

(2) K tomuto jednání soud nepředvolá účastníky rozvrhu, jejichž pohledávky byly podle předchozího rozvrhového usnesení zcela uspokojeny. Při rozvrhu zbytku rozdělované podstaty se jinak postupuje obdobně podle § 337 odst. 2 a 3, § 337a, 337c a 337d.

§ 337g

(1) V rozvrhovém usnesení soud přizná pohledávky jejich věřitelům; úhrada pohledávek, které vydražitel převzal (§ 336g, § 337b odst. 4), se přizná vydražiteli.

(2) Náhradu za věcné břemeno nebo nájemní právo soud přizná vydražiteli, jestliže s tím souhlasí osoba, které svědčí právo z tohoto věcného břemene nebo nájemní právo (§ 337b odst. 5).

(3) Přiznané částky soud vyplatí po právní moci rozvrhového usnesení.

§ 337h

(1) Dnem právní moci rozvrhového usnesení zanikají zástavní práva váznoucí na nemovitosti; ustanovení § 336g odst. 3 tím není dotčeno.

(2) Dnem právní moci rozvrhového usnesení zanikají věcná břemena a nájemní práva na nemovitosti váznoucí; to neplatí u věcných břemen a nájemních práv, o nichž bylo rozhodnuto, že nezaniknou (§ 336a odst. 1 písm. c), a u věcných břemen a nájemních práv, za něž byla poskytnuta vydražiteli náhrada (§ 337g odst. 2).

(3) Po právní moci rozvrhového usnesení soud vyrozumí příslušný katastrální úřad o tom, zda zástavní práva váznoucí na nemovitosti zanikla nebo zda působí proti vydražiteli, jakož i o tom, jaká věcná břemena zanikla a jaká i nadále nemovitost zatěžují.

(4) Byl-li výkon rozhodnutí zastaven, soud o tom vyrozumí po právní moci usnesení příslušný katastrální úřad.

Prodej spoluvlastnického podílu

§ 338

(1) Na výkon rozhodnutí prodejem spoluvlastnického podílu se užijí ustanovení o výkonu rozhodnutí prodejem movitých věcí a nemovitostí, nestanoví-li zákon jinak.

(2) Jde-li o prodej spoluvlastnického podílu k movité věci, soud doručí spoluvlastníku povinného usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí při provedení soupisu, popřípadě po soupisu nebo poté, co zjistí, že věc je ve spoluvlastnictví, a oznámí mu dražební rok. Spoluvlastník povinného je povinen umožnit soupis věci ve spoluvlastnictví; povinnosti uložené povinnému v § 325b a 326b platí i pro něj. Zúčastní-li se spoluvlastník povinného dražby a učiní-li s jinými dražiteli stejné nejvyšší podání, udělí se mu příklep; ustanovení § 329 odst. 2 věty druhé se nepoužije.

(3) Jde-li o prodej spoluvlastnického podílu k nemovitosti, soud doručí spoluvlastníku povinného pravomocné usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí a dražební vyhlášku; spoluvlastník povinného může podat za podmínek uvedených v § 336c odst. 5 odvolání proti dražební vyhlášce. Zúčastní-li se spoluvlastník povinného dražby a učiní-li s jinými dražiteli stejné nejvyšší podání, udělí se mu příklep; ustanovení § 336j odst. 1 věty druhé se nepoužije. Spoluvlastník povinného je oprávněn podat za podmínek uvedených v § 336k odst. 2 větě druhé odvolání proti usnesení o příklepu.

Prodej zástavy

§ 338a

(1) Na výkon rozhodnutí prodejem zastavených movitých věcí a nemovitostí se užití ustanovení o výkonu rozhodnutí prodejem movitých věcí a nemovitostí, nestanoví-li zákon jinak.

(2) Výkon rozhodnutí prodejem movitých věcí lze nařídít jen prodejem v rozhodnutí označené zástavy. Má-li zástavu u sebe zástavní věřitel nebo jiná osoba, které byla podle zástavní smlouvy odevzdána, jsou tyto osoby povinny umožnit soupis této věci a její ocenění a věc vydat soudu k dražbě; ustanovení § 325b a 326b pro ně platí obdobně.

(3) Při výkonu rozhodnutí prodejem nemovitostí se nepoužijí ustanovení § 335 odst. 2 a 3, ledaže jde o návrh dalšího oprávněného z usnesení o nařízení prodeje zástavy, a ustanovení § 336f, ledaže by věřitel přihlásil pohledávku zajištěnou prodávanou zástavou.

Hlava pátá

Zřízení soudcovského zástavního práva na nemovitostech

§ 338b

(1) Výkon rozhodnutí zřízením soudcovského zástavního práva na nemovitosti může být nařízen, jen když oprávněný přesně označí nemovitost, k níž má být zástavní právo zřízeno, a jestliže listinami vydanými nebo ověřenými státními orgány nebo notářem⁷⁶⁾ doloží, že nemovitost je ve vlastnictví povinného. O tom, že byl podán návrh na nařízení výkonu rozhodnutí zřízením soudcovského zástavního práva na nemovitosti, soud vyrozumí příslušný katastrální úřad.

(2) Pro nařízení výkonu rozhodnutí zřízením soudcovského zástavního práva je rozhodující stav v době zahájení řízení.

§ 338c

(1) Nařízení výkonu rozhodnutí zřízením soudcovského zástavního práva se vztahuje na nemovitost se všemi jejími součástmi a příslušenstvím.

(2) Zřízení soudcovského zástavního práva se zaznamenává podle zvláštních předpisů do katastru nemovitostí.

§ 338d

(1) Pro pořadí soudcovského zástavního práva k nemovitosti je rozhodující den, v němž k soudu došel návrh na zřízení soudcovského zástavního práva; došlo-li několik návrhů ve stejný den, mají zástavní práva stejné pořadí. Bylo-li však pro vymáhanou pohledávku již dříve zřízeno zákonné nebo smluvní zástavní právo, řídí se pořadí soudcovského zástavního práva pořadím tohoto zástavního práva.

(2) Pro pohledávky, pro něž bylo zřízeno soudcovské zástavní právo, lze vést výkon rozhodnutí prodejem nemovitosti přímo i proti každému pozdějšímu vlastníku nemovitosti, který ji nabyt smluvně.

§ 338e

(1) Při výkonu rozhodnutí zřízením soudcovského zástavního práva k nemovitosti se nepoužijí ustanovení § 263 až 266, § 267a a § 268 odst. 1 písm. e). Ustanovení § 268 odst. 1 písm. g) lze použít jen tehdy, zaniklo-li právo rozhodnutím přiznané před podáním návrhu na nařízení tohoto výkonu rozhodnutí.

(2) Byl-li výkon rozhodnutí zřízením soudcovského zástavního práva pravomocně zastaven, zástavní právo tím od počátku zaniká. V případě, že byl pravomocně zastaven jen částečně, platí, že byl od počátku nařízen pro pohledávku jen v takové výši, kolik činí po zastavení výkonu rozhodnutí.

(3) Usnesení o zastavení nebo o částečném zastavení výkonu rozhodnutí soud zašle po právní moci příslušnému katastrálnímu úřadu.

Hlava šestá

Prodej podniku

Nařízení výkonu rozhodnutí

§ 338f

(1) Výkon rozhodnutí prodejem podniku⁹³⁾ může být nařízen, jen když oprávněný označí podnik, jehož prodej navrhuje, a jestliže doloží, že podnik je majetkem povinného.

(2) Návrh dalšího oprávněného na nařízení výkonu rozhodnutí prodejem téhož podniku podaný u příslušného soudu dříve, než soud pravomocně rozhodl o nařízení výkonu rozhodnutí, se považuje za přistoupení k řízení, a to ode dne podání návrhu. Návrh dalšího oprávněného, který byl podán u nepříslušného soudu, soud postoupí bez rozhodnutí příslušnému soudu; v takovém případě se návrh považuje za přistoupení k řízení ode dne, kdy návrh došel příslušnému soudu. Další oprávněný musí přijmout stav řízení, v němž je při jeho přistoupení.

(3) Oprávněný může vzít zpět svůj návrh až do právní moci usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí. Soud však řízení zastaví jen tehdy, souhlasí-li s tím všichni oprávnění, kteří přistoupili do řízení.

§ 338g

(1) Pro nařízení výkonu rozhodnutí prodejem podniku je rozhodující stav v době zahájení řízení.

(2) Nařízení výkonu rozhodnutí se vztahuje na věci, práva a jiné majetkové hodnoty, které slouží k provozování podniku nebo vzhledem ke své povaze mají tomuto účelu sloužit, a to podle stavu, jaký tu je v době příklepu.

(3) Výkonem rozhodnutí nemůže být postižen podnik, jedná-li se o banku.

§ 338h

(1) V usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí soud ustanoví správce podniku (dále jen „správce“) a povinnému

- a) zakáže, aby po doručení usnesení podnik nebo část podniku převedl na někoho jiného;
- b) uloží, aby soudu do 15 dnů od doručení usnesení oznámil, zda a kdo má k podniku, k jeho části nebo k věcem, právům nebo jiným hodnotám patřícím k podniku předkupní právo, s poučením, že

při neoznámení povinný odpovídá za škodu tím způsobenou;

- c) zakáže, aby po doručení usnesení věci, práva a jiné majetkové hodnoty, které slouží k provozování podniku nebo vzhledem ke své povaze mají tomuto účelu sloužit, převedl na jiného, zatížil je nebo s nimi jinak nakládal bez souhlasu správce;
- d) přikáže, aby správci umožnil kdykoliv nahlížet do účetní evidence a dalších písemností týkajících se podniku a bez omezení vstupovat do všech prostor podniku.

(2) Usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí doručí soud oprávněnému, těm, kdo přistoupili do řízení jako další oprávnění, povinnému, manželu povinného, správci a příslušnému rejstříkovému soudu nebo orgánu, který vede jiný rejstřík, v němž je povinný zapsán.

(3) Po právní moci soud doručí usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí osobám, o nichž je známo, že mají k podniku nebo k jednotlivým věcem, právům a jiným majetkovým hodnotám, které slouží k provozování podniku nebo vzhledem ke své povaze mají tomuto účelu sloužit, předkupní, zástavní nebo zadržovací právo, osobám, kterým práva patřící k podniku byla postoupena k zajištění pohledávky věřitele povinného⁸³⁾ nebo byla převedena k zajištění závazku povinného ve prospěch jeho věřitele,⁸⁴⁾ a finančnímu a obecnímu úřadu, v jejichž obvodu je podnik a v jejichž obvodu má povinný své bydliště (sídlo, místo podnikání). Po právní moci se usnesení též vyvěsí na úřední desce soudu. O tom, že usnesení nabylo právní moci, soud vyrozumí příslušný rejstříkový soud nebo orgán, který vede jiný rejstřík, v němž je povinný zapsán.

Správce podniku

§ 338i

(1) Správcem soud ustanoví osobu zapsanou podle zvláštních předpisů v seznamu správců konkursní podstaty.⁹⁴⁾ Výjimečně může soud správcem ustanovit i osobu do tohoto seznamu nezapsanou, splňuje-li podmínky pro zapsání do seznamu, jestliže s ustanovením správcem souhlasí.

(2) Při výběru osoby správce soud přihlíží zejména k tomu, zda má správce s ohledem na povahu podniku potřebné předpoklady k řádnému výkonu správy. Osoby zapsané do seznamu správců konkursní podstaty mohou funkci správce odmítnout jen z důležitých důvodů, které posoudí soud.

(3) Správce je povinen vykonávat svou funkci s odbornou péčí a odpovídá za škodu, kterou způsobil zaviněným porušením svých povinností, které mu ukládá zákon nebo které mu uložil soud.

(4) Správce má nárok na odměnu a na náhradu hotových výdajů.

(5) Na úhradu hotových výdajů, vynakládaných zejména v souvislosti s přibráním znalce, soud poskytne správci na jeho žádost zálohu. Hotové výdaje hrazené z této zálohy se považují za náklady prodeje.

§ 338j

(1) Správce je z výkonu své funkce vyloučen, jestliže se zřetelem na jeho poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je tu důvod pochybovat o jeho nepodjatosti.

(2) O tom, zda je správce vyloučen, rozhodne soud; před rozhodnutím si zpravidla vyžádá vyjádření správce. Proti jeho usnesení není přípustný opravný prostředek.

(3) Rozhodne-li soud, že správce je ze své funkce vyloučen, současně jej zproští funkce a ustanoví nového správce.

§ 338k

(1) Správce při výkonu své funkce postupuje podle zákona a dalších právních předpisů a podle pokynů soudu; dbá, aby po nařízení výkonu rozhodnutí nedošlo bezdůvodně ke zmenšení majetku prodávajícího podniku, popřípadě aby se majetek podniku očekávaným způsobem zvýšil. K řádnému zajištění majetku podniku činí vhodná opatření, zejména vyrozumí peněžní ústav, že s prostředky na účtu povinného, které slouží k provozování podniku, může povinný nakládat jen s jeho souhlasem. Vyžadují-li to okolnosti případu, může správce vyzvat dlužníky povinného, aby plnění svých peněžitých dluhů skládali na účet povinného, který za tím účelem zřídil. Zjistí-li správce, že součástí podniku je nemovitost, vyrozumí bez zbytečného odkladu příslušný katastrální úřad, že byl nařízen výkon rozhodnutí prodejem podniku a že povinný nesmí bez jeho souhlasu nemovitost převést na jiného, zatížit ji nebo s ní jinak nakládat.

(2) Souhlas správce s úkony povinného musí být udělen písemně; u písemných úkonů musí být obsažen na téže listině. Právní úkony povinného, které učinil bez souhlasu správce, jsou neplatné.

(3) Vyzve-li správce dlužníka povinného, aby plnění svého peněžitého dluhu skládal na určitý účet, nesmí dlužník po doručení výzvy dluh plnit jinak. Nesplní-li dlužník povinného dluh v souladu s výzvou správce, je správce oprávněn domáhat se jako zástupce povinného řádného splnění dluhu.

(4) Neučiní-li povinný řádně a včas úkony potřebné k odvrácení hrozící škody na majetku podniku, je povinen tyto úkony provést správce jako zástupce povinného.

(5) Odmítne-li správce udělit povinnému souhlas k úkonu potřebnému k řádnému provozování podniku, může povinný soudu navrhnout, aby svým usnesením souhlas správce nahradil. Soud o návrhu rozhodne po slyšení správce a povinného; proti jeho usnesení není odvolání přípustné.

(6) Ve sporech a v jiných řízeních, v nichž je povinný účastníkem a které se týkají podniku, je správce oprávněn povinného zastupovat i bez jeho souhlasu; má přitom obdobné postavení jako zástupce účastníka na základě procesní plné moci (§ 28a odst. 1). Po dobu, po kterou správce podniku zastupuje povinného, nesmí jiné osoby povinného zastupovat nebo za něj jednat.

Dohled soudu

§ 338l

(1) Soud dohlíží, jak správce plní své povinnosti uložené mu zákonem a dalšími právními předpisy nebo soudem. Při výkonu dohlédací činnosti je soud oprávněn vyžádat si od správce zprávu o jeho činnosti, nahlížet do listin správce a povinného a provádět potřebná šetření. Zjistí-li v činnosti správce nedostatky, uloží správci, aby je odstranil; proti tomuto usnesení není odvolání přípustné.

(2) K přibrání znalce správcem (§ 338m odst. 1 písm. c) není třeba souhlasu soudu.

(3) Za porušení povinností při výkonu funkce může soud uložit správci pořádkovou pokutu; postupuje přitom obdobně podle § 53.

(4) Neplní-li správce řádně své povinnosti nebo z jiných vážných důvodů, může soud na návrh některého z účastníků nebo správce anebo i bez návrhu zprostit správce funkce. Zprostit-li soud správce funkce, ustanoví současně jiného správce. Správce, který byl funkce zproštěn, je povinen řádně předat funkci novému správci a poskytnout mu všechny potřebné informace a doklady.

Cena podniku

§ 338m

(1) Po právní moci usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí soud správci uloží, aby

- a) zjistil na základě údajů v účetní evidenci o podniku, jaké věci, práva a jiné majetkové hodnoty a jaké závazky slouží k provozování podniku nebo vzhledem ke své povaze mají tomuto účelu sloužit; neumožní-li povinný správci řádně nahlédnout do účetní evidence, zjedná soud správci na jeho návrh přístup k této evidenci, a to v odůvodněných případech i za součinnosti orgánů justiční stráže nebo Policie České republiky,
- b) provedl soupis věcí, práv a jiných majetkových hodnot a závazků, o nichž se mu podařilo za součinnosti s povinným zjistit, že slouží k provozování podniku nebo vzhledem ke své povaze mají tomuto účelu sloužit, není-li možné potřebné údaje zjistit postupem podle písmena a),
- c) na základě zjištění podle písmena a) nebo podle písmena b) anebo jiných (dalších) rozhodných hledisek, popřípadě též na základě ocenění znalce, kterého si přibral, protože cenu nebylo možné stanovit jinak, podal soudu zprávu o ceně podniku.

(2) Nestanoví-li tento zákon jinak, postupuje se při oceňování podle zvláštního předpisu.⁹²⁾

(3) Nestanoví-li soud jinak, správce ve zprávě o ceně podniku uvede

- a) jaké věci, práva a jiné majetkové hodnoty patří k podniku a jakou mají cenu,
- b) kolik činí v podniku peněžní prostředky v hotovosti a uložené na účtu u peněžního ústavu v měně České republiky,
- c) jaké závazky patří k podniku a jakou mají cenu,
- d) jaké peněžité závazky patří k podniku a kolik činí celkem,
- e) kolik činí čisté jmění podniku.

(4) Stejnopis zprávy správce o ceně podniku soud doručí oprávněnému, těm, kdo do řízení přistoupili jako další oprávnění, a povinnému a umožní jim, aby se k obsahu zprávy v přiměřené lhůtě vyjádřili. K námitkám povinného týkajících se soupisu věcí, práv a jiných majetkových hodnot, který správci neposkytl součinnost podle odstavce 1 písm. b), se nepřihlíží.

(5) Soud může správci uložit, aby zprávu doplnil nebo aby podal soudu potřebná vysvětlení. K objasnění rozhodných skutečností může též provést potřebná šetření.

§ 338n

(1) Podle obsahu zprávy správce o ceně podniku, popřípadě zjištění podle § 338m odst. 5 soud určí

- a) cenu věcí, práv a jiných majetkových hodnot patřících k podniku,
- b) výši peněžních prostředků v hotovosti a uložených na účtu u peněžního ústavu v měně České republiky, patřících k podniku,
- c) cenu všech závazků patřících k podniku,
- d) výši peněžitých závazků patřících k podniku,

e) zjištěnou cenu podniku.

(2) Zjištěnou cenu podniku soud určí ve výši čistého jmění podniku; k prostředkům uvedeným v odstavci 1 písm. b) se při tom nepřihlíží.

(3) Neprovádí-li se dokazování nebo souhlasí-li s tím osoby uvedené v § 338m odst. 4, není třeba nařizovat jednání.

(4) Usnesení podle odstavce 1 soud doručí oprávněnému, těm, kdo do řízení přistoupili jako další oprávnění, a povinnému.

(5) Po právní moci usnesení podle odstavce 1 má každý právo nahlédnout do zprávy o ceně podniku.

(6) Zjistí-li soud, že cena věcí, práv a jiných majetkových hodnot patřících k podniku spolu s prostředky uvedenými v odstavci 1 písm. b) nepřesahuje výši splatných peněžitých závazků patřících k podniku, pohledávek oprávněného a těch, kdo do řízení přistoupili jako další oprávnění, které nepatří k podniku, a předpokládané náklady prodeje, odměnu správce a náhradu jeho hotových výdajů, anebo že ji přesahuje jen nepatrně, výkon rozhodnutí zastaví.

Dražební vyhláška

§ 338o

(1) Po právní moci usnesení o ceně soud nařídí, nebyl-li výkon rozhodnutí pravomocně zastaven, dražební jednání (dražbu).

(2) Ve výroku usnesení o nařízení dražebního jednání (dražební vyhláše) soud uvede

- a) čas a místo dražebního jednání (§ 338q),
- b) označení prodáváného podniku,
- c) údaje uvedené v § 338n odst. 1,
- d) výši nejnižšího podání (§ 338r odst. 1),
- e) výši jistoty a způsob jejího zaplacení (§ 338r odst. 2),
- f) upozornění, že cena věcí, práv a jiných majetkových hodnot patřících k podniku, výše peněžních prostředků v hotovosti a uložených na účtu u peněžního ústavu v měně České republiky, patřících k podniku, cena závazků patřících k podniku, výše peněžitých závazků patřících k podniku, zjištěná cena podniku a výše nejnižšího podání mohou být změněny s přihlédnutím ke zvýšení nebo snížení jmění podniku, k němuž dojde do dražebního jednání (§ 338t odst. 1),
- g) předpoklady, za kterých vydražitel může převzít vydražený podnik a za kterých vydražený podnik přejde do jeho majetku (§ 338z odst. 1 a 2),
- h) upozornění, že při rozvrhu podstaty se mohou oprávněný, ti, kdo do řízení přistoupili jako další oprávnění, a další věřitelé povinného domáhat uspokojení jiných vymahatelných pohledávek nebo pohledávek zajištěných zástavním právem, zadržovacím právem, postoupením pohledávky⁸³⁾ nebo převodem práva,⁸⁴⁾ než pro které byl nařízen výkon rozhodnutí, jestliže patří k podniku, jestliže je přihlásí nejpozději do 5 dnů přede dnem dražebního jednání, jestliže v přihlášce uvedou výši pohledávky a jejího příslušenství a prokáží-li je příslušnými listinami, a poučení, že k přihláškám,

v nichž výše pohledávky nebo jejího příslušenství nebude uvedena, se nepřihlíží (§ 338s a § 338zn odst. 2),

- i) upozornění, že závazky patřící k podniku, které nebudou při výkonu rozhodnutí uspokojeny, přecházejí na vydražitele (§ 338zk),
- j) výzvu, aby každý, kdo má právo, které nepřipouští dražbu (§ 267), je uplatnil u soudu a aby takové uplatnění práva prokázal nejpozději před zahájením dražebního jednání, s upozorněním, že jinak k jeho právu nebude při provedení výkonu rozhodnutí přihlíženo,
- k) upozornění, že osoby, které mají k podniku, k jeho části nebo k věcem, právům a jiným majetkovým hodnotám, které slouží k provozování podniku nebo vzhledem ke své povaze mají tomuto účelu sloužit, předkupní právo, je mohou uplatnit jen v dražbě jako dražitelé a že udělením příklepu předkupní právo zaniká,
- l) upozornění, kde a kdy je možné nahlédnout do zprávy o ceně podniku (§ 338n odst. 5).

§ 338p

(1) Dražební vyhlášku soud doručí:

- a) oprávněnému, těm, kdo do řízení přistoupili jako další oprávnění, povinnému, manželu povinného, osobám, o nichž je mu známo, že mají k podniku nebo k věcem, právům a jiným majetkovým hodnotám, které slouží k provozování podniku nebo vzhledem ke své povaze mají tomuto účelu sloužit, předkupní právo nebo zástavní právo anebo zadržovací právo, osobám, kterým práva patřící k podniku byla postoupena k zajištění pohledávky věřitele povinného⁸³⁾ nebo byla převedena k zajištění závazku povinného ve prospěch jeho věřitele,⁸⁴⁾ osobám, které již přihlásily své vymahatelné pohledávky nebo pohledávky zajištěné zástavním právem, zadržovacím právem, postoupením pohledávky nebo převodem práva, jež patří k podniku, a příslušnými listinami je prokázaly, a osobám uvedeným v § 338zn odst. 1,
- b) finančnímu úřadu a obecnímu úřadu, v jejichž obvodu je podnik a v jejichž obvodu má povinný své bydliště (sídlo, místo podnikání),
- c) těm, kdo vybírají pojistné na sociální zabezpečení, příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a pojistné na veřejné zdravotní pojištění,
- d) obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, v jehož obvodu je podnik.

(2) Osobám uvedeným v odstavci 1 písm. a) soud dražební vyhlášku doručí do jejich vlastních rukou.

(3) Soud vyvěsí v den jejího vydání dražební vyhlášku na úřední desce soudu a požádá obecní úřad, v jehož obvodu je podnik, aby vyhlášku nebo její podstatný obsah uveřejnil způsobem v místě obvyklým. Usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí současně sejme z úřední desky soudu.

(4) V odůvodněných případech může soud dražební vyhlášku nebo její podstatný obsah uveřejnit v celostátním nebo místním tisku, popřípadě jiným vhodným způsobem.

(5) Proti dražební vyhlášce mohou podat odvolání jen oprávněný, ti, kdo do řízení přistoupili jako další oprávnění, povinný a osoby, které mají k podniku nebo k věcem, právům a jiným majetkovým hodnotám, které slouží k provozování podniku nebo vzhledem ke své povaze mají tomuto účelu sloužit, předkupní právo. Odvolání jen proti výrokům uvedeným v § 338o odst. 2 písm. a), b), f) až l) není přípustné.

§ 338q

(1) Dražbu lze uskutečnit v místě, kde se nachází podnik, nebo u soudu anebo na jiném vhodném místě.

(2) Dražební jednání soud nařídí nejméně 30 dnů po dni vydání dražební vyhlášky.

§ 338r

(1) Nejnižší podání soud stanoví ve výši poloviny ceny věcí, práv a jiných majetkových hodnot patřících k podniku (§ 338n odst. 1 písm. a), nejvýše však ve výši dvou třetin zjištěné ceny podniku (§ 338n odst. 1 písm. e).

(2) Výši jistoty soud stanoví podle okolností případu, nejvýše však v částce nepřevyšující tři čtvrtiny nejnižšího podání. Jistotu lze zaplatit buď v hotovosti do pokladny soudu nebo platbou na účet soudu; k platbě na účet soudu lze přihlédnout jen tehdy, bylo-li před zahájením dražebního jednání zjištěno, že na účet soudu také došla.

(3) Ten, kdo hodlá uplatnit při dražbě své předkupní právo, musí je soudu prokázat nejpozději před zahájením dražebního jednání.

§ 338s

(1) Věřitel, který má proti povinnému pohledávku přiznanou rozhodnutím, smírem nebo jiným titulem uvedeným v § 274 (vymahatelnou pohledávku) anebo pohledávku zajištěnou zástavním právem, zadržovacím právem, postoupením pohledávky⁸³⁾ nebo převodem práva,⁸⁴⁾ která patří k podniku, může ji u soudu přihlásit nejpozději do 5 dnů přede dnem dražebního jednání. Oprávněný nebo ten, kdo do řízení přistoupil jako další oprávněný, mohou své pohledávky přihlásit, jen jestliže jim byly přiznány rozhodnutím, smírem nebo jiným titulem uvedeným v § 274 po právní moci usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí.

(2) V přihlášce musí být uvedena výše pohledávky a jejího příslušenství, jejíž uspokojení se věřitel povinného domáhá, jinak se k přihlášce nepřihlíží; o tomto následku musí být věřitel poučen v dražební vyhlášce. K přihlášce musí být připojeny listiny prokazující, že jde o vymahatelnou pohledávku nebo o pohledávku zajištěnou zástavním právem, zadržovacím právem, postoupením pohledávky⁸³⁾ nebo převodem práva⁸⁴⁾ a že patří k podniku, ledaže tyto skutečnosti vyplývají z obsahu spisu.

(3) Opožděné přihlášky a přihlášky pohledávek, které nepatří k podniku, soud usnesením odmítne; proti tomuto usnesení není odvolání přípustné.

§ 338t

(1) Po vydání dražební vyhlášky soud správci uloží, aby mu podal před zahájením dražebního jednání zprávu, zda došlo oproti stavu, který byl rozhodný pro usnesení podle § 338n odst. 1, ke změně v okolnostech podle § 338m odst. 3, popřípadě jak se tyto okolnosti změnily.

(2) Nepodá-li správce soudu řádně a včas zprávu podle odstavce 1, soud mu uloží, aby státu nahradil náklady zmařené dražby, a na návrh účastníků dražby, aby jim nahradil náklady, které jim v souvislosti s účastí na této dražbě vznikly. O tomto následku musí být správce poučen.

Dražební jednání

§ 338u

(1) Dražební jednání může řídit jen soudce. Jednotlivé úkony při jednání, jimiž se nerozhoduje, může na základě pověření soudce provést vykonavatel nebo jiný zaměstnanec soudu; řídí se přitom pokyny soudce.

(2) Jako dražitel se může jednání zúčastnit pouze ten, kdo zaplatil do zahájení dražebního jednání jistotu (§ 338r odst. 2).

(3) Jako dražitelé nesmí vystupovat soudci, zaměstnanci soudů, povinný, manžel povinného, správce, vydražitel uvedený v § 338za odst. 2 a ti, jimž v nabytí podniku brání zvláštní předpis.

(4) Ustanovení § 336h odst. 3 platí obdobně.

§ 338v

(1) Bylo-li zjištěno, že byl podán návrh na vyloučení prodávaného podniku nebo jeho části z výkonu rozhodnutí (§ 267 odst. 1), soud dražební jednání odročí až do pravomocného rozhodnutí o návrhu.

(2) Byl-li podán návrh na vyloučení jednotlivých věcí, práv nebo jiných majetkových hodnot patřících k podniku, soud podle okolností případu posoudí, zda je třeba jednání odročit až do pravomocného rozhodnutí o návrhu nebo zda přistoupí k dražbě. V případě, že přistoupí k dražbě, soud upozorní dražitele na sporné věci, práva nebo jiné majetkové hodnoty.

(3) Nepodal-li správce do zahájení dražebního jednání zprávu podle § 338t odst. 1, rozhodne soud o nárocích podle § 338t odst. 2 a dražební jednání odročí. Při nařízení nového dražebního jednání znovu postupuje podle § 338o až 338t.

§ 338w

(1) Po zahájení dražebního jednání soudce

- a) rozhodne, zda je prokázáno předkupní právo (§ 338r odst. 3),
- b) na základě zprávy správce podle § 338t odst. 1 usnesením určí novou cenu věcí, práv a jiných majetkových hodnot patřících k podniku, výši peněžních prostředků v hotovosti a uložených na účtu u peněžního ústavu v měně České republiky, patřících k podniku, cenu závazků patřících k podniku, výši peněžitých závazků patřících k podniku a výslednou cenu podniku,
- c) stanoví, kolik činí nejnižší podání,
- d) oznámí, kteří věřitelé přihlásili své pohledávky a v jaké výši, popřípadě kteří věřitelé mají právo na uspokojení svých pohledávek podle § 338zn odst. 1.

(2) Proti usnesením podle odstavce 1 písm. a), b) a c) není odvolání přípustné.

(3) Zjistí-li soud, že cena věcí, práv a jiných majetkových hodnot patřících k podniku spolu s prostředky uvedenými v § 338n odst. 1 písm. b) nepřesahuje výši splatných peněžitých závazků patřících k podniku, pohledávek oprávněného, těch, kdo do řízení přistoupili jako další oprávnění, a dalších přihlášených věřitelů, které nepatří k podniku, a předpokládané náklady prodeje, odměnu správce a náhradu jeho hotových výdajů, anebo že ji přesahuje jen nepatrně, výkon rozhodnutí zastaví.

(4) Nebude-li výkon rozhodnutí zastaven, soudce po provedení úkonů podle odstavce 1 vyzve ty,

kdo mohou dražit, aby činili podání.

(5) Dražba se koná, dokud dražitelé činí podání; dražitelé jsou vázáni svými podáními, dokud soud neudělí příklep. Cena vydraženého podniku není omezena ustanoveními cenových předpisů.

§ 338x

(1) Příklep lze udělit tomu, kdo učinil nejvyšší podání a u něhož jsou splněny další podmínky stanovené zákonem. Učinilo-li více dražitelů stejné nejvyšší podání, udělí soud příklep nejprve tomu, komu svědčí předkupní právo k podniku, pak tomu, komu svědčí předkupní právo k části podniku nebo k jednotlivým věcem, právům nebo jiným majetkovým hodnotám, které patří k podniku, a poté, nedohodnou-li se jinak dražitelé, kteří učinili stejné nejvyšší podání, dražiteli, který byl určen losem.

(2) Před udělením příklepu se soudce dotáže osob přítomných při dražbě, zda mají námítky proti příklepu; námítky, které podali oprávněný, ten, kdo do řízení přistoupil jako další oprávněný, povinný a dražitel, se uvedou do protokolu.

(3) Jestliže soud neudělí se zřetelem na vznesené námítky příklep, pokračuje se v dražbě vyvoláním předposledního podání; proti tomuto usnesení není odvolání přípustné. V opačném případě soud usnesením udělí příklep.

(4) V usnesení o příklepu soud stanoví lhůtu k zaplacení nejvyššího podání, která počíná dnem právní moci příklepu a nesmí být delší než dva měsíce. Na nejvyšší podání se započte vydražitelem složená jistota.

(5) Dražitelům, kterým nebyl udělen příklep, se vrátí zaplacená jistota po skončení dražebního jednání; jestliže však podali proti příklepu námítky, vrátí se jim po právní moci usnesení o příklepu.

§ 338y

(1) Usnesení o příklepu soud doručí oprávněnému, tomu, kdo do řízení přistoupil jako další oprávněný, povinnému, manželu povinného, vydražiteli a dražitelům, kteří proti udělení příklepu vznesli námítky.

(2) Proti usnesení o udělení příklepu mohou podat odvolání osoby uvedené v odstavci 1. Do 15 dnů ode dne dražebního jednání mohou podat odvolání též osoby uvedené v § 338p odst. 1 písm. a), kterým nebyla doručena dražební vyhláška, jestliže se z tohoto důvodu nezúčastnily dražebního jednání.

(3) Ustanovení § 336k odst. 3 a 4 platí obdobně.

§ 338z

(1) Vydražitel je oprávněn převzít vydražený podnik již dnem následujícím po vydání usnesení o příklepu. Podnik předá vydražiteli na jeho žádost správce za součinnosti s povinným; o převzetí se sepíše zápis. O předání podniku správce vyrozumí soud.

(2) Vydražený podnik přechází do majetku vydražitele, nabylo-li usnesení o příklepu právní moci a zaplatil-li vydražitel nejvyšší podání, a to ke dni vydání usnesení o příklepu. K témuž dni se vydražitel stává vlastníkem věcí a vstupuje do práv a závazků patřících k podniku.

(3) Předkupní právo k vydraženému podniku, k jeho částem nebo jednotlivým věcem, právům nebo jiným hodnotám zaniká dnem, kterým podnik přešel do majetku vydražitele.

(4) Jestliže vydražený podnik nepřešel do majetku vydražitele, je vydražitel povinen vrátit vydražený podnik povinnému, vydat mu užítky a nahradit škodu, kterou mu způsobil při hospodaření s podnikem.

§ 338za

(1) Nebylo-li při dražbě učiněno ani nejnižší podání, soud dražební jednání skončí. Další dražební jednání soud nařídí na návrh oprávněného nebo toho, kdo do řízení přistoupil jako další oprávněný, který lze podat nejdříve po uplynutí tří měsíců od bezúspěšné dražby; nebyl-li návrh podán do šesti měsíců, soud výkon rozhodnutí zastaví.

(2) Nezaplatil-li vydražitel nejvyšší podání ani v dodatečné lhůtě, kterou mu určil soud a která nesmí být delší než jeden měsíc, usnesení o přiklepu se marným uplynutím dodatečné lhůty zrušuje a soud nařídí další dražební jednání. O povinnostech a závazcích tohoto vydražitele a o rozhodování o nich platí obdobně ustanovení § 336n.

(3) Při dalším dražebním jednání podle odstavců 1 a 2 se nejnižší podání stanoví ve výši čtvrtiny ceny věcí, práv a jiných majetkových hodnot patřících k podniku (§ 338n odst. 1 písm. a), nejvýše však ve výši třetiny zjištěné ceny podniku (§ 338n odst. 1 písm. e); jinak o nařízení a provedení další dražby platí obdobně ustanovení § 338p, 338q, § 338r odst. 2, § 338t, 338u, § 338v odst. 2, § 338w až 338z. Nebyl-li podnik prodán ani při dalším dražebním jednání z důvodu uvedeného v odstavci 1 větě první, soud výkon rozhodnutí zastaví.

Rozvrh

§ 338zb

(1) Po právní moci usnesení o přiklepu a po zaplacení nejvyššího podání vydražitelem nařídí soud jednání o rozvrhu rozdělované podstaty.

(2) K jednání soud předvolá účastníky rozvrhu, kterými jsou oprávněný, ti, kdo do řízení přistoupili jako další oprávnění, povinný, správce, vydražitel, osoby, které podaly přihlášku, ledaže by jejich přihláška byla odmítnuta (§ 338s odst. 3), a osoby uvedené v § 338zn odst. 1.

(3) Předvolání k rozvrhovému jednání se vyvěsí na úřední desce soudu.

§ 338zc

Rozdělovanou podstatu tvoří prostředky uvedené v § 338n odst. 1 písm. b), nejvyšší podání a úroky z něho, popřípadě náhrady, které do podstaty připadají podle § 338za odst. 2 věty druhé, a na tyto náhrady započítaná jistota vydražitele uvedeného v § 338za odst. 2.

§ 338zd

(1) Při rozvrhovém jednání se projednají pohledávky, které mohou být uspokojeny z rozdělované podstaty.

(2) Ustanovení § 337b odst. 2 a 3 platí obdobně; pohledávku vydražitele podle § 338zf však nelze popřít.

§ 338ze

(1) Podle výsledků rozvrhového jednání se z rozdělované podstaty uspokojí postupně podle těchto skupin:

- a) pohledávky nákladů prodeje vzniklých státu v souvislosti s prováděním dražby, nové dražby nebo další dražby a zaplacením zálohy podle § 338i odst. 5,
- b) pohledávka odměny správce a jeho hotových výdajů,
- c) pohledávka vydražitele podle § 338zf,
- d) pohledávky zajištěné zadržovacím právem,
- e) pohledávka oprávněného, pohledávka toho, kdo do řízení přistoupil jako další oprávněný, a pohledávky zajištěné zástavním právem, postoupením pohledávky⁸³⁾ nebo převodem práva,⁸⁴⁾
- f) pohledávky daní a poplatků, pojistného na veřejné zdravotní pojištění a pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, pokud nebyly uspokojeny podle písmena e),
- g) ostatní pohledávky.

(2) Nelze-li plně uspokojit pohledávky patřící do téže skupiny, uspokojí se podle pořadí; pohledávky patřící do téže skupiny, které mají stejné pořadí, se uspokojí poměrně.

(3) Nesplacené pohledávky zajištěné zástavním právem, postoupením pohledávky nebo převodem práva se považují při rozvrhu za splacené.

(4) Úroky, úroky z prodlení nebo poplatky z prodlení za poslední tři roky před rozvrhovým jednáním, jakož i náhrada nákladů řízení se uspokojují v pořadí jistiny. Nestačí-li rozdělovaná podstata, uhradí se před jistinou.

(5) Pro pořadí je rozhodující

- a) u pohledávky oprávněného den, kdy k soudu výkonu došel jeho návrh na nařízení výkonu rozhodnutí,
- b) u pohledávky toho, jenž do řízení přistoupil jako další oprávněný, den, který se považuje za přistoupení k řízení,
- c) u přihlášené pohledávky den, kdy k soudu došla přihláška,
- d) u pohledávky zajištěné zástavním právem, zadržovacím právem, postoupením pohledávky⁸³⁾ nebo převodem práva⁸⁴⁾ den vzniku těchto práv,
- e) u pohledávky věřitele uvedeného v § 338zn den, podle kterého se řídí pořadí pohledávky v řízení o výkon rozhodnutí příkázáním pohledávky nebo prodejem movitých věcí anebo nemovitostí.

Pořadí pohledávky se stanoví podle toho hlediska, které je pro ni výhodnější.

(6) Po úhradě všech pohledávek, které mají být uspokojeny, se zbytek rozdělované podstaty vyplatí povinnému.

(7) Nebyla-li plně uspokojena pohledávka správce podle odstavce 1 písm. b), uloží soud usnesením tuto povinnost povinnému; oprávněný, ti, kdo do řízení přistoupili jako další oprávnění, a věřitelé, kteří přihlásili své pohledávky (§ 338s), za splnění této povinnosti společně a nerozdílně ručí.

§ 338zf

Vydražitel má pohledávku za podstatou, jestliže

- a) výše peněžitých závazků patřících k podniku spolu s pohledávkami oprávněného, těch, kdo do řízení přistoupili jako další oprávnění, a dalších přihlášených věřitelů, které nepatří k podniku a které mají být uhrazeny z podstaty, nepřesahuje rozdělovanou podstatu, a to ve výši tohoto rozdílu, nebo
- b) pohledávky oprávněného, těch, kdo do řízení přistoupili jako další oprávnění, a dalších přihlášených věřitelů, které mají být uspokojeny z podstaty, nepřesahují rozdělovanou podstatu, a to ve výši tohoto rozdílu.

§ 338zg

(1) V rozvrhovém usnesení soud rozhodne též o pohledávkách, které byly při rozvrhovém jednání popřeny co do pravosti, výše, zařazení do skupiny nebo pořadí, jestliže lze o nich rozhodnout bez provádění důkazů; to neplatí u pohledávek, na které ani zčásti podle skupin nebo podle pořadí nepřipadá úhrada z rozdělované podstaty.

(2) Ustanovení § 337e odst. 2, 3 a 4 platí obdobně.

§ 338zh

(1) Po právní moci rozhodnutí o návrhu podle § 267a odst. 1 soud nařídí jednání o rozvrhu zbytku rozdělované podstaty.

(2) K tomuto jednání soud nepředvolá účastníky rozvrhu, jejichž pohledávky byly podle předchozího rozvrhového usnesení zcela uspokojeny. Při rozvrhu zbytku rozdělované podstaty se jinak postupuje obdobně podle § 338zb odst. 2 a 3, § 338zc, 338ze a 338zf.

§ 338zi

(1) V rozvrhovém usnesení soud přiznává pohledávky jejich věřitelům; úhrada odměny a hotových výdajů se poskytne správci a úhrada pohledávky podle § 338zf se poskytne vydražiteli.

(2) Přiznané částky soud vyplatí po právní moci rozvrhového usnesení.

Zpráva o výkonu správy podniku

§ 338zj

(1) Poté, co vydražený podnik přešel do majetku vydražitele a správce mu předal podnik, podá správce soudu konečnou zprávu o výkonu své funkce a vyúčtuje odměnu a hotové výdaje.

(2) Soud zprávu doručí oprávněnému, těm, kdo do řízení přistoupili jako další oprávnění, povinnému, manželu povinného a vydražiteli.

(3) Soud zprávu přezkoumá a rozhodne o jejím schválení při jednání; jednání není třeba nařizovat, jestliže osoby uvedené v odstavci 2 v určené lhůtě nesdělí své námítky proti zprávě.

(4) Po schválení zprávy soud zprostí správce jeho funkce.

Přechod práv a závazků na vydražitele

§ 338zk

(1) Na vydražitele, do jehož majetku přešel vydražený podnik, přechází

- a) věci, práva a jiné majetkové hodnoty, které slouží k provozování podniku nebo vzhledem ke své povaze mají tomuto účelu sloužit;
- b) práva vyplývající z průmyslového nebo jiného duševního vlastnictví týkající se podnikatelské činnosti vydraženého podniku, ledaže by to odporovalo smlouvě o poskytnutí těchto práv nebo jejich povaze;
- c) práva a povinnosti vyplývající z pracovněprávních vztahů zaměstnanců působících ve vydraženém podniku;
- d) závazky patřící k vydraženému podniku, které nebyly uspokojeny při rozvrhu, včetně jejich zajištění.

(2) Přechodem dluhu nebo jiného závazku povinného nastupuje vydražitel jako dlužník na jeho místo; k přechodu závazku se souhlas věřitele nevyžaduje.

(3) Je-li pro nabytí nebo zachování práv uvedených v odstavci 1 písm. b) rozhodné uskutečňování určité podnikatelské činnosti, započítá se do této činnosti vydražitele uskutečněné po příklepu i činnost uskutečněná při provozu podniku před jeho prodejem v dražbě.

(4) Nájemní nebo podnájemní smlouvu na nebytové prostory uzavřenou povinným jako nájemcem nebo jako pronajímatelem může vydražitel vypovědět ve lhůtě stanovené zákonem nebo smlouvou, a to i z jiných důvodů, než stanoví zvláštní zákon⁹⁵⁾ nebo než byly dohodnuty; to platí také v případě, že nájem byl sjednán na dobu určitou. Právo druhé strany na náhradu škody tím vzniklé není dotčeno.

(5) Spolu se závazky, které byly uspokojeny při rozvrhu, zaniká i jejich zajištění.

Oznámení jiným orgánům

§ 338zl

(1) O tom, že vydražený podnik přešel do majetku vydražitele (§ 338z odst. 2), soud vyrozumí příslušný rejstříkový soud nebo orgán, který vede jiný rejstřík, v němž je povinný zapsán. Rejstříkový soud nebo jiný orgán poté provede zápis o prodeji podniku v příslušném rejstříku.

(2) Jestliže k podniku patří nemovitost, vyrozumí soud příslušný katastrální úřad, že vlastníkem nemovitosti se stal vydražitel; v případě, že k nemovitosti bylo zřízeno zástavní právo, současně uvede, zda působí proti vydražiteli nebo zda zaniklo.

(3) Byl-li výkon rozhodnutí zastaven, soud o tom vyrozumí po právní moci usnesení příslušný rejstříkový soud nebo orgán, který vede jiný rejstřík, v němž je povinný zapsán, popřípadě též příslušný katastrální úřad.

§ 338zm

(1) Žádný z věřitelů, jehož pohledávka přešla na vydražitele (§ 338zk odst. 2), nemůže namítat, že prodejem podniku v dražbě se zhoršila dobytost jeho pohledávky.

(2) Povinný neodpovídá za vady věcí, práv nebo jiných majetkových hodnot patřících k podniku, který byl prodán v dražbě.

Jiné výkony rozhodnutí

§ 338zn

(1) Nařízením výkonu rozhodnutí prodejem podniku se odkládá provedení již nařízených výkonů rozhodnutí prodejem movitých věcí a nemovitostí patřících k podniku a výkonů rozhodnutí příkázáním k podniku patřících jiných pohledávek než z účtu u peněžního ústavu. Oprávnění z těchto výkonů rozhodnutí se považují za věřitele uvedené v § 338s, aniž by bylo potřebné pohledávku přihlásit; to platí i tehdy, jestliže vymáhaná pohledávka nepatří k podniku.

(2) Výkon rozhodnutí prodejem movitých věcí a nemovitostí patřících k podniku nebo příkázáním k podniku patřících jiných pohledávek než z účtu u peněžního ústavu, který byl nařízen až po nařízení výkonu rozhodnutí prodejem podniku, se neprovede. Právo těchto oprávněných přihlásit vymáhanou pohledávku podle § 338s není dotčeno.

(3) Nebyla-li pohledávka věřitelů uvedených v odstavcích 1 a 2 uspokojena při rozvrhu rozdělované podstaty, pokračuje soud po skončení výkonu rozhodnutí prodejem podniku v řízení; v případě, že podnik byl prodán v dražbě a že jde o pohledávku patřící k podniku, nastupuje do řízení na místo povinného vydražitel.

Zastavení výkonu rozhodnutí

§ 338zo

(1) Byl-li výkon rozhodnutí prodejem podniku zastaven, soud vyzve správce, aby mu podal konečnou zprávu o výkonu své funkce a aby vyúčtoval odměnu a hotové výdaje.

(2) Soud zprávu doručí oprávněnému, těm, kdo do řízení přistoupili jako další oprávnění, povinnému a manželu povinného.

(3) Ustanovení § 338zj odst. 3 a 4 platí obdobně.

(4) Povinnost zaplatit správci odměnu a náhradu hotových výdajů soud uloží buď povinnému nebo společně a nerozdílně oprávněnému, těm, kdo do řízení přistoupili jako další oprávnění, a věřitelům, kteří přihlásili své pohledávky (§ 338s a 338zn), a to podle toho, z jakého důvodu k zastavení výkonu rozhodnutí došlo.

Prodej části podniku

§ 338zp

(1) Na výkon rozhodnutí prodejem části podniku tvořící samostatnou organizační složku se užijí ustanovení o výkonu rozhodnutí prodejem podniku, nestanoví-li zákon jinak.

(2) Správa části podniku vykonávaná správcem se vztahuje i na úkony podniku, které se týkají jím spravované organizační složky podniku.

Prodej podílu spolumajitele podniku

§ 338zq

(1) Na výkon rozhodnutí prodejem podílu spolumajitele podniku se užití ustanovení o výkonu rozhodnutí prodejem podniku, nestanoví-li zákon jinak.

(2) Spolumajiteli povinného soud doručí pravomocné usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí prodejem podniku a dražební vyhlášku; spolumajitel povinného může podat za podmínek uvedených v § 338p odst. 5 odvolání proti dražební vyhlášce.

(3) Povinnosti uložené povinnému v § 338m platí i pro spolumajitele podniku.

(4) Opatření správce podniku působí i proti spolumajiteli povinného.

(5) Pro spolumajitele povinného platí § 338k odst. 2 až 6.

(6) Zúčastní-li se spolumajitel povinného dražby a učiní-li s jinými dražiteli stejné nejvyšší podání, udělí se mu příklep; ustanovení § 338x odst. 1 věty druhé se nepoužije.

(7) Spolumajitel povinného je oprávněn podat za podmínek uvedených v § 338y odst. 2 větě druhé odvolání proti usnesení o příklepu.

Prodej zástavy

§ 338zr

(1) Na výkon rozhodnutí prodejem zastaveného podniku se užití ustanovení o výkonu rozhodnutí prodejem podniku, nestanoví-li zákon jinak.

(2) Při výkonu rozhodnutí prodejem zastaveného podniku se nepoužijí ustanovení § 338f odst. 2 a 3, ledaže jde o návrh dalšího oprávněného z usnesení o nařízení prodeje zástavy, a ustanovení § 338s, ledaže by věřitel přihlásil pohledávku zajištěnou prodávanou zástavou.

HLAVA SEDMÁ

USPOKOJENÍ PRÁV NA NEPENĚŽITÉ PLNĚNÍ

Návrh

§ 339

(1) Podle těchto ustanovení se vykonávají rozhodnutí, která ukládají jinou povinnost než zaplacení peněžité částky.

(2) Navrhuje-li oprávněný výkon rozhodnutí též pro náklady, které mu byly rozhodnutím přiznány, jakož i pro náklady výkonu rozhodnutí, uvede v návrhu na výkon rozhodnutí, jakým způsobem má být jeho pohledávka na nákladech uspokojena.

Vyklizení

a) bez náhrady

§ 340

(1) Ukládá-li rozhodnutí, jehož výkon se navrhuje, aby povinný vyklidil nemovitost, stavbu, byt nebo místnost, u nichž není třeba zajistit přiměřený náhradní byt, náhradní byt, náhradní ubytování nebo přístřeší, soud nařídí výkon rozhodnutí a po právní moci tohoto usnesení výkon rozhodnutí provede.

(2) Soud vyrozumí povinného nejméně pět dnů předem, kdy bude vyklizení provedeno. Vyrozumí o tom rovněž oprávněného a příslušný orgán obce.

§ 341

(1) Výkon rozhodnutí se provede tak, že soud učiní opatření, aby z vyklizovaného objektu

- a) byly odstraněny věci patřící povinnému a příslušníkům jeho domácnosti, jakož i věci, které sice patří někomu jinému, ale jsou se souhlasem povinného umístěny ve vyklizovaném nebo na vyklizovaném objektu,
- b) byli vykázáni povinný a všichni, kdo se tam zdržují na základě práva povinného.

(2) Věci odstraněné z vyklizovaného objektu odevzdají se povinnému nebo některému ze zletilých příslušníků jeho domácnosti.

(3) Není-li přítomen vyklizení nikdo, kdo by mohl věci převzít, nebo je-li převzetí věcí odmítnuto, sepíší se věci a dají se na náklady povinného do úschovy obci nebo jinému vhodnému schovateli; není-li možné věci dát do úschovy, výkon rozhodnutí nelze provést. Soud vyrozumí povinného o tom, komu jeho věci byly dány do úschovy.

§ 342

(1) Nevyzvedl-li si povinný věci u obce nebo schovatele do šesti měsíců ode dne, kdy byly uschovány, budou prodány na návrh obce (schovatele) podle ustanovení o prodeji movitých věcí.

(2) Výtěžek prodeje vyplatí soud povinnému po srážce nákladů úschovy a nákladů prodeje. Jestliže povinný odmítne zbytek výtěžku převzít nebo jeho pobyt není znám, postupuje soud přiměřeně podle § 185g; lhůta podle § 185g odst. 1 počíná běžet ode dne, kdy povinný odmítl zbytek výtěžku převzít nebo kdy se zbytek výtěžku soudu vrátil jako nedoručitelný.

(3) Věci, které se nepodaří prodat, soud nabídne obci nebo schovateli na úhradu nákladů úschovy za dvě třetiny odhadní ceny; odmítnou-li věci převzít, připadají státu.

(4) Náklady úschovy, které nebudou uhrazeny z výtěžku prodeje ani převzatými věcmi, je povinen nahradit obci (schovateli) povinný; o této povinnosti soud rozhodne na návrh obce (schovatele).

b) se zajištěním bytové náhrady nebo přístřeší

§ 343

(1) Ukládá-li rozhodnutí, jehož výkon se navrhuje, aby povinný vyklidil byt nebo místnost, za které je nutno zajistit přiměřený náhradní byt, náhradní byt, náhradní ubytování nebo přístřeší, soud nařídí výkon rozhodnutí jen tehdy, jestliže bude prokázáno, že povinnému je zajištěna taková bytová náhrada, jaká byla určena ve vykonávaném rozhodnutí, nebo že povinnému je zajištěno přístřeší, stanoví-li

vykonávané rozhodnutí, že mu při vyklizení bytu náleží přístřeší. Po právní moci tohoto usnesení soud výkon rozhodnutí provede.

(2) Zajištění bytové náhrady nebo přístřeší pro povinného je povinen prokázat oprávněný.

(3) Nebude-li prokázáno, že bytová náhrada byla pro povinného zajištěna a že odpovídá vykonávanému rozhodnutí, popřípadě že pro povinného bylo zajištěno přístřeší, listinou vydanou státním orgánem nebo orgánem obce anebo notářským zápisem, nařídí soud před rozhodnutím o nařízení výkonu rozhodnutí jednání. Při zjišťování, zda bytová náhrada byla pro povinného zajištěna a zda odpovídá vykonávanému rozhodnutí, popřípadě zda bylo pro povinného zajištěno přístřeší, soud provede i jiné důkazy potřebné ke zjištění skutkového stavu, než byly účastníky navrhovány.

§ 344

(1) Soud vyrozumí povinného nejméně pět dnů předem, kdy bude vyklizení provedeno. Vyrozumí o tom rovněž oprávněného a příslušný orgán obce. Jestliže to je potřebné, zejména není-li povinný přítomen, přibere vykonavatel provádějící vyklizení k tomuto úkonu vhodnou osobu, podle možnosti zástupce orgánu obce.

(2) Výkon rozhodnutí se provede způsobem uvedeným v § 341 odst. 1 s tím, že odstraněné věci se přestěhují do určené bytové náhrady (do přístřeší).

(3) Zjistí-li soud po nařízení výkonu rozhodnutí, popřípadě až při jeho provedení, že pro povinného ve skutečnosti nebyla určená bytová náhrada (přístřeší) zajištěna, výkon rozhodnutí zastaví.

(4) Po přestěhování vykonavatel provádějící vyklizení předá určenou bytovou náhradu povinnému nebo některému ze zletilých příslušníků jeho domácnosti; odmítnou-li bytovou náhradu převzít, uloží klíče u soudu nebo orgánu obce a povinného o tom vyrozumí. Nezačne-li povinný bytovou náhradu bez vážného důvodu do šesti měsíců od uložení užívat, práva povinného k bytové náhradě uplynutím této lhůty zanikají.

(5) Není-li možné věci nebo některé z nich přestěhovat do určené bytové náhrady (do přístřeší), postupuje se obdobně podle § 341 odst. 2 a 3 a § 342.

Odebrání věci

§ 345

(1) Ukládá-li rozhodnutí, jehož výkon se navrhuje, aby povinný vydal nebo dodal oprávněnému věc, postará se soud o výkon rozhodnutí tím, že dá odebrat věc se vším, co k ní patří, povinnému a odevzdá ji oprávněnému.

(2) Jestliže je k užívání odebrané věci třeba listiny, odebere se i tato listina povinnému a odevzdá se oprávněnému spolu s věcí, která byla povinnému odebrána.

(3) Nařízení výkonu rozhodnutí doručí povinnému vykonavatel při odebrání věci. Soud vyrozumí oprávněného o době výkonu předem. Odebrání věci nebude provedeno, nebude-li mu přítomen oprávněný nebo jeho zástupce. Ukazuje-li se to potřebné, vykonavatel provádějící odebrání věci přibere k tomu vhodnou osobu, podle možnosti zástupce orgánu obce.

(4) Vyžaduje-li to účel výkonu rozhodnutí, je ten, kdo provádí výkon, oprávněn učinit osobní prohlídku povinného a prohlídku bytu (sídla, místa podnikání) a jiných místností povinného, jakož i jeho skříní nebo jiných schránek v nich umístěných, kde je podle důvodného předpokladu věc, kterou má povinný vydat nebo dodat oprávněnému; za tím účelem je oprávněn zjednat si do bytu povinného nebo do

jiné místnosti povinného přístup, popřípadě uzavřené skříně nebo jiné schránky otevřít.

§ 346

Má-li věc, kterou je třeba povinnému odebrat, u sebe někdo jiný, vyzve jej soud, aby ji oprávněnému vydal. Nebude-li věc vydána dobrovolně, použije se na návrh oprávněného přiměřeně ustanovení o výkonu rozhodnutí příkázáním pohledávky.

§ 347

(1) Nepodaří-li se odebrat věc určenou v nařízení výkonu rozhodnutí a lze-li si věc stejného druhu a stejné jakosti opatřit jinak, vyzve soud oprávněného, aby si ji opatřil na náklad a nebezpečí povinného.

(2) Povinnému může soud uložit, aby potřebný náklad zaplatil oprávněnému předem. Výkon tohoto rozhodnutí provede se pak na návrh oprávněného některým ze způsobů uvedených v § 258 odst. 1.

Rozdělení společné věci

§ 348

(1) Ukládá-li vykonávané rozhodnutí, aby byla společná movitá věc nebo nemovitost prodána a její výtěžek rozdělen mezi spoluvlastníky, provede se výkon rozhodnutí přiměřeně podle ustanovení o prodeji movitých věcí nebo nemovitostí.

(2) Spoluvlastníci mají pro účely rozvrhu výtěžku prodeje postavení oprávněných; výše pohledávek se stanoví podle výše jejich podílů na společné věci.

(3) Nepodaří-li se společnou movitou věc nebo nemovitost prodat, zastaví soud výkon rozhodnutí.

§ 349

(1) Ukládá-li vykonávané rozhodnutí, aby byla společná movitá věc nebo nemovitost rozdělena jinak než prodejem, určí soud při nařízení výkonu rozhodnutí, jak výkon bude proveden. Ukazuje-li se to potřebné, přibere se k provedení výkonu rozhodnutí vhodná osoba, podle možnosti zástupce orgánu obce.

(2) Jestliže je to třeba, zejména je-li nutno přesně stanovit, popřípadě vytyčit hranice pozemků, přibere soud k rozdělení znalce.

Provedení prací a výkonů

§ 350

(1) Ukládá-li vykonávané rozhodnutí, aby povinný podle něho provedl pro oprávněného nějakou práci, kterou může vykonat i někdo jiný než povinný, povolí soud oprávněnému, aby si dal práci, o kterou jde, provést někým jiným nebo si ji provedl sám, a to na náklad povinného.

(2) Oprávněný nebo ten, kým si oprávněný nechal práci provést, je při výkonu rozhodnutí oprávněn ke všemu, co je potřebné k provedení práce, o kterou jde.

(3) Povinnému může soud uložit, aby potřebný náklad zaplatil oprávněnému předem. Výkon tohoto

rozhodnutí provede se pak na návrh oprávněného některým ze způsobů určených k uspokojení peněžitých pohledávek.

§ 351

(1) Ukládá-li vykonávané rozhodnutí jinou povinnost, uloží soud za porušení této povinnosti povinnému pokutu až do výše 100 000 Kč. Nesplní-li povinný ani poté vykonávané rozhodnutí, ukládá mu soud na návrh oprávněného další přiměřené pokuty, dokud výkon rozhodnutí nebude zastaven. Pokuty připadají státu.

(2) Zaplacením pokut se povinný nezprošťuje odpovědnosti za škodu.

(3) Zrušen.

§ 351a

(1) Bylo-li vykonávané rozhodnutí splněno, avšak povinný následně způsobil porušením uložené mu povinnosti změnu stavu, který toto rozhodnutí předpokládá, (předešlého stavu), soud oprávněnému povolí, aby se na náklady povinného postaral o obnovení stavu předpokládaného tímto rozhodnutím. Způsob obnovení předešlého stavu soud uvede v usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí.

(2) Na žádost oprávněného soud pověří vykonavatele provedením jednotlivých úkonů při výkonu rozhodnutí nebo učiní jiná vhodná opatření, aby oprávněnému dopomohl k obnovení předešlého stavu.

(3) Povinnému může soud uložit, aby potřebné náklady zaplatil oprávněnému předem. Výkon tohoto rozhodnutí, jakož i rozhodnutí, kterým bylo povinnému uloženo zaplatit náklady uvedené v odstavci 1, se provede na návrh oprávněného některým ze způsobů určených k uspokojení peněžitých pohledávek.

ČÁST SEDMÁ

JINÁ ČINNOST SOUDU

§ 352

(1) Soud přijímá do úschovy peníze, listiny a jiné věci v souvislosti s trestním nebo jiným soudním řízením. U soudu se rovněž skládají peníze a jiné hodnoty náležející osobám, u kterých soud dohlíží na správu majetku, zálohy a jiné platby, které bezprostředně souvisí se soudním řízením.

(2) O přijetí do úschovy vydá soud tomu, kdo hodnoty skládá, potvrzení.

§ 353 a 354

zrušeny

ČÁST OSMÁ

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Přechodná ustanovení

§ 355

Není-li dále stanoveno jinak, platí tento zákon i pro řízení zahájená před jeho účinností. Právní účinky úkonů, které v řízení nastaly před účinností tohoto zákona, zůstávají zachovány.

§ 356

(1) Pro lhůty, které v den, kdy tento zákon nabyl účinnosti, ještě neskončily, platí ustanovení tohoto zákona.

(2) Jestliže však zákonem byla dosud stanovena lhůta delší, skončí až v této pozdější době.

(3) Lhůta k podání stížnosti pro porušení zákona neskončí dříve než šest měsíců ode dne, kdy tento zákon nabyl účinnosti.

§ 357

Na platební rozkazy vydané přede dnem, kdy tento zákon nabyl účinnosti, použije se dosavadních předpisů.

§ 358

Řízení v nájemních věcech, zahájená přede dnem, kdy tento zákon nabyl účinnosti, dokončí se podle dosavadních předpisů.

§ 359

Pokud ode dne, kdy tento zákon nabyl účinnosti, přísluší soudu ještě rozhodovat o příkazech k vyklizení, vydaných národními výbory, rozhodne o nich podle dosavadních předpisů.

§ 360

(1) Bylo-li přede dnem, kdy tento zákon nabyl účinnosti, zahájeno řízení u soudu dosud věcně příslušného, pokračuje v řízení tento soud a pro další postup se použije dosavadních předpisů.

(2) Obdobně se postupuje, náleží-li věc do pravomoci státního notářství, s výjimkou věci soudní úschovy.

§ 361

(1) Dosud neskončené věci soudní úschovy postoupí soud příslušnému státnímu notářství a vyrozmí účastníky i schovatele, že řízení napříště vede a o vydání předmětu úschovy rozhoduje státní notářství.

(2) Dokud schovatel nebude takto vyrozměn, vede řízení soud podle dosavadních předpisů.

§ 362

(1) Věci poručenské a věci opatrovnické týkající se majetku dítěte přenášejí se dnem, kdy tento

zákon nabyl účinnosti, z národních výborů na soudy.

(2) Národní výbory postoupí neprodleně spisy týkající se věcí uvedených v odstavci 1 příslušnému okresnímu soudu.

§ 363

(1) O žádostech za povolení uzavření manželství nezletilým a osobám stíženým duševní poruchou nebo duševně nedostatečně vyvinutým, o nichž nebylo národním výborem pravomocně rozhodnuto přede dnem, kdy tento zákon nabyl účinnosti, rozhodne soud.

(2) Národní výbory postoupí žádosti uvedené v odstavci 1 neprodleně příslušnému okresnímu soudu.

§ 364

V řízení o zadržení v ústavu soud od účinnosti nové úpravy tohoto řízení nepokračuje; do té doby rozhoduje soud o zadržení v ústavu podle dosavadních ustanovení.

§ 365

Exekuční tituly vzniklé před účinností tohoto zákona jsou podkladem pro výkon rozhodnutí podle tohoto zákona, i když je tento zákon za podklad výkonu rozhodnutí nepovažuje.

§ 366

Povolení exekuce, k němuž došlo přede dnem účinnosti tohoto zákona, má účinky nařízení výkonu rozhodnutí. V řízení se dále postupuje podle tohoto zákona, není-li stanoveno jinak.

§ 367

(1) Zabavení peněžité pohledávky a platu, k němuž došlo před účinností tohoto zákona, má účinky nařízení výkonu rozhodnutí srážkami ze mzdy, popřípadě příkázáním pohledávky povinného, které bylo plátcí mzdy, popřípadě dlužníku povinného doručeno.

(2) Plátce mzdy, který provádí srážky ze mzdy povinného na základě exekuce na plat povolené přede dnem, kdy tento zákon nabyl účinnosti, může po účinnosti tohoto zákona postupovat při provádění srážek podle nových ustanovení. Jakmile mu soud doručí usnesení, ve kterém jej vyzve, aby při dalším provádění srážek postupoval podle ustanovení tohoto zákona, je plátce mzdy povinen tak učinit.

§ 368

(1) Byla-li přede dnem účinnosti tohoto zákona povolena exekuce vyklizením bytu, dokončí se podle dosavadních předpisů.

(2) Ukládá-li rozhodnutí soudu vydané přede dnem účinnosti tohoto zákona povinnost vyklidit byt, za který je třeba poskytnout náhradu, je vykonatelné, až když byl právoplatně poskytnut náhradní byt, popřípadě náhradní ubytování tam, kde stačí poskytnout náhradní ubytování.

§ 369

Povolené exekuce na nemovitosti a na movité věci se dokončí podle dosavadních předpisů.

§ 370

Exekuční likvidace, nařízené přede dnem, kdy tento zákon nabyl účinnosti, dokončí se podle dosavadních předpisů.

§ 370a

Působnosti stanovené obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností podle tohoto zákona jsou výkonem přenesené působnosti.

§ 371

Zrušen.

§ 372

Zrušen.

Zmocňovací ustanovení

§ 373

Ministerstvo spravedlnosti České republiky (dále jen „ministerstvo“) upraví vyhláškou výkon rozhodnutí srážkami z pracovní odměny osob, které jsou ve výkonu trestu odnětí svobody nebo ve vazbě, jakož i chovanců v zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy.

§ 374

(1) Ministerstvo se zmocňuje vydat obecně závazným právním předpisem jednací řád pro okresní, krajské a vrchní soudy, který upraví podrobněji pro vyřizování občanskoprávních věcí organizaci práce a úkoly zaměstnanců při výkonu soudnictví včetně postupu notáře při provádění úkonů v řízení o dědictví, postup při doručování písemností, postup soudů při výkonu rozhodnutí, kancelářské práce u soudů včetně správní agendy. Zejména v něm mohou stanovit,

- a) které jednoduché úkony svěřené předsedovi senátu (samosoudci) mohou vykonávat justiční čekatelé nebo administrativní zaměstnanci a kterými úkony v řízení o dědictví může notář pověřit své zaměstnance,
- b) ve kterých případech jsou zaměstnanci soudů oprávněni ověřit pravost podpisu na listinách a správnost opisů listin,
- c) kdy lze upustit od přítomnosti zapisovatele při jednání před soudem a jakým způsobem v takových případech je nutno zaznamenat obsah jednání,
- d) jaká nutná vydání se hradí osobám zúčastněným na řízení.

(2) Předseda senátu (samosoudce), jemuž je jinak věc podle rozvrhu práce přikázána, může si vyhradit vyřizování určitých věcí svěřených justičním čekatelům nebo administrativním zaměstnancům, a to buď vůbec nebo v jednotlivých případech.

(3) Je-li podáno odvolání proti rozhodnutí, které vydal justiční čekatel nebo pověřený administrativní zaměstnanec, může mu zcela vyhovět předseda senátu (samosoudce). Jeho rozhodnutí se považuje za rozhodnutí soudu prvního stupně a lze je napadnout odvoláním.

§ 374a

Ministerstvo stanoví vyhláškou

- a) výši a způsob určení odměny a náhrady hotových výdajů notářů jako soudních komisařů a odměny správců dědictví,
- b) případy, v nichž nelze povolit nahlédnutí do spisu, neboť jejich obsah musí zůstat utajen,
- c) paušální sazby výše odměny za zastupování účastníka advokátem nebo notářem v rámci jeho oprávnění stanoveného zvláštním předpisem,⁵⁷⁾ a to pro účely rozhodování o náhradě nákladů řízení,
- d) výši odměny správců podniku, způsobu jejího určení a určení náhrady jejich hotových výdajů.

Zrušovací ustanovení

§ 375

Zrušují se:

- 1. zákon č. 142/1950 Sb., o řízení ve věcech občanskoprávních (občanský soudní řád), ve znění pozdějších předpisů;
- 2. zákon č. 68/1952 Sb., kterým se mění a doplňuje občanský soudní řád;
- 3. § 6, odst. 2 zákona č. 84/1952 Sb., o organizaci peněžnictví;
- 4. § 7 zákona č. 85/1952 Sb., o pojišťovnictví;
- 5. § 57 až 60 zákona č. 115/1953 Sb., o právu autorském;
- 6. zákonné opatření předsednictva Národního shromáždění č. 57/1955 Sb., o urychleném vymáhání pohledávek na úhradu osobních potřeb nezletilých dětí;
- 7. zákonné opatření předsednictva Národního shromáždění č. 63/1955 Sb., o soudní exekuci odepsáním z účtu u peněžního ústavu;
- 8. zákon č. 46/1959 Sb., o změně pravomoci soudů a o změně a doplnění některých ustanovení z oboru soudnictví a státních notářství;
- 9. vládní nařízení č. 175/1950 Sb., o potvrzeních potřebných pro osvobození od soudních poplatků a záloh a pro ustanovení zástupce;
- 10. vládní nařízení č. 176/1950 Sb., o způsobu a rozsahu exekuce proti družstvům a jiným právnickým osobám;

11. vládní nařízení č. 177/1950 Sb., o odhadech nemovitých věcí;
12. nařízení ministra spravedlnosti č. 178/1950 Sb., kterým se pro určení soudní příslušnosti stanoví, co se u některých právnických osob rozumí organizačně nižší správou;
13. nařízení ministra spravedlnosti č. 180/1950 Sb., o exekuci na peněžité pohledávky a plat;
14. nařízení ministra spravedlnosti č. 95/1952 Sb., kterým se vydává jednací řád pro soudy;
15. nařízení ministra spravedlnosti č. 12/1953 Sb., o rozsahu a podmínkách přípustnosti exekuce na pohledávky z dodávek zemědělských výrobků státu;
16. vyhláška ministra spravedlnosti č. 356/1952 Ú. I. (č. 409/1952 Ú. v.), kterou se vypočítávají právnické osoby požívající ochrany v exekuci a příslušné dozorní orgány;
17. vyhláška ministra spravedlnosti č. 149/1958 Ú. I., o rozsahu přípustnosti exekuce na pracovní odměnu osob, na nichž se vykonává trest odnětí svobody, a chovanců výchoven dorostu, ve znění vyhlášky ministra spravedlnosti č. 34/1961 Sb.;
18. nařízení ministra spravedlnosti č. 41/1960 Sb., o sídlech a obvodech lidových soudů a sídlech a obvodech krajských soudů.

§ 376

Účinnost zákona

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. dubna 1964.